This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

KF
24096
HN 4NMU X
Digitized by Google

47.7

KF 24096

BOUGHT WITH

THE GIFT OF

WILLIAM GRAY,

OF BOSTON, MASS.

(Class of 1829).

June 25, 1860.

45.53

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

GENERUM ET SPECIERUM MINERALIUM,

SECUNDUM ORDINES NATURALES DIGESTORUM

SYNOPSIS,

OMNIUM, QUOTQUOT ADHUC REPERTA SUNT, MINERALIUM NOMINA COMPLECTENS.

ADJECTIS SYNONYMIS ET VETERIBUS ET RECENTIORIBUS AC NOVISSIMARUM ANALYSIUM CHEMICARUM SUMMIS.

SYSTEMATIS MINERALIUM NATURALIS PRODROMUS.

SCRIPSIT

ERNESTUS FRIDERICUS GLOCKER.

SINGULA QUAEQUE LOCUM TENEANT SORTITA DECENTER.
HORATIUS.

HALAE SAXONUM
APUD EDUARDUM ANTON.
MDCCCXLVII.

Digitized by Google

1860, June 25.
Gray Fund.
$1.76

Geol 7258.47.3

KF 24096

Digitized by Google

Praefatio.

Mineralium systema ad affinitates naturales componere qui sibi proposuit, quot quantisque difficultatibus laboret, nemo facile intelligere potest, nisi qui ipse hanc rem operamque omni studio aggressus est. Mihi quidem, quamvis jam pluribus abhinc annis de hac re sedulo cogitaverim et, quantum in me erat, in ea elaboraverim, tamen non contigit, ut generum mineralium dispositio ea fieret, quae imagini, quam de systemate naturali, quale esse debet, animo meo concepi, ab omni parte responderet. Nihilominus autem haud ab re futurum esse existimavi, novae meae mineralium dispositionis Synopsin in publicum edere, ut qui eundem mecum finem in hac re assequi student, — scilicet ut ordines mineralium naturales naturae quam maxime convenienter exponantur, — sciant, quatenus systema, quod in libro meo, qui inscribitur „*Grundriss der Mineralogie*“ etc. (1839) secutus sum, usque ad hunc diem correctum et amplificatum sit.

In hac novissimi mei systematis, quod brevitatis causa ita appellare liceat, succincta adumbratione omnium, quotquot adhuc reperta sunt, generum et specierum mineralium nomina

Digitized by Google

enumerare mihi proposui, omissis descriptionibus, quas in ampliori opere a me posthac edendo exhibiturus sum. Sed ut haec Synopsis mineralogiae cultoribus interim aliquid commodi afferat, in ea non tantum libros atque ephemerides notavi, in quibus novae mineralium species descriptae sunt, nec non synonyma specierum quod sciam omnia apposui, recentiora non minus quam antiqua, sed etiam omnibus speciebus summas adjunxi analysium chemicarum, quae inde ab anno 1839 institutae sunt, novasque species, quarum in enchiridio meo supra dicto nondum mentio facta est, aliis insuper additamentis illustravi, quae aut ad earum naturam explicandam pertinent, aut rationem loci reddunt, quem iis in systemate assignavi. Quae quum ita sint, haec Synopsis docet, quantum inde ab anno 1839 usque ad hunc diem in singulorum generum et specierum mineralium cognitione profecerimus; itaque aliqua ex parte pro enchiridii mei supplemento haberi potest.

Nemo qui quantum nostra aetate mineralogia aucta atque exculta sit, intelligere potest, improbabit, quod mineralia suis quaeque speciebus et generibus subtilius disponere, ad minorem, quantum fieri potest, generum numerum redigere iisque nomina latina systematica et quae facile intelligantur imponere in hac Synopsi conatus sum. Haec enim nostro tempore desiderari et mineralogiae studio, quale nunc est, convenire mihi videntur. Quae si ita ut recta scientiae ratio jubet, aliquando perfecta fuerint, majori systema gaudebit simplicitate ac partium inter se junctarum convenientia idemque ab omnibus omnium gentium viris doctis facillime intelligetur.

Dolendum est, quod disciplina mineralogica magnopere deformata est multitudine nominum aut ineptorum aut prave

Digitized by Google

compositorum, qualia a recentioribus quibusdam, qui et disciplinae et linguae leges neglexerunt vel ignoraverunt, prolata sunt, quorumque exempla haud pauca in hac Synopsi exstant. Valde optandum est, ut ejusmodi nomina a mineralogis non recipiantur, ne scientia in barbariem cadat.

In magno mineralium, quae nostra aetate reperta sunt, numero plura inveniuntur, quorum aut species aut genera dubia sunt, eaque, quum a ratis fixisque generibus et speciebus diligenter discernenda sint, asterisco * notavi.

Quae in disponendis mineralibus principia secutus sum, ea in libro meo supra dicto distincte et enucleate explicavi.

Ceterum quo felicius mineralogia exculta erit, eo magis omnibus perspicuum fiet, systemate mineralium naturali ad affinitates specierum, quantum fieri potest, conformato non solum hoc effici, ut melius cognoscatur, quae inter singula genera singulasque species ratio intercedat, verum etiam eorum omnium, quae in hoc campo etiamnunc obscura sunt, investigationem plurimum adjuvari.

Scribebam Vratislaviae d. XVII. Cal. Sept. 1847.

E. F. Glocker.

Digitized by Google

Sigla nominum.

W.	significat	Wernerum.
H.	-	Hauyum.
M.	-	Mohsium.
Haid.	-	Haidingerum.
Br.	-	Breithauptium.
Naum.	-	Naumannum.
Beud.	-	Beudantium.
Jam.	-	Jamesonem.
Phill.	-	Phillipsium.
Thom.	-	Thomsonem.

Digitized by Google

Classis I.

MINERALIA ANTHRACODEA ET BITUMINOSA.

Kohlig-harzige Mineralien.

Ordo I.

ANTHRACITAE.

Anthracite.

(*Anthracoide. Kohlen.*)

I. ANTHRACITAE NON BITUMINOSI.

Harzlose Anthracite.

(Pondus specificum = 1,2 — 2,2.)

1. Graphites. (Graphit.)

Species **1.** **Graphites lènis.**

Milder Graphit.

Graphit; W. Reissblei. Eisengraphit. Rhomboedrischer Graphitglimmer; M. Graphite; H. Plombagine. Black lead. Killow. Plumbago.

Varietas **1.** Graphites lenis crystallinus. (*Crystallinischer m. Graphit.*)

a. Gr. l. cr. lamellosus. (*Blättriger.*)

b. Gr. l. cr. squamosus. (*Schuppiger.*)

c. Gr. l. cr. radiatus. (*Strahliger.*)

Var. **2.** Graphites lenis solidus. (*Dichter m. Graphit.*)

2. Anthracites. (Anthracit.)

Spec. **1.** **Anthracites splendens.**

Glänzender Anthracit.

Glanzkohle; W. Kohlenblende. **Harzlose Steinkohle; M. Anthracite; H.** Kilkenny-Coal. Blind-Coal.

Digitized by Google

Var. 1. A. spl. conchatus. (*Muschliger gl. Anthracit.*)
Schlackiger Anthracit.

Var. 2. A. spl. vulgaris. (*Gemeiner gl. Anthracit.*)
Schiefriger Anthracit.

Anthracites spl. vulgaris tabulatus ex provincia gallica Iserae auctore Jacquelino compositus est ex 94,09 centesimis carbonii, 1,85 hydrogenii, 2,85 nitrogenii. (Annales de Chim. et de Phys. 2. Ser.; T. LXXV. 1840. p. 204. Erdmann u. Marchand Journ. f. prakt. Chem., Vol. XXII. 1841. p. 29.)

Var. 3. A. spl. styloides.*) (*Stängliger gl. Anthracit.*)
Stangenkohle. Houille bacillaire; H.**)

Appendix. Anthracotilus.***) (*Faserkohle.*) †)
Mineralische Holzkohle; W. Fasriger Anthracit. Schwarzer Rahm.

II. ANTHRACITAE BITUMINOSI.

Bituminöse s. harzige Anthracite.

(*Harzkohlen.*)

(Pond. sp. = 1,2 — 1,5.)

3. Lithanthrax. (Steinkohle.)

Harzige Steinkohle; M. Coal; Phillips.

Spec. 1. **Lithanthrax melanogonus.** ††)

Melanogone Steinkohle s. Schwarzkohle.

Carbo fossilis. Carbo bituminosus; Agricola. Schwarzkohle; W. Houille; H. Ἄνθραξ γαιώδης; Theophr.

---

*) A voce graeca στυλοειδής, *columnarum* vel *scaporum formam habens*, scapis inter se junctis compositus.

**) Quanquam Anthracites styloides substantia phytogenes est, ex Lithanthracibus bituminosis igne commutatis orta, tamen omnibus notis essentialibus cum Anthracite splendente congruit eique adjungendus est. Nam in disponendis mineralium speciebus nihil refert, unde originem ducant, dummodo notas essentiales generis cujusdam communes habeant.

***) Nomen ex vocabulis ἄνθραξ, *carbo*, et τίλος, *fibra* compositum.

†) *Anthracotilus* est carbo vegetabilis fibrosus non commutatus; at quia sedimentis telluris et saxis antiquae aetatis inclusus reperitur, substantiis telluris adnumerandus ideoque in systemate mineralogico non omittendus est. Eadem fere ratio est Succini. Neque Anthracotilus, ut nonnulli existimant, ad Lithanthracum genus referendus est, quia omni bitumine caret et aliis quoque notis a Lithanthracibus differt.

††) *Μελανόγονος, colorem nigrum gignens.* Species supra dicta ita appellatur, quia, quum non tantum externo habitu, sed tota ac intima sua natura nigra sit, semper etiam, aut incisa aut in pulverem contrita, aut lixivio kalino soluta colorem nigrum retinet.

Digitized by Google

Var. 1. **L. m. pissodes.*)** (*Pechartige Schwarzkohle.*)
Pechkohle. Gagat et Gagatkohle ex parte. Jayet; H. Pitch-Coal; Jameson. Jet; Phillips. Gemma Samothracea; Plin.

Var. 2. **L. m. euglyphes.**)** (*Kännelkohle.*)
Cannel Coal; Phillips. Candle Coal.

Var. 3. **L. m. tabulatus.** (*Blätterkohle.*)
Foliated Coal; Jameson.

Var. 4. **L. m. vulgaris s. schistus.** (*Gemeine Steinkohle.*)
Schieferkohle. Slate Coal; Jameson.

In Lithanthrace melanogono vulgari ex valle Plauenensi Köttigius analysi chemica reperit: 70,57 cent. carbonii, 13,55 oxygenii, 5,18 hydrogenii, quibus accedunt 10,32 c. cineris. (Erdm. Journ. Vol. XXXIV. 1845. p. 465.)

Var. 5. **L. m. confragosus.** (*Grobkohle.*)
Coarse Coal; Jameson.

Appendix. Lithanthrax m. fuliginosus (*Russkohle*), impura varietas, plerumque Anthracotilo mixtus esse videtur.

Spec. 2. **Lithanthrax orphniogonus.***)**
Orphniogone Steinkohle s. Braunkohle.
Braunkohle; W. Lignit. Brown Coal; Phillips.

Var. 1. **L. o. fibrosus.** (*Faserige s. holzförmige Braunkohle.*)
Lignum fossile. Bituminöses Holz. Bastkohle. Splintkohle. Nadelkohle, (Lignite bacillaire.) Surturbrand.

Compositio chemica Lithanthracis orphniogoni fibrosi Schönfeldensis Bohemiae auctore Köttigio: 64,68 cent. carbonii, 21,36 oxygenii, 5,31 hydrogenii, cum 8,65 cent. cineris. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. p. 464.)

---

*) Πισσώδης, habitu picis.

**) Sic dictus (ἐυγλυφὴς, a verbo γλύφω, *sculpo*), quia facile sculpitur.

***) Ὀρφνιόγονος (compos. ex ὄρφνιος, *fuscus*, et γόνος), colorem fuscum gignens. Quamvis enim non omnibus hujus speciei varietatibus externo habitu color fuscus vel badius communis ac ne pulvis quidem omnium fuscus, sed nonnullarum piceus est, tamen intima sua natura revera omnes fuscae sunt ideoque non solum pulvis licet piceus semper in fuscum vergit, sed etiam lixivio kalino solutae fuscum colorem efficiunt, qua nota haec species a Lithanthrace melanogono omnino absolute distinguitur.

Digitized by Google

Var. 2. L. o. vulgaris. (*Gemeine Braunkohle.*)
Comp. ch. Lithanthracis orphniogoni vulgaris ex monte Habichtswald auctore Kühnerto: 54,18 cent. carbonii, 26,98 oxygenii, 4,2 hydrogenii. (Wöhler u. Liebig Annalen d. Chem. etc. Vol. XXXVII. 1841. p. 97.)

Var. 3. L. o. pissodes. (*Pechartige Braunkohle.*)
Muschlige Braunkohle. Pechkohle ex parte. Gagat ex parte. Azabache.
Haud raro cum Lithanthrace melanogono pissode confunditur.
Comp. ch. Lithanthracis orphn. pissodis Aussigensis Bohemiae auctore Köttigio: 63,56 cent. carbonii, 25,12 oxygenii, 4,81 hydrogenii, cum 6,51 c. cineris. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 464.)

Var. 4. L. o. uliginosus. (*Moorkohle.*)
Trapezoidische Braunkohle; Karsten.

Var. 5. L. o. placodes.*) (*Scheibenförmige Braunkohle.*)
a. L. o. p. papyraceus. (*Papierkohle.*)
b. L. o. p. phyllogenes (*Blattkohle.*)
c. L. o. p. calamogenes. (*Schilfkohle.*)

Var. 6. L. o. terreus. (*Erdige Braunkohle.*)
a. L. o. terreus communis. (*Gemeine erdige Braunkohle.*)
Erdkohle. Bituminöse Holzerde. (Cölnische Umbra; cölnische Erde.)
b. L. o. terreus suaveolens. (*Wohlriechende erdige Braunkohle.*)
Bernerde; W.

Lithanthrax orphniogonus stypteriogonus (*alaunerzeugende Braunkohle; Alaunerde; W.*), materiis acidum sulphuricum continentibus mixtus est.

Appendix. Turfa. *Torf.* (*Turf.* Tourbe.)
(Pechtorf, Rasentorf, Papiertorf, Moostorf.)

*) *Πλακώδης, habitu tabulaeformi* s. ex tenuibus lamellis constans.

Digitized by Google

Ordo II.

ASPHALTITAE.

Asphaltite.

(*Resina. Erdharze. Mineralharze.*)

I. ASPHALTITAE BITUMINOSI.

Bituminöse Asphaltite.

(*Bitumina. Oelharze.*)

(Pond. sp. = 0,7 — 1,6.)

1. Petrelaeon. (Erdöl.)

Spec. 1. **Petrelaeon aromaticum.**

Aromatisches Erdöl.

Terrae oleum et Bitumen liquidum; Plin. Steinöl. Bitumen. Bitume liquide; H. Mineral Oil; Phillips. Fossil Oil. Petroleum.

Var. 1. P. ar. liquidum. (*Tropfbar flüssiges Erdöl.*)

Naphtha. Bergnaphtha. Bergbalsam. Naphte; Beudant.

a. P. ar. l. limpidum. (*Naphtha.*)

b. P. ar. l. flavum.

c. P. ar. l. fuscum.

Petrelaeon aromat. liq. fuscum Hattenense regionis rhenanae inferioris auctore Boussingaulto compositus est ex 88,70 cent. carbonii, 12,16 hydrogenii et 0,40 nitrogenii. (Ann. de Chim. et de Ph., T. LXXIII. 1840. p. 442 sq.)

Var. 2. P. ar. tenax. (*Zähflüssiges Erdöl.*)

Bergtheer. Mineralfett. Maltha. Malthe; Beudant. Bitume glutineux. Goudron minéral. Pissasphalte.

2. Asphaltus. (Erdpech.)

Spec. 1. **Asphaltus vulgaris.**

Gemeines Erdpech.

Bitumen solidum; Plin. Bergpech. Asphalt. Schwarzes Erdharz; M. Judenharz. Judenpech. Bitume solide; H. Asphalte; Beudant. Mineral Pitch.

Pissasphaltus Plinii partim Asphaltus vulgaris esse videtur, partim substantia, quae media est inter Asphaltum et Petrelaeon tenax.

Appendix. 1. Asphaltus terreus (*erdiges Erdpech*) alienis materiis mixtus esse videtur.

2. **Piauzites**, Haid., Asphalto vulgari simillimus non nisi paucis notis ab eo distinguitur.

3. Elaterites. (Elaterit.)

Spec. 1. **Elaterites viscidus.**

Klebriger Elaterit.

Elastisches Erdpech; W. Bitume elastique; H. Caoutchouc minérale. Elastic Mineral Pitch; Jameson.

4. Idrialites. (Idrialit.)

Spec. 1. **Idrialites pseudophanes.** *)

Pseudophaner Idrialit.

Branderz ex parte. Mercure inflammable. Mercure bitumineux.

Substantia idrialina (*Idrialin*), ex qua Idrialites sp. constat, auctore Bödeckero composita est ex 91,828 cent. carbonii, 5,299 hydrogenii et 2,873 oxygenii. $C^{42} \dot{H}^{14} + O$. (Rammelsberg Repertor. II. 1845. p. 65.)

5. Ozocerites. (Ozokerit.)

Spec. 1. **Ozocerites dichromaticus.**

Dichromatischer Ozokerit.

Bergwachs. Erdwachs.

Appendix. 1. Substantia quaedam Naphtadilus (?) (Nephatil, *Steintalg*) nominata, quae in insula Tschelekaen gignitur, aut parum ab Ozocerite differre, aut cum eo congruere videtur.

2. Alia substantia ceroides (*Cera fossilis; Ph. Walther*), paucis abhinc annis in regione circa Truskawizen in Gallizia effossa, Phil. Waltero auctore compositione chemica Paraffinum aequat. (Ann. de Chim. et de Ph., T. LXXV. 1840. p. 214.) etc. haec quoque Ozoceritae simillima.

6. Hatchettinus. (Hatchettin.)

Spec. 1. **Hatchettinus adiposus.**

Fettiger Hatchettin.

Hatchettin; Conybeare. Adipocire mineral; Beudant.

*) Speciei nomen (ψευδοφανής) significat, quod immixtis materiis alienis vera Idrialitae natura absconditur.

Digitized by Google

Appendix. Huc referri debere videntur: 1) Lithopion (*Steintalg*, *Bergtalg;* Mineral Tallow, Mountain Tallow), in Scotia natum; 2) Naphtëinus, de Beaulieu et Desvaux, in Gallia detectus.

7. Scheererites. (Scheererit.)

Spec. 1. **Scheererites crystallinus.**

Crystallinischer Scheererit. CH^2.

Scheererit; Stromeyer. Natürliches Naphthalin; v. Scheerer. Naphthaline resineuse.

Appendix. Xylocryptites (*Xylocryptit; Becquerel*) proxime ad Scheereriten accedit.

8. Hartites. (Hartit.)

Spec. 1. **Hartites Haidingeri.**

Haidinger'scher Hartit.

Hartit; Haidinger. Tekoretin; Forchhammer.

Hartites Haidingeri auctore Schröttero constat ex 87,5 cent. carbonii et 12,1 hydrogenii. C^6H^{10}. (Poggend. Annal., Vol. LIX. 1843. p. 44.)

Hartites Haidingeri Gloggnitzensis et Tecoretinus danicus easdem notas eandemque auctore Schröttero compositionem chemicam habent. (Loc. cit. p. 44.)

Branchites (*Branchit; P. Sarvi*) Hartitae Haidingeri simillimus. (Giornale Toscano d. scienze; Pisa 1840. p. 30.)

Spec. 2. **Hartites Bromeisii.**

Bromeisischer Hartit.

Fichtelites. Fichtelit; Bromeis.

Auctore Bromeisio ex 89,30 c. carbonii et 10,70 hydrogenii compositus. C^4H^6. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem. etc., Vol. XXXVII. 1841. p. 306.)

Spec. 3. **Hartites Phylloretinus.**

Phylloretiner Hartit.

Phylloretin; Forchhammer.

Comp. ch. auctore Forchhammero: 90,1 c. carbonii, 9,22 hydrogenii. C^4H^5. (?) (Erdm. Journ. f. prakt. Ch., Vol. XX. 1840. p. 459 sq.)

Digitized by Google

ätter.

9. *Koenleinites. (Könleinit.)

Spec. 1. Koenleinites pitygenes.*)

Pitygener Könleinit.

Könleinit, Könlit; Schrötter.

Paraffino similis; auctore Tromsdorffio compositus ex 92,429 c. carbonii et 7,571 hydrogenii. C^2H^2. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XXI. p. 126.)

Ejusdem speciei est illa substantia, cui Krausius perperam nomen Scheereritae imposuit quaeque una cum vero Scheererite crystallino Uznachii reperitur. (Poggend. Ann., Vol. XLIII. 1838. p. 143.) Iterata destillatione illius substantiae sive Koenleinitae pitygenis Uznachensis producta est substantia a Krausio Pyroscheereritae nomine nuncupata, quae aeque ac Hartites Bromeisii composita est. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 55 sq.)

10. Psathyrites. (Psathyrit.)

Spec. 1. Psathyrites Gloggnitzensis.

Gloggnitzischer Psathyrit.

Hartin; Schrötter.***)

Constat auctore Schröttero ex 78,26 cent. carbonii, 10,92 hydrogenii et 10,82 oxygenii. $C^{20}H^{34}O^2$. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 45 sq.) Pond. spec. = 1,115, Hartitae Haidingeri pondus sp. superans.

Appendix. 1. Xyloretinus (*Xyloretin; Steenstrup*) a Psathyrite Gloggnitzensi nulla nota essentiali differre videtur. $C^{23}H^{38}O^2$.

---

*) Nomen formatum ex πίτυς, pinus, originem hujus speciei significans, quippe quod Koenleinites p., aeque ac Hartites Bromeisii, intra strata turfacea ex pinis orta repertus est.

**) Nomen formatum ex vocabulo ψαθυρός, quod triplicem significationem habet ad genus supra dictum proxime applicandam, scilicet: 1) mollis, tener, 2) digitis facillime in pulverem conterendus, denique, 3) siccus, sive nec humidus nec viscidus, neque condepsendus. Nam Psathyrites, materia mollis ac tener, facillime quidem digitis in pulverem conteritur nec vero condepsi potest.

***) Nominum analogorum, ut *Hartinus* et *Hartites*, quae eandem fere formam habent et facillime confunduntur, non nisi unum alterumve in systemate adhibendum est.

Digitized by Google

2. **Butyrites** (*Bogbutter; Sumpfbutter*), in turfis iricis detectus, licet chemica compositione Williamsone auctore paululum diversus, tamen prope ad Psathyriten Gloggnitzensem accedit.

11. Ixolytus. (Ixolyt.)

Spec. 1. **Ixolytus aromaticus.**

Aromatischer Ixolyt.

Ixolyt; Haidinger. (Poggend. Ann., Vol. LVI. 1842. p. 345 sq.)

Var. 1. I. ar. solidus. (*Dichter a. I.*)
Colore hyacinthino.

Var. 2. I. ar. pulvereus. (*Erdartiger a. I.*)
Colore ochraceo.

12. Succinum. (Bernstein.)

Spec. 1. **Succinum electricum.**

Electrischer Bernstein.

Succinit; Br. Gelbes Erdharz; M. Agtstein. Gelbe Ambra. Succin; H. Ambre jaune. Yellow Mineral-Resin; Jam. Amber; Phillips. Ἤλεκτρον, Electrum veterum ex parte. Glessum; Plin. et Tacitus. Gantarum, Jentarem, Genitar Borussorum. Carabe Arabum.

Var. 1. S. el. album. (*Weisser el. B.*)

Var. 2. S. el. nobile s. flavum. (*Edler* s. *gelber el. B.*)
Nova analysi a Schröttero instituta Succinum electricum nobile pellucidum his partibus continetur: 78,67 cent. carbonii, 10,19 hydrogenii, 11,13 oxygenii inclusis 0,21 cent. nitrogenii. $C^{10}H^{16}O$. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 64.)

Nar. 3. S. el. fuscum. (*Brauner el. B.*)

13. Retinites. (Retinit.)

Spec. 1. **Retinites vulgaris.**

Gemeiner Retinit.

Retinasphalt; Hatchett. Retinit; Br.

Spec. 2. **Retinites moravicus.**

Mährischer Retinit.

Walchowit; *) Haidinger.

---

*) Retinites moravicus non solum in fodinis Walchowensibus, sed etiam multoque frequentior prope Oboram reperitur; igitur nomen *Walchowites* minus aptum est.

Digitized by Google

Auctore Schröttero compositus ex 80,29 cent. carbonii, 10,68 hydrogenii, 9,02 oxygenii. $C^{12}H^{18}O$. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 63.)

Appendix. Retinitae simillimi, sed non satis cogniti sunt:

1. Copalus fossilis (*fossiler Copal*, *Highgate Resin*), Londinensis.
2. Asphaltus, qui dicitur succineus (*Succinasphalt*), bavaricus.
3. Resina fossilis flava (*gelbes fossiles Harz*), Novae Granadae, a Boussingaulto descripta.

Appendix ad tribum Asphaltitarum bituminosorum.

1. Guayaquilites. (*Guayaquilit; Johnston.*) Prope Guayaquil in America meridionali repertus.
2. Berengelites. (*Berengelit; Johnston.*) Peruvianus.
4. Middletonites. (*Middletonit; Johnston.*) Ex fodinis Lithanthracum melanoconiorum Angliae.

Genera tria parum explorata.

II. ASPHALTITAE ACIDIFERI.

Salinische Asphaltite.

(*Salinische Harze. Salzharze.*)

(Pond. sp. = 1,5 — 2,2.)

14. Mellites. (Mellit s. Honigstein.)

Spec. 1. **Mellites vulgaris.**

Gemeiner Honigstein

Honigstein; W. Pyramidales Melichrombarz; M. Mellite; H.

Spec. 2. ***Mellites moravicus.**

Mährischer Honigstein.

Var. 1. M. m. flavus. (*Gelber m. H.*)
(Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 52 sq.)

Var. 2. M. m. albus. (*Weisser m. H.*)
(Loc. cit. Vol. XXXVIII. 1846. p. 321.)

Utraque varietas Duflosio auctore majorem terrae argillaceae minoremque acidi mellitici et aquae copiam continet, quam Mellites vulgaris. (Loc. cit. Vol. XXXVIII. p. 323.)

Digitized by Google

15. Pigotites. (Pigotit.)

Spec. 1. Pigotites cornubicus.

Cornwaller Pigotit.

Pigotit; Johnston.

Fuscus; auctore Johnstone terram argillaceam et acidum mydesicum ($C^{12} H^{10} O^{8}$), ex plantis putrescentibus ortum cum aqua continens. (Erdm. Journ. Vol. XXII. 1841. p. 182 sq.)

16. Oxalites. (Oxalit.)

Spec. 1. Oxalites flavus.

Gelber Oxalit.

Oxalit; Br. Eisenresin. Faserresin. Humboldtit; de Rivero. Fer oxalaté; H. Oxalate of Iron; Phillips.

Oxalites fl. bohemicus auctore Rammelsbergo compositus est ex 41,13 cent. oxyduli ferri, 42,40 acidi oxalici et 16,47 aquae. $2\dot{Fe}\,\dddot{C} + 3\dot{H}$. (Poggend. Ann. Vol. XLVI. 1839. p. 283 sq. Vol. LIII. 1841. p. 633 sq.)

Digitized by Google

Classis II.

MINERALIA SULPHUREA,

inclusis mineralibus seleniferis, telluriiferis, arseniferis et stibiiferis, mineralium quorundam sulphureorum habitum aequantibus.

Sulphurite*),

i. e. geschwefelte, selenische, tellurische, arsenische und antimonische Mineralien.

Ordo III.

THIOLITHI.

Thiolite.

(*Sulphures. Schwefelartige Mineralien.*)

(Pond. sp. 1,9 — 2,1.)

1. **Sulphur.** (Schwefel.)

Spec. 1. **Sulphur electricus.**

Electrischer Schwefel.

Natürlicher Schwefel; W. Gediegener Schwefel. Prismatischer Schwefel; M. Bergschwefel. Soufre; H. Brimstone.

Var. 1. S. el. vulgaris. (*Gemeiner el. Schwefel.*)

a. Flavus. (*Gelber.*)

b. Ravus. (*Grauer.*)

Var. 2. S. el. fibrosus. (*Faseriger el. Schwefel.*)

---

*) Denominatio a parte potiori facta est, significans mineralia sulphurea iisque similia.

Digitized by Google

Var. 3. S. el. terreus. (*Erdiger el. Schwefel.*)
Mehlschwefel ex parte.

2. **Selenothion.** (Selenschwefel.)
Spec. 1. **Selenothion aurantiacum.**
Orangegelber Selenschwefel.
Selenschwefel; Stromeyer. Volcanit; Haidinger.

Ordo IV.

CINNABARITAE.

Cinnabarite.

(*Cinnabaroide. Blenden.*)

I. CINNABARITAE ARSENIFERI.

Arsenische Cinnabarite.

(Pond. sp. = 3,4 — 3,6.)

1. **Citrites** *). (Citrit s. Rauschgelb.)
Spec. 1. **Citrites splendens.**
Glänzender Citrit.
Gelbes Rauschgelb; W. Schwefelarsenik ex parte. Prismatoidischer Schwefel; M. Gelbe Arsenikblende; N. Phyllinblende; Br. Auripigment. Operment. Arsenic sulfuré jaune; H. Orpiment; Beudant. Ἀρσενικὸν; Dioscorides. Auripigmentum; Plin.
Var. 1. C. sp. lamellosus. (*Blättriger gl. C.*)
Var. 2. C. sp. fibrosus. (*Faseriger gl. C.*)

2. **Realgar.** (Realgar s. Rauschroth.)
Spec. 1. **Realgar anisotomum** **).
Anisotomes Realgar.
Rothes Rauschgelb; W. Rauschroth; Weiss. Schwefelarsenik ex parte. Hemiprismatischer Schwefel; M. Rothe Arsenikblende; N. Hemidomatische Arsenblende; Br. Arsenic sulfuré rouge; H. Réalgar; Beudant. Σανδαράκη. Sandaraca s. Sandaracha; Plin. Sandarach. Rubinschwefel. Risigallum.

---

*) Nomen formatum ex κίτρον, malum citrum, colorem generis supra dicti characteristicum, qui est color citri, significans.

**) H. e. inaequali (ἄνισος) sive partim distincta partim indistincta structura crystallina praeditus.

Digitized by Google

II. CINNABARITAE HYDRARGYRIFERI.

Mercurische Cinnabarite.

(Pond. sp. = 8,0 — 8,1.)

3. Cinnabaris. (Zinnober.)

Spec. 1. **Cinnabaris nobilis.**

Edler Zinnober.

Zinnober; W. Peritome Rubinblende; M. Mercurblende; Br. Mercure sulfuré; H. Cinabre; Beud. Sulphuret of Mercury; Phillips. Κιννάβαρις. Cinnabaris et Minium ex parte*); Plin.

Var. 1. C. n. lamellosa. (*Blättriger edler Zinnober.*)

Var. 2. C. n. fibrosa. (*Faseriger e. Z.*)

Var. 3. C. n. solida. (*Dichter e. Z.*)

Var. 4. C. n. terrea. (*Erdiger e. Z.*)

Appendix. Cinnabaris idrialina s. anthracina, (*Idrialinzinnober; Queksilberlebererz; W. Lebererz; Carbonblende; Br.* Mercure sulfuré bitumifère; H.) Cinnabaris nobilis idrialino mixta esse videtur.

a. C. idr. solida. (*Dichter Idrialinzinnober.*)

b. C. idr. concentrice - testacea. (*Schaaliger Idrialinzinnober. Corallenerz.*)

4. *Coccinites. (Coccinit.)

Spec. 1. **Coccinites mexicanus.**

Mexicanischer Coccinit.

Coccinit; Haid. Jodquecksilber; Del Rio. Jodmercur.

Colore coccineo, Cinnabari nobili similis, parum cognitus.

Appendix ad tribum Cinnabaritarum hydrargyriferorum.

1. Culebrites; Brooke.
2. Riolithus; Brooke. (Rionites; Shep. *Melakonblende.*)

} Ex zinco selenifero et hydrargyro selenifero vel hydrargyro sulphureo, ut fertur, compositi, prope Culebras in Mexico effossi, parum cogniti; fortasse ad unam eandemque substantiam referendi.

---

*) Veteres pigmenta rubra diversi generis confuderunt, quo factum est, ut *minio* nunc Cinnabarem nunc oxydum plumbi rubrum, quod nos minium appellamus, intelligerent.

Digitized by Google

III. CINNABARITAE PYRARGYRITOIDEI.

Pyrargyritoidische Cinnabarite.

Pond. sp. = 4,1 — 5,8.)

5. **Pyrargyrites.** (Pyrargyrit.)

Rothgültigerz; W. Rothgülden. Rhomboedrische Rubinblende; M. Silberblende; Br. Argent antimonié sulfuré; H. Argent rouge. Red Silver; Phillips.

Spec. 1. **Pyrargyrites antimonialis.**

Antimonischer Pyrargyrit.

Dunkles Rothgültigerz; W. Antimonsilberblende; Br. Argyrythrose; Beud.

Pyrargyrites antimonialis Zacatecasensis mexicanus auctore C. Th. Böttgero compositus est ex 57,45 cent. argenti, 24,59 antimonii, 17,76 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 117.)

Spec. 2. **Pyrargyrites arsenicalis.**

Arsenikalischer Pyrargyrit.

Lichtes Rothgültigerz; W. Arsensilberblende; Br. Proustite; Beudant.

Annotatio. Aerosites (?) varietas Pyrargyritae aut antimonialis aut arsenicalis esse fertur.

6. **Xanthoconius.** (Xanthokon.)

Spec. 1. **Xanthoconius polyargyrus.** *)

Silberreicher Xanthokon. $\acute{Ag}^3 \overset{\prime\prime\prime\prime\prime}{As} + 2\acute{Ag}^3 \overset{\prime\prime\prime}{As}$.

Xanthokon; Br.

Var. 1. X. p. aurantiacus. (*Orangegelber silberr. Xanthokon.*)

Compositio chem. auctore Plattnero: 63,88 c. argenti, 14,32 arsenici, 21,79 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXIV. 1845. p. 275.)

Var. 2. X. p. fuscus. (*Brauner silb. Xanthokon.*)

Comp. ch. auctore Plattnero: 64,18 c. argenti, 13,49 arsenici, 21,358 sulphuris, 0,97 ferri. (Loc. cit.)

Appendix. Proxime ad Xanthoconium accedit substantia, a Breithauptio nomine *Feuerblende* insignita, non satis cognita, fortasse ad alteram hujus generis speciem pertinens.

---

*) *Πολυάργυρος*, plurimum argenti continens.

Digitized by Google

7. ***Hypargyrites.** (Hypargyrit.)

Spec. 1. **Hypargyrites cryptocrystallus.** *)

Kryptocrystallinischer Hypargyrit.

Hypargyronblende; Br.

8. **Miargyrites.** (Miargyrit.)

Spec. 1. **Miargyrites porphyroconius.** **)

Purpurstrichiger Miargyrit.

Miargyrit; H. Rose. Hemiprismatische Rubinblende; M. Hemidomblende; Br.

9. **Pyrostibites.** (Pyrostibit.)

Spec. 1. **Pyrostibites eutomus.**

Eutomer Pyrostibit.

Rothspiessglaserz; W. Rothspiessglanzerz; Hausm. Prismatische Purpurblende; M. Antimonblende; Br. Pyrantimonit. Natürlicher Mineralkermes. Antimoine oxydé sulfuré; H. Kermes; Beudant. Red Antimony; Phillips.

IV. CINNABARITAE SPHALERITOIDEI.

Sphaleritoidische Cinnabarite.

(Blendeartige Cinnabarite.)

(Pond. sp. = 3,5 — 4,9.)

10. **Voltzinus.** (Voltzin.)

Spec. 1. **Voltzinus paradoxus.** ***)

Paradoxer Voltzin.

Voltzin; Fournet.

11. **Greenockites.** (Greenockit.)

Spec. 1. **Greenockites melinoconius.** †)

Melinokonischer (gelbstrichiger) Greenockit.

Greenockit; Jameson. Cadmiumblende; Naum. Cadmium sulfuré; Descloizeaux.

12.

*) Sic dictus, quia non nisi sub indistinctorum ac tenuissimorum crystallorum forma repertus et structura crystallina indistincta est.

**) H. e. pulvere purpureo nigricante.

***) Epitheton *paradoxus* id spectat, quod Voltzinus ex zinco sulphurato et zinco oxydato compositus est, cujus compositionis prorsus insolitae non nisi duo exstant exempla, alterum Voltzini, alterum Pyrostibitae eutomi.

†) H. e. pulvere aurantiaco, a *μήλινος*, colore pomorum aurantiorum, et *κονία*, pulvis.

Digitized by Google

12. Sphalerites.*) (Sphalerit s. Zinkblende.)

Spec. 1. **Sphalerites dyschoneutus.**)**

Strengflüssige Zinkblende.

Blende; W. Dodekaedrische Granatblende; M. Schwefelzink. Pseudogalena; Wallerius. Galena inanis veterum. Zinc sulfuré; H. Sulphuret of Zinc; Phillips.

Subspec. 1. Sphalerites dyschoneutus oligosiderus.***) (*Oligosiderische str. Zinkblende.*)

Var. 1. Sph. d. ol. lamellosus. (*Blättrige s. str. Zinkblende.*)

a. Sph. d. ol. lam. nobilis. (*Edle bl. s. str. Z.*)

α. Viridis. β. Flavus. γ. Rubicundus.

b. Sph. d. ol. lam. vulgaris. (*Gemeine bl. s. str. Z.*)

α. Fuscus. β. Niger.

Var. 2. Sph. d. ol. radiatus. (*Strahlige s. str. Zinkblende.*) (*Strahlenblende.*)

a. Sph. d. ol. radiatus cadmifer. (*Cadmische strahlige s. st. Z.*)

b. Sph. d. ol. radiatus vulgaris. (*Gemeine strahlige s. st. Z.*)

α. Sph. d. ol. rad. vulg. anglicus.
Auctore Berthiero 4 cent. ferri continens.

β. Sph. d. ol. rad. vulg. norwegicus.
Prope Christianiam repertus; auctore Th. Scheerero ex 53,17 cent. zinci, 33,73 sulphuris, 11,79 ferri, 0,74 mangani compositus. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 300.) A Sphalerite oligosidero ad Sphaleriten polysiderum transiens.

Subsp. 2. *Sphalerites dyschoneutus polysiderus.†) (*Polysiderische str. Zinkblende.*)

Eisenzinkblende von Cabrera.

Huic adnumerandus esse videtur Marmatites

*) Nomen *Sphalerites*, formatum ex voce σφαλερός, decipiens s. fallax, eandem significationem habet, quae germanico nomini *Blende* inest. Saepissime enim varietates hujus generis splendore eximio ornatae a metallorum fossoribus pro aere quodam pretioso habitae sunt.

**) Δυσχωνευτός, difficillime igne liquescens.

***) Ὀλιγοσίδηρος, exiguam ferri copiam continens.

†) Πολυσίδηρος, magnam ferri copiam continens.

Digitized by Google

(*Marmatit*), Boussingaulto auctore 77,1 cent. zinci sulphurati et 22,9 ferri sulphurati continens. $\acute{F}e + 3\acute{Z}n$.

Appendix. Sphalerites dyschoneutus Chalcopyrite mechanice mixtus nomine *Messingerz* insignitus est.

13. Hauerites. (Hauerit.)

Spec. 1. **Hauerites hungaricus.**

Ungarischer Hauerit.

Hauerit; Haidinger.

Species crystallina systematis pyritoedrici, fusca et picea, pulvere subrubro, in fodina sulphuris Kalinkae prope Altsohlum in Hungaria nuper detecta. Auctore Adolpho Patera ex 42,97 cent. mangani, 53,64 sulphuris, 1,33 ferri, 1,2 terrae siliceae composita, ferro autem ac terra silicea non respectis ex 45,198 cent. mangani et 54,801 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXX. 1847. p. 148 sqq.)

14. Alabandina. (Manganblende.)

Spec. 1. **Alabandina nigra.**

Schwarze Manganblende.

Braunsteinblende; Blumenbach. Manganblende; Br. Manganglanz. Hexaedrische Glanzblende; M. Schwarzerz. Manganèse sulfuré; H. Alabandina sulfurea; del Rio. Alabandine; Beud. Sulphuret of Manganèse; Phillips.

Ordo V.

LAMPRITAE.*)

Lamprite.

(*Lamprochalcite. Glanze. Glanzerze.*)

I. LAMPRITAE TELLURICI.

Tellurische Lamprite s. Tellurite.

(Pond. sp. = 7,5 — 8,5.)

Lampritae tellurici licet metallis, quae regulina vocant, proxi-

*) Nomen *Lampritae* brevitatis causa, si licet, ex longiore nomine

ma, tamen propter tribus secundae (Lampritarum galenicorum) affinitates in hac nostra serie vicinum illis locum obtinere non possunt.

1. Bismuthotellurites.*) (Tellurwismuth.)

Spec. 1. Bismuthotellurites Tetradymites.

Tetradymitischer Tellurwismuth. $Bi^2 S^3 + 2Bi^2 Te^3$.

Rhomboedrischer Eutomglanz s. Tetradymit; Haid. Prismatoidischer Wismuthglanz; Wehrle. Markasitglanz; Br. Bornine ex parte; Beud.

Spec. 2. *Bismuthotellurites Tellemarkensis.

Tellemarkischer Tellurwismuth.

Tellurwismuth von Tellemarken. Selenwismuth; Berzelius. Bornine ex parte; Beud.

Spec. 3. *Bismuthotellurites brasiliensis.

Brasilianischer Tellurwismuth. $Bi^2 S^3 + 3Bi^2 Te$.

Tellurure de Bismuth du Brésil; Damour.

Auctore Damourio compositus est ex 79,15 c. bismuthi, 15,93 tellurii, 3,5 sulphuris, 1,48 selenii. (Ann. de Chim. et de Ph.; 3 Sér., T. XIII. 1845. p. 375.)

Spec. 4. Bismuthotellurites elasticus.

Elastischer Tellurwismuth. $Bi S + 2Bi Te$.

Tellurwismuth von Deutsch-Pilsen in Ungarn. Molybdänsilber; W. Wismuthspiegel; Weiss. Spiegelwismuthglanz. Spiegelglanz; Br. Elastischer Eutomglanz; M. Bornine ex parte; Beud. Telluric Bismuth; Phillips.

2. Aurotellurites. (Goldtellur.)

Spec. 1. Aurotellurites graphicus.

Schriftartiges Goldtellur.

Schrifterz; W. Schrifttellur. Schriftglanz; Br. Schriftgold (Aurum graphicum); Kirwan. Tellurgold. Prismatischer Antimonglanz; M. Sylvanit;

Lamprochalcitae contractum esse velim, ad analogiam antiquissimae vocis germanicae substantivae *Glanze.*

*) Male actum est cum pluribus nominibus, quae nostra et proxime elapsa aetate novis quibusdam elementis chemicis imposita sunt. Nam alia omnino barbara sunt, quum aut leges grammaticas offendant aut ex vocabulis corruptis vel male intellectis originem duxerint, alia valde inepta sunt aut omni sensu carent. Illius generis sunt nomina *Tellurium, Fluor, Lanthanum* aliaque, generis alterius nomina *Nicolum, Wolfram, Bismuthum, Cobaltum* etc. Quae nomina quum jam in omnium ore sint et sine magna confusione deleri non possint, fieri aliter nequit, quam ut in componendis mineralium nominibus interdum illis utamur, nisi omnis mineralium nomenclatura difficillima fiat intellectu. Hinc orta sunt nomina *Bismuthotellurites, Aurotellurites, Cobaltopyrites* et pauca alia, quibus rarissime tantum usus sum, scilicet si nomina aptiora non erant in promtu.

Digitized by Google

Necker.*) Tellure natif auro-argentifère; H. Sylvane; Beud. Sylvane graphique; Brochant. Or graphique; de Bom. Graphic Tellurium; Phillips.

Pond. spec. auctore Petzio = 8,28. (Poggend. Ann., Vol. LVII. 1842. p. 473.) Aurotellurites graphicus Offenbanyensis auctore Petzio compositus est ex 59,97 c. tellurii, 26,97 auri, 11,47 argenti, 0,25 plumbi, 0,76 cupri, 0,58 antimonii. (Loc. cit. p. 473.)

Spec. 2. **Aurotellurites argyrodes.**)**

Silberfarbiges Goldtellur.

Weisssylvanerz; W. Weisstellur. Sylvanerz. Weisssilvanerz. Tellursilber. Gelberz; Karsten. Weisses Golderz. Weisserz. Nagyager Silber. Tellure gris. Tellure natif auro-plombifère; H. Sylvane blanc; Brochant. Mullerine; Beud. Yellow Tellurium; Phillips. Yellow Gold-Glance.

Pond. sp. auctore Petzio = 7,99 — 8,33. (Poggend. Ann., Vol. LVII. p. 475.) Aurotellurites argyrodes Nagyagensis auctore Petzio constat ex 55,39 cent. tellurii, 24,89 auri, 14,68 argenti, 2,54 plumbi, 2,50 antimonii; alia varietas ex 44,54 tellurii, 25,31 auri, 10,40 argenti, 11,21 plumbi, 8,54 antimonii. (Loc. cit. p. 475.)

3. Argentotellurites. (Tellursilber.)

Spec. 1. **Argentotellurites ductilis.**

Geschmeidiges Tellursilber.

Tellursilber; G. Rose. Hessit; Fröbel. Argent telluré; Necker.

Argentotellurites d. Altaicus, a Gustavo Rose descriptus, cum Argentotellurite Nagyagensi, cujus analysin chemicam Petzius nuper nobiscum communicavit (Poggend. Ann., Vol. LVII. 1842. p. 470 sqq.) omnibus notis essentialibus congruit, nisi quod in hoc exigua auri copia (0,69 cent.) continetur.

Est etiam alia Argentotelluritae Nagyagensis varietas (*Tellurgoldsilber; Hausm. Petzit; Haid.*), majori auri copia (18,26 cent.) insignis, quam (auri copiam) mechanice immixtam esse Petzius existimat. (Loc. cit. p. 470 sq.)

---

*) Nomen *Sylvanites* primum Tellurio metallico simplici a *Kirwano* impositum est.

**) Ἀργυροειδής s. ἀργυρώδης; propter colorem argenteum sic dictus.

Digitized by Google

4. Plumbotellurites.*) (Tellurblei.)

Spec. 1. Plumbotellurites Altaicus.

Altaisches Tellurblei.

Tellurblei; G. Rose. - Altait; Haidinger.

II. LAMPRITAE GALENICI.

Galenische Lamprite s. Galenite.

(*Bleiglanzartige Lamprite.*)

(Pond. sp. = 4,7 — 8,8.)

5. Nagyagites. (Nagyagit.)

Spec. 1. Nagyagites lamellosus.

Blättriger Nagyagit.

Nagyagererz; W. Blättererz; Karsten. Blättertellur; Hausm. Tellurglanz; Br. Prismatischer Tellurglanz et pyramidaler Eutomglanz; M. Nagyagit; Haid. Tellurblei. Graugolderz. Tellure natif auro-plombifère; H. Sylvane lamelleux; Brochant. Elasmose; Beud. Telluro-Galène; Necker.

6. Molybdaenites. (Molybdänit s. Molybdänglanz.)

Spec. 1. Molybdaenites vulgaris.

Gemeiner Molybdänit.

Wasserblei. Rhomboedrischer Molybdänglanz et dirhomboedrischer Eutomglanz; M. Molybdène sulfuré; H. Molybdénite; Beud. Sulphuret of Molybdena; Phillips.

Spec. 2. Molybdaenites selenicus.

Selenischer Molybdänit.

Silberphyllinglanz et edler Molybdänglanz; Br. Selenmolybdänglanz.

7. Cuproplumbites. (Cuproplumbit.)

Spec. 1. Cuproplumbites chilensis.

Chilenischer Cuproplumbit.

Cuproplumbit; Br. Kupferbleiglanz.

Pond. sp. = 6,4. Auctore Plattnero 64,9 cent. plumbi, 19,5 cupri, 0,5 argenti et circiter 15,1 sulphuris continens. $2\acute{P}b + \acute{C}u$. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 671.)

---

*) In componendis nominibus Bismuthotelluritae, Argentotelluritae et Plumbotelluritae propter euphoniam et brevitatem ab ea lege discessi, qua in nominum compositorum ultima syllaba nomen *ejus* elementi contineri debet, quod in constitutione chemica substantiae, cui nomen imponitur, praevalet. Nam observata illa lege syllabae mineralium modo dictorum contrarie poni debebant, unde nomina male sonantia et longius producta ideoque minus probanda orta forent.

Digitized by Google

8. Galena. (Bleiglanz.)

Spec. 1. Galena vulgaris.

Gemeiner Bleiglanz.

Bleiglanz; W. Hexaedrischer Bleiglanz; M. Schwefelblei. Plomb sulfuré; H. Sulphuret of Lead; Phill. *Γαλήνη. Μόλυβδος.* Molybdaena (?) et Galena; Plin.

Var. 1. G. v. lamellosa. (*Blättriger g. Bleiglanz.*)

Varietas zincifera Przibramensis (pond. sp. 7,3) auctore Lerchio composita est ex 81,8—83,6 c. plumbi, 2,2—3,6 zinci et 14,2—14,4 sulphuris. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem. etc., Vol. XLV. 1845. p. 327.)

Var. 2. G. v. radiata. (*Strahliger g. Bleiglanz.*)

Var. 3. G. v. solida. (*Dichter g. Bleiglanz.*)

Bleischweif.

Pars Galenae vulg. solidae ex Galena Steinmanni et ex Galena vulgari mixta esse fertur.

Appendix. 1. Galena pulverea. (*Mulmiger Bleiglanz. Bleimulm. Bleischwärze.*)

2. Galena vulgaris, (?) majori sulphuris copia mixta (*Ueberschwefelblei; Johnston. Johnstonit; Haid.*), ideoque minoris pond. sp. = 5,27, prope Dufton Angliae reperta, an vera compositio chemica sit, dubium est.

Spec. 2. Galena Steinmanni.

Steinmannischer Bleiglanz.

Steinmannit; Zippe.

Appendix. 1. Galena antimonialis (*antimonischer Bleiglanz; Br. Antimonblei*) a Galena Steinmanni vix differre videtur.

2. Pfaffites. (Pfaffite; Dufrénoy.) Auctore Pfaffio compositus ex 43,44 cent. plumbi, 35,47 antimonii, 3,56 arsenici, 17,2 sulphuris. Nertschinskensis. (Dufrénoy, Traité de Min.; T. III. 1847. p. 774.)

Spec. 3. Galena selenica.

Selenischer Bleiglanz.

Selenblei. Selenbleiglanz.

Digitized by Google

Subsp. 1. Galena selenica pura. (*Reiner Selenbleiglanz.*)

Selenblei. Plomb sélénié. Clausthalie; Beud. Seleniuret of Lead; Phill.

Subsp. 2. Galena selenica argentifera. (*Silberhaltiger Selenbleiglanz.*)

Selensilberbleiglanz.

Auctore Rammelsbergio 60,15 c. plumbi, 11,67 argenti et 26,52 selenii continens. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 127 sq.)

Subsp. 3. Galena selenica cobaltifera. (*Kobalthaltiger Selenbleiglanz.*)

Selenkobaltblei. Selenkobaltbleiglanz. Kobaltbleierz. Tilkerodit; Haid. Séléniure de plomb et de cobalt; Beud. Seleniuret of Lead and Cobalt; Phill.

Subsp. 4. Galena selenica cuprifera. (*Kupferhaltiger Selenbleiglanz.*)

Selenkupferbleiglanz. Selenkupferblei et Selenbleikupfer; H. Rose. Séléniure de plomb et de cuivre; Beud. Seleniuret of Lead and Copper; Phill.

Var. 1. G. s. cupr. oligochalca. (*Kupferarmer Selenbl.*)
$2PbSe + CuSe$ et $4PbSe + CuSe$.

Var. 2. G. s. cupr. polychalca. (*Kupferreicher Selenbl.*)
$PbSe + CuSe$.

Subsp. 5. Galena selenica hydrargyrifera. (*Quecksilberhaltiger Selenbl.*)

Selenquecksilberbleiglanz. Selenquecksilberblei; H. Rose. Séléniure de plomb et de mercure; Beud. Seleniuret of Lead and Mercury; Phill.

9. Onofrites. (Onofrit.)

Spec. 1. Onofrites nigricans.

Schwarzgrauer Onofrit.

Selenschwefelquecksilber; Kersten. Selenquecksilber; H. Rose. Mercurglanz; Br. Onofrit; Haid.

Auctore Henrico Rose compositus ex 81,33 cent. hydrargyri, 10,30 sulphuris, 6,49 selenii. $HgSe + 4HgS$. (Poggend. Ann., Vol. XLVI. 1839. p. 315 sq.)

10. Argyrites. (Argyrit s. Silberglanz.)

Spec. 1. Argyrites dystomus.*)

Dystomer Argyrit.

Glaserz; W. Glanzerz; Hausm. Silberglas. Silberglanz. Hexaedrischer

*) Δύστομος, qui difficile finditur; propter structuram crystallinam valde indistinctam sic nominatus.

Silberglanz; M. Argentit; Haid. Weichgewächs. Argent sulfuré; H. Argyrose; Beud. Sulphuret of Silver; Phill.

Argyrites pulvereus s. terreus (*Silberschwärze. Silbermulm*) ex Argyrite dystomo in pulverem contrito ortus esse videtur.

Spec. 2. **Argyrites selenicus.** (A. eutomus.)

Selenischer Argyrit.

Selensilberglanz. Selensilber, G. Rose. Naumannit; Hald. Séléniure d'argent. Seleniuret of Silver; Phill.

Appendix. Argentum duploselenicum (*Doppeltselensilber*) mexicanum, auctore del Rio hexogono-prismaticum, ab Argyrite selenico diversum, sed non satis exploratum est.

11. Melanargyrites. (Melanargyrit s. Melanglanz.)

Spec. 1. **Melanargyrites dystomus.**

Dystomer Melanargyrit.

Sprödglaserz ex parte; W. Sprödglanzerz ex parte; Hausm. Prismatischer Melanglanz; M. Antimonsilberglanz; Br. Rhombischer Silberglanz; Naum. Schwarzgültigerz; v. Leonhard. Stephanit; Haid. Schwarzsilber. Röschgewächs. Argent antimonié sulfuré noir; H. Psaturose; Beud. Brittle Sulphuret of Silver; Phill.

12. Polybasites. (Polybasit.)

Spec. 1. **Polybasites axotomus.**

Axotomer Polybasit.

Polybasit; H. Rose. Sprödglaserz alterius partis; W. Sprödglanzerz ex parte; Hausm. Eugenglanz; Br.

13. Eukairites. (Eukairit.)

Spec. 1. **Eukairites suecicus.**

Schwedischer Eukairit.

Eukairit; Berzelius. Selenischer Silberkupferglanz; Br. Cuivre selenié argental; H. Seleniuret of Silver and Copper; Phill.

14. Cyprargyrites.*) (Cyprargyrit s. Kupfersilberglanz.)

Spec. 1. **Cyprargyrites cryptotomus.****)

Kryptotomer Cyprargyrit.

Silberkupferglanz; Hausm. Kupfersilberglanz. Isometrischer Kupferglanz; M. Stromeyerit; Haid. Stromeyerine; Beud. Sulphuret of Silver and Copper; Phill.

---

*) In nomine *Cyprargyrites* ultima vox praevalentem in chemica hujus speciei constitutione argenti copiam significat, quippe quod in nominum compositorum ultima voce maximum momentum positum est.

**) Sic dictus, quia structurâ crystallina observari non potest.

15. Cyprites.*) (Cyprit s. Kupferglanz.)

Spec. 1. **Cyprites argentosus.****)

Silberreicher Kupferglanz.

Argyrocyprites. Silberkupferglanz. Schwefelkupfersilber.

Haec species in provinciis chilensibus Acongagua et Santyago reperta, cujus 4 varietates auctore Domeyko 12, 16, 24 et 28 cent. argenti continent, intermedia est inter Cyprargyriten cryptotomum et Cypriten vulgarem. Varietas prima auctore Domeyko composita est ex 63,98 cent. cupri 12,08 argenti, 2,53 ferri et 21,41 sulphuris. (Ann. des mines, 4 Sér., T. III, 1843. p. 9.)

Spec. 2. **Cyprites vulgaris.**

Gemeiner Kupferglanz.

Kupferglas; W. Prismatischer Kupferglanz; M. Graukupfererz ex parte. Cuivre sulfuré; H. Chalkosine; Beud. Sulphuret of Copper; Phill.

Var. 1. C. v. eutomus. (*Eutomer gem. Kupferglanz.*) Saetersdalensis Norwegiae; structura lamellosa distincta, pond. sp. 5,52; comp. chem. auctore Th. Scheerero: 79,12 c. cupri, 0,28 ferri, 30,36 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 291.)

Var. 2. C. v. dystomus. (*Dystomer gem. Kupferglanz.*) Comp. ch. Cypritae v. dystomi Tellemarkensis (pond. sp. 5,79) auctore Th. Scheerero: 77,76 c. cupri, 0,91 ferri, 20,43 sulphuris. (Loc. cit. p. 291.)

Spec. 3. *** Cyprites selenicus.**

Selenischer Kupferglanz.

Selenkupferglanz. Selenkupfer. Cuivre sélénié; H. Berzeline; Beud. Seleniuret of Copper; Phill.

Appendix. 1. Digenites; B. Cypritae vulgari simillimus, sed non crystallinus et minori pondere spec. (4,6), auctore Plattnero ex Cyprite vulgari ($\overset{\prime}{\mathrm{Cu}}$) et ex Covellino ($\acute{C}u$) compositus esse videtur, unde $\acute{C}u + 2\overset{\prime}{\mathrm{Cu}}$ formulam ejus chemicam esse putat.

*) *Aes cyprium* apud Plinium appellatur cuprum, et adjectivum *cyprius* designat, quod ex cupro constat. Inde derivatum est nomen *Cyprites.*

**) H. e. multum argenti continens.

Digitized by Google

2. Covellinus. (*Kupferindig; Br.* Coveline; Beud.) Ću. Breithauptio teste nuper prismatibus hexagonis Leogangi Salisburgi repertus est. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 674.) Difficillime in systemate collocandus, quoniam inter ordinem Lampritarum et ordinem Cinnabaritarum intermedium quasi locum obtinet.

III. LAMPRITAE SIDERICI.

Siderische Lamprite s. Siderolamprite.

(Pond. sp. = 4,0 — 4,28.)

16. Sternbergites. (Sternbergit.)

Spec. 1. **Sternbergites flexibilis.**

Biegsamer Sternbergit.

Sternbergit; Haid. Prismatischer Eutomglanz; M. Eisensilberglanz.

Appendix. Argentum sulphuratum flexibile (Argent sulfuré flexible; Bourn. *biegsamer Silberglanz*), minorem ferri sulphurati copiam continens, non satis cognitum est.

17. Berthierites. (Berthierit.)

Spec. 1. **Berthierites radiato-fibrosus.**

Strahlig-fasriger Berthierit.

Berthierit; Haid. Haidingerite; Berthier et Beud. Kiesglanz; Br. Eisenantimonglanz.

IV. LAMPRITAE ANTIMONICI.

Antimonische Lamprite s. Stibiolamprite.

(Pond. sp. = 4,6 — 4,7.)

18. Antimonites. (Antimonit s. Antimonglanz.)

Spec. 1. **Antimonites officinalis.*)**

Officineller Antimonglanz.

Grauspiessglaserz; W. Grauspiessglanzerz; Hausm. Prismatoidischer Antimonglanz; M. Antimonit; Haid. Antimoine sulfuré; H. Sulphuret of An-

*) Propter multiplicem usum in officinis et apud pharmacopolas sic nominatus.

Digitized by Google

timony; Phill. Grey Antimony. Στίμμι, στίβι; Eustath. et Dioscor. Stibium, stibi, stimmi; Plin.

Var. 1. A. off. lamellosus. (*Blättriger off. A.*)

Var. 2. A. off. radiatus. (*Strahliger off. A.*)

Var. 3. A. off. fibrosus. (*Fasriger off. A.*) (*Federerz* ex parte.)

Var. 4. A. off. solidus. (*Dichter off. A.*)

V. LAMPRITAE BISMUTHICI.

Wismuthige (wismuthglanzartige) Lamprite s. Bismutholamprite.

(Pond. sp. = 6,1 — 6,5.)

19. Bismutholamprites. (Wismuthglanz.)

Spec. 1. Bismutholamprites eutomus.

Eutomer Wismuthglanz.

Wismuthglanz; W. Prismatischer Wismuthglanz; M. Schwefelwismuth. Bismuth sulfuré; H. Bismuthine; Beud. Sulphuret of Bismuth; Phill.

Comp. ch. Bismutholampritae eutomi Gjellebäkensis Norwegiae auctore Th. Scheerero: 79,77 cent. bismuthi, 19,12 sulphuris, 0,15 ferri, 0,14 cupri. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 299.)

20. Belonites.*) (Nadelerz.)

Spec. 1. Belonites sibiricus.

Sibirisches Nadelerz.

Nadelerz et prismatoidischer Wismuthglanz; M. Patriuit; Haid. Bismuth sulfuré plombo-cuprifère; Beud. Needle Ore; Phill.

21. *Bismuthocuprites. (Kupferwismutherz.)

Spec. 1. Bismuthocuprites badensis.

Badensches Kupferwismutherz.

Kupferwismutherz; Selb et Klaproth. Wismuthfahlerz; Weiss. Wismuthkupfererz; v. Leonh. Bismuth sulfuré cuprifère; H. Cupreous Bismuth; Phill.

22. *Bismuthoplumbites. (Wismuthbleierz.)

Spec. 1. Bismuthoplumbites badensis.

Badensches Wismuthbleierz.

Wismuthsilbererz; Selb. Wismuthbleierz; Karsten. Silberwismutherz; Hausm. Bismuth sulfuré plombo-argentifère; Beud. Bismuthic silver; Phill.

---

*) Nomen *Belonites*, jam dudum in schedis meis huic generi a me impositum idemque quod germanicum nomen *Nadelerz* significans, etiam *Fröbelio* placuit.

Digitized by Google

23. *Kobellites. (Kobellit.)

Spec. 1. **Kobellites radiatus.**

Strahliger Kobellit.

Kobellit; Setterberg.

Pond. sp. 6,3; auctore Setterbergio: $3\acute{P}b^3\,\overset{'''}{Bi} + \acute{F}e^3\,\overset{'''}{Sb}^2$. In provincia Nerike Sueciae detectus. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 635 sq.)

VI. LAMPRITAE GALENO-STIBICI.

Galenisch-antimonische Lamprite s. Galenostibiolamprite.

(Pond. sp. = 5,3 — 6,5.)

24. Calamolamprites. (Schilfglanz.)

Spec. 1. **Calamolamprites Freieslebeni.**

Freieslebenscher Schilfglanz.

Schilfglaserz; Freiesleben. Basitomglanz; Br. Freieslebenit; Haid.

25. Boulangerites. (Boulangerit.)

Spec. 1. **Boulangerites cryptotomus.**

Kryptotomer Boulangerit. $\acute{P}b^3\,\overset{'''}{Sb}$.

Boulangerit; Thaulow.

Var. 1. B. cr. leptochondrius.*) (*Feinkörniger kr. B.*)

Prope Oberlahr effossus; auctore Abendrothio compositus ex 55,6 cent. plumbi, 25,4 antimonii et 19,05 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 493 sqq.) Cum hac varietate B. cr. Wolfsbergensis Hercyniae auctore Rammelsbergio compositione chemica congruit. (Loc. cit. Vol. LXVIII. 1846. p. 509.)

Var. 2. B. cr. fibrosus. (*Faseriger kr. B.*)

Nertschinskensis auctore Bromeisio compositus ex 56,28 c. plumbi, 25,03 antimonii, 18,21 sulphuris (Poggend. Ann., Vol. XLVI. 1839. p. 281 sqq.); idemque auctore Brüelo ex 53,87 plumbi, 23,66 antimonii, 1,78 ferri, 0,05 argenti et 19,11 sulphuris. (Loc. cit. Vol. XLVIII. 1839. p. 550.)

---

*) Nomen compositum ex *λεπτός*, *tenuis*, et *χονδρίον*, *granulum*.

Digitized by Google

Spec. 2. ***Boulangerites diplotomus.** *)
Diplotomer Boulangerit.
Plumbostib; Br.

Species dubia, fortasse cum Boulangerite cryptotomo conjungenda.

Spec. 3. **Boulangerites monotomus.**
Monotomer Boulangerit. $\acute{P}b\overset{\prime\prime\prime}{S}b$. (?)
Embrithit; Br.

Appendix. Generi Boulangeritae affines sunt:

1. Aes nomine ***Bleischimmer*** (*Pfaff*) insignitum, Nertschinskense, ex plumbo sulphurato, antimonio sulphurato et exigua arsenici copia constans.
2. Aes ***Plusinglanz*** (*Br.*) appellatum, Fribergense, parum cognitum ac ne chemice quidem exploratum.

26. Geocronites. **) (Geokronit.)

Spec. 1. **Geocronites Svanbergii.**

Svanbergischer Geokronit. $\acute{P}b^5 \begin{cases} \overset{\prime\prime\prime}{S}b \\ \overset{\prime\prime\prime}{A}s. \end{cases}$
Geokronit; Svanberg.

Var. 1. G. Sv. eutomus (*Eeutomer Sv. G.*)

Crystallorum formis rhombicis, structura lamellosa distincta, pond. sp. 6,46; auctore Kemdtio compositus ex 66,54 c. plumbi, 9,68 antimonii, 4,72 arsenici, 1,73 ferri, 1,15 cupri, 17,32 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 302 sqq.) Toscanensis.

Var. 2. G. Sv. dystomus (vel solidus). (*Dystomer vel dichter Sv. G.*)

Atypotus; pond. sp. teste Svanbergio = 5,88, teste Kemdtio = 6,54; auctore Svanbergio

---

*) H. e. structura crystallina duplici.

**) Nomen vere aenigmaticum, compositum ex γῆ, terra, et Κρόνος, Saturnus. *Svanbergius* hoc nomine significari voluit compositionem ex antimonio et plumbo factam. Quis est, qui hoc aenigma explicare possit? — Scilicet Saturni nomine auctor plumbum, terrae nomine antimonium vult intelligi. Nemo sane nisi ab auctore ipso edoctus nomini *Geocronites* illum sensum inesse opinabitur.

Digitized by Google

compositus ex 66,45 c. plumbi, 9,57 antimonii, 4,69 arsenici, 1,51 cupri, 0,41 ferri, 0,11 zinci, 16,26 sulphuris. (Loc. cit. Vol. LI. 1840. p. 536 sq.) Suecicus.

Spec. 2. *** Geocronites Schultzii.**

Schultzischer Geokronit. $\acute{\text{Pb}}^{5}\overset{\prime\prime\prime}{\text{Sb}}$.

Pond. spec. testibus Sauvage et Apjohn = 6,4. An peculiaris species sit, non satis liquet.

Var. 1. G. Sch. hispanicus. (*Spanischer Sch. G.*)
Schultzit; Sauvage.

Auctore Sauvagio ex 64,89 cent. plumbi, 16,0 antimonii, 1,6 cupri, 16,9 sulphuris compositus. (Ann. des mines, T. XVII. 1840. p. 525 sq. Pogg. Ann., Vol. LII. 1841. p. 78.)

Var. 2. G. Sch. anglicus. (*Englischer Sch. G.*)
Kilbrickenit; Apjohn.

Elementa chemica auctore Apjohno haec sunt: 68,8 c. plumbi, 14,4 antimonii, 0,3 ferri, 16,3 sulphuris. (L'Institut, 1841, Nr. 379. p. 111.)

27. Jamesonites. (Jamesonit.)

Spec. 1. **Jamesonites axotomus.**

Axotomer Jamesonit.

Jamesonit; Haid. Axotomer Antimonglanz; M. Stahlantimonglanz. Chalybinglanz; Br. Querantimonerz; Weiss.

28. Plumites.*) (Federerz.)

Spec. 1. **Plumites flexibilis.**

Biegsames Federerz.

Federerz ex parte; W. Plumosit; Haid. Antimoine sulfuré capillaire ex parte; H.

Appendix. Aes nomine *Zundererz* insignitum, nigricans, quod Pyrostibitae eutomi varietatem esse mineralogi existimabant, ex Plumite fl. cum Pyrargyrite et Arsenopyrite conjuncto constare Hausmannus et Borntraegerus nuperrime docuerunt. (Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 40 sq.)

---

*) Nomen derivatum a pluma.

Digitized by Google

29. **Zinkenites.** (Zinkenit.)

Spec. 1. **Zinkenites striatus.**

Gestreifter Zinkenit.

Zinkenit; G. Rose. Rosenit; Zinken. Dipelglanz; Br. Bleiantimonerz; Weiss. Rhomboedrischer Dystomglanz; M.

30. **Plagionites.** (Plagionit.)

Spec. 1. **Plagionites nigricans.**

Schwarzgrauer Plagionit.

Plagionit; G. Rose. Hemiprismatischer Dystomglanz.

31. ***Polytelites.***) (Polytelit.)

Spec. 1. **Polytelites Fribergensis.**

Freibergischer Polytelit.

Lichtes Weissgültigerz. Weissgültigerz ex parte; W.

Haec species a Tetraedrite antimoniali argentoso, qui nomine *dunkles Weissgültigerz* insignitus est, prorsus differt et ad peculiare genus pertinet. Composita est Rammelsbergio auctore ex **38,36** c. plumbi, **22,39** antimonii, **6,79** zinci, **5,78** argenti, **3,83** ferri, **0,32** cupri et **22,53** sulphuris. (Rammelsb. Repert. H. II. 1845. p. 170 sq. — Pogg. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 516.)

32. **Dufrénoysites.****) (Dufrenoysit.)

Spec. 1. **Dufrénoysites Gotthardtensis.**

Gotthardtischer Dufrenoysit.

Dufrénoysite; Damour.

Crystallis, ut fertur, granatoedricis, pond. sp. = 5,55, colore ravo metallico, pulvere fusco; comp. chem. auctore Damourio: 55,4 c. plumbi, **20,69** arsenici, **22,49** sulphuris, 0,44 ferri, 0,3 cupri, 0,21 argenti. $2\acute{P}b + \overset{'''}{A}s$. (Ann. de Chim. et de Ph.; 3 Sér., T. XIV. 1845. p. 382.) Habitu Tetraedritae Tennanti similis et inter tribum Lampritarum galeno-stibicorum et tribum Lampritarum chalcostibitoideorum quasi intermedius.

---

*) Nomen *Polytelites* (a πολυτελής, pretiosus) aes pretiosum significat; est enim species generis supra dicti rarissima et propter argentum immixtum aestimatissima.

**) Nomen ejusdem fere formae, quae est nominis *Dufrénites*, ab *Alex. Brongniarto* prius Chlorosideritae impositi, quapropter alterum cum altero facile confunditur.

Digitized by Google

33. Bournonites. (Bournonit.)

Spec. 1. Bournonites dystomus.

Dystomer Bournonit.

Schwarzspiessglaserz; W. Schwarzspiessglanzerz. Spiessglanzbleierz; Karsten. Bleifahlerz. Diprismatischer Dystomglanz; M. Antimonbleiglanz et polymorpher Tripelglanz; Br. Rädelerz. Antimoine sulfuré plombo-cuprifère; H. Plomb sulfuré antimonifère. Endellione; de Bournon. Bournonite; Beud. Tripel Sulphuret.

34. Wölchites. (Wölchit.)

Spec. 1. Wölchites niger.

Schwarzer Wölchit.

Antimonkupferglanz et polytropischer Tripelglanz; Br. Prismatoidischer Dystomglanz; M. Wölchit; Haid.

VII. LAMPRITAE CHALCOSTIBITOIDEI.

Fahlerzartige Lamprite s. Chalkostibiolamprite.

(Pond. sp. = 4,3 — 5,3.)

Haec tribus ordinis Lampritarum proxima est ordini Pyritarum.

35. Chalcostibites.*) (Kupferantimonglanz.)

Spec. 1. Chalcostibites Hercynius.

Harzischer Kupferantimonglanz.

Kupferantimonglanz; Zinken.

36. Tetraedrites. (Tetraedrit s. Fahlerz.)

Fahlglanz ex parte; Br. Tetraedrischer et dodekaedrischer Dystomglanz; M. Grey Copper; Phill. Incluso Tennantite.

Spec. 1. Tetraedrites antimonialis.

Antimonisches Fahlerz.

Antimonfahlerz. Tetraedrit ex parte; Haid. Cuivre gris ex parte; H. Panabase; Beud.

Subsp. 1. Tetraedrites antim. niger. (*Schwarzes antim. Fahlerz.*)

Schwarzerz; W. Dunkles Fahlerz. Spiessglanzfahlerz. Schwarzgültigerz; Hausm. Graugültigerz ex parte. Schwarzkupfererz; Hausm.

Tetraedrites antim. niger Kamsdorfensis auctore Amelungo compositus est ex 38,78 cent. cupri, 28,87 antimonii inclusa arsenici particula, 5,03 ferri, 3,59 zinci, 23,73 sulphuris. (Rammelsb. Repertor. H. II. 1845. p. 51.)

Subsp.

*) Nomen compositum ex χαλκός, cuprum, et στίβι, stibium s. antimonium.

Subsp. 2. **Tetraedrites antim. argentosus.** (*Silberreiches antim. Fahlerz.*)

Silberfahlerz. Dunkles Weissgültigerz. Weissgültigerz ex parte; W. Plomb sulfuré antimonifère et argentifère; H.

Subsp. 3. **Tetraedrites antim. mercurialis.** (*Merkurisches antim. Fahlerz.*)

Quecksilberfahlerz.

Tetraedrites antim. mercurialis Kolterbachensis auctore Scheidthauero constat ex 35,9 c. cupri, 18,48 antimonii, 3,98 arsenici, 7,52 hydrargyri, 4,9 ferri, 1,01 zinci, 23,34 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LVIII. 1843. p. 161 sqq.)

Spec. 2. **Tetraedrites arsenicalis.**

Arsenikalisches Fahlerz.

Arsenikfahlerz. Gemeines Fahlerz. Fahlerz; W. Lichtes Fahlerz. Kupferfahlerz; Hausm. Tedraedrit ex parte; Haid. Cuivre gris ex parte; H.

Spec. 3. **Tetraedrites Tennanti.**

Tennantisches Fahlerz.

Tennantit. Graukupfererz ex parte. Dodekaedrischer Dystomglanz; M. Tennantite; Phill.

Tennantites ex fodinis Modumensibus Norwegiae auctore Feamleyo constat ex 42,6 c. cupri, 19,0 arsenici, 9,21 ferri, 29,18 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 298.)

Spec. 4. **Tetraedrites erythroconius.**

Rothstrichiges Fahlerz.

Kupferblende; Br.

Comp. ch. Tetraedritae erythroconii Fribergensis auctore Plattnero: 41,07 c. cupri, 18,87 arsenici, 8,89 zinci, 2,22 ferri, 0,34 plumbi, 28,11 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXVII. 1846. p. 423.)

37. Cuprostannites. (Kupferzinnglanz s. Zinnglanz.)

Spec. 1. **Cuprostannites melanoconius.**

Schwarzstrichiger Zinnglanz.

Zinnkies; W. Zinnkupferglanz; Br. Zinnfahlerz; W. Hexaedrischer Dystomglanz; M. Schwefelzinn. Étain sulfuré; H. Étain pyriteux. Stannine; Beud. Sulphuret of Tin; Phill.

Comp. ch. Cuprostannitae Zinnwaldensis auctore Rammelsbergio: 28,94 c. stanni, 26,31 cupri, 6,93 zinci, 6,80 ferri, 0,41 plumbi, 29,89 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 518.)

Digitized by Google

Ordo VI.
PYRITAE.
Pyrite.
(*Pyritoidei. Kiese.*)

I. PYRITAE LEUCONICOLINI.
Leukonikolinische Pyrite.
(*Leuconicolopyritae. Leukonikolopyrite. Weisse et graue nikolinische Pyrite.*)

(Pond. sp. = 5,1 — 7,1.)

1. Bismuthonicolites.*) (Wismuthnickelkies.)

Spec. 1. **Bismuthonicolites Saynensis.**

Saynischer Wismuthnickelkies.

Nickelwismuthglanz; v. Kobell.

2. Ullmannites. (Ullmannit s. Nickelantimonkies.)

Spec. 1. **Ullmannites eutomus.**

Eutomer Ullmannit.

Nickelspiessglanzerz; Ullmann. Nickelantimonglanz; v. Leonh. Antimonnickelglanz. Antimonnickelkies s. antimonischer Markasit; Br. Eutomer Kobaltkies; M. Ullmannit; Fröbel. Antimoine sulfuré nickelifère; H.

Comp. ch. Ullmannitae Harzgerodensis auctore Rammelsbergio: 50,84 cent. antimonii, 29,43 nicoli, 2,65 arsenici, 1,83 ferri, 17,38 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LXIV. 1845. p. 189.)

3. Gersdorfites. (Gersdorfit s. Nickelarsenikkies.)

Spec. 1. **Gersdorfites vulgaris.**

Gemeiner Gersdorfit. $Ni\begin{cases}As^2\\S^2\end{cases}$.

Nickelglanz; Pfaff. Nickelarsenikkies. Arseniknickelglanz. Weisses Nickelerz. Synthetischer Markasit; Br. Gersdorfit; Löwe. Disosmose; Beud. Nickel gris.

Gersdorfites vulgaris crystallomorphus auctore Löwio continet, 49,85 c. arsenici, 26,14 nicoli, 9,55 ferri, 14,13 sulphuris; Gersdorfites vulg. Harzgerodensis auctore Rammelsbergio: 44,0 arsenici, 30,3 nicoli, 6,0 ferri, 18,83 sulphuris. (Rammelsb. Repert. H. II. 1845. p. 102. 104.)

---

*) Barbara vox *Nicolum* revera est crux nomenclaturae; nam evitari nequit, quin ex hac voce nomina componantur ab elegantia longe remota, quibus ut lectores veniam dare velint enixe rogo.

Digitized by Google

Spec. 2. **Gersdorfites Amoibites.**

Nickelreicher Gersdorfit. $Ni^2\begin{cases}As^3\\S^3\end{cases}$.

Amoibit; v. Kobell.

Auctore Francisco de Kobell Gersdorfites Amoibites Stebensis Bavariae compositus est ex 45,34 cent. arsenici, 37,34 nicoli, 2,5 ferri, 14,0 sulphuris, 0,82 plumbi. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 202 sqq.)

Appendix. Wodanopyrites (*Wodankies; Br.*), Gersdorfitae affinis, parum cognitus.

4. Leuconicolites. (Weissnickelkies.)

Spec. 1. **Leuconicolites Schneebergensis.**

Schneeberger Weissnickelkies.

Weissnickelkies; Br. Weissnickelerz; Hausm. Arseniknickel ex parte. Weisser Kupfernickel.

Haec species, ut Breithauptius nuperrime docuit, a Chloanthite differt systemate crystallino rhombeo et majori pondere spec. = 7,1 sed communem cum eo habet compositionem chemicam. Ni As. (Poggend. Ann., Vol. LXIV. 1845. p. 184.)

5. Chloanthites. (Chloanthit.) *)

Spec. 1. **Chloanthites dystomus.**

Dystomer Chloanthit.

Chloanthit; Br. Weissnickelerz et Weissnickelkies ex parte. Arseniknickel ex parte. Weisser Kupfernickel ex parte. Nickelbiarseniet; Kersten. Rammelsbergit; Haid.

Systemate crystallino cubico, pond. sp. = 6,4 — 6,5. Ni As. Igitur Nicolum arseniferum simplex in Chloanthite et Leuconicolite dimorphum est. (Loc. cit.)

II. PYRITAE COBALTINI.

Kobaltische Pyrite.

(*Cobaltopyritae. Kobaltopyrite.*)

(Pond. sp. = 4,9 — 6,6.)

6. Smaltites. **) (Smaltit s. Speiskobalt.)

*) Nomen a *Breithauptio* apte formatum, efflorescentiam hujus speciei viridem significans.

**) Nomen *Smaltites* id spectat, quod ex hujus generis speciebus praecipue pigmentum caeruleum smalti nomine pernotum conficitur.

Digitized by Google

Spec. 1. **Smaltites vulgaris.**

Gemeiner Speiskobalt.

Kobaltkies et kobaltischer Markasit; Br. Oktaedrischer Kobaltkies; M. Arsenikkobalt. Cobalt arsenical; H.

Structura cubica indistincta, duritie inter Apatitae et Orthoclasii duritiem, pond. sp. = 6,3 — 7,0. Co As.

Subsp. 1. Sm. v. candidus. (*Weisser gem. Speiskobalt.*)

Weisser Speiskobalt; W. Smaltine; Beud.

Pond. sp. = 6,3 — 6,6; colore candido stanni; comp. ch.: 74 c. arsenici, 20,8 cobalti, 3 — 4 ferri.

Subsp. 2. Sm. v. sidericus. (*Siderischer gem. Speiskobalt.*)

Grauer Speiskobalt; W. Eisenspeiskobalt. Eisenkobaltkies.

Pond. sp. = 6,9 — 7; colore ravo chalybis; comp. ch.: 70 c. arsenici, 13,9 cobalti, 10 — 18 ferri.

Saflorites (*Saflorit; Br.; strahliger* et *fasriger Speiskobalt*), pondere sp. = 7 — 7,3, huc pertinere videtur; magnopere enim dubitandum est, an systemate crystallino rhombeo sit, ut propter structuram fibrosam nonnulli putaverunt.

Spec. 2. **Smaltites praedurus.**

Harter Speiskobalt.

Hartkobalterz; Hausm. Tesseralkies et paratomer Markasit; Br. Arsenikkobaltkies; Scheerer. Skutterudit; Haid.

Structura cubica distincta, duritie Orthoclasii, pond. sp. = 6,7 — 6,8; colore candido stanni; comp. ch.: 79,2 arsenici, 20,8 cobalti. $Co^2 As^3$.

Spec. 3. ***Smaltites bismuthifer.**

Wismuthiger Speiskobalt.

Wismuthspeiskobalt. Wismuthkobaltkies; Br. Kobaltwismuth. Wismuthkobalt. Kerstenit; Haid.

Structura cryst. cubica et radiata, pond. sp. = 6 — 7; colore candido stanni, colori ravo plumbi appropinquante; comp. ch.: 77,9 cent. arsenici, 9,9 cobalti, 4,7 ferri, 3,9 bismuthi, 1,3 cupri, 1,1 nicoli, 1,0 sulphuris.

Spec. 4. ***Smaltites nicolifer.**

Nickelhaltiger Speiskobalt.

Nickelspeiskobalt. Stirian s. nickelreicher Markasit; Br.

Structura cubica distincta, duritie Apatitae, pond. sp. = 7,0; nicolum continens.

Digitized by Google

7. Cobaltites.*) (Kobaltit s. Glanzkobalt.)

Spec. 1. Cobaltites eutomus.

Eutomer Glanzkobalt.

Glanzkobalt; W. Kobaltglanz; Hausm. Hexaedrischer Kobaltglanz; M. Eumorpher Markasit; Br. Cobalt gris; H. Cobaltine; Beud. Bright white Cobalt; Phill.

8. Cobaltopyrites. (Kobaltkies.)

Spec. 1. Cobaltopyrites Müsensis.

Müsenscher Kobaltkies.

Schwefelkobalt von Müsen. Kobaltkies; Hausm. Isometrischer Kobaltkies; M. Glaukogener Markasit; Br. Linnéit; Haid.

III. PYRITAE ARSENOPYRITOIDEI.

Arsenikkiesartige Pyrite.

(*Arsenopyritae. Arsenopyrite.*)

(Pond. sp. = 6,0 — 7,1.)

9. Arsenosiderites.) (Arsenosiderit.)**

Spec. 1. Arsenosiderites axotomus.

Axotomer Arsenosiderit.

Eisenarsenik; Klaproth. Axotomer Arsenikkies; M. Glanzarsenikkies; Br. Arsenikalkies; Weiss. Leukopyrit; Shepard. Lölingit; Haid. Arsenical Pyrites; Phill.

Subsp. 1. A. axot. vulgaris. (*Gemeiner axot. Arsenosiderit.*)

Arsenikalischer Goldkies; Brückmann.

T. Scheererus duas distinguit Arsenosideritae axotomi vulgaris varietates chemicas, quarum alteram (Reichensteinensem) formula $Fe^{T}As^{3}$, alteram (Norwegicam) formula $Fe\,As^{2}$ designat.

Subsp. 2. A. axot. nicolifer. (*Nickelhaltiger axot. Arsenosiderit.*)

Schladminger Arsenosiderit. Hoffmannit; Fröbel.

Praeter arsenicum 13,5 c. ferri, 13,4 nicoli et 5 cobalti continet.

---

*) Nomen *Cobaltites* huic generi imposui, quia multo majorem cobalti copiam continet, quam Smaltites, cui proxime affinis est. Cobaltopyrites autem a duobus his generibus eo maxime differt, quod ex solo cobalto sulphurato constat, id quod nomine ejus ipso significatur.

**) Vix mihi hoc genus distinctius significari posse videtur quam nomine *Arsenosiderites*, quo essentialis ejus substantia ex arsenico et ferro constans exprimitur.

Digitized by Google

10. Arsenopyrites. (Arsenikkies.)

Spec. 1. **Arsenopyrites vulgaris.**

Gemeiner Arsenikkies.

Arsenikkies; W. Prismatischer Arsenikkies; M. Giftkies. Rauschgelbkies. Mispickel. Fer arsenical; H. Mispickel; Beud. Arsenical Iron; Phill. Pseudargyrum. Pyrites cineraceus.

Var. 1. A. vulg. officinalis.*) (*Officineller gem. Arsenikkies.*)

Annotatio. Vermontites, Dalarnites et Acontites (*Vermontit*, *Dalarnit*, *Akontit; Br.*) varietates Arsenopyritae vulgaris officinalis esse censentur, crystallorum angulis paululum differentes.

Var. 2. A. vulg. argentifer. (*Silberhaltiger gem. Arsenikkies.*)

Weisserz; W. Silberarsenikkies.

Spec. 2. **Arsenopyrites cobaltifer.**

Kobaltischer Arsenikkies.

Kobaltarsenikkies; Th. Scheerer.

Cobalti immixti 5—9 centesimae.

Danaites (*Danait; Hayes*) ad Arsenopyriten cobaltiferum pertinere videtur.

11. Plinianus. (Plinian.)

Spec. 1. **Plinianus eutomus.**

Eutomer Plinian.

Plinian s. Triteltes Plinianus; Br.

Novissime a Breithauptio detectus et descriptus, crystallis plagiorhombicis (∠ 61° 30′), plerumque tabulaeformibus, pond. sp. = 6,3—6,4; auctore Plattnero ex 45,46 cent. arsenici, 34,46 ferri et 20,07 sulphuris constans, igitur chemica compositione cum Arsenopyrite vulgari congruens, quo fit, ut Arsenopyrites vulg. et Plinianus eut. mineralia dimorpha sint, uterque $FeS^2 + FeAs^2$. (Poggend. Ann., Vol. LXIX. 1846. p. 443 sqq.)

Appendix ad tribum Arsenopyritoideorum.

1. *Kausimkies; Br.* Ex arsenico, ferro, an-

*) Sic cognominatus propter multiplicem hujus subspeciei Arsenopyritae vulgaris usum, qui est in officinis aerariis.

Digitized by Google

timonio et sulphure constare creditus, pondere sp. = 5; incerti generis et loci.

2. Arsenomanganon. (*Arsenikmangan; Kane. Kaneit; Haid.*) Ex 51,8 c. arsenici et 45,5 mangani compositus; parum cognitus.

IV. PYRITAE SIDERICI.

Siderische Pyrite.

(*Syderopyritae. Sideropyrite. Schwefelkiesartige Pyrite.*)

(Pond. sp. = 4,0 — 5,1.)

12. Marcasita.*) (Markasit s. Rhombeneisenkies.)

Spec. 1. Marcasita polymorpha.)**

Polymorpher Markasit.

Speerkies, Kammkies, Strahlkies, Leberkies; W. Wasserkies; Hausm. Prismatischer Eisenkies; M. Binarkies; Weiss. Markasit; Haid. Prismatischer Markasit; Br. Graueisenkies (Poliopyrites). Vitriolkies. Fer sulfuré blanc; H. White Iron Pyrites; Phill. Cockscomb pyrites. Marcasita ex parte. Actinopyrites; Fröbel.

Var. 1. M. p. lamellosa. (*Blättriger pol. Markasit.*)
Speerkies. Kammkies. Zellkies ex parte.

Var. 2. M. p. radiato-fibrosa. (*Strahlig-fasriger p. M.*)
Strahlkies.

Var. 3. M. p. solida. (*Dichter p. M.*)
Leberkies.

Appendix. 1. Kyrosites (*Kyrosit; Br.*) nihil aliud esse videtur quam Marcasita polymorpha immixtis exiguis Arsenopyritae vulgaris et cupri particulis paululum immutatus; nam et forma crystallina et compositione chemica cum Marcasita polym. congruit. Est inter Kyrositen et Leucochalcosideriten dystomum quaedam similitudo, unde alter cum altero facile confunditur.

*) Quamquam vetusto nomine *Marcasitae* utrumque ferri sulphurati genus, et cubicum et rhombicum comprehendi solebat, tamen aptissimum esse puto, nomen illud auctore *Haidingero* soli ferro sulphurato rhombeo in posterum tribui, ut tandem determinata sit hujus generis denominatio, postquam pluribus iisque minus aptis nominibus laboraverat. Qua de re si convenerit inter mineralogos, nomen alterum *Sideropyritae*, quamvis ad utrumque genus referri potest, tamen unice tribui licebit ferro sulphurato cubico, germanice vulgo *Schwefelkies* dicto.

**) Propter multiplices formas, quas offert, sic dictus.

Digitized by Google

2. Hydropyrites. (*Weicheisenkies; Br. Wasserkies; Gl.*) Marcasitae quidem simillimus, sed aqua admixta minorique et duritie et pondere spec. aliisque notis distinctus. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 489 sq.) Quum autem dubitari possit, aquam Hydropyritae admixtam ad veram ejus substantiam pertinere, nondum pro rato haberi potest, Hydropyriten peculiare Pyritarum genus esse. Saepenumero, licet non semper, mutatione quadam ex Marcasita polymorpha eum procreari verisimile est. Nihilominus aes simplex est, quapropter scriptor quidam de mineralogia meritissimus magnopere fefellit contendens, Hypropyriten a Breithauptio et me descriptum ex heterogenis rebus mechanice compositum esse.

13. Sideropyrites. (Sideropyrit s. Schwefelkies.)

Spec. 1. Sideropyrites vulgaris.

Gemeiner Schwefelkies.

Gemeiner Schwefelkies; W. Hexaedrischer Eisenkies; M. Pyrit. Schwefeleisen. Goldkies. Fer sulfuré; H. Pyrite martiale. Iron Pyrites; Phill. Pyrites.*) Xanthopyrites. Marcasita ex parte.

Appendix. Selenopyrites. (*Selenkies.*) Dubius; in fodina Tilkerodensi repertus esse fertur.

14. Magnetopyrites. (Magnetkies.)

Spec. 1. Magnetopyrites varians.**)

Farbenändernder Magnetkies.

Magnetkies; W. Rhomboedrischer Eisenkies; M. Hexagonaler Eisenkies; Naum. Magnetischer Pyrrhotin; Br. Fer sulfuré magnétique; H. Magnetic Iron Pyrites; Phill.

Var. 1. M. v. eutomus. (*Blättriger f. M.*) Bodenmaisensis auctore comite F. Schaffgotsch $= \dot{F}e^9 \dddot{F}e$. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 536 sq.)

---

*) Nomine πυρίτης, *Pyrites* apud veteres non tantum Sideropyrites, sed etiam Chalcopyrites intelligebatur. (Dioscorides περὶ ὕλ. ἰατρ. V. 143. Plin. hist. nat. XXXVI. 19.) Contra nomen πυρῖτις (fem.), *Pyritis* silicem excudendis scintillis aptum (s. Quarzum pyrigonum) significabat.

**) Sic dictus, quia colorem in superficie variat.

Digitized by Google

Var. 2. M. v. vulgaris. (*Gemeiner f. M.*)

Comp. ch. Magnetopyritae variantis vulgaris Fahlunensis auctore Plattnero: 59,72 c. ferri, 40,22 sulphuris. (Loc. cit., Vol. XLVII. 1839. p. 371.) Auctore Berzelio = $\acute{\mathrm{Fe}}^{5}\,\overset{\prime\prime\prime}{\mathrm{Fe}}$ et $\acute{\mathrm{Fe}}\,\overset{\prime\prime\prime}{\mathrm{Fe}}$.

15. Nicolosiderites.*) (Nickeleisenkies.)

Spec. 1. **Nicolosiderites norwegicus.**

Norwegischer Nickeleisenkies.

Eisennickelkies; Th. Scheerer.

Systemate cryst. cubico, pond. sp. 4,6; auctore T. Scheerero compositus ex 40,86 c. ferri, 22,28 nicoli, 36,86 sulphuris. $2\acute{\mathrm{Fe}} + \acute{\mathrm{Ni}}$, formula probabilis. (Poggend. Ann., Vol. LVIII. 1843. p. 315 sq.)

16. *Leucochalcosiderites. (Weißkupfereisenkies.)

Spec. 1. **Leucochalcosiderites dystomus.**

Dystomer Weisskupfereisenkies.

Weisskupfererz; W. Kupfereisenkies.

17. *Cubanus. (Cuban.)

Spec. 1. **Cubanus euchoneutus.**)**

Cuban; Br.

Structura cubica, pond. sp. 4,0; secundum analysin a Scheidhauero institutam compositus ex 42,51 c. ferri, 22,96 cupri, 34,78 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 325 sq. Vol. LXIV. 1845. p. 280.) Formula Rammelsbergio auctore: $\acute{\mathrm{Cu}}\,\overset{\prime\prime\prime}{\mathrm{Fe}} + 2\acute{\mathrm{Fe}}$. (Rammelsb. Repert., H. II. p. 40.)

V. PYRITAE CUPROSI.

Kupferkiesartige Pyrite.

(*Chalcopyritae. Chalkopyrite.*)

(Pond. sp. = 4,1 — 5,1.)

18. Chalcopyrites. (Chalkopyrit s. Kupferkies.)

---

*) Brevitatis causa pro *Nicolosideropyrites.*

**) Ἐυχωνευτός, *facile igne liquescens.* Nam species supra dicta facillime funditur.

Digitized by Google

Spec. 1. **Chalcopyrites vulgaris.**

Gemeiner Kupferkies. $\acute{C}u\overset{\prime\prime\prime}{F}e$.

Kupferkies; W. Pyramidaler Kupferkies; M. Gelbes Kupfererz. Cuivre pyriteux; H. Chalcopyrite; Beud. Copper Pyrites; Phil. Pyrites aurei coloris.

Chalcopyrites vulg. Reinsbergensis Saxoniae auctore Kersteno selenum immixtum habet. (Poggend. Ann., Vol. XLVI. 1839. p. 279 sq.)

Nierenkies; Br. (Blistered Copper) nihil aliud quam Chalcopyrites vulgaris reniformis et stalactiticus esse videtur.

19. Poicilopyrites. (Poikilopyrit s. Buntkupfererz.)

Spec. 1. **Poicilopyrites cryptotomus.***)

Cryptotomes Buntkupfererz.

Buntkupfererz; W. Oktaedrischer Kupferkies; M. et Naum. Kupferlebererz. Bornit; Haid. Cuivre pyriteux hépatique; H. Phillipsite; Beud. Purple Copper; Phil.

Poicilopyrites cryptotomus Connecticutensis auctore Littone continet: 61,22 c. cupri, 11,91 ferri, 26,65 sulphuris. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 115 sq.) Poicilopyrites cr. Redruthensis auctore Chodnewo: 57,89 cupri, 14,94 ferri, 26,84 sulphuris. (Loc. cit. Vol. LXI. 1844. p. 396.)

Poicilopyrites quum omnium generum Pyritarum proxime affinis sit nonnullis generibus ordinis Lampritarum, utrumque ordinem inter se conjungit.

20. *Domeykites. (Domeykit.)

Spec. 1. **Domeykites chilensis.**

Chilenischer Domeykit.

Arsenikkupfer; Zinken. Weisskupfer; Hausm. Domeykit; Haid. Arseniure de cuivre; Domeyko.

Auctore Domeyko compositus ex 71,64 cent. cupri et 28,36 arsenici. $Cu^3 As$. (Ann. des mines; 4 Sér. T. III. 1843. p. 3 sq.) Non sufficienter descriptus nec bene cognitus.

---

*) Propter structuram crystallinam valde indistinctam ac vix observandam ita cognominatus.

Digitized by Google

VI. PYRITAE XANTHONICOLINI.

Xanthonicolinische Pyrite.

(*Xanthonicolopyritae. Xanthonicolopyrite. Gelbe et rothe nicolinische Pyrite.*)

(Pond. sp. = 5,28 — 8,0.)

21. Trichopyrites. (Trichopyrit s. Haarkies.)

Spec. 1. **Trichopyrites orichalcoides.**

Messinggelber Haarkies.

Haarkies; W. Gediegen Nickel; Klaproth. Nickelkies; Hausm. Schwefelnickel. Thiodischer Pyrrhotin s. Gelbnickelkies; Br. Millerit; Haid. Nickel natif; H. Sulphuret of Nickel; Phill.

Comp. ch. Trichopyritae orich. Kamsdorfensis (pond. sp. = 5,65) auctore Rammelsbergio: 61,54 c. nicoli, 33,79 sulphuris, 1,73 ferri, 1,14 cupri. (Rammelsb. Repert. H. I. 1843. p. 67.)

22. *Tombacites. (Tombazit.)

Spec. 1. **Tombacites Lobensteinensis.**

Lobensteinischer Tombacit.

Tombazit et tombaciner Markasit; Br.

23. Placodinus. (Placodin.)

Spec. 1. **Placodinus cryptotomus.**

Kryptotomer Placodin.

Placodin; Br.

Systemate crystallino plagiorhombico (prismatis angul. 64° 32′), crystallis praesertim tabulaeformibus (unde nomen, a graeca voce πλακώδης); Plattnero auctore compositus ex 57,0 c. nicoli, 39,7 arsenici, 0,9 cobalti, 0,8 cupri, 0,6 suphuris. $Ni^2 As$. (Poggend. Ann., Vol. LIII. 1841. p. 631 sq. Vol. LVIII. 1843. p. 282 sq.) Prope Müsenum repertus.

24. Pyrrhonicolites. (Rothnickelkies.)

Spec. 1. **Pyrrhonicolites cryptotomus.**

Kryptotomer Rothnickelkies.

Kupfernickel; W. Nickelkies. Prismatischer Nickelkies; M. Arsenischer Pyrrhotin; Br. Arsenikníckel. Pyrrhopyrites; Fröbel. Nickel arsenical; H. Nickeline; Beudant.

25. Nicolostibites. (Nickelantimon.)

Spec. 1. **Nicolostibites rutilus.**

Hellrothes Nickelantimon.

Antimonnickel; Hausm. et Stromeyer. Antimonischer Pyrrhotin; Br. Breithauptinus; Fröbel.

Digitized by Google

Classis III.

MINERALIA METALLICA.

(Sensu strictiori.)

Metallische Mineralien.

Ordo VII.

METALLA.

Metalle.

(*Metalla regulina. Gediegene Metalle.*)

I. METALLA MOLLIA NON DUCTILIA.

Ungeschmeidige Metalle.

(Pond. sp. = 5,7 — 9,8.)

1. Antimonium. (Antimon.)

Spec. 1. **Antimonium nativum.**

Gediegenes Antimon.

Gediegen Spiessglas; W. Gediegen Spiessglanz. Rhomboedrisches Antimon; M. Amtimoine natif; H.

2. Stibiargyrum. (Antimonsilber.)

Spec. 1. **Stibiargyrum nativum.**

Gediegenes Antimonsilber.

Spiessglassilber; W. Spiessglanzsilber. Silberantimon. Prismatisches Antimon; M. Discrasites; Fröbel. Argent antimonial; H.

Appendix. Quod nomine *Arseniksilber* nuncupatur, Hausmanno teste ex Stibiargyro et Arsenico vel Arsenopyrite mixtum est.

3. Stibiarsenum. (Antimonarsenik.)

Spec. 1. **Stibiarsenum nativum.**

Gediegener Antimonarsenik.

Digitized by Google

Arsenikantimon; Rammelsberg. Arsenikspiessglanz. Arsenikalisches Antimon. Allemontit; Haid. Antimoine natif arsenifère; H. Arseniure d'Antimoine; Beud. Arsenical Antimony; Phill.

Pond. sp. = 6,2; auctore Rammelsbergio compositum ex 62,15 cent. arsenici et 37,85 antimonii. $SbAs^3$. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 137.)

4. Arsenicum. (Arsenik.)

Spec. 1. Arsenicum nativum.

Gediegener Arsenik.

Gediegen Arsenik; W. Rhomboedrischer Arsenik; M. Scherbenkobalt. Giftkobalt. Fliegenstein. Arsenic natif; H. Native Arsenic; Phill.

Appendix. Arsenicum bismuthiferum, a Breithauptio *Arsenikglanz* appellatum, structura crystallina distincta monotoma, neque habitu neque compositione chemica satis exploratum est.

5. Tellurium. (Tellur.)

Spec. 1. Tellurium nativum.

Gediegenes Tellur.

Gediegen Sylvan; W. Gediegen Tellur. Rhomboedrisches Tellur; M. Weissgolderz. Tellure natif auroferrifère; H. Native Tellurium; Phill.

Auctore Petzio Tellurium nativum continet: 97,215 c. tellurii et 2,785 auri, cum exiguis ferri ac sulphuris particulis ab immixto Sideropyrite deducendis. (Poggend. Ann., Vol. LVII. 1842. p. 477.)

II. METALLA MOLLIA DUCTILIA.

Geschmeidige weiche Metalle.

(Pond. sp. = 9,6 — 19,3.)

6. Plumbum. (Blei.)

Spec. 1. Plumbum nativum.

Gediegenes Blei.

Hexaedrisches Blei; M. Plomb natif volcanique; H. Native Lead; Phill.

7. *Stannum. (Zinn.)

Spec. 1. Stannum nativum. (?)

Gediegenes Zinn.

Granulis ravis metallicis; teste R. Hermanno in arena aurifera et osmiridiifera regionis Miascensis

nuper detectum et praeter stannum exiguam plumbi copiam continens. (Erdm. Journ. f. pr. Chem., Vol. XXXIII. 1844. p. 300.)

8. Bismuthum. (Wismuth.)

Spec. 1. **Bismuthum nativum.**

Gediegener Wismuth.

Gediegen Wismuth; W. Oktaedrischer Wismuth; M. Bismuth natif; H.

9. Cuprum. (Kupfer.)

Spec. 1. **Cuprum nativum.**

Gediegenes Kupfer.

Gediegen Kupfer; W. Cuivre natif; H. Aes cyprium; Plin.

Appendix. Titanum nativum, dubium; teste Rogersio crystallis cubicis in metallifodina prope Merthyr-Tydwill in Anglia repertum esse dicitur. (L'Institut; Nr. 529. 1844. p. 60.)

10. Aurum. (Gold.)

Spec. 1. **Aurum nativum.**

Gediegenes Gold.

Gediegen Gold; W. Hexaedrisches Gold; M. Or natif; H.

Var. 1. A. n. nobilissimum. (*Edelstes ged. Gold.*)

Non nisi exiguas argenti particulas (0,16—8 cent. circiter) immixtas continens. Avdeëff in auro nat. nob. sibirico reperit: 92,71 c. auri, 6,51 argenti, 0,78 cupri et ferri. (Poggend. Ann., Vol. LIII. 1841. p. 157.)

Var. 2. A. n. palladiiferum. (*Palladhaltiges ged. Gold.*)

Palladgold. Ouro poudre. Porpezit; Fröbel.

Palladii 5,4 c. continens; brasiliense.

Var. 3. A. n. argentosum. (*Silberreiches ged. Gold.*)

Silbergold. Blassgelbes Gold; W. Elektrum; Hausm. Argentiferous Gold; Phill. *Λευκὸς χρυσὸς* (?); Herodot. *Ἤλεκτρον* et Electrum (Plin.) ex parte.

Argenti immixti copia magna, sed varians. In auro nativo argentoso Sibiriae secundum analysin ab Avdeëffo institutam continentur: 79,0 cent. auri, 20,34 argenti et 0,66 cupri ferrique. (Loc. cit. p. 159.)

Digitized by Google

Appendix. Aurum rhodiferum (*Rhodiumgold*), cujus Del Rio solus mentionem fecit, dubium est.

11. Argentum. (Silber.)

Spec. 1. Argentum nativum.

Gediegenes Silber.

Gediegen Silber; W. Hexaedrisches Silber; M. Argent natif; H.

Var. 1. Arg. n. polychryson.*) (*Goldreiches ged. Silber.*)

Goldsilber. Güldisches ged. Silber; W. Argent natif aurifère; H. Electrum ex parte. Chrysargyrum.

Var. 2. Arg. n. oligochryson. (*Goldarmes ged. Silber.*)

Var. 3. Arg. n. purum. (*Reines ged. Silber.*)

Var. 4. Arg. n. hydrargyriferum. (*Quecksilberhaltiges ged. Silber.*)

Arquerit; Domeyko. Mercursilber.

Hoc metallum, in fodina Arqueros in provincia Chilensi Coquimbo repertum, forma octaedrica, duritie, ductilitate, pondere specifico (= 10,8) et colore cum argento nativo congruens, non nisi eo differt, quod hydrargyri quandam copiam immixtam habet. Constat enim auctore Berthiero ex 86,5 c. argenti et 13,5 hydrargyri. $Ag^6 Hg$. (Compt. rend. hebd. des sc. de l'Acad. de Paris; Vol. XIV. 1842. p. 507.)

Appendix. Argenti bismuthiferi (*Wismuthsilber*) tantopere imperfecta est cognitio, ut de ejus natura recte judicare non possimus. Analyseos, quam Domeyko instituit et quae non veram compositionem chemicam argenti bismuthiferi puri refert, haecce summa est: 60,1 c. argenti, 10,1 bismuthi, 7,8 cupri, 2,8 arsenici, quibus 19,2 c. alienarum materiarum admixtae sunt. (Ann. des mines; 4 Sér.; T. VI. 1844. p. 165.)

12. Amalgama. (Amalgam.)

Spec. 1. Amalgama nativum.

Gediegenes Amalgam.

---

*) *Πολύχρυσος*, multum auri continens.

Natürliches Amalgam; W. Dodekaedrisches Mercur; M. Mercursilber; Br. Mercure argental; H. Native Amalgam; Phill.

13. Hydrargyrum. (Quecksilber.)

Spec. 1. Hydrargyrum nativum.
Gediegenes Quecksilber.

Gediegen Quecksilber; W. Flüssiges Mercur; M. Mercure natif; H. Native Quicksilver; Phill. Argentum vivum; Plin.

III. METALLA DURA.

Harte Metalle.

(Pond. sp. = 11,8 — 23,5; ferri = 7,4 — 7,8.)

14. Palladium. (Palladium.)

Spec. 1. Palladium nativum.
Gediegenes Palladium.

Appendix. „Eugenesites." (!) (*Eugenesit; Zincken.*) Tilkerodensis, ex palladio, ut fertur, cum argento, auro et selenio (?) commixto constans; species valde dubia.

15. Iridosmium. (Iridosmium.)

Spec. 1. Iridosmium nativum.
Gediegenes Iridosmium.

Iridosmin; Br. Osmiridium. Rhomboedrisches Iridium; M. Iridium osmié; H. Iridosmine; Beud.

Subsp. 1. Iridosmium nat. ravum. (*Graues ged. Iridosmium.*)
Dunkles Osmiridium; G. Rose. Iridosmium; Hausm. Sisserskit; Haid.
$IrOs^3$ et $IrOs^4$.

Subsp. 2. Iridosmium nat. candidum. (*Weisses ged. Iridosmium.*)
Lichtes Osmiridium; G. Rose. Osmiridium; Hausm. Newjanskit; Haidinger.
$IrOs$.

16. Iridium. (Iridium.)

Spec. 1. Iridium nativum.
Gediegenes Iridium.

Gediegen Iridium; Br. Hexaedrisches Iridium; M. Natif Iridium; Phill.

Subsp. 1. *Iridium nat. simplex. (?) (*Reines ged. Iridium.*)

Subsp. 2. Iridium nat. platiniferum. (*Platinhaltiges ged. Iridium.*)
Platiniridium ex parte.

17.

Digitized by Google

17. Platina. (Platina.)

Spec. 1. Platina nativa.
Gediegene Platina.

Subsp. 1. Platina nat. polyiridica. (*Iridiumreiche ged. Platina.*)
Iridplatin. Platiniridium; Svanberg.

Subsp. 2. Platina nat. nobilis. (*Edle ged. Platina.*)

Var. 1. **Pl. nat. nob. aurifera.** (*Goldhaltige edle g. Pl.*)
Gediegen Platin; Hausm.

Var. 2. **Pl. nat. nob. polyxena.** (*Polyxene edle g. Pl.*)
Gediegen Platin; *) W. Polyxen; Hausm. Hexaedrisches Platin; M. Platine natif ferrifère; H. Native Platina; Phill.

Subsp. 3. *Platina nat. polysidera. (*Eisenreiche ged. Platina.*)
Eisenplatin; Br.

18. Ferrum. (Eisen.)

Spec. 1. Ferrum nativum.
Gediegenes Eisen.

Gediegen Eisen; W. Oktaedrisches Eisen; M. Fer natif; H. Native Iron; Phill.

Subsp. 1. Ferrum nat. meteoricum. (*Meteorisches ged. Eisen.*)
Meteoreisen. Nickeleisen.

Comp. ch. Ferri nativi meteorici prope Cambriam in civitate Novi Yorki 1844 detecti: 94,224 c. ferri et 6,353 nicoli. (Poggend. Ann., Vol. LXVII. 1846. p. 124.)

Subsp. 2. Ferrum nat. terrestre. (*Gegrabenes ged. Eisen.*)
Tellurisches Eisen.

---

*) *Platinum* (*Platin*) est nomen chemicum significans metallum simplex, quod in aere *Platinae* continetur, igitur non confundendum cum *Platina*, quae ex metallo platini cum alio aliisve metallis conjuncto constat et inde ab initio, postquam reperta erat, nomen suum hispanicum accepit. Uno enim eodemque nomine duas res diversas (metallum simplex et aes compositum) appellari, mihi quidem parum convenire videtur.

Digitized by Google

Classis IV.

MINERALIA OXYDATA.

Oxydische Mineralien.

(Oxydirte Substanzen. Oxyde.)

Ordo VIII.

METALLOLITHI.*)

Metallolithe.

(Metallsteine. Metalla oxydata. Oxydirte Metalle. Oxydische Erze.)

I. METALLOLITHI METALLOIDEI ET HEMIMETALLOIDEI.

(Metallolithe von metallischem oder halbmetallischem Ansehen.)

A. METALLOLITHI SIDERICI.

Siderische Metallolithe.

(Schwarze et rothe Eisenerze. Siderolithe.)

(Pond. sp. = 4,4 — 5,3.)

1. Haematites. (Hämatit s. Rotheisenerz.)

Eisenglanz et Rotheisenstein; W. Rhomboedrisches Eisenerz; M. Eisenoxyd. Hämatit; Hausm. Fer oligiste; H. (Nomina αἱματίτης, Theophr. et Haematites, Plin. non nisi de rubro Haematite intelligi debent.)

---

*) Nomen ex μέταλλον et λίθος (lapis) compositum ac mineralibus hujus ordinis ea de causa impositum, quia pleraque, licet ex metallis oxydatis constantia, faciem metallicam non habent, sed lapideam, pars quoque terream. Sunt non nisi paucissima genera, quin etiam duarum unius ejusdemque generis (Haematitae) specierum altera sola, quae habitum metallicum prae se ferunt, quum omnia cetera metalla oxydata neque splendore neque colore metallico gaudeant.

Digitized by Google

Spec. 1. **Haematites metalloideus.***)

Metallischglänzender Hämatit.

Eisenglanz; W. Glanzeisenerz; Br. Specular Iron; Phill.

Var. 1. H. met. lamellosus. (*Blättriger m. Hämatit.*)

a. H. m. l. megaphyllus. (*Grossblättriger m. H.*)

b. H. m. l. microphyllus. (*Kleinblättriger m. H.*)

Schuppiger Eisenglanz. Eisenglimmer.

Var. 2. H. met. radiatus. (*Strahliger m. Hämatit.*)

Var. 3. H. met. schistus. (*Schiefriger m. Hämatit.*)

Var. 4. H. met. granulosus. (*Körniger m. Hämatit.*)

Var. 5. H. met. solidus. (*Dichter m. Hämatit.*)

Annotatio. Martites (*Martit; Br.*) est Haematites metalloideus pseudocrystallus forma octaedrica Magnetis vulgaris, ex quo ortus est.

Spec. 2. **Haematites ruber.**

Rother Hämatit.

Rotheisenstein; W. Rotheisenerz sensu strictiori. Red Haematite; Phill. Red Iron Ore.

Var. 1. H. r. somphoides.**) (*Rahmartiger r. Hämatit.*)

Rotheisenrahm; W. Eisenschaum. Sibilo.

Var. 2. H. r. fibrosus. (*Faseriger r. Hämatit.*)

Rothglaskopf. Blutstein.

Appendix. *Weichrotheisenerz; Br.* Ex tenerrimis laxe conjunctis particulis radiatis vel fibrosis constans.

Var. 3. H. r. solidus. (*Dichter r. Hämatit.*)

Dichter Rotheisenstein.

Var. 4. H. r. ochreus. (*Ochriger s. ockerartiger r. H.*)

Rotheisenocher. Rother Eisenocker.

Appendix. 1. Haematites ruber argillaceus. (*Thoniger Rotheisenstein. rothstrichiger Thoneisenstein.*) Haematites ruber intime cum argilla mixtus.

a. H. r. arg. vulgaris. (*Gemeiner thoniger Rotheisenstein.*)

---

*) Utraque vocabulorum graecorum forma, et μεταλλοΐδεος et μεταλλοειδης (metalloideus et metalloides) habitum metallicum significat.

**) A vocabulo graeco σομφός, quod naturam teneram, mollem et solutam significat.

Digitized by Google

b. H. r. arg. terreus. (*Feinerdiger th. R.*)
Rubrica. Röthel. Rothstein. Rothschiefer. Rothe Kreide. *Μίλτος*; Homer.

c. H. r. arg. styloides. (*Stängliger th. R.*)

d. H. r. granulosus. (*Körniger th. R.*)
Crucites (*Crucit; Thoms.*) est Haematites ruber argillaceus pseudocrystallus.

2. Haematites ruber margaceus (*Mergeleisenstein*) et quarzosus (*Kieseleisenstein*).

2. *Hystatites. (Hystatit.)

Spec. 1. **Hystatites magneticus.**
Magnetischer Hystatit. $\dddot{\bar{T}}i + 3\dddot{\bar{F}}e$.
Hystatit et hystatisches Eisenerz; Br. Titaneisen von Tvedestrand.

Appendix. 1. Washingtonites (*Washingtonit; Shepard*) haud dubie Hystatitae adnumerandus est. Nam compositione chemica parum ab eo differt, auctore Marignaco has partes continens: 59,07 cent. oxydi ferri, 18,72 oxyduli ferri, 22,21 acidi titanici. (Ann. de Chim. et de Ph.; 3 Sér. T. XIV. 1845. p. 53.)

2. Basanomelanon (*Basanomelan; v. Kobell, Eisenrose*), quod Haidingerus cum Hystatite conjungit, vix huc referendus esse videtur, quum multo minorem (12,65) acidi titanici copiam contineat.

3. Crichtonites. (Crichtonit.)

Spec. 1. **Crichtonites axotomus.**
Axotomer Crichtonit.

Subsp. 1. Crichtonites axot. Oisansensis. (*Oisansischer ax. Cr.*)
Craytonit; Bournon. Crichtonit. Fer oxydulé titané; H.

Comp. ch. auctore Marignaco: 52,27 c. acidi titanici, 46,53 oxyduli ferri, 1,20 oxydi ferri. $\dot{F}e\ddot{T}i$. (Ann. de Chim. et de Ph.; 3 Sér.; Vol. XIV. 1845. p. 51.)

Subsp. 2. Crichtonites axot. kibdelophanes. (*Kibdelophaner ax. Cr.*)
Axotomes Eisenerz; M. Kibdelophan; v. Kobell. Titaneisen von Gastein.
$5\dddot{\bar{T}}i + 4\dddot{\bar{F}}$.

Digitized by Google

Spec. 2. **Crichtonites Ilmenicus.**

Ilmenischer Crichtonit.

Ilmenit; Kupffer.

Structura crystallina axotoma caret. Auctore Delessio constat ex 45,4 cent. acidi titanici, 40,7 oxydi ferri, 14,1 oxyduli ferri, 0,5 oxydi stanni, 0,2 oxydi plumbi, 0,5 calcariae. $4\dddot{\bar{\text{Ti}}} + 5\dddot{\bar{\text{Fe}}}$. (Delesse, Thèse sur l'emploi de l'anal. ch.; 1843. p. 46.)

Appendix. Mohsites. (*Mohsit; Levy.*)

4. *Menacanites. (Menakanit.)

Spec. 1. **Menacanites cryptotomus.**

Kryptotomer Menakanit.

Menakan u. Menakeisenstein; W. Menakanit. Titaneisenstein. Eisentitan. Schwarztitanerz; Br. Hexaedrisches Eisenerz ex parte; M. Fer titané ex parte.

Var. 1. M. cr. atypotus. (*Derber krypt. Menakanit.*) $2\dddot{\bar{\text{Ti}}} + 3\dddot{\bar{\text{Fe}}}$.

Menakeisenstein. Titaneisenstein.

Menacanites cr. atypotus Egersundensis auctore Henrico Rose constat ex 42,7 c. oxydi ferri, 13,57 oxyduli ferri et 43,73 acidi titanici. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 121.) Novissima autem hujus chemici sententia est, Menacanitae cryptotomo atypoto solido, non minus quam ceteris speciebus et ferrum et titanium oxydatum continentibus, non acidum titanicum sed oxydum titanii coeruleum inesse, nec oxydulum ferri, sed solummodo oxydum ferri. (Loc. cit., Vol. LXI. 1844. p. 122 sq. 126.)

Var. 2. M. cr. arenaceus. (*Sandartiger kr. Menakanit.*)

Menakan; W. Gregorit. Titane oxydé ferrifère granuliforme; H.

5. Iserinus. (Iserin.)

Spec. 1. **Iserinus magneticus.**

Magnetischer Iserin. $\dddot{\bar{\text{Ti}}} + 6\dddot{\bar{\text{Fe}}}$.

Iserin. Titaneisensand. Magneteisensand. Trappeisenerz; Br. Hexaedrisches Eisenerz ex parte; M. Schlackiger Magneteisenstein v. Unkel. Fer titané ex parte. Sable ferrugineux titanifère ex parte.

Omnium specierum, quae ex ferro et titanio oxydato constant, maximam ferri et minimam titanii copiam continet ac proximus est Magneti.

Digitized by Google

Iserinus magn. Uddevallensis auctore Plantamouro compositus est ex 71,247 c. oxydi ferri, 11,32 oxyduli ferri, 15,559 acidi titanici, 1,87 terrae siliceae etc. (Erdm. Journ., Vol. XXIV. 1841. p. 302 sq.) Iserinus m. Unkelensis auctore Rammelsbergio ex 48,07 oxydi ferri, 39,16 oxyduli ferri, 11,51 acidi titanici. (Poggend. Ann., Vol. LIII. 1841. p. 129 sq.)

Annotatio. Aes titaniferum, quod teste Henrico Rose formulam $\dddot{T}i + \dddot{F}e$ habet, igitur chemica compositione cum Crichtonite axotomo Oisansensi congruere videtur, nuper falso ad Iserinum relatus est.

Appendix. Aes octaedricum ferro-titanicum, a Breithauptio *Talkeisenerz* s. *magnesisches Eisenerz* nominatum, immixta quadam magnesiae copia ab Iserino distinguitur.

6. Magnes. (Magneteisenerz.)

Spec. 1. Magnes vulgaris.

Gemeines Magneteisenerz.

Gemeiner Magneteisenstein; W. Oktaedrisches Eisenerz; M. Magnetit; Haid. Fer oxydulé; H. Aimant; Beud. Oxydulated Iron; Phill. Ἡράκλεια λίθος. Μάγνης λίθος. Μαγνῆτις. Magnes lapis; Plin. Magnetis. Saxum magnesium; Lucretius.

Var. 1. M. v. crystallinus. (*Blättriges gem. Magneteisenerz.*)

Var. 2. M. v. solidus. (*Dichtes gem. Magneteisenerz.*)

Var. 3. M. v. ochreus. (*Ochriges gem. Magneteisenerz.*)
Magneteisenocher. Eisenmulm. Eisenschwärze. Eisenmohr.

Appendix. 1. Vignites (*Vignit*, *Blaumagneterz*) et Chamoisites (*Chamoisit*), in Gallia reperti, sunt Magnetes immixtis alienis particulis inquinati.

2. Bavalites. (*Bavalit.* Silicoaluminate de fer; Dufrénoy.) Prope Bavalon in Britannia minori repertus; oolithicus et Chamoisitae similis esse dicitur. (Dufrénoy, Traité de Min.; T. III. 1847. p. 750.)

Digitized by Google

7. **Chromites.** (Chromeisenerz s. Chromit.)

Spec. 1. Chromites dystomus.

Dystomes Chromeisenerz.

Chromeisenstein; W. Oktaedrisches Chromerz; M. Eisenchrom. Chromit; Haid. Fer chromaté; H. Chromate of Iron; Phill.

8. **Franklinites.** (Franklinit.)

Spec. 1. Franklinites americanus.

Amerikanischer Franklinit.

Zinkeisenerz; Br. Dodekaedrisches Eisenerz; M. Franklinite; Berthier.

Appendix. Isophanes (*Isophan* et *isophanes Eisenerz; Br.*) Franklinitae simillimus.

B. METALLOLITHI BARYMANGANI.

Barymanganische Metallolithe.

(*Schwere manganische Metallolithe. Barymanganite. Schwermanganerze.*)

(Pond. sp. = 4,1 — 4,9.)

9. **Psilomelanon.** (Psilomelan.)

Spec. 1. Psilomelanon durum.

Harter Psilomelan.

Schwarzeisenstein; W. Schwarzbraunstein; Hausm. Untheilbares Manganerz; M. Hartmanganerz; Br. Schwarzmanganerz. Psilomelan; Haid. Manganèse oxydé hydraté concretionné; H.

Var. 1. Ps. d. fibrosum. (*Faseriger harter Psilomelan.*)

Schwarzer Glaskopf. Leptonemerz; Br. Leptonemalit.

Var. 2. Ps. d. solidum. (*Dichter harter Psilomelan.*)

Si compositionem chemicam respicimus, distinguenda sunt et Psilomelanon barytiferum et Psilomelanon kaliferum, quae habitu non differunt et quorum alterum in alterum transit, ut ex analysi Psilomelani duri botryoidis Heidelbergensis apparet, non solum terram baryticam sed etiam kalium continentis, auctore Rammelsbergio compositi ex 70,17 cent. oxyduli mangani, 15,16 oxygenii, 8,08 terrae baryticae, 2,62 kalii, 0,9 t. siliceae, 0,6 calcariae, 0,21 magnesiae, 0,3 oxydi cupri, 0,54 oxydi cobalti et 1,43 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 513.)

10. **Hausmannites.** (Hausmannit.)

Spec. 1. Hausmannites axotomus.

Axotomer Hausmannit.

Digitized by Google

Schwarzer Braunstein ex parte; W. Schwarzbraunsteinerz, Schwarzmanganerz ex parte. Glanzbraunstein; Hausm. Pyramidales Manganerz; M. Hausmannit; Haid. Scharfmanganerz; Weiss. Manganoxydoxydul. Manganèse oxydé hydraté ex parte; H. Black Manganese Ore.

11. Braunites. (Braunit.)

Spec. 1. Braunites melanoconius.

Schwarzstrichiger Braunit.

Brachytypes Manganerz et Braunit; Haid. Hartmanganerz; Weiss. Hartbraunstein; Hausm.

Braunites melanoc. granuloso-crystallinus Tellemarkensis Norwegiae auctore Tönsagero continet: 86,4 cent. oxydi mangani, 1,57 oxydi ferri, 1,98 aquae, cum 6,22 c. terrae siliceae et 3,62 materiae insolubilis, ab immixto Manganolitho derivandae. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 281.)

Appendix. 1. Marcelinus (*Marcelin; Damour*) auctore Ebelmeno est Braunites cum variante Manganolithi copia mixtus ideoque terram siliceam (circiter 10 cent.) continens. Eandem, quae Braunitae est, octaedri quadratici formam possidet. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 258.)

2. De Heteroclino (*Heteroklin; Br.*) judicium adhuc cohibendum est. Describitur enim omnibus notis physicis ac chemicis, quae Marcelino insunt, praeditus, — (Evreinoffio auctore ex 85,86 c. oxydi mangani, 10,3 t. siliceae, 3,72 oxydi ferri, 0,62 calcariae, 0,44 kalii compositus), — exceptis crystallorum formis, quae Breithauptio teste plagiorhombicae sunt. Idem ejus cum Marcelino locus natalis eademque mineralia comites. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 205 sq.) Nonne formae a Breithauptio observatae formae pseudocrystallae Marcelini sive Braunitae siliciferi fuisse putandae sunt?

Digitized by Google

12. *Polianites. (Polianit.)

Spec. 1. Polianites amphilogus.*)

Amphiloger Polianit.

Polianit; Br. (Lichtes Graumanganerz; Br.)

Magna est hac de specie dissensio inter mineralogos. Cum Braunite Polianites duritiem et pondus specificum communia habet, sed forma crystallina, colore et splendore differt; a Pyrolusite duritie et colore prorsus distinguitur nec vero splendore et parum tantum forma crystallina. Compositione chemica ad utrumque prope accedit, sed minori aquae copia differt. Plattnero auctore praecipue ex hyperoxydo mangani constat, scilicet Polianites amph. Plattensis Bohemiae ex 87,274 c. oxydi et oxyduli mangani, 12,111 oxygenii, 0,165 oxydi ferri et terrae argillaceae, 0,318 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 191 sqq.) Ceterum Polianites in Pyrolusiten commutari dicitur.

13. Pyrolusites. (Pyrolusit.)

Spec. 1. Pyrolusites officinalis.)**

Officineller Pyrolusit.

Grauer Braunstein ex parte; W. Prismatisches Manganerz et Pyrolusit; Haid. Weichmanganerz; Br. Weicher Braunstein. Weichbraunstein; Hausm. Graubraunsteinerz; Weiss. Manganhyperoxyd. Manganèse oxydé ex parte; H.

Var. 1. P. off. lamelloso-radiatus. (*Blättrig-strahliger off. P.*)

Var. 2. P. off. fibrosus. (*Faseriger off. P.*)

Comp. ch. Pyrolusitae off. fibrosi Ilmenoviensis auctore Schefflero: 87,0 c. oxydi et oxyduli mangani, 11,6 oxygenii, 5,8 aquae, 1,3 oxyduli ferri, 1,2 terrae baryticae, 0,3 calcariae, 0,8 t. siliceae, 0,3 t. argillaceae. (Archiv d. Pharmacie. Vol. XXXV. 1843. p. 260.)

Var. 3. P. off. leptochondrius. (*Feinkörniger off. P.*)

---

*) *Ἀμφίλογος, addubitatus, incertus;* hoc loco significans: *dubiae speciei.*

**) Hanc speciem ita appellavi, quia inter omnia, quotquot inveniuntur, aera manganica saepissime usibus technicis ac chemicis inservit.

Digitized by Google

Var. 4. P. off. pulvereus. (*Erdiger off. P.*)
Pyrolusiten officinalem saepe transmutato Manganite vel Polianite ortum esse Breithauptius testatur. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 189 sq.)

Appendix. Neukirchites (*Neukirchit; Thomson*), auctore Muiro ex 56,3 c. oxydi mangani, 40,3 oxydi ferri et 6,7 aquae constans, ex Pyrolusite immixto oxydo ferri hydrato ortus esse videtur.

14. Manganites. (Manganit s. Glanzmanganerz.)

Spec. 1. Manganites siderochrous.

Eisenfarbiger Manganit.

Grauer Braunstein ex parte; W. Graubraunstein; Hausm. Graumanganerz, Graubraunsteinerz ex parte. Prismatoidisches Manganerz; M. Manganit; Haid. Glanzmanganerz; Br. Braunmanganerz; Weiss. Manganoxydhydrat. Manganèse oxydé; H. Acerdèse ex parte; Beud. Grey oxyde of Manganese; Phill.

Var. 1. M. s. lamelloso-radiatus. (*Blättrig-strahliger eis. M.*)

Var. 2. M. s. granulosus. (*Körniger eis. M.*)

Var. 3. M. s. solidus. (*Dichter eis. M.*)

Var. 4. M. s. pulvereus. (*Erdiger eis. M.*)

Appendix. 1. Varvicites (*Varvicit; Phillips*) Manganites chemice commutatus esse dicitur, aquae immixtae minori copia, denique in Pyrolusiten transiens. (Poggend. Ann., Vol. LXI. p. 188 sq.)

2. Nomen Lampadites (Lampadite) Dufrénoy novissime aeri manganifero jam dudum noto Schlackenwaldensi imposuit, quod auctore Lampadio 82 cent. oxydi mangani, 13,5 oxydi cupri et 2 t. siliceae continet. (Dufrénoy, Traité de Min. T. III. 1847. p. 767.)

C. METALLOLITHI IRITOIDEI.

Iritoidische Metallolithe.

(*Iritoide.*)

(Pond. sp. = 5,5 [?] — 6,5.)

15. Irites. (Irit.)

Digitized by Google

Spec. 1. **Irites graphitoides.**

Graphitoidischer Irit.

Irit; R. Hermann.

Ex tenuissimis lamellulis splendidis Graphitae similibus constans, pond. sp. = 6,5; Hermanno auctore compositus ex 62,86 cent. sesquioxyduli, quod vocant, iridii, 10,3 oxyduli osmii, 12,5 oxyduli ferri et 13,7 oxydi chromii. Uralensis. (Erdm. Journ.; Vol. XXIII. 1841. p. 276 sq.)

16. Tenorites.*) (Tenorit.)

Spec. 1. **Tenorites vesuvianus.**

Vesuvischer Tenorit.

Natürliches Kupferoxyd; Wiser. Tenorit; Semmola.

Sub forma tenuissimarum lamellularum sive squamularum crystallinarum et prismatum criniformium inter se junctorum in lavis Vesuvii repertus, colore nigro qualis est ferri, fusce transparens, splendore metallico, cuprum oxydatum (praecipue?) continens. (Leonh. Jahrb. f. Min. etc. 1839. p. 423 sq. Bullétin de la soc. géol. de France, T. XIII. 1842. p. 206.)

II. METALLOLITHI AMETALLOIDEI.

(Metallolithe von unmetallischem Ansehen.)

A. METALLOLITHI HYDROSIDERI.

Hydrosiderische Metallolithe.

(*Hydrosiderolithe.*)

AA. METALLOLITHI HYDROSIDERI MINUS LEVES.

(Pond. sp. = 3 — 4, Hydrosideritae nob. radiati 4,1.)

17. Hydrosiderites. (Hydrosiderit s. Brauneisenstein.)

Spec. 1. **Hydrosiderites nobilis.**

Edler Brauneisenstein. $\dddot{F}e\dot{H}$.

Prismatoidisches Habronemerz; M. Pyrrhosiderit ex parte; Hausm. Göthite; Beud.

---

*) Nomen *Tenorites* huic mineralium generi a *Semmola* impositum est in memoriam praeceptoris sui *Tenore*, qui eum in re botanica edocuit. Licet haec, ut omnes intelligunt, nominis generis novi mineralium formandi causa esse non potest, tamen nomen propositum retinendum esse censeo in memoriam viri de scientia naturali omnino bene meriti.

Digitized by Google

Var. 1. **H. n. radiatus.** (*Strahliger edler Br.*)
Nadeleisenerz; Br.

a. H. n. crystallomorphus. (*Crystallisirter str. e. Br.*)
Belonoides et trichoides.

b. H. n. r. atypotus. (*Derber str. e. Br.*)

Var. 2. **H. n. pyrophanes.** (*Pyrophaner edler Br.*)
Schuppig-blättriger Brauneisenstein. Pyrrhosiderit; Ullmann. Rubinglimmer. Göthit.

Spec. 2. ***Hydrosiderites lepidocrocus.**
Lepidokrokiner Brauneisenstein. $\dddot{F}e\dot{H}$. (?)
Schuppig-fasriger Brauneisenstein. Lepidokrokit; Ullman. Weichbrauneisenerz; Br.

Species dubia, inter Hydrosideriten nobilem et H. vulgarem quasi intermedia.

Spec. 3. **Hydrosiderites vulgaris.**
Gemeiner Brauneisenstein. $\dddot{F}e^2\dot{H}^3$. ex parte.
Brauneisenstein; W. Prismatisches Habronemerz; M. Brauneisenerz; Br. Brauneisenstein et Gelbeisenstein; Hausm. Eisenoxydhydrat. Fer oxydé hydraté; H. Limonite ex parte; Beud. Brown Haematite; Phill. Brown Iron Ore.

An formula modo dicta omnibus hujus speciei varietatibus attribuenda sit, analysibus nondum demonstratum est. Nonnullae varietates colore ochreo insignes (*Gelbeisenstein; Hausm.*) majori aquae copia a ceteris differunt. ($\dddot{F}e\dot{H}^2$?) Aliae exiguam copiam (0,4—5,0) calcariae cum acido carbonis continent. (*Kalkiger Brauneisenstein; Hausm.*)

Var. 1. **H. v. fibrosus.** (*Faseriger gem. Br.*)
Brauner u. gelber Glaskopf.

Var. 2. **H. v. solidus.** (*Dichter gem. Br.*)
Dichter Brauneisenstein; W. Muschliger Gelbeisenstein; Hausm.

Appendix. Eisenlebererz; Ullmann. Hydrosideritae v. solidi varietas jaspoides.

Var. 3. **H. v. ochreus.** (*Ochriger gem. Br.*)

a. H. v. ochr. fuscus. (*Brauner ochr. gem. Br.*)
Ochriger Brauneisenstein. Brauner Eisenocher.

b. H. v. ochr. flavus. (*Gelber ochr. gem. Br.*)
Ochriger Gelbeisenstein. Gelber Eisenocher. Kollerfarbe.

Appendix. 1. Hydrosiderites argillaceus. (*Thoniger Brauneisenstein. Brauner* et *gelber*, sive *braunstrichiger* et *gelbstrichiger Thonei-*

Digitized by Google

senstein.) Hydrosiderites vulgaris cum majori vel minori argillae copia intime mixtus.

a. H. arg. vulgaris. (*Gemeiner thoniger Br.*)

b. H. arg. tabulatus. (*Schaaliger th. Br.*) Concentrice - tabulatus. (*Eisenniere. Adlerstein. Aetit. Klapperstein. Geode.*)

c. H. arg. globulosus. (*Kleinkugliger th. Br.*)
Bohnerz.

d. H. arg. granulosus. (*Körniger th. Br.*)
Linsenerz ex parte.

2. Turgites. (*Turgit; R. Hermann.*) I. e. Hydrosiderites vulgaris solidus minori aquae, quam continet, copia (5,31), et cui aliqua pars Haematitae rubri et exigua pars (1,85) oxydi cupri cum oxydo plumbi admixta est, unde color fuscus in rubrum vergit. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 96 sq.) Ad Chalcopissiten prope accedit.

3. Berthierinus.*) (Berthierine; Beud.) Minera granulosa nigricans Metensis, ex ferro oxydulato argillaceo constans et in Hydrosideriten argillaceum granulosum transiens. Comp. chem. auctore Berthiero: 74,7 c. oxyduli ferri, 12,4 t. siliceae, 7,8 t. argillaceae, 5,1 aquae.

Spec. 4. **Hydrosiderites piceus.**
Pechsteinartiger Brauneisenstein.
Eisenpecherz; W. Pecheisenstein. Pecheisenerz; Br. Stilpnosiderit; Ullmann. Schlackiger Brauneisenstein; Hausm. Glanzeisenstein. Untheilbares Habronemerz; M. Fer oxydé noir vitreux; H.

Appendix. 1. Chalcochlorus. (*Chalkochlor; Fiedler*). Minera picea formis pseudocrystallis pyritoedricis, ex Hydrosiderite im-

*) Nomine simili *Berthierites* jam antea aliud mineralium genus designatum esse constat; diversa autem mineralium genera nomine ejusdem soni et significationis nuncupari non possunt.

Digitized by Google

mixto cupro chlorico constans. Haud dubie ex Sideropyrite ortus.

2. Chalcopissites. (*Kupferpecherz. Pecherz. Pechkupfer; Hausm. Kupfereisenerz. Hepatinerz; Br.*) Ex Hydrosiderite vulgari et Chalcostactite vulgari mixtus esse putatur. Chalcopissites Turinskensis montium Uralensium auctore Fr. de Kobell his partibus continetur: 59,0 oxydi ferri, 13,0 oxydi cupri, 9,66 terrae argillaceae et 18,0 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXIX. 1846. p. 208.)

3. Hydrochalcosiderites. (*Ziegelerz; W. Kupferbraun; Hausm.* Cuivre oxydulé terreux; H. Ziguéline ex parte; Beud. Ferrugineous red oxyde of Copper ex parte; Phill.) Ex Hydrosiderite vulgari et cuprite mixtus esse videtur. Varietas solida et ochrea. Hydrochalcosiderites solidus auctore Borntraegero compositus est ex 61,5 c. oxydi ferri, 21,71 oxyduli cupri, 12,58 aquae, 3,86 terrae siliceae, 0,21 t. argillaceae, 0,95 calcariae. (Hausm. Handb. d. Min., 2 Ausg.; Th. II. 1845. p. 371.)

18. *Limnites.*) (Limnit s. Wiesenerz.)

Spec. 1. Limnites vulgaris.

Gemeines Wiesenerz.

Raseneisenstein ex parte; W. Limonit; Hausm. Limonite ex parte; Beud. Bog Iron Ore; Phill. Bog Ore.

Limnites particulis argillaceis, ochreis, arenosis aliisque permixtus vulgo *Sumpferz* et *Morasterz* (*Seeerz*, *Lindstein*) nominatur.

Nomen *Quellerz* Hermannus ei varietati Limnitae imposuit, quae aliquam ferri oxydati cum acido

*) Nomen ex λίμνη, *palus* formatum, brevitatis causa pro nomine *Limnosiderites.* Nam gallico nomini Limonites nomen graecum omnino praeferendum esse puto.

Digitized by Google

oxycrenico (*Quellsäure*) conjuncti et magnam arenae copiam admixtam habet. Ejusmodi mineram ex provincia Nischney-Nowgorod compositam esse docuit ex 32,75 cent. oxydi ferri, 1,0 oxydi mangani, 3,5 acidi phosphorici, 2,5 acidi oxycrenici, 13,0 aquae et 47,5 arenae. (Erdm. Journ., Vol. XXVII. 1842. p. 53.)

BB. METALLOLITHI HYDROSIDERI LEVIORES, SIVE OPALOIDEI.
(Pond. sp. = 2,2 — 2,9; duorum generum 1,9.)

19. Thraulites. (Thraulit.)

Spec. 1. **Thraulites fragilis.**
Zerbrechlicher Thraulit.

Var. 1. Th. fr. suecicus. (*Schwedischer z. Thr.*)
Hisingerit ex parte.

Var. 2. Th. fr. bavaricus. (*Bayerischer z. Thr.*)
Thraulit; v. Kobell.

Var. 3. Th. fr. saxonicus. (*Sächsicher z. Thr.*)
Polyhydrit et polyhydrischer Thraulit; Br.

20. *Sordawalites. (Sordawalit.)

Spec. 1. **Sordawalites amphilogus.**
Amphiloger Sordawalit.
Sordawalit; Nordenskiöld.

21. Pitticites. (Pitticit s. Eisensinter.)

Spec. 1. **Pitticites vulgaris.**
Gemeiner Pitticit.

Eisensinter; W. Eisenpecherz; Karsten. Pitticit; Hausm Kolophoneisenerz; Br. Arseneisensinter; Naum. Untheilbarer Retinallophan; M. Fer oxydé résinite; H. Sidérétine; Beud. Pitchy Iron Ore; Phill. Iron Sinter; Dana.

Var. 1. P. v. fuscus. (*Brauner gem. Pitticit.*)

Var. 2. P. v. flavus. (*Gelber gem. Pitticit.*)
Comp. ch. Pitticitae v. flavi carinthici auctore R a m m e l s b e r g i o: 54,66 oxydi ferri, 24,67 acidi arsenici, 5,2 acidi sulphurici, 15,47 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 140 sq.)

Spec. 2. **Pitticites Nertschinskensis.**
Nertschinskischer Pitticit.
Arseniksinter; R. Hermann.

Auctore R. Hermanno compositus ex 36,41 cent. oxydi ferri, 48,05 acidi arsenici, 15,54 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 95 sq.) $\dddot{\bar{F}e}\,\ddot{\ddot{As}}+4\dot{H}$. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 47.)

22. Delvauxites. (Delvauxit.)

Spec. 1. **Delvauxites fragilis.**
Zerbrechlicher Delvauxit.
Phosphoreisensinter; Naumann.

Var. 1. D. fr. Dumonti. (*Dumontischer z. D.*)
Delvauxène; Dumont.

Comp. ch. Delvauxitae fr. Dumonti Berneauensis auctore Dumonto: 31,6 oxydi ferri, 14,3 acidi phosphorici, 40,4 aquae, 9,2 calcariae cum acido carbonis, 4,4 t. siliceae. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 496.)

Var. 2. D. fr. Breithauptii. (*Breithauptischer z. D.*)
Diadochit; Br.

Delvauxites fr. Breithauptii ex ducatu Saalfeld auctore Plattnero continet: 39,69 c. oxydi ferri, 14,81 acidi phosphorici, 15,14 acidi sulphurici, 30,35 aquae. (Rammelsb. Repert., H. I. 1843. p. 45.) $\dddot{\bar{F}e}\,\dddot{\bar{P}}^2+4\dddot{\bar{F}e}\,\dddot{S}+32\dot{H}$. (L. Gmelin.)

23. *Carphosiderites. (Karphosiderit.)

Spec. 1. **Carphosiderites Labradoricus.**
Labradorischer Karphosiderit.
Karphosiderit; Br.

24. Pissophanes. (Pissophan.)

Spec. 1. **Pissophanes polyhydrus.*)**
Polyhydrischer Pissophan.
Pissophan; Br.

Var. 1. P. p. fuscus. (*Brauner* s. *eisenreicher pol. P.*)
Majorem ferri sulphatici, multo minorem terrae argillaceae copiam continens.

Var. 2. P. p. viridis. (*Grüner* s. *thonreicher pol. P.*)
Minorem ferri sulphatici, majorem terrae argillaceae copiam continens.

Pis-

*) *Πολύυδρος*, multum aquae continens.

Digitized by Google

Pissophanem p. mechanice mixtam esse, ut chemicorum aliquis existimavit, neque demonstratum neque, si habitum respicis, verisimile est.

25. Xanthosiderites. (Xanthosiderit.)

Spec. 1. **Xanthosiderites epigenes.*)**

Epigenetischer Xanthosiderit.

Gelbeisenerz; Br. Misy et Atramentstein ex parte; Hausm.

$4\dddot{\overline{F}}e\dddot{S} + \dot{K}\dddot{S}$ vel $\dot{N}a\dddot{S} + 9\dot{\overline{H}}$. (Rammelsberg.)

Var. 1. X. ep. kalinus. (*Kalihaltiger ep. X.*)
Comp. ch. Xanthosideritae epig. kalini Kolosorucensis auctore Rammelsbergio: 46,73 c. oxydi ferri, 32,11 acidi sulphurici, 7,88 kalii, 0,64 calcariae, 15,56 aquae cum exigua ammonii particula. (Rammelsb. Handwörterb. d. ch. Th. d. Min. 1841. p. 203.)

Var. 2. X. ep. natricus. (*Natrumhaltiger ep. X.*)
Haec varietas Modumensis Norwegiae auctore Scheerero constat ex 49,37 c. oxydi ferri, 32,42 acidi sulphurici, 5,03 natri, 13,13 aquae. (Pogg. Ann., Vol. XLV. p. 180.)

Appendix. 1. Apatelites. (*Apatelit; Meillet.*) Xanthosideritae simillimus, chemica compositione diversus, scilicet Meilleto auctore compositus ex 53,3 c. oxydi ferri, 42,9 acidi sulphurici et 3,96 aquae. (Berzelius Jahresber. J. XXIV. 1845. p. 327.)

2. Materia ochrea Fahlunensis, a Berzelio nomine *Vitriolocher* nuncupata huc referenda esse videtur.

B. METALLOLITHI OCHROIDEI.

Ocherartige Metallolithe.

(*Ochritae. Ochrae. Ochroide. Ockergattungen.*)**)

AA. METALLOLITHI OCHROIDEI PONDEROSIORES.

(Pond. sp. = 3,8 — 4,3, unius 4,6.)

26. Hydruranites. (Hydruranit.)

*) Epitheton *epigenes* (ἐπιγενής) significat, Xanthosideriten non primigenium, sed serius ex alia quadam mineralium specie, v. c. ex soluto Sideropyrite vel Marcasita ortum esse.

**) Plura Ochritarum genera aut male explorata nec omnibus notis cognita, aut omnino dubia sunt.

Digitized by Google

Spec. 1. **Hydruranites solidus.**

Fester Hydruranit s. *Uransinter.*

Fester Uranocher ex parte; W. Gummierz; Br. Pechuran; Kersten.

Spec. 2. **Hydruranites ochreus.**

Erdiger Hydruranit s. *Uranocher.*

Zerreiblicher Uranocher; W. Urane oxydé terreux; H.

27. Scheeliochrites. (Scheelocher.)

Spec. 1. **Scheeliochrites americanus.**

Amerikanischer Scheelocher.

Wolframocher. Wolframsäure; Berzelius. Scheelsäure.

28. Stibiochrites. (Antimonocher.)

Spec. 1. **Stibiochrites parasitus.***)

Parasitischer Antimonocher.

Spiessglanzocher; Hausm. Spiessglasocher; W. Gelbantimonerz; Br. Antimoine oxydé terreux; H. Stibiconise; Beud. Antimonial Ochre; Phill.

29. Bismuthoochrites. (Wismuthocher.)

Spec. 1. **Bismuthoochrites leucoconius.****)

Weissstrichiger Wismuthocher.

Wismuthocher; W. Wismuthblüthe. Wismuthoxyd. Bismuth oxydé; H. Oxyde of Bismuth; Phill.

30. Molybdochrites. (Molybdänocher.)

Spec. 1. **Molybdochrites kaloxanthus.**

Hochgelber Molybdänocher.

Wasserbleiocher; Karsten. Molybdänocher; Hausm. Molybdänsäure. Molybdène oxydé. Acide molybdique; Beud. Oxyde of Molybdena; Phill. Molybdic ochre; Shepard.

31. Minium. (Mennig.)

Spec. 1. **Minium xanthoconium.**

Gelbstrichiger Mennig.

Natürliche Mennige. Bleiocher. Plomb oxydé rouge; H. Native Minium; Smithson. *Μίλτος*, miltos ex parte. *Μίλτινον*; Plutarch. Minium ex parte; Plin. Sandyx; Plin. (Minium et Cinnabaris a veteribus confusa fuisse videntur.)

32. *Hydrargyrites. (Hydrargyrit s. Quecksilberocher.)

Spec. 1. **Hydrargyrites chilensis.**

Chilenischer Hydrargyrit.

Antimonigsaures Quecksilberoxyd; Domeyko. Mercurocher.

---

*) Sic dictus, quia ex aliis mineralibus quasi enascitur.

**) Propter pulverem albidum sic dictus, qui contrito Bismuthoochrite efficitur.

Digitized by Google

Pulvereus, colore minio; auctore **Domeyko** ex oxydo hydrargyri et acido antimonioso (acide antimonieux) compositus, sed cum magna terrae siliceae, oxydi ferri et aquae copia mixtus. (Annales des mines; 4 Sér.; Tom. VI. 1844. p. 183.)

Appendix ad hanc tribum. ***Ceriochrites.** (*Ceriumocher. Cererocher; Jackson.*) Ex oxydo cerii, oxydo lanthani, terra yttria et aqua compositus esse dicitur.

BB. METALLOLITHI OCHROIDEI LEVIORES.

(Pond. sp. = 2,2 — 2,9.)

33. *Chromiochrites. (Chromocher.)

Spec. 1. Chromiochrites Shetlandicus.

Shetlandischer Chromocher.

Grünes Chromoxyd; Macculloch. Chromocher; Hausm. Anagenit. Chrome oxydé natif; Leschevin. Oxyde chromique; Beud. Oxyde of Chrome; Phill.

Appendix. Substantia viridis chromifera Halensis pro Chromiochrite habita et lapis nomine *Chromstein* notus Creuzotensis, praecipue ex terra silicea et argillacea constantes, chromii oxydati non magnam copiam immixtam habent. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 202 sq.)

34. *Cobaltoochrites. (Kobaltocher.)

Spec. 1. Cobaltoochrites amphilogus.

Amphiloger Kobaltocher.

Var. 1. C. a. levis. (*Leichter amph. Kobaltocher.*)
Gelber et brauner Erdkobalt; W. Lederkobalt.
(Pond. sp. = 2,2.)

Var. 2. C. a. ponderosior. (*Schwererer amph. Kobaltocher.*)
Ganomatit; Br. Gänsekötbigerz. Chenocopsolite (!!); Dufrénoy.
(Pond. sp. = 2,9.)

Utraque varietas, non satis cognita, ex oxydis cobalti et ferri et ex calcaria cum acido arsenico, aqua aliisque materiis mixta esse videtur. (Poggend. Ann., Vol. LIV. 1841. p. 553 sq.)

Digitized by Google

35. *Umber. (Umber.)

Spec. 1. Umber cyprius.

Cyprischer Umber.

Umbra; Hausm. Türkische Umbra. Terre d'ombre; H.

C. METALLOLITHI CUPHOMANGANI.

Kuphomanganische Metallolithe.

(*Leichte manganische Metallolithe. Leichtmanganerze. Kuphomanganite.*)

(Pond. sp. = 2,2 — 3,6.)

36. *Kaliphites. (Kaliphit.)

Spec. 1. Kaliphites hungaricus.

Ungarischer Kaliphit.

Kaliphit; Iwanoff.

Cryptocrystallus, pond. sp. 2,8, colore fusco; auctore Iwanoffo compositus ex 28,8 oxydi ferri, 28,13 hyperoxydi mangani, 6,3 oxydi zinci, 12,1 terrae siliceae, 2,55 calcariae, 1,2 acidi titanici, 0,7 magnesiae, 0,6 terrae argillaceae, 19,0 aquae. (Ann. des mines, Sér. 4. Vol. V. 1844. p. 612 sq.)

37. *Manganopion.*) (Manganschaum.)

Spec. 1. Manganopion pingue.

Fettiger Manganschaum.

Brauneisenrahm; W. Braunsteinschaum. Wad ex parte. Rahmerz. Schaumerz. Schaumartiger Wadgraphit; M. Mangangraphit; Br. Manganèse oxydé hydraté métalloide argentin; H. Fleur de manganèse. Acerdèse ex parte; Beudant. Black Wad.

Manganopion pingue reniforme levissimum, prope Rübeland repertum, auctore Rammelsbergio compositum est ex 67,5 cent. oxyduli mangani, 13,48 oxygenii, 4,22 calcariae, 3,66 kalii, 0,36 t. baryticae, 10,3 aquae, quibus mechanice admixtae sunt 1,0 cent. oxydi ferri et 0,47 siliceae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 157.) Manganopion p. Ilmenoviense auctore Scheffler o continet: 66,5 oxyduli mangani, 12,1 oxygenii, 8,1 baryae, 9,8 aquae, 1,0 oxydi ferri et 2,5 siliceae. (Archiv d. Pharm., Vol. XXXV. 1843. p. 260.)

---

*) Hoc nomen — compositum ex μάγγονον et πῖον, pinguedo, cremor, — utrumque significat, generis supra dicti speciem unicam et tactu pinguem esse et perlevem.

Groroilithus (*Groroilith; Berthier*) haud dubie ad Manganopion pingue pertinet.

Appendix. Diversi generis est substantia pulverea manganica fusca non pinguis (*Manganocher*), cujus natura chemica non explorata est et cui nonnulli idem nomen, quod est speciei supra dictae, imposuisse videntur.

38. Asbolanus. (Asbolan s. Kobaltmanganerz.)

Spec. 1. **Asbolanus lentus.***)

Milder Asbolan.

Schwarzer Erdkobalt; W. Kobaltschwärze; Hausm. Kobaltmanganerz, Asbolan et Maurites Asbolanus; Br. Schwarzkobalterz. Untheilbarer Psilomelangraphit; M. Cobalt oxydé noir; H. Peroxyde de cobalt; Beud. Black Cobalt Ochre; Jam. Earthy Cobalt; Phill.

Var. 1. A. l. solidus. (*Dichter m. Asbolan.*)

Kakochlor; Br. Schlackenkobalt.

Var. 2. A. l. friabilis. (*Zerreiblicher m. Asbolan.*)

Russkobalt. Kobaltmulm.

39. *Chalcomelanon. (Chalkomelan.)

Spec. 1. **Chalcomelanon amphilogum.****)

Amphiloger Chalkomelan.

Kupferschwärze; W. Kupfermanganschwärze ex parte; Hausm. Cuivre oxydé noir. Melaconise; Beud. Black Copper; Phill.

40. Chalcomanganon. (Chalkomangan s. Kupfermanganerz.)

Kupfermangan; W. Kupfermanganerz; Br. Kupfermanganschwärze ex parte; Hausm. Untheilbarer Brithynallophan; M. Manganèse hydraté cuprifère; Necker. Cupreous Manganese; Phill.

Spec. 1. **Chalcomanganon bohemicum.**

Böhmischer Chalkomangan.

Pulvere nigro.

Spec. 2. **Chalcomanganon thuringicum.**

Thüringischer Chalkomangan.

Pulvere fusco; compositione chemica, si quantitatem partium respicis, admodum diversum a specie priori; nam Ch. th. Kamsdorfense auctore Bött-

---

*) Sic cognominatus, quia haec species magna lentitia insignis est.

**) Chalcomelanon appellatur *amphilogum* (i. e. speciei dubiae), quia neque essentialis chemica ejus compositio, neque utrum simplex substantia an mechanice mixta sit, compertum habemus.

Digitized by Google

gero compositum est ex 53,21 cent. oxyduli mangani, 16,85 oxydi cupri, 1,87 oxydi ferri, 2,85 calcariae, 1,69 t. baryticae, 0,14 oxydi cobalti et nicoli, 0,64 kalii, 16,94 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LIV. 1841. p. 546 sq.)

Appendix. Peloconites. (*Pelokonit; Richter*) Chalcomangano proximus, sed non satis cognitus.

Appendix ad tribum Metallolithorum cuphomanganorum.

1. *Nicolomelanon. (*Nickelschwärze; Hausm.*)
2. *Arsenomelanon. (*Arsenikschwärze; Paulus.*)

} Dubiae ac neque physicis neque chemicis notis satis exploratae minerae.

3. *Mysorinus. (*Mysorine; Beud.*) Ex oxydo cupri, acido carbonico et terra silicea non chemice junctis constare fertur.
4. *Condurrites. (*Condurrit; Phill.*) Auctore Francisco de Kobell mechanice mixtus ex 79,0 cent. oxyduli cupri, 3,47 oxydi ferri, 8,03 acidi arsenicosi et 9,5 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXIX. 1846. p. 206.)

D. METALLOLITHI CASSITERITOIDEI.*)

Zinnsteinartige Metallolithe.

(*Cassiteritolithe. Cassiteritoide.*)

(Pond. sp. = 5,4 — 8,0.)

41. Wolframites. (Wolfram.)

Spec. 1. Wolframites eutomus.

Eutomer Wolfram.

Wolfram; W. Prismatisches Scheelerz; M. Wolframit; Br. Scheeleisenerz; Graf Schaffgotsch. Schéelin ferruginé; H. Tungstate of Iron; Phill.

Var. 1. W. eut. oligomanganus. (*Manganarmer eut. W.*) Pond. sp. = 7,4 — 7,5. comp. ch. Wolframitae eutomi oligomangani Limogensis auctore Ebelmeno: 76,2 cent. acidi scheelii, 19,19 oxyduli ferri, 4,48 oxyduli mangani, 0,8 magnesiae. $3\dot{Fe}\dddot{W} + \dot{Mn}\dddot{W}$. (Ann. de Chim. et de Phys., Sér. 3. T. VIII. 1843. p. 505.)

---

*) Hac tribu nova Metallolithorum series incipit, quae tribui antecedenti non proxima est.

Var. 2. W. eut. polymanganus. (*Manganreicher eut. W.*) Pond. sp. = 7,19; comp. ch. Wolframitae eut. polymangani Zinnwaldensis auctore Ebelmeno: 75,99 c. acidi scheelii, 9,62 oxyduli ferri, 13,96 oxyduli mangani, 0,48 calcariae. $2\dot{Fe}\dddot{W} + 3\dot{Mn}\dddot{W}$. (Loc. cit.)

Annotatio. De metalli scheelii, quod Wolframites continet, oxydationis gradu novissime diversae sunt comitis de Schaffgotsch, Ebelmeni, Wöhleri, Marguerittei et Rammelsbergii sententiae. (Ann. de Chim. et de Ph. loc. cit. Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 403 sqq. Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 175.) Ebelmeno et Rammelsbergio acidum scheelii ($\dddot{W}$), non oxydum scheelii ($\ddot{W}$) in Wolframite contineri videtur.

42. Tantalites. (Tantalit.)

Spec. 1. Tantalites cryptotomus.

Kryptotomer Tantalit.

Tantalit; Eckeberg. Schwertantalerz; Br. Prismatisches Tantalerz; M. Tantale oxydé ferro-manganésifère ex parte; H.

Var. 1. T. cr. cassiterophorus. (*Zinnhaltiger kr. T.*)
Finbotantalit, Broddbotantalit. Kassiterotantal; Hausm.

Pond. sp. = 6,2 — 6,5; auctore Berzelio 6 — 10 cent. oxyduli ferri et 8 — 16,7 oxydi stanni continens.

Var. 2. T. cr. polysiderus. (*Eisenreicher kr. T.*)
Kimitotantalit et Tamelatantalit. Siderotantal; Hausm. Ferro-Tantalite; Thomson.

Pond. sp. = 7,1 — 7,5; auctoribus Nordenskiöldo, Berzelio, Brooksio 10 — 14,6 (una varietas 7,2) c. oxyduli ferri et 0 — 0,8 oxyduli stanni continens. Tantalites cr. polysid. Tamelensis Jacobsone auctore compositus est ex 84,15 c. acidi tantali, 14,68 oxyduli ferri, 0,9 oxyduli mangani, 0,32 oxydi stanni, 1,81 oxydi cupri, 0,07 calcariae. (Poggend. Ann., Vol. LXIII. 1844. p. 331.)

43. Columbites. (Columbit.)

Spec. 1. Columbites eutomus.

Eutomer Columbit.

Tantalit ex parte. Columbit; G. Rose. Columbeisen. Hemiprismatisches Tantalerz; M. Niobit; Haid. Tantale oxydé ferro-manganésifère ex parte; H. Baierine; Beud. Torrelite; Thoms. (= Columbites eut. Middletownensis.)

Var. 1. C. eut. melanoconius. (*Schwarzstrichiger eut. C.*) Comp. ch. Columbitae eut. melanoconii Bodenmaisensis (pond. sp. 6,39) auctore Henrico Rose: 81,07 c. acidi pro acido tantali habiti, 14,3 oxyduli ferri, 3,85 oxyduli mangani, 0,45 oxydi stanni, 0,13 oxydi cupri. (Poggend. Ann., Vol. LXIII. 1844. p. 327.)

Var. 2. C. eut. orphnioconius.*) (*Braunstrichiger eut. C.*) Comp. ch. Columbitae eut. orphnioconii Bodenmaisensis (pond. sp. 5,7) auctore H. Rose: 79,68 c. acidorum niobii et pelopii, quae, antea pro acido tantali habita, novissime ab Henrico Rose reperta sunt, cum exigua acidi tantali copia, 15,1 oxyduli ferri, 4,65 oxyduli mangani, 0,12 oxydi stanni, 0,12 oxydi cupri. (Loc. cit. p. 328. Vol. LXVIII. 1846. p. 115 sq.) Comp. ch. Columbitae eut. orphn. Connecticutensis (pond. sp. 5,32) auctore Grewinko: 80,06 acidi niobii cum minori copia acidi pelopii ac perexigua copia acidi tantali, 12,59 oxyduli ferri, 5,97 oxyduli mangani, 0,96 oxydi stanni, 0,44 oxydi cupri cum oxydo plumbi. (Loc. cit. Vol. LXX. 1847. p. 572.)

Auctore R. Hermanno in Columbite eut. Ilmenico 80,47 cent. acidi cujusdam, quod acido tantali simile est, cum exigua acidi niobii et ilmenii copia, 8,5 oxyduli ferri, 6,09 oxyduli mangani, 2,4 magnesiae, 2,0 yttriae et 0,5 oxyduli uranii continentur. (Erdm. Journ., Vol. XXXVIII. 1846. p. 121 sq. Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 168.) Auctore Henrico Rose vero Columbites eut. Ilmenicus fere merum niobii acidum nec nisi perexiguam acidi pelopii particulam continet, (Pog-

*) H. e. pulvere fusco.

Digitized by Google

gend. Ann., Vol. cit. p. 169.) et auctore Bromeisio partes chem. hujus Columbitae hae sunt: 78,599 c. acidi niobii cum vestigio acidi pelopii, 12,761 oxyduli ferri, 4,483 oxyduli mangani et yttriae, 3,011 magnesiae, 0,753 calcariae, 0,564 oxydi uranii, 0,004 oxydi cupri. (Loc. cit. p. 168.)

Appendix. Aes tantaliferum a Breithauptio *Harttantalerz* nominatum (*Ildefonsit; Haid.*) generi Columbitae fortasse adnumerandum est.

44. Fergusonites. (Fergusonit.)

Spec. 1. Fergusonites grönlandicus.

Grönländischer Fergusonit.

Fergusonit; Haid. Synaphinerz; Br. Pyramidales Melanerz; M.

45. Yttrotantalites. (Yttrotantalit.)

Spec. 1. Yttrotantalites cryptocrystallus.

Kryptocrystallinischer Yttrotantalit.

Yttertantal; Eckeberg. Tantale oxydé yttrifère; H. Yttrotantalite; Phill. Yttrocolumbite; Dana.

Var. 1. Yttr. cr. nigricans. (*Graulichschwarzer kr. Y.*)

Var. 2. Yttr. cr. piceus. (*Pechschwarzer kr. Y.*)

Var. 3. Yttr. cr. flavido-fuscus. (*Gelblichbrauner kr. Y.*)

Appendix. Euxenites. (*Euxenit; Th. Scheerer.*) Non satis cognitus; compositione chemica Yttrotantalitae similis, sed minori pondere spec. aliisque notis ab eo diversus. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 149 sq.)

46. Samarskites. (Samarskit.) *)

Spec. 1. Samarskites Ilmenicus.

Ilmenischer Samarskit.

Samarskit; H. Rose. Uranotantal; G. Rose.

Haec species, sub nomine Uranotantali a Gustavo Rose primum descripta (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 555 sq.), auctore de Peretz composita est ex 56,0 cent. acidi niobii cum acido scheelii, 15,9 oxyduli ferri, 16,7 oxydi uranii, 11,04 terrae yttriae, 1,02 calcariae, 0,75 magne-

*) Nomen in honorem praefecti *de Samarski*, viri de re metallica Sibiriae optime meriti ab Henrico Rose huic metallolithorum generi impositum.

Digitized by Google

siae. (Loc. cit. Vol. LXXI. 1847. p. 162.) Auctore Henrico Rose in hac specie Ilmenica magna acidi scheelii copia cum acido niobii conjuncta est.

Appendix. Yttroilmenites. (*Yttroilmenit; R. Hermann.* Auctore Hermanno primum pro Yttrotitanite, deinde pro Uranotantalo Rosii habitus.) Crystallorum formis rhombicis Columbitae eutomo similibus, pondere spec. =5,4; auctore R. Hermanno compositus ex 57,8 c. acidi ilmenii, metalli, quod novum metallorum genus esse putat, 18,3 t. yttriae, 13,61 oxyduli ferri, 2,27 oxyduli cerii et lanthani, 1,869 oxyduli uranii, 0,31 oxyduli mangani, 0,5 calcariae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVIII. 1846. p. 119 sqq. Vol. XL. 1847. p. 474.) Auctoribus Gustavo et Henrico Rose Yttroilmenites a Samarskite non diversus et acida duo inter se conjuncta, acidum niobii et scheelii, quae in Samarskite continentur, ab Hermanno pro oxydo novi metallorum generis sive pro acido ilmenii habita sunt, cujus erroris causas Henricus Rose exposuit. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. p. 164.) Hermannus autem Yttroilmeniten suum a Samarskite differre contendit. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 475.)

47. Uranopissites. (Uranopissit s. Uranpecherz.)

Spec. 1. Uranopissites solidus.

Dichtes Uranpecherz.

Pecherz; W. Uranpecherz. Pechuran; Hausm. Pechblende. Schwarzuranerz. Untheilbares Uranerz; M. Uranin; Haid. Urane oxydulé; H. Pitchblende; Phill.

Wöhlerus in Uranopissite solido aliquas vanadii particulas immixtas deprehendit. (Poggend. Ann., Vol. LIV. 1841. p. 600.)

Appendix. 1. Aeris, cui Breithauptius nomen *Schweruranerz* imposuit, admodum imperfecta est cognitio.

Digitized by Google

2. *Pittinerz; Br.* Aes olim Uranopissitae adnumeratum, nonnullis notis distinctum, sed parum exploratum.

3. Coracites. (Coracite; L. Le Conte.) Uranopissitae similis, atypotus, solidus, pond. spec. = 4,37, pulvere ravo, oxydulum uranii, terram argillaceam et thorinam continens. In vena Syenitae (?) prope lacum superiorem Americae septentrionalis nuper repertus. (Silliman americ. Journ., 2 Ser., Vol. III. 1847. p. 173 sq.)

48. Cassiterites. (Zinnstein s. Kassiterit.)

Spec. 1. Cassiterites dystomus.

Dystomer Zinnstein.

Zinnerz. Pyramidales Zinnerz. Zinngraupen. Zinnzwitter. Etain oxydé; H. Cassitérite; Beud. Oxyde of Tin; Phill. *Κασσίτερος.* Plumbum candidum; Plin.

Subsp. 1. Cassiterites d. vulgaris. (*Gemeiner dyst. Zinnstein.*)
Zinnstein; W.

Var. 1. C. d. v. piceus. (*Schwarzer g. d. Z.*)

Var. 2. C. d. v. fuscus. (*Brauner g. d. Z.*)

Var. 3. C. d. v. flavidus. (*Gelber g. d. Z.*)

Var. 4. C. d. v. ravidus. (*Grauer g. d. Z.*)

Var. 5. C. d. v. albidus. (*Weisslicher g. d. Z.*)

Subsp. 2. Cassiterites d. fibrosus. (*Faseriger dyst. Zinnstein.*)
Cornisches Zinnerz; W. Faseriger Zinnstein. Faserzinnerz. Eisenzinnerz. Holzzinn.

49. Eulytinus. (Eulytin s. Kieselwismuth.)

Spec. 1. Eulytinus saxonicus.

Sächsischer Eulytin.

Wismuthblende, Blendeerz, Eulytin; Br. Kieselwismutherz. Arsenikwismuth; W.

Appendix. *Atelestites; Br. Species dubia bismuthifera.

Appendix ad tribum Cassiteritoideorum.

Dubia genera plumbifera, dubie hoc loco collocata.

Digitized by Google

50. *Plattnerites. (Plattnerit.)

Spec. 1. Plattnerites cryptotomus.

Kryptotomer Plattnerit.

Schwerbleierz; Br. Plattnerit; Haid. Braunbleioxyd; Hausm.

Hyperoxydum plumbi esse fertur.

51. *Massicotites. (Massikotit s. Bleiglätte.)

Spec. 1. Massicotites flavus.

Gelbe Bleiglätte.

Bleiglätte. Glätte. Bleigelb. Massicot. Molybditis; Plin.

E. METALLOLITHI RUTILITOIDEI.

Rutilartige Metallolithe.

(*Rutilitoide.*)

(Pond. sp. = 4,0 — 6,0, unius 3,8 — 3,9.)

52. Cerites. (Cerit.)

Spec. 1. Cerites suecicus.

Schwedischer Cerit.

Cerit; Hisinger. Cererit; Klapr. Cerinstein; W. Kieselcerit. Untheilbares Cererz; M. Cérium oxydé siliceux rouge; H.

Comp. ch. auctore R. Hermanno: cent. 26,55 oxyduli cerii, 33,38 oxydi lanthani, 16,06 terrae siliceae, 3,56 calcariae, 3,53 oxydi ferri, 1,68 t. argillaceae, 0,27 oxydi mangani, 9,1 aquae et 4,62 acidi carbonis. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 193 sq.) Oxydum lanthani in Cerite suecico ab Hermanno detectum est.

53. Zincites. (Rothzinkerz s. Zinkit.)

Spec. 1. Zincites americanus.

Amerikanisches Rothzinkerz.

Prismatisches, deinde rhomboedrisches Zinkerz; M. Rothzinkerz; Br. Zinkoxyd; Hausm. Zinkit; Haid. Zinc oxydé ferrifère brun-rougeâtre; H. Oxyde rouge de Zinc; Beud. Red Oxyde of Zinc; Bruce.

Comp. ch. Zincitae americani Sterlingensis auctore Whitneyo: 96,19 c. oxydi zinci, 3,7 oxydi mangani. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 172.)

54. Cuprites. (Rothkupfererz s. Kuprit.)

Spec. 1. Cuprites barytimus.*)

Barytimes Rothkupfererz.

---

*) Sic dictus, quia permagnam (88,9 cent.) cupri copiam continet ideoque *magni pretii* est. *Βαρύτιμος* significat *pretiosus*, quasi gravis pretio.

Digitized by Google

Rothkupfererz; W. Oktaedrisches Kupfererz; M. Kupferroth; Hausm. Rothkupferglas. Kupferlebererz. Kuprit; Haid. Cuivre oxydulé; H. Red Oxyde of Copper; Phill.

Var. 1. C. b. lamellosus. (*Blättriges b. R.*)

Var. 2. C. b. solidus. (*Dichtes b. R.*)

Appendix. Cuprites bar. terreus (*erdiges Rothkupfererz*) ex Cuprite barytimo et ex Haematite rubro ochraceo mixtus esse videtur.

55. *Chalcotrichites. (Chalkotrichit.)

Spec. 1. Chalcotrichites carmineus.

Karminrother Chalkotrichit.

Haarförmiges Rothkupfererz; W. Kupferblüthe. Cuivre oxydulé capillaire; H.

56. Rutilites. (Rutil.)

Spec. 1. Rutilites eutomus.

Eutomer Rutil.

Rutil et Nigrin; W. Peritomes Titanerz; M. Titanschörl. Eisentitan. Gallizinit. Sagenit. Crispit. Turrit. Titane oxydé; H.

Var. 1. R. eut. nobilis. (*Edler eut. Rutil.*)

Comp. ch. Rutilitae eut. nobilis St. Yrieuxensis auctore Damourio: 97,6 cent. acidi titanici, 1,55 oxydi ferri. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. X. 1844. p. 414 sq.) Iteratis analysibus H. Rose docuit, Rutiliten eut. nobilem ex solo acido titanico constare nec nisi exiguam oxydi ferri copiam immixtam habere. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 513.)

Var. 2. R. eut. piceus. (*Schwarzer eut. Rutil.*)
Nigrin; W. Eisenrutil.

57. Anatasius. (Anatas.)

Spec. 1. Anatasius microcrystallus.

Mikrocrystallischer Anatas.

Oktaedrit; de Saussure et W. Oisanit; de la Methérie. Dauphinit. Pyramidales Titanerz; M. Titane anatase; H.

Var. 1. A. m. caeruleus. (*Blauer m. A.*)

a. Unicolor.

b. Dichromaticus. (Brasiliensis.)

Var. 2. A. m. viridis. (*Grüner m. A.*)

Var. 3. A. m. flavus. (*Gelber m. A.*)

Digitized by Google

Var. 4. A. m. fuscus. (*Brauner m. A.*)
Var. 5. A. m. multicolor. (*Vielfarbiger m. A.*)

58. Brookites. (Brookit.)

Spec. 1. **Brookites placocrystallus.*)**
Plakocrystallischer (tafelförmiger) Brookit.
Jurinite; Soret. Brookite; Levy. Skapanin.

59. Pyrochlorus. (Pyrochlor.)

Spec. 1. **Pyrochlorus cryptotomus.**
Kryptotomer Pyrochlor.
Pyrochlor; Wöhler. Oktaedrisches Titanerz; Hald.

Pyrochlorus cr. Miascensis auctoribus Wöhlero et R. Hermanno compositus est 1) ex 62—67 cent. oxydi tantali cum parva copia oxydi titanici, conjunct. cum calcaria, thorina (auct. Wöhlero) vel zirconia (auct. Hermanno; Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 94 sq.), oxydo cerii aliisque; 2) ex natro cum fluore et 0,5—1,0 aquae. Auctore Wöhlero Pyrochlorus cr. Miascensis has partes continet: 67,37 c. acidi tantali cum paucis acidi titanici particulis, 13,15 thorinae et acidi cerii, 10,984 calcariae, 0,81 yttriae, 1,28 oxyduli ferri, 0,14 oxyduli mangani, 3,93 natri, 3,23 fluoris, 1,16 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 83 sq.) Thorinam in Pyrochloro Miascensi contineri, nova analysi facta Wöhlerus nuperrime contra R. Hermannum denuo asseruit. (Wöhl. u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LXI. 1847. p. 264.) Pyrochlorus Brevigensis auctore Wöhlero praeter 67,0 cent. acidi tantali, 5,16 oxydi cerii et thorinae, 9,87 calcariae, 1,32 oxydi ferri, 1,0 oxyduli mangani et 1,68 fluoris, etiam 4—5 c. oxydi uranii et 7 aquae immixtas habet. (Loc. cit. p. 89 sq.) Hayesius in Pyrochloro cr. Fredrikswärnensi 53—59 cent. oxydi tantali, 18—20 oxydi titanici, 16—19 terrae calcariae cum exiguis particulis oxydi ferri, mangani, uranii, stanni

*) Πλακοκρύσταλλος (ex πλακόεις), forma crystallina tabulaeformi tenui. Crystalli enim Brookitae tabularum tenuium formam habent.

Digitized by Google

et plumbi contineri contendit. (Silliman americ. Journ., Vol. XLVI. 1844. p. 164.)

Appendix. 1. Microlithus (*Mikrolith; Shepard*), Chesterfieldensis, Pyrochloro proximus, auctore Hayesio ex 79,6 c. oxydi tantali, 10,8 calcariae, 2,2 oxydi uranii aliisque oxydis constat. (Sillim. am. Journ. l. c. p. 162.)

2. Nova mineralium species, auctore Teschemachero „Columbate of Lime" et Pyrochloro similis, crystallis minutissimis (octaedris systematis tetragonalis), colore albido, in saxo quodam vulcanio insulae azoricae St. Michaelis reperta est. (Sillim. am. Journ., 2 Ser., Vol. III. 1847. p. 32 sq.)

60. Aeschynites. (Aeschynit.)

Spec. 1. Aeschynites Miascensis.

Miaskischer Aeschynit.

Aeschynit; Berzelius. Dystomes Melanerz; M.

Auctore R. Hermanno Aeschynites Miascensis compositus est ex 35,05 cent. acidi niobii, 10,56 acidi titanici, 17,58 zirconiae, 4,62 yttriae, 15,59 oxyduli cerii, 11,13 oxydi lanthani, 4,32 oxyduli ferri et 1,66 aquae cum particula fluoris. (Erdm. Journ., Vol. XXXVIII. 1846. p. 118.)

61. Polycrasius. (Polykras.)

Spec. 1. Polycrasius suecicus.

Schwedischer Polykras.

Polykras; Th. Scheerer.

Prismate rhombico angul. 140^{0}, structura crystallina non conspicua, pond. spec. = 5,09—5,12; auctore Scheerero constans ex acido titanico, acido tantali, zirconia, yttria, oxydis ferri, uranii, cerii et exigua terrae argillaceae copia. (Keilhaui Gaea Norwegica, Fasc. II. 1844. p. 329 sq. Pogg. Ann., Vol. LX. 1844. p. 429.)

Digitized by Google

62. Mengites. (Mengit.)

Spec. 1. **Mengites Miascensis.**

Miaskischer Mengit.

Mengit; G. Rose. Ilmenite; Brooke.

Chemica hujus speciei natura nondum cognita est.

63. Polymignytes. (Polymignyt.)

Spec. 1. **Polymignytes ischnoprismaticus.*)**

Dünnprismatischer Polymignyt.

Polymignit; Berzelius. Prismatisches Melanerz; M.

64. Tscheffkinites. (Tscheffkinit.)

Spec. 1. **Tscheffkinites pyraphrodes.**)**

Pyraphrodischer Tscheffkinit.

Tscheffkinit; G. Rose.

Atypotus; pond. spec. = 4,5—4,6; piceus, pulvere fusco; auctore Henrico Rose compositus ex 47,29 cent. oxydorum cerii, lanthani et didymii, 20,17 acidi titanici, 21,04 terrae siliceae, 3,5 calcariae, 0,83 oxyduli mangani, 0,22 magnesiae, 0,12 kalii et natri. Inter mineralia Miascensia nuper detectus. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 591 sq.)

65. Perowskites. (Perowskit.)

Spec. 1. **Perowskites leucoconius.**

Weissstrichiger Perowskit.

Perowskit; G. Rose.

Systemate cubico, pondere spec. = 4,0, colore nigro et fusco, pulvere albido. $\dot{C}a\,\ddot{T}i$. (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 558 sq.) Uralensis. Titanitae proximus. — Descloizeaux in uno crystallo Perowskitae leucoconii novem formas diversas systematis cubici combinatas deprehendit, 170 plana continentes. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XIII. 1845. p. 339 sqq.)

Var.

---

*) Ita cognominatus, quia crystalli Polymignytae longorum et gracilium prismatum formam habent. (Ἰσχνὸς = tenuis, gracilis.)

**) Tscheffkinites celerrime igne candescit et in massam spumosam sive bullantem commutatur, id quod cognomine pyraphrodes (ex vocabulis πῦρ, *ignis*, et ἀφρώδης, *spumosus*, composito) significatur.

Digitized by Google

Var. 1. P. l. niger. (*Schwarzer w. P.*)
Auctore Jacobsone compositus ex 58,96 cent. acidi titanici, 39,2 calcariae, 2,06 oxyduli ferri cum exigua particula oxyduli mangani. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 597 sq.)

Var. 2. P. l. fuscus. (*Brauner w. P.*)
Auctore Brooksio continens: 59,0 c. acidi titanici, 36,76 calcariae, 4,79 oxyduli ferri cum exigua particula oxydi mangani, 0,11 magnesiae. (Loc. cit.)

Appendix ad tribum metallolithorum rutilitoideorum.

1. Warwickites. (*Warwickit; Shepard.*) Species obscura, auctore Shepardo ex titanio (64,7), ferro, fluore et yttria composita. (Poggend. Ann., Vol. LII. 1841. p. 242.)
2. Thorites. (*Thorit; Berz.*) Species dubia; ex thorina, terra silicea, calcaria, aqua etc. composita.

Ordo IX.

AMPHIBOLITAE.

Amphibolite.

(*Hornblendartige Mineralien.*)

I. AMPHIBOLITAE TITANITOIDEI.

Titanitartige Amphibolite.

(*Titanitoide. Sphenoide.*)

(Pond. sp. = 3,4 — 3,69.)

1. Titanites. (Titanit.)

Spec. 1. **Titanites polymorphus.*)**
Polymorpher Titanit.

---

*) Propter multiplices, quas offert, crystallorum formas sic dictus.

Braunmenakerz et Gelbmenakerz; W. Titanit et Sphen. Titanspath. Prismatisches Titanerz; M. Titane siliceo-calcaire; H. Sphène; Beud.

Var. 1. T. p. nobilis. (*Edler p. Titanit.*)

Sphen. Ligurit.

a. T. p. nob. viridis. (*Grüner e. p. T.*)

Comp. ch. Titanitae p. nobilis flavido-viridis ex valle Zillerthal auctore Henrico Rose: 38,9 cent. terrae siliceae, 40,0 acidi titanici, 19,62 calcariae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 257.)

b. T. p. nob. flavus. (*Gelber e. p. T.*)

c. T. p. nob. bicolor. (*Zweifarbiger e. p. T.*)

Var. 2. T. p. vulgaris. (*Gemeiner p. Titanit.*)

Braunmenakerz. Gelbmenakerz ex parte; W. Titanit.

Séméline; Fleuriau de Bellevue.

a. T. p. vulg. flavus. (*Gelber gem. p. T.*)

b. T. p. vulg. fuscus. (*Brauner gem. p. T.*)

Comp. ch. Titanitae p. vulgaris fusci Arendalensis auctore Rosales: 31,2 c. terrae siliceae, 40,92 acidi titanici, 22,25 calcariae, 5,63 oxydi ferri. (Loc. cit. p. 263.)

Pictites, Spinther (Turnerites) et Ledererites ad Titaniten p. vulgarem pertinere dicuntur.

Spec. 2. * **Titanites manganicus.**

Manganischer Titanit.

Greenoughit. Greenovite; Dufrénoy. Manganischer Titanit; Br.

Colore carneo vel roseo. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 290.) Auctore Delesseo compositus ex 30,4 c. terrae siliceae, 42,0 acidi titanici, 24,3 calcariae, 3,6 oxyduli mangani. (Ann. des mines, 4 Sér., T. VI. 1844. p. 325.) Marignac minorem oxyduli mangani copiam in eo deprehendit. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XIV. 1845. p. 49.)

2. Wöhlerites. (Wöhlerit.)

Spec. 1. **Wöhlerites norwegicus.**

Norwegischer Wöhlerit.

Wöhlerit; Th. Scheerer.

Duritie et pondere spec. Titaniten polymorphum aequans; auctore Th. Scheerero compositus ex

30,62 c. terrae siliceae, 26,19 calcariae, 15,17 zirconiae, 14,27 acidi tantali, 7,78 natri, 2,12 oxydi ferri, 1,55 oxyduli mangani, 0,4 magnesiae, 0,24 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 327 sq. Vol. LXI. 1844. p. 222.)

Var. 1. W. n. flavus. (*Gelber n. Wöhlerit.*)

Var. 2. W. n. fuscus. (*Brauner n. Wöhlerit.*)

3. *Yttrotitanites. (Yttrotitanit.)

Spec. 1. **Yttrotitanites Arendalensis.**

Arendalischer Yttrotitanit.

Yttrotitanit; Th. Scheerer. Keilhauit; Axel Erdmann.

Crystallinus, distincte lamellosus, atypotus; duritie inter Quarzi et Orthoclasii duritiem intermedia, pondere spec. = 3,69; auctore Th. Scheerero ex terra silicea, calcaria, yttria, acido titanico, oxydis ferri et mangani, terra argillacea et magnesia constans. (Poggend. Ann., Vol. LXIII. 1844. p. 459 sq.) Non satis exploratus.

4. *Oerstedtites. (Oerstedtit.)

Spec. 1. **Oerstedtites zirconioides.**

Zirkonartiger Oerstedtit.

Oerstedtit; Forchhammer.

Appendix. Mosandrites. (*Mosandrit; Axel Erdmann.*) Imperfecte cognitus; ex oxydo cerii et lanthani, acido titanico et terra silicea constare dicitur.

II. AMPHIBOLITAE ALLANITOIDEI.

Allanitartige Amphibolite.

(*Allanitoide.*)

(Pond. sp. = 3,3 — 4,2.)

5. Gadolinites. (Gadolinit.)

Spec. 1. **Gadolinites polioconius.***)

Graustrichiger Gadolinit.

*) Nomen ex πολιὸς, ravus, et κονία, pulvis, formatum, pulverem ravum significans, qui aut inciso aut contrito Gadolinite efficitur.

Digitized by Google

Gadolinit; W. Ytterbit. Ytterit. Ytterstein. Hemiprismatisches Melanerz; M. Gadolinite; H.

Var. 1. G. p. conchatus. (*Muschliger gr. Gadolinit.*)
Glasiger Gadolinit.

Var. 2. G. p. confragosus. (*Unebener* et *splittriger gr. Gadolinit.*)

Si chemicam Gadolinitae polioconii compositionem respicimus, duae ejus sunt auctore Th. Scheerero varietates, quarum altera 2—10 cent. terrae glycinae, altera, quae hac terra caret, 6,0—16,9 c. oxyduli cerii continet. Maxima glycinae copia est in Gadolinite pol. Hitteröensi, qui auctore Th. Scheerero compositus est ex 44,96 c. yttriae, 25,59 t. siliceae, 12,13 oxyduli ferri, 1,81 oxyduli cerii, 10,18 glycinae, 0,23 calcariae, 6,33 oxydi lanthani. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 474. Vol. LVI. 1842. p. 479 sq.) Num hae varietates chemicae varietatibus supradictis Gadolinitae p. conchati et confragosi respondeant, nondum constat.

6. Allanites. (Allanit.)

Spec. 1. Allanites Orthites.

Orthitischer Allanit.
Orthit; Berzelius.

Pond. sp. = 3,37—3,45; immixta yttria et aquae copia variante, = 2,5—8,7.

Appendix. 1. Quaecunque de Bodenite (*Bodenit; Br.*) allatae sunt notae cum Allanite Orthite congruunt. Praeter oxydulum cerii, oxydum lanthani, oxydum ferri, terram siliceam, argillaceam et calcariam, auctore Kersteno etiam yttriam et aquam continet. (Poggend. Ann., Vol. LXIII. 1844. p. 135 sqq.)

2. Orthiten Ytterbyensem, cui maxima (21—29 c.) yttriae et minima (4,5—5,0) oxyduli cerii copia immixta est, Orthiten cum Gadolinite commixtum Berzelius, pe-

Digitized by Google

culiarem autem speciem esse Th. Scheererus existimat. (Poggend. Ann., Vol. LI. p. 485.)

3. Pyrorthites Berzelio Orthites cum carbone et aquae majori copia commixtus esse videtur.

4. Auralites (*Auralit*), Aboensis, Allanitae Orthitae similis esse dicitur.

Spec. 2. **Allanites Ilmenicus.**

Ilmenischer Allanit.

Uralorthit; R. Hermann.

Pond. sp. = 3,4. Caret yttria, cujus loco 2 cent. magnesiae immixtae sunt. Auctore R. Hermanno continet: 35,49 cent. terrae siliceae, 18,21 t. argillaceae, 10,85 oxyduli cerii, 9,25 calcariae, 13,03 oxyduli ferri, 6,54 oxyduli lanthani, 2,37 oxydi mangani, 2,06 magnesiae, 2,0 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXIII. 1841. p. 273 sqq.)

Spec. 3. **Allanites vulgaris.**

Gemeiner Allanit.

Allanit; Thomson. Tetartoprismatisches Melanerz; M. Cérium oxydé siliceux noir; H.

Pond. sp. = 3,5 — 3,7. Caret yttria et aquae valde exiguam continet copiam aut nullam. Allanites vulg. Snarumensis auctore Th. Scheerero his partibus constat: 34,0 cent. t. siliceae, 16,4 t. argillaceae, 15,51 oxyduli ferri, 13,73 oxyduli cerii, 7,8 oxydi lanthani, 11,75 calcariae et 0,56 magnesiae. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 476.)

Appendix. Torrelites (*Torrelit; Renwick*) ad Allaniten vulgarem pertinere dicitur.

Spec. 4. **Allanites ponderosus.**

Schwerer Allanit.

Cerin; Berzelius. Schwarzcerinerz; Br. Prismatoidisches Melanerz; M.

Pond. sp. = 4,17 — 4,2. Caret yttria; aquae continet valde exiguam copiam. Allanites ponderosus Riddarhyttensis auctore Th. Scheerero compositus est ex 32,06 c. t. siliceae, 23,8 oxyduli

Digitized by Google

cerii, 25,26 oxydi ferri, 2,45 oxydi lanthani, 8,08 calcariae, 6,49 t. argillaceae, 1,16 magnesiae, 0,6 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 477.)

III. AMPHIBOLITAE LIEVRITOIDEI.

Lievritartige Amphibolite.

(*Lievritoide.*)

(Pond sp. = 3,9 — 4,1.)

7. Lievrites. (Lievrit.)

Spec. 1. **Lievrites melanoconius.**

Schwarzstrichiger Lievrit.

Ilvait; Steffens. Kieselkalkeisen. Diprismatisches Melanerz; M. Yénite; Lelièvre. Fer calcareo-siliceux; H.

Comp. ch. Lievritae melanoconii Elbani auctore Rammelsbergio: 52,683 cent. oxyduli ferri, 29,831 t. siliceae, 12,437 calcariae, 1,505 oxyduli mangani, 1,62 aquae. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 159 sq.)

8. *Wehrlites. (Wehrlit.)

Spec. 1. **Wehrlites polioconius.**

Graustrichiger Wehrlit.

Wehrlit; v. Kobell. (Lievrit; Zipser.)

Appendix. 1. Fayalites. (*Fayalit; C. G. Gmelin.*) Dubius, scoriae fornacis simillimus, mineralibus simplicibus vix adnumerandus; pond. spec. = 4,14. Auctore C. G. Gmelino praecipue ex terra silicea et oxydulo ferri compositus, quibus conjunctae sunt terrae argillaceae, oxyduli mangani et oxydi cupri aliquae partes. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 160 sqq. 261 sqq.)

2. Eschwegites. (*Eschwegit; Döbereiner.*) Dubii generis et loci, quum nihil de eo constet, nisi quod ex terra silicea et oxydulo ferro compositus sit.

Digitized by Google

IV. AMPHIBOLITAE ISOPYROIDEI.

Isopyrartige Amphibolite.

(*Isopyroide.*)

(Pond. sp. = 2,9 —3,2.)

9. *Polylithus. (Polylith.)

Spec. 1. **Polylithus monotomus.***)

Monotomer Polylith.

Polylith; Thomson.

10. Isopyrus. (Isopyr.)

Spec. 1. **Isopyrus cornubicus.**

Cornwalliser Isopyr.

Isopyr; Haidinger.

11. Wichtisites. (Wichtisit.)

Spec. 1. **Wichtisites magneticus.**

Magnetischer Wichtisit.

Wichtisit; Hausm. Wichtyne; Laurent.

12. Glaucophanes. (Glaukophan.)

Spec. 1. **Glaucophanes cycladicus.**

Cykladischer Glaukophan.

Glaukophan; Hausm.

Structura crystallina distincta rhombeo-prismatica (?), pond. spec. = 3,1; nigro-caeruleus; auctore Schnedermanno compositus ex 56,49 cent. t. siliceae, 12,23 t. argillaceae, 10,91 oxydi ferri, 7,97 magnesiae, 2,25 calcariae, 9,28 natri et 0,50 oxyduli mangani. In insula Syra, cycladica, repertus. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 238 sqq.)

13. *Violanus. (Violan.)

Spec. 1. **Violanus Pedemontanus.**

Piemontesischer Violan.

Violan; Br.

Licet de natura chemica hujus speciei analysi numeros partium describente nondum edocti simus, tamen habitu Glaucophanae adeo similis est, ut fortasse eidem generi subjungenda sit.

---

*) Propter perfectam structuram lamellosam unicam sic dictus.

Digitized by Google

Appendix **ad tribum Amphibolitarum isopyroideorum.**

Hypochlorites. (*Hypochlorit; Schüler. Grüneisenerde* ex parte; *W.*) Species dubia, quam nonnulli ex partibus mechanice inter se junctis constare existimant. Si notas ejus physicas et compositionem chemicam respicimus, huic tribui adnumerari posse videtur. — Lapis quidam Hypochloritae similis, majori terrae siliceae copia insignis, sed auctore Kersteno mechanice mixtus, prope Bräunsdorf Saxoniae nuper repertus est. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 103 sq.)

V. AMPHIBOLITAE AUGITOIDEI.

Augitartige Amphibolite.

(*Augitoide.*)

(Pond. spec. = 3,2 — 3,5, solius generis Amphibolitae 2,9 — 3,4.)

14. Acmites.*) (Akmit.)

Spec. 1. **Acmites norwegicus.**

Norwegischer Akmit.

Akmit; Berzelius. Natrosiderit; Steffens. Paratomer Augitspath ex parte; M.

$\dot{Na}\dddot{Si} + \ddot{Fe}\dddot{Si}^2$. Rammelsberg. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 506.) Franciscus de Kobell et Rammelsbergius exiguam ferri titanici copiam (3,1) mechanice immixtam in Acmite norw. repererunt. (Rammelsb. Repert. H. II. 1845. p. 6.)

Var. 1. A. n. viridis. (*Grüner n. Akmit.*)
Var. 2. A. n. fuscus. (*Brauner n. A.*)
Var. 3. A. n. piceus. (*Pechschwarzer n. A.*)

15. Augites. (Augit.)

A. Augitae normales. (Normale Augite.)

Spec. 1. **Augites Pyroxenus.**

Pyroxener Augit.

Augit; W. Pentaklasit; Hausm. Paratomer Augitspath; M. Pyroxène; H.

Subsp. 1. Augites Pyroxenus nobilis. (*Edler p. Augit.*)

Var. 1. A. P. n. Diopsius. (*Diopsischer e. p. A.*)

---

*) Hoc nomen quum ex voce ἀκμή, *acumen*, formatum sit, falso a nonnullis scribitur *Achmites*.

Diopsid. Alalit et Mussit. Proteit. Diopside; H. Baikalit; (Severgin.) Maclurit; Nuttall.

Augites P. a. Diopsius Achmatowskensis auctore R. Hermanno continet: 53,97 cent. terrae siliceae, 17,86 magnesiae, 25,6 calcariae, 2,0 oxyduli ferri, 0,57 oxyduli mangani. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 191.)

a. A. P. n. D. limpidus. (*Wasserheller d. e. p. A.*)
b. A. P. n. D. albidus. (*Weisser d. e. p. A.*)
c. A. P. n. D. ravus. (*Grauer d. e. p. A.*)
d. A. P. n. D. viridis. (*Grüner d. e. p. A.*)

Var. 2. A. P. n. Pyrgomus s. Fassaites. (*Pyrgomer e. p. A.*)

Fassait.

Var. 3. A. P. n. Omphacites. (*Omphacitischer e. p. A.*)

Omphacit.

Fortasse huc referendus Augites Pyrox. nob. viridis (Diaclasius, *Diaklas; Br.*), qui cum Amphibolite euch. nob. Smaragdite connatus reperitur.

Var. 4. A. P. n. granulosus s. Coccolithus. (*Körniger e. p. A.*)

Kokkolith.

Var. 5. A. P. n. Sahlites. (*Sahlischer e. p. A.*)

Sahlit; d'Andrada. Malakolith; Abildgaard. Grünspath.

a. A. P. n. S. albidus. (*Weisser s. e. p. A.*)
b. A. P. n. S. ravus. (*Grauer s. e. p. A.*)
c. A. P. n. S. viridis. (*Grüner s. e. p. A.*)

Subsp. 2. Augites Pyroxenus vulgaris. (*Gemeiner p. Augit.*)

Var. 1. A. P. v. lamellosus. (*Blättriger g. p. A.*)

Blättriger Augit; W. Basaltischer Augit.

Var. 2. A. P. v. granulosus. (*Körniger g. p. A.*)

Var. 3. A. P. v. conchatus. (*Muschliger g. p. A.*)

Appendix. Porricinus (*Porricin*) et Euchysiderites (*Euchysiderit; Bryce*) ad Augiten Pyrox. vulgarem pertinere videntur.

B. Augitae placoidei. (Plakoidische s. tafelartig-crystallinische Augite.)

Spec. 2. **Augites Hypersthenus.**

Hypersthener Augit.

Paulit; W. Prismatoidischer Schillerspath; M. Hypersthène; H.

Digitized by Google

Spec. 3. **Augites Bronzites.**

Bronzirender Augit.

Bronzit; Karsten. Blättriger Anthophyllit; W. Hemiprismatischer Schillerspath; M. Bronzirender Pyroxen; Br. Diallage métalloide ex parte; H.

A ceteris Augitae speciebus praeter notas physicas praecipue distinctus minima vel nulla calcariae et maxima (29,6—31,5) magnesiae copia. Augites Bronzites grönlandicus auctore Fr. de Kobell constat ex 58,0 c. terrae siliceae, 29,66 magnesiae, 1,33 t. argillaceae, 10,14 oxyduli ferri, 1,0 oxyduli mangani. (Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 303 sq.)

Appendix. 1. Phaestinus (*Phästin; Br.*) transmutatione quadam ex A. Bronzite ortus esse videtur.

2. Diaclasites. (*Diaklasit* et *talkartiger Diallag; Hausm. Gelber Schillerspath; Freiesleben.*) Augitae Bronzitae maxime affinis, minori duritie, flavo colore, paulo minori magnesiae et paulo majori calcariae et aquae copia ab eo differt. (Hausm. Handb. d. Min., 2 Aufl. Th. II. 1846. p. 498 sq.)

Spec. 4. **Augites versicolor.**

Schillernder Augit.

Grüner et grauer Diallage. Diallag; Hausm. Schillerspath ex parte. Diallage métalloide ex parte; H.

Var. 1. A. v. subviridis. (*Grüner sch. A.*)

Augites versicolor subviridis Pedemontanus auctore Regnaulto compositus est ex 50,05 cent. t. siliceae, 17,24 magnesiae, 15,63 calcariae, 2,58 t. argillaceae, 11,9 oxyduli ferri, 2,1 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLVI. 1839. p. 298 sq.)

Ad hanc varietatem Lotalites (*Lotalit; Severgin*) referendus esse videtur.

Var. 2. A. v. ravus. (*Grauer sch. A.*)

Auctore Fr. de Kobell Augites versicolor ravus Salisburgensis (*Grossarl*) constat ex 50,2 cent.

Digitized by Google

t. siliceae, 16,4 magnesiae, 20,26 calcariae, 8,4 oxyduli ferri et 3,8 terrae argillaceae. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 472 sqq.)

Augitae versicolori ravo adnumeranda est varietas vanadiifera Genuensis, quae auctore Schafhäutlio ex 49,5 c. terrae siliceae, 14,11 magnesiae, 18,12 calcariae, 5,55 terrae argillaceae, 3,75 natri, 3,65 oxyduli vanadii, 3,27 oxyduli ferri et 1,77 aquae composita est. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LI. 1844. p. 256.) Quae compositio quum, excepto oxydulo vanadii et natro, cum Augitae versicoloris compositione congruat et a chemica Bronzitae natura prorsus differat, nomen varietati illi a Schafhäutlio impositum (*Vanadinbronzit*) retineri nequit.

16. Manganolithus. (Manganolith.)

Spec. 1. Manganolithus leucoconius.

Weissstrichiger Manganolith.

Manganspath; W. Rothbraunsteinerz ex parte. Mangankiesel. Kieselmangan. Kieselmanganspath. Rothstein et Rhodonit; Hausm. Diatomer Augitspath; M. Rubinspath. Strömit; Brooke. Manganèse oxydé silicifère; H. Rhodonite; Beudant. Bisilicate of Manganese; Thomson. Siliciferous Oxyde of Manganese; Phill.

Var. 1. M. l. crystallinus. (*Crystallinischer* s. *blättriger w. M.*)

Kieselmanganspath; Br.

Manganolithus cryst. roseus Algierensis auctore Ebelmeno continet: 45,49 c. t. siliceae, 39,46 oxyduli mangani, 4,66 calcariae, 2,6 magnesiae, 6,42 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 127 sq.)

Var. 2. M. l. solidus. (*Dichter w. M.*)

a. M. l. s. roseus. (*Rosenrother d. w. M.*)

b. M. l. s. badio-rubicundus. (*Braunrother d. w. M.*)

c. M. l. badius. (*Brauner d. w. M.*)

Manganolitho solido cum Quarzo ac interdum etiam cum Rhodochrosite intime commixto nomina Allagites, Hydropites, Photicites, Tomosi-

Digitized by Google

tes, Diaphorites, *Manganjaspis* et *Horn-mangan* imposita sunt. Photicites badius auctore Simpsone mixtus est ex 75,74 t. siliceae, 12,84 oxyduli mangani, 1,46 calcariae, 1,5 magnesiae, 1,44 oxyduli ferri et 8,69 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 146 sq.)

Appendix. Mineralia Manganolitho affinia, praecipue ex terra silicea, oxydulo mangani et oxydo ferri constantia, parum cognita:

1. Fowlerites. (*Fowlerit.* Ferro-silicate of Manganese; Thomson.)
2. *Mangansilicat*, Silicate of Manganese; Thomson.
3. *Mangansesquisilicat*, Sesquisilicate of Manganese; Thomson. (*Dyssnit.*)
4. Troostites. (*Troostit; Shepard.* Ferruginous Silicate of Manganese; Thomson.)
5. Tephroites. (*Tephroit; Br.* Anhydrous Silicate of Manganese; Thomson.) (Rammelsb. Repert., H. I. 1843. p. 80.)
6. Wittingites. (*Wittingit.*) Prope Storkyro in Finnia repertus; fortasse ex terra silicea et oxydulo mangani constans, sed non exploratus.

17. *Bustamites. (Bustamit.)

Spec. 1. Bustamites radiatus.

Strahliger Bustamit.

Bustamite; Al Brongniart.

Auctore Ebelmeno compositus ex 44,45 c. terrae siliceae, 26,96 oxyduli mangani, 14,43 calcariae 1,15 oxyduli ferri, 0,64 magnesiae, quibus accedunt 12,27 cent. calcariae cum acido carbonis mechanice admixtae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 259 sq.)

Var. 1. B. r. cano-badius. (*Graulichbrauner str. B.*)

Var. 2. B. r. ravus. (*Grauer str. B.*)

a. Rutilo-ravus.

b. Viridi-ravus.

Digitized by Google

18. *Jeffersonites. (Jefferſonit.)

Spec. 1. **Jeffersonites Jerseyensis.**

Newjerseyischer Jeffersonit.

Jeffersonit; Keating.

Auctore Thomsone compositus ex 44,5 c. terrae siliceae, 22,15 calcariae, 14,55 t. argillaceae, 4,0 magnesiae, 12,34 oxyduli ferri, 1,85 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 501.) Keatingius contra non nisi 2,2 c. t. argillaceae et 13,5 oxyduli mangani in Jeffersonite Jers. contineri contendit.

Var. 1. J. J. olivaceus. (*Olivengrüner N. J.*)

Var. 2. J. J. fuscus. (*Schwärzlichbrauner N. J.*)

19. Babingtonites. (Babingtonit.)

Spec. 1. **Babingtonites axotomus.**

Axotomer. Babingtonit.

Babingtonit; Levy. Axotomer Augitspath; M. Koracit; Br. Hedenbergit; Berzelius.

Auctore Haidingero (Uebersicht d. Resultate miner. Forsch. etc. 1845, p. 62.). Hedenbergites ex fodina marmorea prope Tunabergam effossus (ex 49,0 c. terrae siliceae, 26,0 oxyduli ferri, 20,8 calcariae, 2,9 magnesiae compositus), ad Babingtoniten axotomum referendus est, id quod compositione chemica comprobatur, qua omnino inter se congruunt. Babingtonites ax. Arendalensis auctore Arppeo continet: 54,4 c. terrae siliceae, 21,3 oxyduli ferri, 19,6 calcariae, 2,2 magnesiae, 1,8 oxyduli mangani, 0,3 t. argillaceae. (Berzel. Jahresber., Jahrg. XXII. 1842. p. 205.) — Eidem speciei adnumerandus esse videtur „Augites“ sic dictus „niger“ Arendalensis, auctore Imm. Wolfio his partibus constans: 47,78 c. terrae siliceae, 27,01 oxyduli ferri, 22,95 calcariae. $\dot{C}a^3 \dddot{S}i^2 + \dot{F}e \dddot{S}i^2$. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 236.)

20. *Hudsonites. (Hudſonit.)

Spec. 1. **Hudsonites polysiderus.**

Polysiderischer Hudsonit.

Hudsonit; Beck.

Digitized by Google

Forma et structura crystallina Augitae pyroxeno similis, compositione chemica absolute ab eo diversus, pondere spec. = 3,5, colore nigro. Auctore Beckio compositus ex 37,9 cent. terrae siliceae, 36,8 oxydi ferri, 12,7 terrae argillaceae, 11,4 calcariae, 1,92 oxydi chromii. (Silliman americ. Journ., Vol. XLVI. 1844. p. 25.) In comitatu Orange Americae septentrionalis repertus.

21. *Arfvedsonites. (Arfvedsonit.)

Spec. 1. Arfvedsonites euchoneutus.

Euchonischer Arfvedsonit.

Peritomer Augitspath; M. Arfvedsonite; Brooke.

Auctore Fr. de Kobell maxima (36,1) ferri oxydulati copia et 8 cent. natri insignis. — Alia species, cui idem nomen (Arfvedsonites) impositum est, auctore Arfvedsone aliam omnino compositionem chemicam eamque cum Amphibolite euchoneuto fere communem habet. Quaeritur, cuinam harum specierum nomen Arfvedsonitae ab initio impositum fuerit.

Aegirinus (*Aegirin; Esmark*), Arfvedsonitae euchoneuto proximus, auctore Plantamouro has partes chemicas continet: 46,57 c. terrae siliceae, 5,91 calcariae, 5,87 magnesiae, 3,41 t. argillaceae, 24,38 oxydi ferri, 2,01 acidi titanici, 7,79 natri, 2,96 kalii et 2,06 oxyduli mangani. (Biblioth. univers. de Genève, Avr. 1841. Nr. 64. p. 335.) — Ceterum duobus vel tribus diversis mineralium speciebus Aegirini nomen impositum fuisse Th. Scheererus opinatur. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 545 sq.)

22. Amphibolites. (Amphibolit s. Hornblende.)

Spec. 1. Amphibolites euchoneutus.

Euchonische Hornblende.

Hornblende; W. Amphibol. Amphibolit. Hemiprismatischer Augitspath; M. Amphibole; H. Actinote; Beud.

Var. 1. A. e. basalticus. (*Basaltische e. H.*)

Comp. ch. Amphibolitae euchoneuti basaltici Czernozinensis auctore Göscheno: 40,27 c. terrae

Digitized by Google

siliceae, 13,38 magnesiae, 13,8 calcariae, 16,36 t. argillaceae, 15,34 oxydi ferri, 0,46 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 145.)

Var. 2. A. e. vulgaris. (*Gemeine e. H.*)

a. A. e. v. lamellosus. (*Blätterige gem. e. H.*)

α. Niger. (*Schwarze.*)

Carinthinus. (Karinthin, Saualpit, Keratophyllit.)

β. Viridis. (*Grüne.*)

Pargasites. (Pargasit.) Uralites (Uralit), h. e. Amphibolites e. vulgaris nigro-viridis Augite involutus, vel forma Augitae pseudocrystalla externa.

b. A. e. v. radiatus. (*Strahlige gem. e. H.*)

α. Niger.

β. Viridis.

c. A. e. v. schistus. (*Schiefrige gem. e. H.*)

Schistus amphiboticus. Hornblendschiefer.

Var. 3. A. e. versicolor. (*Schillernde e. H.*)

Metallisirende Hornblende. Metallophaner Amphibol;

Var. 4. A. e. Edenensis. (*Edenische e. H.*)

Edenit.

Var. 5. A. e. nobilis. (*Edle e. Hornblende* s. *Strahlstein.*)

Strahlstein; W. Actinotes. Aktinolith. Actinote; H.

a. A. e. n. Smaragdites. (*Körnig-blättriger Strahlstein* s. *Smaragdit.*)

Körniger Strahlstein; W. Diallage verte; H. Smaragdite; de Saussure.

Cum Augitae Pyroxeni nobilis varietate viridi (Diaclasio; Br.) connatus.

b. A. e. n. vitreus s. diaphanes.*) (*Glasartiger Strahlstein.*)

c. A. e. n. acrodiaphanes.**) (*Gemeiner Strahlstein.*)

d. A. e. n. asbestoides. (*Asbestartiger Strahlstein.*)

Byssolithus (Byssolith.) Amianthoide; de la Metherie. Asbestoide.

Amphibolites e. nobilis asbestoides Tabergensis auctore Murrayo ex 59,5 c. t. si-

---

*) Vox διαφανής non tantum rem pellucidam et semipellucidam, sed etiam translucentem sive luci non absolute perviam significat.

**) Ἀκροδιαφανής i. e. ἐν ἄκραις διαφανής, in extremis angulis translucens.

liceae, 19,3 magnesiae, 12,65 calcariae, 8,6 oxyduli ferri compositus est. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 60.)

Var. 6. A. e. Grammatites. (*Grammatitische e. H.*)
Tremolit; Saussure et W. Grammatite; H.

a. A. e. Gr. vitreus. (*Glasartiger Grammatit.*)

b. A. e. Gr. vulgaris. (*Gemeiner Grammatit.*)

α. Albidus. (*Weisser.*)

β. Ravus. (*Grauer.*)

γ. Subviridis. (*Blassgrüner.*)
Calamites (Kalamit.)

c. A. e. Gr. asbestoides. (*Asbestartiger Grammatit.*)
Asbestus grammatiticus. Cymatinus. (Kymatin; Br.)

Cymatinum Rammelsbergius compositum esse docuit ex 57,98 cent. t. siliceae, 22,38 magnesiae, 12,95 calcariae, 6,32 oxyduli ferri, 0,58 t. argillaceae. (Rammelsb. Repert., H. I. 1843. p. 74.)

Appendix. Asbestus. Plurima pars naturam Amphibolitae euchoneuti nobilis vel Grammatitae, altera naturam varietatis alicujus Augitae Pyroxeni exhibens.

Var. 1. A. Amiantus. (*Amiantischer Asb.* s. *Amiant.*)
Bergflachs. Flachsstein. Bergwolle. Federweiss. Ἀμίαντος λίθος; Dioscorides. Amiantus; Plin.

Comp. ch. Asbesti Amianti ex alpe Schwarzenstein Tyrolensi auctore Meitzendorffio: 55,87 c. terrae siliceae, 20,33 magnesiae, 17,76 calcariae, 4,31 oxyduli ferri, 1,11 oxyduli mangani. (Poggend. Ann., Vol. LII. 1841. p. 626 sq.)

Var. 2. A. vulgaris. (*Gemeiner Asbest.*)
Comp. ch. Asbesti vulgaris (?) albidi Tschussowajensis montium Uralensium auctore Heintzio: 58,19 c. terrae siliceae, 30,79 magnesiae,

Digitized by Google

siae, 0,18 t. argillaceae, 7,93 oxyduli ferri, 1,86 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LVIII. 1843. p. 168 sq.)

Var. 3. A. papyraceus et coriaceus. (*Papierasbest*, *Lederasbest.*)

Filzasbest. Bergpapier. Bergkork. Bergleder. Bergfleisch.

Mineralia asbestoidea propriis nominibus insignita:

1. Peponites. (*Peponit; Br.*)
2. Raphilites. (*Raphilit; Thomson.*)

Spec. 2. **Amphibolites Anthophyllites s. dyschoneutus.**
Anthophyllitische Hornblende.

Anthophyllit; Schumacher. Strahliger Anthophyllit; W. Prismatischer Schillerspath; M. Antholith; Br.

Appendix ad tribum Amphibolitarum augitoideorum.

1. *Diastatites. (*Diastatit; Br.*)
2. *Gedrites. (*Gedrit;* Dufrénoy.) Praeter terram siliceam, argillaceam, magnesiam, 45,8 cent. oxyduli ferri continens.
3. *Nordenskiöldites. (*Nordenskiöldit; Br.*) Amphibolitae cuch. Grammatitae affinis esse dicitur.
4. *Breislakites. (*Breislakit; Brocchi.*) Duritie, pondere specifico, compositione chemica inexploratus.

VI. AMPHIBOLITAE OPHITOIDEI.

Ophitoidische s. serpentinartige Amphibolite.

(*Ophitoide.*)

(Pond. sp. 2,5 — 2,9.)

23. *Xylotilus. (Xylotil.)

Spec. 1. **Xylotilus Sterzingensis.**
Sterzingischer Xylotil.

Bergholz; W. Holzasbest. Asbeste ligniforme; H.

Hanc speciem filamentis articulatis tenerrimis constare, observationibus microscopicis Ehrenbergius docuit. (Poggend. Ann., Vol. XLI. p. 641 sq.)

Digitized by Google

24. *Xylites. (Xylit.)

Spec. 1. Xylites cryptogenes.*)

Kryptogener Xylit.

Xylit; R. Hermann.

R. Hermanno auctore compositus ex 44,0 cent. terrae siliceae, 37,8 oxydi ferri, 6,5 calcariae, 5,4 magnesiae, 1,3 oxydi cupri, 4,7 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 180 sq.)

25. Bastites. (Bastit s. Schillerspath.)

Spec. 1. Bastites versicolor.

Farbenwandelnder Schillerspath.

Schillerstein; W. Schillerspath. Diatomer Schillerspath; M. Bastit; Haid. Diallage métalloide ex parte; H.

26. *Chrysotilus. (Chrysotil.)

Spec. 1. Chrysotilus amiantoides.

Amiantartiger Chrysotil.

Chrysotil; v. Kobell. Amiant von Reichenstein. Schillernder Asbest; Hausm.

Bastites et Chrysotilus proxime affines sunt et in compositione chemica non nisi eo differunt, quod Bastites minorem magnesiae et majorem oxyduli ferri copiam continet. Altiori investigatione fortasse comprobabitur, eos non nisi singulas species unius ejusdemque generis esse.

Metaxites a Delessio sic dictus et examinatus vere Chrysotilus est, scilicet compositus ex 42,1 cent. t. siliceae, 41,9 magnesiae, 3,0 oxyduli ferri, 0,4 t. argillaceae et 13,6 aquae. (Delesse, Thèse sur l'empl. de l'anal. chim. dans les rech. de Min. Par. 1843. p. 24.) Metaxites, cujus analysin chemicam Bernhardus Kühn instituit, has partes continet: 43,48 c. t. siliceae, 41,0 magnesiae, 2,2 oxyduli ferri, 12,98 aquae. (Wöhl. u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LIX. 1846. p. 369.)

Baltimorites (*Baltimorit; Thomson*) est Chrysotilus majorem oxyduli ferri copiam continens, auctore Thomsone compositus ex 40,9 c. terrae siliceae, 34,7 magnesiae, 10,0 oxyduli ferri, 1,5

*) Sic dictus, quia locus hujus speciei natalis obscurus est.

Digitized by Google

terrae argillaceae, 12,6 aquae. (Lond., Edinb. etc. philos. Magaz. 3 Ser., Vol. XXII. 1843. p. 191.)

27. Serpentinus. (Serpentin.)

Spec. 1. Serpentinus euglyphes.*)

Euglyphischer Serpentin.

Serpentin; W. Ophit. Ophiolith. Prismatischer Serpentinsteatit; M. Talc Stéatite; H. *Λίθος ὀφίτης*; Diosc. Ophites; Plin.

Var. 1. S. e. nobilis. (*Edler e. Serpentin.*)

Edler Serpentin; W. Pyknotrop. Steatoid.

a. S. e. n. microphyllus. (*Kleinblättriger edler e. S.*)

Serpentinum eugl. nobilem crystallinum structura distincte lamellosa nonnullis abhinc annis prope Baumgarten regionis Frankensteinensis Silesiae reperi.

b. S. e. n. fibrosus. (*Faseriger edler e. S.*)

c. S. e. n. solidus. (*Dichter edler e. S.*)

α. Conchatus. (*Muschliger.*)

β. Confragosus. (*Splittriger.*)

Serpentinus e. nobilis solidus flavus Fahlunensis auctore Marchandio compositus est ex 40,52 cent. t. siliceae, 42,05 magnesiae, 3,01 oxydi ferri, 13,85 aquae, 0,3 carbonis. (Erdm. Journ., Vol. XXXII. 1844. p. 499.) Serpentinus e. nobilis (?) solidus ex comitatu Richmond Americae septentrionalis auctore Beckio ex 41,0 t. siliceae, 41,26 magnesiae, 2,39 calcariae, 1,85 oxyduli ferri, 13,5 aquae. (Dana, Syst. of Min., 2 Ed., 1844. p. 310.)

Var. 2. S. e. vulgaris. (*Gemeiner e. Serpentin.*)

Gemeiner Serpentin; W.

a. S. e. v. unicolor. (*Einfarbiger gem. e. S.*)

Comp. ch. Serpentini eugl. vulgaris nigri saxonici auctore Vogelio jun.: 44,7 cent. t. siliceae, 28,5 magnesiae, 13,2 oxyduli

---

*) Haec Serpentini species *euglyphes* (*εὐγλυφής*) appellatur, quia ad sculpenda vasa et artis opera, quae ex eo conficiuntur, maxime idonea est.

Digitized by Google

ferri, 1,24 t. argillaceae, 0,145 oxydi chromii, 0,192 carbonis, 11,2 aquae. (Münchn. gel. Anz., 19 Jul. 1844. Nr. 144. p. 116.) Suerseno auctore Serpentinus e. vulg. niger Zöblitzensis parvam vanadii copiam immixtam continet. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 486 sq.)

b. S. e. v. variegatus. (*Bunter gem. e. S.*)

Appendix. Rensselaerites (*Rensselärit; Emmons.*) (Silliman, americ. Journ., Vol. XLV. 1843. p. 123.) Serpentinus e. ravus esse dicitur, formas pseudocrystallas Augitae Pyroxeni exhibens.

Spec. 2. **Serpentinus rhodophanes.**
Rhodophaner Serpentin.
Rhodochrom; Fiedler.

Colore nigro, tenuium assularum colore florum Persicae, pulvere e rutilo albo; auctore Gustavo Rose ex terra silicea, magnesia, aqua et parva oxydi chromii et terrae argillaceae copia compositus. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 490 sq.)

Var. 1. S. rh. cryptocrystallus. (*Kryptocrystallinischer rh. S.*)

Var. 2. S. rh. solidus. (*Dichter rh. S.*)

Spec. 3. **Serpentinus Picrolithus.**
Pikrolithischer Serpentin.

Var. 1. S. P. vulgaris. (*Gemeiner p. S.*)
Pikrolith; Hausmann.

a. S. P. v. fibrosus. (*Faseriger g. p. S.*)

b. S. P. v. solidus. (*Dichter g. p. S.*)

Var. 2. S. P. sidericus. (*Siderischer p. S.*)
Hydrophit; Svanberg.

Serpentino Picrolitho vulgari habitu simillimus, sed praecipue majori ferri et aquae et minori magnesiae copia ab eo diversus. Auctore Svanbergio compositus ex 36,19 cent. t. siliceae, 21,08 magnesiae, 2,89 terrae argillaceae, 22,72 oxyduli ferri, 1,16 oxyduli mangani, 0,115 acidi vanadii

Digitized by Google

et 16,08 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 537 sq.)

Appendix. 1. *Marmalites. (*Marmalit; Nuttal. Marmolith. Hemiprismatischer Serpentinsteatit; Haid.*) Licet habitu diversus compositione tamen chemica omnibus numeris cum Serpentino euglyphe congruit. Auctore Shepardo Marmalites Blandfordensis reipublicae Massachusetts ex 40,08 cent. t. siliceae, 41,4 magnesiae, 2,7 oxyduli ferri, 15,67 aquae compositus est. (Dana Syst. of Min., 2 Ed. p. 310.) Sed utrum Marmalitae structura crystallina eadem sit, quae Serpentini euglyphis, nondum liquet.

2. *Rocklandites. (*Rocklandit; Beck.*) Non satis cognitus, fortasse ad Serpentinum referendus.

28. *Picrophyllites. (Pikrophyllit.)

Spec. 1. **Picrophyllites Sahlensis.**

Sahlischer Pikrophyllit.

Pikrophyll; Svanberg

Comp. ch. auctore Svanbergio: 49,8 c. terrae siliceae, 30,1 magnesiae, 1,11 t. argillaceae, 0,78 calcariae, 6,86 oxyduli ferri cum vestigio oxydi mangani, 9,83 aquae. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 662 sq.) Mihi haec species ad Serpentinum eugl. nobilem microphyllum proxime accedere videtur.

29. *Villarsites. (Villarsit.)

Spec. 1. **Villarsites Pedemontanus.**

Piemontesischer Villarsit.

Villarsit; Dufrénoy.

Auctore Dufrénoy compositus ex 39,6 cent. t. siliceae, 47,37 magnesiae, 3,59 oxyduli ferri, 2,42 oxyduli mangani, 0,53 calcariae, 0,46 kalii, 5,86 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LVI. 1842. p. 642 sq. Vol. LVIII. 1843. p. 666 sq.)

Digitized by Google

30. *Pyroscleritës. (Pyroskterit.)

Spec. 1. **Pyrosclerites eutomus.**

Eutomer Pyrosklerit.

Pyroskierit; v. Kobell. (Serpentin von Åker.)

31. *Antigorites. (Antigorit.)

Spec. 1. **Antigorites leptoschistus.** *)

Dünnschiefriger Antigorit.

Antigorit; Ed. Schweitzer.

Chemica hujus speciei natura auctore Ed. Schweitzero haec est: 46,2 cent. terrae siliceae, 34,4 magnesiae, 2,0 terrae argillaceae, 13,0 oxyduli ferri, 3,7 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 595 sqq.)

32. *Retinalites. (Retinalit.)

Spec. 1. **Retinalites canadensis.**

Canadischer Retinalit.

Retinalit; Thomson.

33. Picrosminus. (Pikrosmin.)

Spec. 1. **Picrosminus eutomus.**

Eutomer Pikrosmin.

Pikrosmin; Haid. Prismatischer Pikrosminsteatit; M.

34. Pyrallolithus. (Pyrallolith.)

Spec. 1. **Pyrallolithus Pargasensis.**

Pargasischer Pyrallolith.

Pyrallolith; Nordenskiöld. Tetartoprismatischer Serpentinsteatit; Haid.

Appendix ad tribum Amphibolitarum ophitoideorum.

1. *Chonicrites. (*Chonikrit; v. Kobell.*)
2. *Spadaites. (*Spadait; v. Kobell.*)
   A Francisco de Kobell descriptus et chemice exploratus hisque partibus compositus: 56,0 cent. terrae siliceae, 30,67 magnesiae, 0,66 oxyduli ferri, 0,66 t. argillaceae et 11,34 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 468 sqq.)

*) Nomen compositum ex λεπτὸς, *tenuis*, et σχιστὸς, *schistus*.

Digitized by Google

VII. AMPHIBOLITAE WOLLASTONITOIDEI.

Wollastonitartige Amphibolite.

(*Wollastonitoide.*)

(Pond. sp. = 2,6 — 2,9.)

35. Wollastonites. (Wollastonit.)

Spec. 1. **Wollastonites anisotomus.**

Anisotomer Wollastonit.

Schaalstein; W. Tafelspath; Stütz. Kieselkalkspath. Prismatischer Augitspath; M. Tetartiner Photolith; Br. Grammit. Wollastonite; H. Tabular Spar; Phill.

Var. 1. W. an. lamellosus. (*Blätteriger an. W.*)

Wollastonites anisotomus indistincte crystallomorphus romanus auctore Fr. de Kobell continet: 51,5 cent. t. siliceae, 45,45 calcariae, 0,55 magnesiae, 2,0 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 469.)

Var. 2. W. an. radiatus. (*Strahliger an. W.*)

36. Pectolithus. (Pektolith.)

Spec. 1. **Pectolithus euchoneutus.**

Euchonischer Pektolith.

Pektolith; v. Kobell.

37. *Stellites. (Stellit.)

Spec. 1. **Stellites sericoides.** *)

Seidenartiger Stellit.

Stellit; Thomson.

Appendix. Praeter hanc speciem scoticam (ex 48,4 cent. t. siliceae, 30,9 calcariae, 5,5 magnesiae, 5,3 t. argillaceae et 6,1 aquae compositam) duobus aliis mineralibus diversis americanis idem nomen Stellitae tributum est. Quorum alterum, cujus analysin Lewisius C. Beck instituit et in quo 54,6 c. t. siliceae, 33,6 calcariae, 6,8 magnesiae, 0,5 oxydi ferri et 3,2 aquae continentur, fortasse Wollastonitae subjungendum est, cum quo etiam pondere spec. (= 2,8) congruit. (Sillim. americ. Journ., Vol. XLIV.

*) Propter splendorem serico similem sic appellatus.

1843. p. 54 sqq.) Alterum auctore Hayesio compositum est ex 55,9 c. t. siliceae, 35,1 calcariae, 6,7 natri, 0,6 kalii, 0,6 oxyduli mangani et 0,16 aquae. (Dana, Syst. of Min., Ed. 2. 1844. p. 336.) Igitur tribus mineralium speciebus diversis unum idemque nomen impositum est.

Pectolithus et Stellites ordini Zeolithorum affines sunt.

38. *Leucophanes. (Leukophan.)

Spec. 1. Leucophanes phosphoreus.

Phosporescirender Leukophan.

In syenite Norwegiae repertus; auctore A. Erdmanno compositus ex 47,88 cent. t. siliceae, 25,0 calcariae, 11,51 glycinae, 7,59 natri, 6,17 fluoris, 1,01 oxyduli mangani, 0,26 kalii. (Leonh. n. Jahrb. f. Min. 1841. p. 683. Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 166.)

Appendix ad tribum Amphibolitarum wollastonitoideorum.

*Danburites. (*Danburit; Shepard.*) Species dubia Connecticutensis, magna duritie insignis, nisi quae de hac relata habemus falsa sunt. Auctore Shepardo ex 56,0 c. terrae siliceae, 28,3 calcariae, 1,5 t. argillaceae, 0,8 yttriae, (?) 5,1 kalii et 8,0 aquae compositus. (Silliman americ. Journ., Vol. XXXV. 1839. p. 138. Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 182 sq.)

VIII. AMPHIBOLITAE ANTHOSIDERITOIDEI.

Anthosideritartige Amphibolite.

(*Anthosideritoide.*)

(Pond. sp. = 2,9 — 3,2.)

39. Carpholithus. (Karpholith.)

Spec. 1. Carpholithus bohemicus.

Böhmischer Karpholith.

Karpholit; W.

Digitized by Google

40. *Zeuxites. (Zeurit.)

Spec. 1. **Zeuxites cornubicus.**

Cornwalliser Zeuxit.

Zeuxit; Thomson.

41. Anthosiderites. (Anthosiderit.)

Spec. 1. **Anthosiderites brasiliensis.**

Brasilianischer Anthosiderit.

Anthosiderit; Hausmann.

Excentrice fibrosus, pondere spec. = 3, ex flavo badius; auctore Schnedermanno ex 59—61,1 cent. terrae siliceae, 34,6—35,3 oxydi ferri, 3,59 aquae compositus. $\dddot{Fe}\,\dddot{Si}^3 + \dot{H}$. (Erdm. Journ., Vol. XXII. 1841. p. 412 sq. Poggend. Ann., Vol. LII. p. 292.) Duritie Cyanitae proximus.

42. Crocydolithus. (Krokydolith.)

Spec. 1. **Crocydolithus caeruleus.**

Blauer Krokydolith.

Blaueisenstein; Klaproth. Krokydolith, antea faseriges Eisenblau; Hausm.

Var. 1. Cr. c. fibrosus. (*Faseriger Kr.*)

Var. 2. Cr. c. terreus. (*Erdiger Kr.*)

Appendix ad tribum Amphibolitarum anthosideritoideorum.

*Kirwanites. (*Kirwanit; Thomson.*) Iricus, Anthosideritoideis habitu similis, sed, si recte descriptus est, multo minori duritie ab iis distinctus.

IX. AMPHIBOLITAE CYANITOIDEI.

Cyanitartige Amphibolite.

(*Cyanitoide.*)

Pond. sp. = 3,1 — 3,6)

43. Cyanites. (Cyanit.)

Spec. 1. **Cyanites Disthenus.**

Disthener Cyanit.

Cyanit et Rhäticit; W. Kyanit. Prismatischer Disthenspath; M. Disthène; H. Sappare; de Saussure. Sapparit.

Var. 1. C. D. lamellosus. (*Blättriger* et *breitstrahliger d. C.*)

Cyanites Disth. lamellosus Gotthardtensis auctore Marignaco continet: 62,66 cent. t. argillaceae,

Digitized by Google

36,6 t. siliceae, 0,84 oxydi ferri. $\dddot{A}l^3 \dddot{S}i^2$. (Ann. de Chim. etc., 3 Sér., Vol. XIV. 1845. p. 49.) Cyanites D. lam. montis Greiner Tyrolensis auctore J. Jacobsone: 62,6 t. argillaceae, 37,3 t. siliceae, 1,08 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 417.)

Var. 2. C. D. radiatus. (*Schmalstrahliger d. C.*)
Rhäticit; W.
a. C. D. r. albus. (*Weisser schmalstr. C.*)
b. C. D. r. flavus. (*Gelber schm. C.*)
c. C. D. r. ravus. (*Grauer schm. C.*)

Appendix. 1. Fibrolithus. (*Fibrolith. Bucholzit; Brandes. Faserkiesel* ex parte.) Ex Cyanite D. fibroso cum Quarzi particulis commixto constare creditur.

2. Xenolithus. (*Xenolith; Nordenskiöld.*) Habitu Cyanitae D. affinis, duritie Quarzi; auctore Komoneno compositus ex 52,54 cent. terrae argillaceae, 47,44 t. siliceae. In Finnia repertus. (Acta soc. scient. fennicae, T. I. p. 643. Schriften d. Petersb. min. Gesellsch., Vol. I. P. I. 1842. p. LXXVII sq. Pogg. Ann., Vol. LVI. 1842. p. 643.)

44. *Sillimanites. (Sillimanit.)

Spec. 1. Sillimanites Connecticutensis.
Connecticutischer Sillimanit.
Sillimanit; Bowen. Aktinolith; Br. Prismatoidischer Disthenspath; M.

Novarum analysium chemicarum Sillimanitae Conn. summa: 1) Auctore Arth. Connello: 58,9 cent. terrae argillaceae, 36,7 t. siliceae, 0,99 oxydi ferri. (Edinb. new philos. Journ., Vol. XXXI. 1841. p. 232 sqq.) 2) Auctore Nortone: 62,7 t. argillaceae, 37,7 t. siliceae, 2,3 oxydi ferri. (Dana, Syst. of Min., Ed. 2. 1844. p. 378.)

45. Wörthites. (Wörthit.)

Spec. 1. Wörthites Petropolitanus.
Petersburger Wörthit.
Wörthit; Hess.

Digitized by Google

46. Diasporus. (Diaspor.)

Spec. 1. Diasporus eutomus.

Eutomer Diaspor.

Diaspor; W. Blättriger Hydrargillit; Hausm. Eutomer Disthenspath; M. Diaspore; H.

Var. 1. D. eut. aquilonalis. (*Nordischer eut. D.*)
Comp. ch. Diaspori eutomi Uralensis auctore Damourio: 79,91 c. terrae argillaceae, 14,9 aquae, quibus accedunt 5,8 materiae insolubilis, cujus maxima pars ipsa est terra argillacea. (Ann. de Chim. etc., 3 Sér., T. XVI. 1846. p. 326.)

Var. 2. D. eut. Schemnitzensis. (*Schemnitzischer eut. D.*)
Ab Haidingero in fodina aliqua Schemnitzensi repertus ab eoque subtilius investigatus; systemate crystallino rhombico, ex albido et cano colore in violaceum transiens, idemque dichromaticus et trichromaticus. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 313 sq.)

X. AMPHIBOLITAE EPIDOTOIDEI.

Epidotartige Amphibolite.

(*Epidotoide.*)

(Pond. spec. = 3,2 — 3,4.)

47. Epidotus. (Epidot.)

Prismatoidischer Augitspath; M. Epidote (excepto Thulite); H.

Spec. 1. Epidotus nobilis s. Pistacites.

Edler Epidot* s. *Pistacit.

Pistazit; W. Thallit; Hausm. Arendalit. Oisanit. Akanthikon. Delphinite; de Saussure. Thallite; de Lamétherie.

Var. 1. E. n. viridis. (*Grüner edler Epidot.*)

a. E. n. v. lamellosus. (*Blättriger gr. e. E.*)
Comp. ch. Epidoti nobilis viridis lamellosi Arendalensis auctore Rammelsbergio: 37,98 cent. t. siliceae, 20,78 t. argillaceae, 23,74 calcariae, 17,24 oxydi ferri, 1,11 magnesiae. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 510.)

b. E. n. v. radiatus. (*Strahliger gr. e. E.*)

c. E. n. v. granulosus. (*Körniger gr. e. E.*)

Digitized by Google

d. E. n. v. arenaceus. (*Sandiger gr. e. E.*)
Skorza.

e. E. n. v. solidus. (*Dichter gr. e. E.*)

Var. 2. E. n. dichromaticus.
Puschkinites. Puschkinit; Wagner.

Varietas Uralensis colore prasino lumine reflexo, aurantiaco secundum longitudinem axis primariae lumine transmisso; auctore Wagnero Casanensi composita ex 38,8 cent. t. siliceae, 18,8 t. argillaceae, 16,0 calcariae, 6,1 magnesiae, 16,3 oxydi ferri, 0,2 oxydi mangani, 1,6 natri, 0,4 lithii. (Bullét. de la Soc. imp. d. nat. de Moscou; Ann. 1841. Nr. 1. p. 112 sq.)

Var. 3. E. n. rutilus.

Crystalli colore cameo et colore Zirconii Hyacinthi 1841 in valle Zillerthal reperti.

Spec. 2. **Epidotus vulgaris s. Zoisites.**
Gemeiner Epidot s. *Zoisit.*
Zoisit; Karsten et W. Saualpit. Illuderit.

a. E. v. ravidus. (*Grauer g. E.*)
Comp. ch. Epidoti vulgaris ravidi Zwieselensis auctore O. Bernhardo Kühn: 40,62 cent. t. siliceae, 29,18 t. argillaceae, 22,67 calcariae, 0,73 magnesiae, 6,19 oxydi ferri. (Wöhl. u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LIX. 1846. p. 374.)

b. E. v. ravido-badius. (*Graulichbrauner g. E.*)

Appendix. Cummingtonites (*Cummingtonit*) fortasse huc referendus.

Spec. 3. ***Epidotus niger.**
Schwarzer Epidot.

Natura sua chemica non exploratus. Utrum peculiaris species sit necne, incertum. Crystalli nigerrimi opaci, forma epidotica (angul. $115^1/_2{}^0$), Rhyacolitho innati, prope lacum Laachensem et in granite Uralensi reperti. (G. Rose, Reise nach d. Ural., Vol. I. p. 432 sq.)

Spec. 4. **Epidotus manganicus.**
Manganischer Epidot.

Digitized by Google

Manganepidot. Piemontesischer Braunstein; W. Epidote manganesifère; Cordier et Haüy. Manganesian Epidote; Phill.

Spec. 5. ***Epidotus roseus s. Thulites.**
Rosenrother Epidot s. ***Thulit.***
Thulite; Brooke.

Auctore Levyo structuram crystallinam, auctore C. G. Gmelino naturam chemicam Epidoti habet. Constat enim ex 42,8 cent. terrae siliceae, 31,1 t. argillaceae, 18,7 calcariae, 1,9 natri, 2,2 oxydi ferri, 1,6 oxydi mangani, 0,6 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 540.)

Appendix ad tribum Amphibolitarum epidotoideorum.

1. Bucklandites. (*Bucklandit; Levy. Skotin; Br.*) Species ambigua, Arendalensis, cum qua crystalli Epidoti nigri confundebantur.
2. Withamites. (*Withamit; Brewster.*) Affinis Epidotae. Varietas carminea et flava.

Ordo X.

SCLEROLITHI.

Sklerolithe.

(*Edelsteine und Quarze. Hartsteine. Gemmae. Gemmen.*)

I. SCLEROLITHI GRANATOIDEI.

Granatartige Sklerolithe.

(*Granatoide.*)

(Pond. sp. = 3,2 — 4,3.)

1. Idocrasius. (Idokras.)

Spec. 1. **Idocrasius dystomus.**
Dystomer Idokras.
Vesuvian; W. Pyramidaler Granat; M. Idocrase; H.

Var. 1. Id. d. nobilis. (*Edler d. Idokras.*)
a. Id. d. n. flavus. (*Gelber e. d. I.*)
b. Id. d. n. viridis. (*Grüner e. d. I.*)
c. Id. d. n. cyaneus. (*Himmelblauer e. d. I.*)
Cyprinus. Cyprin; Berzelius.

Digitized by Google

d. Id. d. n. violaceus. (*Violetter e. d. I.*) Auctore A. Sismonda 7,1 cent. oxydi mangani continens.

e. Id. d. n. fuscus. (*Brauner e. d. I.*)

Var. 2. Id. d. vulgaris. (*Gemeiner d. Idokras.*)
Egeran. Loboit. Frugardit. Wilsit. Gökumit.

Appendix. 1. Xanthites. (*Xanthit; Thomson.*) Auctoribus Shepardo et Beckio Idocrasio adnumerandus, licet Mathero auctore diversa structura crystallina praeditus. (Silliman americ. Journ., Vol. XLVI. 1844. p. 25.)

2. Zurlites. (*Zurlit.*) Idocrasio similis; (prismate quadratico, pond. spec. = 3,27, etc.) At alia quoque mineralia, ut Breithauptio auctore Harmotomi quaedam varietas, sub illo nomine descripta sunt.

2. Granatus. (Granat.)

Dodekaedrischer Granat; M. Grénat; H. Garnet.

Spec. 1. **Granatus nobilis.**
Edler Granat.
Almandin; Karsten. Orientalischer Granat. Carfunkel. Rother Eisengranat. (Chem: Eisenthongranat.) Almandine; Beudant. *Ἄνθραξ*; Theophr. Carbunculus ex parte; Plin.

Spec. 2. **Granatus hyacinthinus.*)**
Hyacinthrother Granat.
Kanelstein; W. Kanelgranat. Hyacinthgranat. Hessonit. Romanzowit; Nordenskiöld. (Chem: Thonkalkgranat.) Essonite; H. Cinnamonstone; Jameson.

Spec. 3. **Granatus vulgaris.**
Gemeiner Granat.
(Chem: Thonkalk-, Eisenkalk-, Talkthon- et Thonmangangranat.)

Var. 1. Gr. v. fuscus. (*Brauner gem. Gr.*)

a. Gr. v. f. polysiderus. (*Polysiderischer br. g. Gr.*)
Brauner Eisengranat.
Omnium Granati vulg. fusci varietatum maximam oxydi ferri copiam (25—30 c.) continens.

---

*) Vox *hyacinthinus* (*ὑακίνθινος*) significat 1) colorem rubrum floris Hyacinthi veterum, 2) colorem gemmae Hyacinthi.

Digitized by Google

b. **Gr. v. f. Aplomus.** (*Aplomgranat.*)

Aplom. Eisenkalkgranat. Aplome; H.

c. **Gr. v. f. Colophonites.** (*Kolophongranat.*)

Kolophonit. Pechgranat. Thonkalkgranat.

d. **Gr. v. f. Rothhoffites.** (*Rothhoffischer br. g. Gr.*)

Rothhoffit.

e. **Gr. v. f. manganicus.** (*Mangangranat.*)

Thonmangangranat. Mangankiesel; Karsten. Spessartine ex parte; Beudant.

Var. 2. **Gr. v. niger.** (*Schwarzer gem. Gr.*)

a. **Gr. v. n. polysiderus.** (*Polysiderischer schw. g. Gr.*)

Eisenreicher Melangranat. Melanit. Pyrenäit. Schwarzer Eisengranat. (Eisenkalkgranat.)

b. **Gr. v. n. magnesius.** (*Magnesicher schw. g. Gr.*)

Talkreicher Melangranat. Talkgranat; Hausm. Schwarzer Granat von Arendal. (Talkthongranat.)

Var. 3. **Gr. v. viridis.** (*Grüner gem. Gr.*)

Grossular. (Thonkalkgranat.)

Allochroites (*Allochroit; d'Andrada*) appellari solet aut Granatus vulgaris subviridis vel ex viridi ravidus solidus, aut Granatus, qui cum Epidoto et Calcite intime mixtus esse videtur.

Var. 4. **Gr. v. flavus.** (*Gelber gem. Gr.*)

Succingranat. Succinit. Topazolith. Polyadelphit; Thomson. (Thonkalkgranat.)

Var. 5. **Gr. v. albidus.** (*Weisser gem. Gr.*)

Leukogranat. (Thonkalkgranat.)

Spec. 4. **Granatus chromifer.**

Chromgranat.

Uwarowit; Hess. (Chromkalkgranat.)

Auctore A. Erdmanno compositus ex 36,93 cent. terrae siliceae, 31,63 calcariae, 5,68 t. argillaceae, 1,54 magnesiae, 21,84 oxydi chromii, 1,96 oxydi ferri. $\dot{C}a^3 \dddot{S}i + \dddot{C}r \dddot{S}i$. (Berzelius, Jahresber. etc. Jahrg. XXIII, Tüb. 1843. p. 291.) Cum qua analyseos summa analysis a Komoneno instituta proxime congruit. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 488 sqq.)

Appendix. Knebelites. (*Knebelit; Döbereiner.*) Maximam ferri et mangani oxydati copiam continens; Granato fortasse subjungendus.

Digitized by Google

3. **Pyropus.** (Pyrop.)

Spec. 1. **Pyropus cryptocrystallus.**
Kryptocrystallinischer Pyrop.

Pyrop; Karsten. Hexaedrischer Granat; M. Böhmischer Granat.

Pyropus cr. Elieensis comitatus scotici Fife auctore Connello constat ex 42,8 cent. terrae siliceae, 28,65 t. argillaceae, 10,67 magnesiae, 4,78 calcariae, 9,31 oxydi ferri, 0,25 oxyduli mangani, cum vestigio oxydi chromii. (Lond., Edinb. etc. philos. Mag., 3 Ser., Vol. XXVIII. 1846. p. 152.)

4. **Staurolithus.** (Staurolith.)

Spec. 1. **Staurolithus granatoides.**
Granatartiger Staurolith.

Staurolith; Karsten et W. Prismatoidischer Granat; M. Granatit. Staurotide; H. (Basler Taufstein.)

Novissimae Staurolithi gr. analyses, a Jacobsone, Rosalesio et Marignaco institutae docuere, praeter 47—56 cent. terrae argillaceae, 27—33 t. siliceae et 15—19 oxydi ferri etiam 0,3—2,4 centesimas magnesiae huic speciei immixtas esse. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 420. 425. Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XIV. 1845. p. 50.) Staurolithus gr. Gotthardtensis auctore Marignaço compositus est ex 53,34 cent. t. argillaceae, 28,17 t. siliceae, 17,41 oxydi ferri, 0,31 oxydi mangani, 0,72 magnesiae. (Ann. de Chim. etc. l. c.) Staurolithus gr. Bretagnensis et Uralensis auctore J. Jacobsone majorem terrae siliceae copiam (38,6—39,2 c.) continent iidemque minori sunt pondere specifico (= 3,55). (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 414 sq.)

5. **Helvinus.** (Helvin.)

Spec. 1. **Helvinus dystomus.**
Dystomer Helvin.

Helvin; W. Tetraedrischer Granat; M.

Var. 1. H. d. flavus. (*Gelber d. H.*)

Var. 2. H. d. hypochlorus. (*Gelbgrüner d. H.*)

II.

II. SCLEROLITHI TURMALINOIDEI.

Turmalinartige Sklerolithe.

(*Schörlartige Sklerolithe. Turmalinoïde.*)

(Pond. sp. = 3,0 — 3,3.)

6. Turmalinus. (Turmalin.)

Spec. 1. Turmalinus electricus.
Elektrischer Turmalin.

Schörl; W. Rhomboedrischer Turmalin; M. Aschenzieher. Tourmaline; H.

Subsp. 1. Turmalinus electr. dyschoneutus. (*Dyschoneutischer el. T.*)

Edler Turmalin et electrischer Schörl ex parte.

Difficile igne liquescens nec extumescens.

Var. 1. T. el. d. limpidus. (*Wasserheller d. el. T.*)

Achroit; R. Hermann.

Turmalinus el. d. limpidus Elbanus auctore R. Hermanno continet: 42,88 c. terrae siliceae, 44,08 t. argillaceae, 5,34 acidi boracis, 3,12 natri, 2,19 lithii, 0,45 magnesiae, 0,26 oxydi mangani, 1,66 acidi carbonis, sed caret oxydo ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXXV. 1845. p. 243.)

Var. 2. T. el. d. rubicundus. (*Rother d. el. T.*)

Rubellit. Siberit. Apyrit. Daourit.

Turmalinus el. d. rubicundus Mursinskensis auctore R. Hermanno compositus est ex 39,7 c. terrae siliceae, 40,3 t. argillaceae, 6,6 acidi boracis, 7,9 natri, 3,0 lithii, 0,16 magnesiae et 2,3 oxyduli mangani, sed caret et oxydo ferri et acido carbonis. (Loc. cit.) — Turmalinus el. d. limpidus et T. el. d. rubicundus (Achroïtes et Rubellites, Herm.) non species peculiares habendae sunt, ut Hermannus existimat, sed varietates.

Subsp. 2. Turmalinus electr. euchoneutus. (*Euchonischer el. T.*)

Edler Turmalin et elektrischer Schörl ex parte. Gemeiner Turmalin.

Facillime igne liquescens et valde extumescens.

Var. 1. T. el. euch. nobilis. (*Edler euch. el. T.*)

a. T. el. euch. n. caeruleus. (*Blauer e. euch. el. T.*)

Indicolith.

Digitized by Google

b. T. el. euch. n. viridis. (*Grüner e. euch. el. T.*)
Varietas sibirica Beresitae innata auctore R. Hermanno his partibus continetur: 40,53 c. terrae siliceae, 31,77 t. argillaceae, 11,78 acidi boracis, 2,09 lithii, 6,43 magnesiae, 3,65 oxyduli ferri, 1,16 oxydi chromii, 0,9 oxyduli mangani et 1,66 acidi carbonis. (Loc. cit. p. 242.)

c. T. el. euch. n. fuscus. (*Brauner e. euch. el. T.*)
Varietas Mursinskensis auctore R. Hermanno constat ex 37,8 c. terrae siliceae, 30,56 t. argillaceae, 9,89 acidi boracis, 3,09 natri, 0,5 lithii, 1,42 magnesiae, 12,07 oxyduli ferri et 1,66 acidi carbonis. (Loc. cit.)

d. T. el. euch. n. dichromaticus. (*Dichromatischer e. euch. el. T.*)

Var. 2. T. el. euch. vulgaris. (*Gemeiner euch. el. T.*)
Gemeiner Schörl; W. Stangenschörl. Aphricit. Picotit. (?)

7. Axinites. (Axinit.)

Spec. 1. Axinites electricus.
Elektrischer Axinit.

Thumerstein; W. Thumit. Prismatischer Axinit; M. Glasschörl; Widenmann. Glasstein. Afterschörl. Axinite; H.

Var. 1. A. el. fuscus. (*Brauner el. A.*)
Comp. ch. Axinitae el. fusci Oisansensis auctore Rammelsbergio: 43,67 cent. terrae siliceae, 15,63 t. argillaceae, 20,67 calcariae, 9,45 oxydi ferri, 3,04 oxydi mangani, 1,7 magnesiae, 0,63 kalii, 5,6 acidi boracis. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 371.) Cum hac varietate Axinites el. Treseburgensis et Miascensis compositione chemica fere prorsus congruunt. (Loc. cit.)

Var. 2. A. el. ravus. (*Grauer el. A.*)

Var. 3. A. el. trichromaticus. (*Trichromatischer el. A.*)
Ab Haidingero altius exploratus. (Poggend. Ann., Vol. LXIII. 1844. p. 147.)

Digitized by Google

III. SCLEROLITHI ZIRCONIOIDEI.

Zirkonartige Sklerolithe.

(Zirkonioide.)

(Pond. sp. = 4,4 — 4,6.)

8. Zirconius. (Zirkon.)

Spec. 1. **Zirconius dystomus.**

Dystomer Zirkon.

Zirkon et Hyacinth; W. Pyramidaler Zirkon; M. Zircon; H. Jargon.

Var. 1. Z. d. nobilis, s. Hyacinthus. (*Edler d. Zirkon s. Hyacinth.*)

Hyacinth; W.

Var. 2. Z. d. vulgaris. (*Gemeiner d. Zirkon.*)

Zirkon; W.

a. Z. d. v. albidus. (*Weisser g. d. Z.*)
b. Z. d. v. ravidus. (*Grauer g. d. Z.*)
c. Z. d. v. viridis. (*Grüner g. d. Z.*)
d. Z. d. v. luteus. (*Gelber g. d. Z.*)
e. Z. d. v. rutilus. (*Rother g. d. Z.*)
f. Z. d. v. fuscus. (*Brauner g. d. Z.*)
g. Z. d. v. piceus. (*Pechschwarzer g. d. Z.*)
Rarissima varietas, moravica.

Comp. ch. Zirconii cujusdam vulgaris auctore W. Hennebergo: 64,81 cent. terrae zirconiae cum vestigio kalii, 33,85 t. siliceae, 1,53 oxydi ferri, 0,88 calcariae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVIII. 1846. p. 510.) — In Zirconio d. vulgari fusco norwegico Svanbergius novam terrae speciem, norinam reperit.

Appendix. Crystalli prismatici basi quadrata, in insula suecica Hitteröen reperti, quibus Th. Scheererus singulare nomen „Malacon" imposuit, sunt crystalli Zirconii, causa quadam ita commutati, ut minorem duritiem minusque pondus specif. (= 3,9) habeant ac insuper 3,0 cent. aquae contineant. Partes eorum chemicae auctore Scheerero hae sunt: 63,4 c. zirconiae, 31,3 t. siliceae, 0,4 calcariae, 0,3 yttriae, 0,1 magnesiae, 0,4

Digitized by Google

oxydi ferri, 3,0 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 436 sqq.)

9. *Ostranites. (Ostranit.)

Spec. 1. **Ostranites norwegicus.**

Norwegischer Ostranit.

Ostranit; Br.

IV. SCLEROLITHI ADAMANTINI.

Demantartige Sklerolithe.

(*Adamantoide.*)

(Pond. sp. = 3,5 — 3,6.)

10. Adamas. (Diamant.)

Spec. 1. **Adamas eutomus.**

Eutomer Diamant.

Demant; W. Oktaedrischer Diamant; M. Diamant; H. Diamond; Phill. Ἀδάμας; Theophr. Adamas; Plinius.

Var. 1. A. e. limpidus et albus. (*Wasserheller* et *weisser eut. D.*)

Var. 2. A. e. ravus. (*Grauer e. D.*)

Var. 3. A. e. viridis. (*Grüner e. D.*)

Var. 4. A. e. flavus. (*Gelber e. D.*)

Var. 5. A. e. rutilus. (*Rother e. D.*)

Var. 6. A. e. fuscus. (*Brauner e. D.*)

Var. 7. A. e. piceus. (*Schwarzer e. D.*)

Var. 8. A. e. dichromaticus. (*Dichromatischer e. D.*) Idemque striatus et maculatus. In montium tractu Sincura haud procul ab urbe Caxoeira in Brasilia magna crystallorum Adamantis copia anno 1845 in arena aurifera reperta est. In quibus sunt crystalli pellucidi splendidissimi aut colore melleo aut ex fulvo in badium vergente ac passim, si vertuntur, hyacinthino, striis maculisque regularibus albidis angulisque axium nigricantibus insignes. Quae striae maculaeque non innatis particulis alienis ortae sunt, sed ad substantiam crystallorum ipsam pertinent. (Plura de hac re communicavi in Erdm. Journ., Vol. XXXVIII. 1846. p. 318 sqq.)

Digitized by Google

V. SCLEROLITHI CORUNDOIDEI.

Corundartige Sklerolithe.

(*Corundoide.*)

(Pond. sp. = 3,4 — 4,4.)

11. Corundum. (Corund.)

Spec. 1. Corundum anisotomum.

Anisotomer Corund.

Sapphir, Korund, Demantspath et Schmirgel; W. Rhomboedrischer Corund; M. Thonerde; Hausm. Corindon; H. Corundum; Phillips.

Var. 1. C. anis. nobile. (*Edler an. Corund.*)

Sapphir; W. Olim Télésie; H.

a. C. an. n. caeruleum, s. Sapphirus. (*Blauer e. a. C.*)

Sapphir. Sternsapphir, Astrios, Asterie.

b. C. an. n. rubicundum, s. Rubinus. (*Rother e. a. C.*)

Rubin. Salamstein.

c. C. an. n. flavum. (*Gelber e. a. C.*)

Orientalischer Topas.

d. C. an. n. albidum. (*Weisser e. a. C.*)

Luchssapphir.

Var. 2. C. anis. vulgare. (*Gemeiner an. Corund.*)

Korund, Demantspath, Schmirgel; W.

a. C. an. v. lamellosum. (*Blättriger g. a. C.*)

α. C. a. v. l. albidum. (*Weisslicher bl. g. a. C.*)

β. C. a. v. l. ravum. (*Grauer bl. g. a. C.*)

γ. C. a. v. l. viride. (*Grüner bl. g. a. C.*)

δ. C. a. v. l. caeruleum. (*Blauer bl. g. a. C.*)

(Soimonit.)

ε. C. a. v. l. roseum. (*Rosenrother bl. g. a. C.*)

ζ. C. a. v. l. badium. (*Brauner bl. g. a. C.*)

Demantspath.

b. C. an. v. granulosum. (*Feinkörniger g. a. C.*)

Schmirgel, Emeril.

12. Spinellus. (Spinell.)

Dodekaedrischer Corund; M.

Spec. 1. Spinellus nobilis.

Edler Spinell.

Spinell; W. Spinelle; H.

Digitized by Google

Var. 1. * Sp. n. albidus. (*Weisser edler Spinell.*)
Berzelin; Necker de Saussure.

Var. 2. Sp. n. rubicundus. (*Rother e. Sp.*)
Rubinspinell. Ballasrubin. (Rubin balais.) Rubicell. Almandin ex parte. Carbunculus ex parte (?); Plin.

Var. 3. Sp. n. badius. (*Brauner e. Sp.*)

Var. 4. Sp. n. caeruleus. (*Blauer e. Sp.*)

Spec. 2. **Spinellus herbaceus.**
Grasgrüner Spinell.
Chlorospinell; G. Rose.

Pondere spec. = 3,59; angulis extremis translucens; auctore Henrico Rose compositus ex 57,3 — 64,1 cent. terrae argillaceae, 26,7 — 27,5 magnesiae, 8,7 — 14,7 oxydi ferri, 0,3 — 0,6 oxydi cupri. Ex schisto talcoso prope Slatoust effossus. (Pogg. Ann., Vol. L. 1840. p. 652 sq.)

Spec. 3. **Spinellus melanomagnesius.*)**
Melanomagnesischer Spinell.
Ceylanit; W. Eisenspinell. Schwarzer Spinell. Chrysomelan. Skorian; Br. Pléonaste; H. Candite; de Bournon.

Spinellus melanomagn. Arendalensis auctore Scheerero constat ex 55,17 cent. t. argillaceae, 17,65 magnesiae, 5,09 siliceae, 18,33 oxyduli ferri, 2,71 oxyduli mangani. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 294.)

Spec. 4. *** Spinellus polysiderus.**
Polysiderischer Spinell.
Hercynit; Zippe.

Maxime affinis et Spinello melanomagnesio et Automolitae spinelloidi, ab utroque pondere specifico (= 3,9), maxima oxyduli ferri et perexigua magnesiae copia distinctus. Auctore Bernardo Quadrato ex 61,17 cent. t. argillaceae, 35,67 oxyduli ferri et 2,92 magnesiae compositus. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LV. 1845. p. 359.) Atypotus, granulosus; prope Ronspergam in saltu

*) Hoc epitheto, et colorem nigrum et magnam immixtae magnesiae copiam (17,6 — 24,8) significante, species tertia Spinelli a ceteris speciebus optime distinguitur.

Digitized by Google

bohemico *) repertus. (Holger Zeitschr. f. Phys., Vol. VI. 1840. p. 1 sqq.)

Appendix. *Sapphirinus. (*Sapphirin; Giesecke*). Dubia species, duritie, pondere specifico aliisque notis proxime ad Spinellum accedens, structura crystallina ab eo differre videtur.

13. Automolites. (Automolit.)

Spec. 1. Automolites spinelloides.

Spinellähnlicher Automolit.

Var. 1. A. sp. eutomus. (*Eutomer sp. A.*)

Automolit; Eckeberg. Gahnit; Hausm. Oktaedrischer Corund; M. Spinelle zincifère; H.

Pond. sp. = 4,2 — 4,6, colore viridi nigricante, pulvere ravo.

Var. 2. *A. sp. dystomus. (*Dystomer sp. A.*)

„Spinellus superius" (!); Br. (Poggend. Ann., Vol. LXIX. 1846. p. 440.)

Pond. sp. — 4,48 = 4,89, colore nigro, pulvere sordide-viridi. Auctore Plattnero oxydum ferri et oxydum zinci continens. Bodenmaisensis. (Loc. cit. p. 440 sq.)

Appendix. Dysluites (*Dysluit; Thomson*), qui et Automolitae et Franklinitae affinis est, ab illo multo minori duritie, a Franklinite praecipue minori pondere spec. et magna, quam continet, terrae argillaceae copia differt.

14. Topazius. (Topas.)

Spec. 1. Topazius axotomus.

Axotomer Topas.

Topas et Physalit; W. Prismatischer Topas; M. Alumine fluatée siliceuse s. Topaze; H. **)

---

*) Nomine *saltus Hercynii* magna quaedam silva Germaniae non distincte circumscripta a Romanis significabatur, quod nomen nostra aetate, ut inter omnes constat, ad eum potissimum montium tractum referri solet, qui germanice *Harz* appellatur, neque ad saltum Bohemicum. Hac de causa nomen *Hercynitae* a *Zippio* speciei supra dictae impositum minus probandum esse videtur, praeterquam quod nomen ejusdem formae a scriptoribus francogallis jam pridem Harmotomo impositum est.

**) Topazius Plinii, a Topazio recentiorum longe diversus, lapis quidam viridis erat, qui, quum magnae ejus moles repertae sint, ad excidendas statuas adhibitus est.

Digitized by Google

Var. 1. **T. ax. nobilis.** (*Edler ax. T.*)

Edler Topas. Phengit. (Aquamarin ex parte.)

$(\text{Al}\,\text{Fl}^3 + \text{Si}\,\text{Fl}^3) + 2\,\dddot{\text{Al}}^3\,\dddot{\text{Si}}^2$. Rammelsb. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 155 sq.)

a. T. ax. n. limpidus et albidus. (*Wasserheller* et *weisser e. ax. T.*)

b. T. ax. n. flavus. (*Gelber e. ax. T.*)

c. T. ax. n. viridis. (*Grüner e. ax. T.*)

d. T. ax. n. subcaeruleus. (*Blassblauer e. ax. T.*)

e. T. ax. n. hyacinthinus. (*Hyacinthrother e. ax. T.*)

f. T. ax. n. trichromaticus. (*Trichromatischer e. ax. T.*)

Var. 2. **T. ax. vulgaris.** (*Gemeiner ax. T.*)

Pyrophysalites s. Physalites. Pyrophysalit; Hisinger. Physalit; W.

Eadem formula chem., quae est Topazii ax. nobilis.

Var. 3. **T. ax. scapoides.** (*Stängliger ax. T.*)

Schörlartiger Beryll; W. Pyknit. Stangenstein; Karsten. Weisser Stangenschörl. Schörlit. Leukolith. Pycnite; H.

$(\text{Al}\,\text{Fl}^3 + \text{Si}\,\text{Fl}^3) + \dddot{\text{Al}}^5\,\dddot{\text{Si}}^4$. Rammelsb. (Loc. cit.)

15. Chrysoberyllus. (Chrysoberyll.)

Spec. 1. Chrysoberyllus dystomus.

Dystomer Chrysoberyll.

Chrysoberyll; W. Prismatischer Corund; M. Cymophane; H. (A Russis nominatus Alexandrites.)

Crystallos Chrysoberylli dyst. Gustavus Rose et Descloizeaux nuper subtilius descripserunt. (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 571 sqq. Annales de Chim. et de Ph., 3. Sér., T. XIII. 1845. p. 329 sqq.)

Var. 1. **Chr. d. albidus.** (*Weisser d. Chr.*)

Cum Chr. d. viridi in Moravia repertus.

Var. 2. **Chr. d. viridis.** (*Grüner d. Chr.*)

Chrysoberyllus d. virid. brasiliensis auctore Awdejewo compositus est ex 78,1 cent. terrae argillaceae, 17,94 glycinae, 4,47 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. LVI. 1842. p. 118.) Chrysoberyllus d. v. Haddamensis auctore Damourio ex 75 — 76 c. terrae argillaceae, 18 — 19 glycinae,

Digitized by Google

3,5 — 4,5 oxydi ferri. (Ann. d. Chim. et de Ph., Sér. 3. T. VII. 1843. p. 173.)

Var. 3. Chr. d. dichromaticus. (*Dichromatischer d. Chr.*) Comp. ch. Chrysoberylli d. dichromatici Uralensis auctore Awdejewo: 78,92 c. terrae argillaceae, 18,02 glycinae, 3,12 oxydi ferri, 0,36 oxydi chromii. (Poggend. Ann., Vol. LVI. p. 119.)

VI. SCLEROLITHI CHRYSOLITHOIDEI.

Chrysolithartige Sklerolithe.

(*Chrysolithoïde.*)

(Pond. sp. = 3,1 — 3,4.)

16. Chrysolithus. (Chrysolith.)

Spec. 1. **Chrysolithus eutomus.**

Eutomer Chrysolith.

Prismatischer Chrysolith; M. Péridot; H.

Var. 1. Chr. eut. nobilis. (*Edler e. Chr.*)

Chrysolith; W.

Var. 2. Chr. eut. vulgaris. (*Gemeiner e. Chr.*)

Olivin; W. Chusit. Limbilit. (Crystallisirter Obsidian.)

a. Chr. e. v. viridis. (*Grüner g. e. Chr.*)

b. Chr. e. v. luteus. (*Gelber g. e. Chr.*)

c. Chr. e. v. rubellus. (*Röthlicher g. e. Chr.*)

Spec. 2. **Chrysolithus polysiderus.**

Polysiderischer Chrysolith.

Hyalosiderites. Hyalosiderit; Walchner. Eisenchrysolith.

Appendix. 1. Forsterites. (*Forsterit; Levy.*) A Chrysolitho differt angulo prismatis = 128° 54′, paulo majori duritie et structura lamellosa axotoma.

2. Monticellites. (*Monticellit; Brooke.*) Prismatis rhombici angulo = 132° 54′ a Chrysolitho distinguitur, ceteris ei simillimus.

17. Chondrodites. (Chondrodit.)

Spec. 1. **Chondrodites dystomus.**

Dystomer Chondrodit. $Mg\,Fl + 2\dot{M}g^3\dddot{S}i$. Rammelsberg.

Chondrodit; Graf d'Ohsson. Maclureit; Seybert. Brucit; Gibbs. Hemiprismatischer Chrysolith; M.

Digitized by Google

Var. 1. Ch. d. croceus. (*Morgenrother d. Ch.*) Auctore R. Hermanno in Calcite vulgari lamelloso granuloso Achmatowskensi repertus. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 19.)

Var. 2. Ch. d. flavus. (*Gelber d. Ch.*) Comp. ch. Chondroditae d. flavi americani et Pargasensis auctore Rammelsbergio: 55,5—56,7 cent. magnesiae, 33 — 33,9 terrae siliceae, 7,4 — 8,6 fluoris, 2,3 — 3,6 oxyduli ferri. (Poggend. Ann., Vol. LIII. 1841. p. 130 sq.)

Var. 3. Ch. d. viridis. (*Grüner d. Ch.*)

Var. 4. Ch. d. ravidus. (*Grauer d. Ch.*) Majorem oxyduli ferri et paulo minorem magnesiae copiam continet, quam varietas flava. Pargasensis enim auctore Rammelsbergio compositus est ex 54,5 c. magnesiae, 33,19 terrae siliceae, 9,69 fluoris et 6,75 oxyduli ferri. (Loc. cit. p. 136.)

Appendix. *Humites. (*Humit; Bournon.*) Fortasse Chondroditae adnumerandus.

Appendix ad tribum Sclerolithorum chrysolithoideorum.

1. *Tautolithus. (*Tautolith; Br.*) Huic tribui adnumerandus esse videtur.
2. *Turnerites. (*Turnerit; Levy.*) Species plagiorhombica, non satis cognita. Auctore Childreno praecipue ex terra argillacea, calcaria et magnesia constare dicitur.
3. *Periclasius. (*Periklas; Scacchi.*) Systemate crystallino cubico, duritie Orthoclasii (?), pondere spec. = 3,75, colore viridi; pellucidus. Auctore Scacchi ex 91 cent. magnesiae et 9 oxyduli ferri compositus. In monte Somma repertus. (Erdm. Journ., Vol. XXVIII. 1843. p. 487 sq.) Num hoc loco poni possit, dubium est.
4. *Pyrrhites. (*Pyrrhit; G. Rose.*) Mursinskensis. Cum Periclasio formam crystallinam et duritiem communes habet, sed nec pondus

Digitized by Google

ejus spec. nec compositio chemica cognita sunt. (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 562 sq.) — Pyrrhites, auctore Teschemachero in saxo quodam vulcanio insulae azoricae St. Michaelis repertus, et acidum titanicum continens (Silliman americ. Journ., 2 Ser., Vol. III. 1847. p. 32 sq.), num a Pyrrhite Mursinskensi diversus?

VII. SCLEROLITHI BERYLLOIDEI.

Beryllartige Sklerolithe.

(Berylloide.)

(Pond. sp. = 2,6 — 3,0.)

18. Beryllus. (Beryll.)

Spec. 1. Beryllus axotomus.

Axotomer Beryll.

Beryll et Smaragd; W. Dirhomboedrischer Smaragd; M. Emeraude; H. Beryllus ex parte; Plin.*)

Var. 1. Beryllus axot. Smaragdus. (*Smaragdischer ax. Beryll.*)

Smaragd; W.

Var. 2. Beryllus axot. macroprismaticus. (*Makroprismatischer ax. B.*)

Beryll; W. Davidsonit; Richardson.

a. B. ax. macr. nobilis. (*Edler m. ax. B.*) Comp. ch. Berylli ax. m. nobilis (?) Finnici (loc. nat. Somero) auctore Mobergo: 67,3 cent. terrae siliceae, 16,4 t. argillaceae, 12,7 glycinae, 1,5 oxydi ferri et 0,2 acidi tantali. (Berzelius Jahresber., Jahrg. XXIV. 1844. p. 313.)

aa. B. ax. m. nob. albidus. (*Weisser e. m. ax. B.*)

bb. B. ax. m. nob. flavus. (*Gelber e. m. ax. B.*)

cc. B. ax. m. nob. viridis. (*Grüner e. m. ax. B.*)

(Orientalischer Aquamarin.)

---

*) *Smaragdi* nomine veteres diversos lapides virides significabant, in quibus an recentiorum Smaragdus fuerit incertum est.

Digitized by Google

dd. B. ax. m. nob. caeruleus. (*Blauer e. m. ax. B.*)
Crystalli colore sapphirino a. 1845 prope Zwiesel in Bavaria reperti sunt.

b. B. ax. macr. vulgaris. (*Gemeiner m. ax. B.*)
Beryllus ax. macr. vulgaris subflavus Modumensis auctore Th. Scheerero constat ex 67,0 c. terrae siliceae, 19,6 t. argillaceae, 12,5 glycinae, 0,2 calcariae, 0,5 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 535 sq.)

19. Euclasius. (Euklas.)

Spec. 1. Euclasius hyalinus.

Hyaliner Euklas.

Euklas; W. Prismatischer Smaragd; M. Euclase; H.

$2\dot{G}l^3\dddot{S}i + \dddot{A}l^2\dddot{S}i$. Awdejew. (Poggend. Ann., Vol. LVI. 1842. p. 122.)

20. Phenacites. (Phenakit.)

Spec. 1. Phenacites eutomus.

Eutomer Phenakit.

Phenakit; Nordenskiöld. Rhomboedrischer Smaragd; M.

Praeter Phenaciten eut. e regione Permensi Sibiriae nuper etiam crystalli lepidi albidi hujus speciei cum Topazio in granite prope Miask reperti sunt, quorum R. Hermannus mentionem fecit, (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 187.) et quorum formas multiplices Gustavus Rose descripsit ac cum crystallis Phenacitae eut. Permensis et Framontensis comparavit. (Poggend. Ann., Vol. LXIX. 1846. p. 143 sq.)

VIII. SCLEROLITHI SILICEI.

Kieselige Sklerolithe.

(*Silicoide.*)

A. SCLEROLITHI SILICEI QUARZOIDEI.

Quarzartige kieselige Sklerolithe.

(*Quarzoide.*)

(Pond. sp. = 2,5 — 2,7.)

21. Cordierites. (Cordierit.)

Spec. 1. **Cordierites anisotomus.**

Anisotomer Cordierit.

Jolith; Karsten. Jolith et Peliom; W. Dichroit; Hausm. Prismatischer Quarz; M. Steinheilit; Gadolin. Dichroite; Cordier. Cordierite; H.

Var. 1. C. anisot. albidus. (*Weisser an. C.*)

Cordierites an. albidus Krageröensis Norwegiae auctore Scheerero compositus est ex 50,44 cent. terrae siliceae, 32,95 t. argillaceae, 12,76 magnesiae, 1,12 calcariae, 0,96 oxyduli ferri, 1,02 aquae, cum particula minima oxyduli mangani. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 321.)

Var. 2. C. an. ravus. (*Grauer an. C.*)

Simiutankensis Groenlandiae. Colore ravo, in axibus crystallorum parum differente.

Var. 3. C. an. caeruleus. (*Blauer an. C.*)

Jolith. Peliom. Luchssapphir. Wassersapphir.

Di-vel trichromaticus (Dichroites, Trichroites); aut caeruleus et albidus, aut caeruleus et ravus, aut caeruleus, violaceus et subfuscus, etc.

Cordierites an. caeruleus dichromaticus Orijerfvensis auctore Christ. Schützio compositus est ex 48,9 c. terrae siliceae, 30,9 t. argillaceae, 11,2 magnesiae, 6,3 oxyduli ferri, 0,3 oxyduli mangani. Ab hoc Cordierites Brunhaltensis et Finspangenensis compositione chemica parum differunt. (Poggend. Ann., Vol. LIV. 1841. p. 565 sqq.) Cordierites an. caer. Unityensis (New-Hampshire) auctore Jacksone continet: 48,15 c. t. siliceae, 32,5 t. argillaceae, 10,14 magnesiae, 7,92 oxyduli ferri, 0,28 oxyduli mangani et 0,5 aquae. (Dana Syst. of Mineralogy, 2 Ed. 1844. p. 406.)

Var. 4. C. an. fuscus. (*Brauner an. C.*)

Huic varietati nomen Fahlunitae duri (*harter Fahlunit*) impositum est.

Colore fusco, in axibus variante.

Colores Dichroitae anisotomi praeclare explicavit Haidingerus. (Poggend. Ann., Vol. LXVII. 1846. p. 441 sqq.)

Digitized by Google

22. Quarzum. (Quarz.)

Spec. 1. Quarzum dystomum.

Dystomer Quarz.

Rhomboedrischer Quarz; M. Quarz; H. Kiesel.

A. Varietas crystallinae. (Crystallinische Varietäten.)

Subsp. 1. Quarzum dyst. hyalinum. (*Glasartiger dyst. Quarz.*)

Glasquarz. Quarz, Eisenkiesel, Katzenauge, Faserkiesel; W. Quarz hyalin; Beudant.

Formas crystallorum Quarzi hyalini Gustavus Rose maxima subtilitate perscrutatus est. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 325 sqq.)

Var. 1. Q. d. h. nobile. (*Edler gl. d. Q.*)

Edler Glasquarz. Bergcrystall. (Nadelstein. Haarstein.)

a. Limpidum. (*Wasserheller.*)

(Pseudodiamant. Marmoroscher Diamant. Dragomit.)

b. Flavum. (*Gelber.*)

Citrin.

c. Fuscum. (*Rauchgrauer* et *nelkenbrauner.*)

(Rauchtopas.)

d. Nigrum. (*Schwarzer.*)

(Morion.)

Var. 2. Q. d. h. amethystinum. (*Amethystischer gl. d. Q.*)

Amethystquarz. Amethyst; W. Amethystus.

a. Violaceum. (*Violblauer.*)

(Haaramethyst.)

W. Heintzius, analysi chemica Amethysti violacei brasiliensis edoctus, colorem hujus varietatis nulla alia materia quam perexigua acidi ferri immixti copia ortum esse putat. (Poggend. Ann., Vol. LX. 1843. p. 523 sqq.)

b. Fuscum. (*Brauner.*)

c. Albidum. (*Weisser.*)

d. Viride. (*Grüner.*)

Var. 3. Q. d. h. vulgare. (*Gemeiner gl. d. Q.*)

Gemeiner Glasquarz. Gemeiner Quarz.

a. Q. d. h. v. album. (*Weisser gem. gl. d. Q.*) Excepto lacteo.

aa. Solidum. (*Dichter unabgesonderter.*)

α. Atypotum. (*Derber* et *geschiebeartiger.*)

Digitized by Google

β. **Globosum et tuberosum.** (*Kugliger* et *knolliger.*)

Kugelquarz. Knollenquarz.

Quarzum d. h. vulg. alb. tuberosum, vulgo *Knollenstein* nominatum, Porphyro Halensi innatum, auctore Wolffio exiguam terrae argillaceae, oxydi ferri et aquae copiam immixtam continet. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 210.)

γ. **Cellulosum.** (*Zelliger.*)

Zellenquarz.

δ. **Corrosum.** (*Zerfressener.*)

ε. **Pectinoides.** (*Kammförmiger.*)

Kammquarz.

ζ. **Pseudocrystallus.** (*Pseudocrystallischer.*)

bb. **Scapoides.** (*Stängliger.*)

cc. **Tabulatum.** (*Schaalig-abgesonderter.*)

dd. **Schistum.** (*Schiefriger.*)

Quarzschiefer.

ee. **Fibrosum.** (*Faseriger.*)

Faserquarz. Faserkiesel ex parte.

ff. **Granulosum.** (*Körniger.*)

Quarzconglomerat. Quarzbreccie. Sandstein. Sandsteinschiefer. Biegsamer Sandstein s. Gelenkquarz. „Crystallisirter Sandstein." Dattelquarz s. Mandelquarz.

gg. **Arenaceum.** (*Sandiger.*)

Quarzsand.

hh. **Ceraunias.** *) (*Ceraunischer.*)

Fulguritquarz. Blitzröhren. Astrapialit. Blitzsinter. Ceraunlansinter.

b. **Q. d. h. v. ravum.** (*Grauer gem. gl. d. Q.*)

Grauer gem. Glasquarz. Fettquarz ex parte. Stinkquarz. (Quarz hyalin fétide; H.)

c. **Q. d. h. v. flavum.** (*Gelber gem. gl. d. Q.*)

d. **Q. d. h. v. rubrum et rutile badium.** (*Dunkelrother* et *röthlichbrauner gem. gl. d. Q.*)

Crystalli rubri. („Hyacinthe" von Compostella.) Avanturinus. (Avanturin.)

---

*) *Κεραυνίας*, fulmine ictus.

Digitized by Google

e. Q. d. h. v. roseum. (*Rosenrother gem. gl. d. Q.*)
Rosenquarz.

f. Q. d. h. v. lacteum. (*Milchfarbiger gem. gl. d. Q.*)
Milchquarz.

g. Q. d. h. v. caeruleum. (*Blauer gem. gl. d. Q.*)
Sapphirquarz. Lasurquarz. Siderit.

h. Q. d. h. v. aeruginosum. (*Spangrüner gem. gl. d. Q.*)
Kupferquarz.

i. Q. d. h. v. olivaceum. (*Olivengrüner gem. gl. d. Q.*)
Olivenquarz. Cantalit.

k. Q. d. h. v. prasium. (*Prasischer g. gl. d. Q.*)
Prasquarz. Prasem. Praser. Prasius.

l. Q. d. h. v. versicolor. (*Schillernder g. gl. d. Q.*)
Schillerquarz. Katzenauge.

m. Q. d. h. v. sidericum. (*Siderischer g. gl. d. Q.*)
Eisenquarz. Eisenkiesel; W.

α. Rubrum. (*Rother.*)
Sinopel; Wallerius. Hämatischer Quarz; Br. Quarz hématoide; H. Ferruginous Quarz; Phill.

β. Ochreum. (*Gelber.*)
Ochroidischer Quarz ex parte; Br. Quarz rubigineux ex parte; H.

γ. Badium. (*Brauner.*)
Ochroidischer Quarz ex parte; Br. Quarz rubigineux ex parte; H.

n. Q. d. h. v. manganicum. (*Manganischer g. gl. d. Q.*)
Manganquarz. Mangankiesel; Hausm.

o. Q. d. h. v. anthracium. (*Kohliger g. gl. d. Q.*)
Kohlenquarz; Hausm.

Varietates Quarzi d. h. vulgaris h — o cum aliorum mineralium particulis aut tota substantia aut ex parte permixtae esse videntur.

Subsp. 2. Quarzum dyst. chalcedonium (*Chalcedonischer dyst. Quarz.*)
Chalcedonius. Chalcedonquarz. Chalcedon; W. Quarz-agate calcédoine; H. Calcédoine; Beud. Calcedony; Phill.

Var. 1. Q. d. chalc. vulgare. (*Gemeiner chalc. d. Q.*)
Gemeiner Chalcedon; W.

a.

a. Caeruleum. (*Blauer.*)
b. Lacteum et albidum. (*Weisser.*)
  α. Subpellucidum et translucens.
  β. Opacum. (*Cacholong* ex parte.)
c. Flavum. (*Gelber.*)
d. Fuscum. (*Brauner.*)
e. Maculatum et striatum. (*Gefleckter* et *gestreifter.*)
  Onyx.
f. Dendrophyton.*) (*Dendritisch gezeichneter.*)
  Baumchalcedon. Moccastein. Dendrachat. Dendritenachat. Moosachat.

  Chalcedonio vulgari dendrophyto interdum spongias inclusas esse Bowerbankius docuit. (Lond., Edinb., Dubl. philos. Mag., 3 Ser., Vol. XIX. 1841. p. 542 sq.)

Appendix. Haytorites (*Haytorit*) plerisque mineralogis Chalcedonius vulgaris pseudo-crystallus esse videtur, formas Datolithi exhibens.

Var. 2. Q. d. chalc. Carneolum. (*Carneolischer ch. d. Q.*)
Carneolus. Carneol; W. Sarder. Cornaline. Sardoine. *Σάρδιος;* Theophr. Sarda; Plin.

a. Unicolor. (*Einfarbiger.*)
  α. Sanguineum. (*Blutrother.*)
  Analysi chemica Carneoli ruberrimi chinensis W. Heintzius sibi persuasit, colorem hujus varietatis a solo oxydo ferri immixto pendere. (Poggend. Ann., Vol. LX. 1843. p. 522 sq.)
  β. Cereum. (*Wachsgelber.*)
b. Dialeucum.*) (*Weissgestreifter.*)
  Sardonyx. Sardonychus; Juvenal. (XIII. 139.) Sardonyx; Plin.

Var. 3. Q. d. chalc. viride. (*Grüner ch. d. Q.*)
a. Q. d. ch. v. Chrysoprasium. (*Chrysoprasischer gr. ch. d. Q.*)
  Chrysoprasius. Chrysopras; W.

*) *Δενδρόφυτος* in Orphei lithic. IV, 1 lapis appellatur arborum figuris insignis.

Digitized by Google

b. Q. d. ch. v. Plasma. (*Plasmischer gr. ch. d. Q.*)

Plasma; W.

c. Q. d. ch. v. Heliotropium. (*Heliotropischer gr. ch. d. Q.*)

Heliotrop; W. Heliotropium; (?) Plin. Pyropoecilus; (?) Plin.

Annotatio. Chalcedonius inter Quarzum d. hyalinum et Opalum intermedius est.

Appendix. Beckites. (*Beckit.*) Chalcedonio similis, botryoides et duritie Chalcedonii esse dicitur. (Dufrénoy, Traité de Min., T. III. 1847. p. 750.) Sed qua nota distinguatur, non liquet.

B. Varietates acrystallae. (Uncrystallinische Varietäten.)

Aliae Quarzo hyalino, aliae Quarzo Chalcedonio similes.

1. Quarzum acrystallum pyrigonum. (*Pyrigoner uncrystallinischer Quarz* s. *Feuerstein.*)

Pyrigonus.*) Feuerstein; W. Quarz-agate pyromaque; H. Flint; Phill. Chert ex parte. *Πυρῖτις* (fem.).

Pyrigonus rugensis auctore W. Heintzio exiguam copiam carbonis (0,06 — 0,07) et aquae (1,1 — 1,2) immixtam continet. (Poggend. Ann., Vol. LX. 1843. p. 520 sq.)

2. Quarzum acryst. corneum. (*Hornartiger uncr. Quarz* s. *Hornstein.*)

Hornstein; W. Keratites. Keratit. Lapis corneus. Petrosilex ex parte. Hornstone; Phill.

Var. 1. Q. corneum conchatum. (*Muschliger Hornstein.*)

Var. 2. Q. c. confragosum. (*Splittriger H.*)

Var. 3. Q. c. ligniforme. (*Holzförmiger H.*)

Holzstein. Lithoxylon.

Appendix. Lapis a comite Rasoumovsky Viridul nominatus ad Quarzum corneum pertinere videtur.

3. Quarzum acryst. Lydium. (*Lydischer uncr. Quarz* s. *Kieselschiefer.*)

Kieselschiefer; W. Phtanit. *Λίθος Ἡράκλεια*; (?) Theophr. Lapis Lydius et Heraclius (?) ex parte; Plin. (Utroque nomine etiam Magnes intelligebatur, in eadem regione repertus.)

---

*) *Πυριγόνος*, ignem gignens.

Var. 1. **Q. Lydium vulgare.** (*Gemeiner Kieselschiefer.*)

Var. 2. **Q. Lydium basanum.***) (*Probierkieselschiefer.*)

Lapis Lydius. Lydischer Stein. Lydit. Edler et jaspisartiger Kieselschiefer. Probierstein.

4. Quarzum acryst. Jaspis. (*Jaspquarz.*)

Jaspis; W. Quarze jaspe; H. Jasper; Phill.

Var. 1. Q. Jaspis vulgaris. (*Gemeiner Jaspquarz.*)

Var. 2. **Q. Jaspis globosus.** (*Kugliger J.*)

Kugeljaspis.

α. Aegyptiacus. (*Aegyptischer k. J. Nilkiesel.*)

β. Badensis. (*Badenscher k. J.*)

Var. 3. Q. Jaspis striatus s. diachlorus. (*Gebänderter J.*)

Bandjaspis.

Var. 4. Q. Jaspis achaticus. (*Achatischer J.*)

Achatjaspis.

Appendix. Achates. (*Achat.*) Ex Quarzo d. chalcedonio, corneo, Jaspide, Quarzo hyalino amethystino, nobili aliisque varietatibus Quarzi dystomi compositus. (*Band-, Corallen-, Wolken-, Festungs-, Trümmer-, Landschafts-, Baum-, Moos-, Stern-, Augen-, Punkt-, Röhren-, Jaspachat.*)

B. SCLEROLITHI SILICEI OPALOIDEI.

Opalartige kieselige Sklerolithe.

(*Opaloide.*)

(Pond. sp. = 2,0 — 2,4.)

23. Opalus. (Opal.)

Spec. 1. Opalus eudiaclastus.**)

Eudiaklastischer Opal.

Opal, Hyalith et Menilit; W. Untheilbarer Quarz; M. Quarz résinite; H. Opalus et Paederos; (?) Plin.

Var. 1 O. eud. hyalinus. (*Glasartiger eud. Opal.*)

Hyalithus. Hyalith; W. Glasopal. Müllersches Glas. Gummistein.

Var. 2. O. eud. xanthophanes. (*Xanthophaner e. O.*)

Goldopal.

---

*) *Βάσανος* veterum significabat coticulam quandam, qua aurum et argentum explorabantur. Utrum autem hoc nomen aeque ac nomen *Basanites* Plinii ad nostrum lapidem Lydium an ad Basalten referendum sit, incertum est.

**) *Εὐδιάκλαστος* (*διακλάω*), qui malleo facile dirumpitur.

Digitized by Google

Opalus lacteus, reflexo lumine pallide cyaneus, pellucidissimus atypotus (non botryoides ut Hyalithus), splendidissimus; non ea, qua Opalus eud. nobilis distinguitur, colorum varietate insignis, sed, si transmisso lumine vertitur, aureo splendore refulgens egregio. Nova Opali eud. varietas, in fodinis Czernowitzensibus montis Libankae a me reperta, eademque, sed minori venustate, prope Zimapan effossa.

Var. 3. O. eud. pyrrhophanes. (*Pyrrhophaner e. O.*)
Feueropal.

Var. 4. O. eud. nobilis. (*Edler e. O.*)
Edler Opal; W. (Hydrophan. Weltauge.)

Var. 5. O. eud. vulgaris. (*Gemeiner e. O.*)

a. O. e. v. lacteus et albidus. (*Weisser g. e. O.*)
Milchopal.

b. O. e. v. prasinus. (*Grüner g. e. O.*)
Prasopal. Chrysopal. Smaragdopal.

c. O. e. v. cereus et melleus. (*Gelber g. e. O.*)
Wachsopal. Telkobanyerstein.

d. O. e. v. rutilus. (*Rother g. e. O.*)
Blutopal.

e. O. e. v. fuscus. (*Brauner g. e. O.*)
Pechopal ex parte.

Appendix. Opalus amiantoides (*Amiantopal*) est aut Chrysotilus in Opalum vulgarem hypochlorum versicolorem splendentem transmutatus, aut Opalus Chrysotilo permixtus.

Var. 6. O. eud. stactogenes.*), (*Staktogener e. O.*, s. *Sinteropal.*)
Kieselsinter; W. Opalsinter. Quarzsinter; Hausm. Stillolith. Kieseltuff; Karsten. Geyserit. Quarz-agate thermogène; H. Opale incrustante; Beud. Siliceous Sinter; Phill.

a. O. e. st. margarodes.**) (*Perlenartiger Sinteropal.*)
Perlsinter; W. Fiorit.

b. O. e. st. vulgaris. (*Gemeiner Sinteropal.*)
Gemeiner Kieselsinter.

---

*) I. e. stillando natus. (*Σταχτός*, stillans.)
**) *Μαργαρώδης*, margaritis similis.

c. O. e. st. fibrosus. (*Faseriger Sinteropal.*)
Michaelit; Webster.

Var. 7. O. eud. Cacholongus. (*Cacholonger e. O.* s. *Cacholongopal.*)
Cacholong s. Kascholong ex parte. Perlmutteropal.

Var. 8. O. eud. dysdiaphanes.*) (*Dysdiaphaner e. O.* s. *Halbopal.*)
Halbopal; W.

a. O. e. dysd. atypotus. (*Derber* et *eingesprengter Halbopal.*)

aa. O. e. d. at. unicolor. (*Einfarbiger d.* s. *e. H.*)

α. Albidus.

β. Ravidus.

γ. Viridis.

δ. Flavus.

ε. Rutilus.

ζ. Fuscus.
(Pechopal ex parte)

bb. O. e. d. at. variegatus. (*Bunter d. Halbopal.*)

b. O. e. dysd. xyloides. (*Holzförmiger Halbopal.*)
Holzopal. Xylopal.

Var. 9. O. eud. sidericus. (*Siderischer e. Opal.*)
Eisenopal. Jaspopal. Opaljaspis; W. Opale ferrugineuse; Beud.

a. O. e. s. ochreus. (*Gelber s. e. O.*)

b. O. e. s. rutilus. (*Rother s. e. O.*)
(Sanguineus, plinthochromus,**) badic-rutilus.)

c. O. e. s. badius. (*Brauner s. e. O.*)

Var. 10. O. eud. Menilites. (*Menilitischer e. Opal.*)
Menilit, (olim Knollenstein); W. Leberopal.

a. O. e. M. badius. (*Brauner m. e. O.*)

b. O. e. M. ravidus. (*Grauer m. e. O.*)

Var. 11. O. eud. ophitogenes.***) (*Ophitogener e. O.*)
Serpentinopal.

---

*) I. e. parum translucens.

**) *Πλινθόχρωμος*, colore laterum. (*Πλίνθος*, later.)

***) I. e. in Serpentino s. Ophite et ex Serpentino natus, qui saepius in eum penetrat.

Digitized by Google

a. O. e. oph. fuscus. (*Brauner o. e. O.*)
b. O. e. oph. piceus. (*Pechschwarzer o. e. O.*)

Var. 12. O. eud. pissitoides. (*Pechsteinartiger e. O.*)
Pechsteinopal. Vitrinopal, Vitrit. (?) (Muttergestein des Pyrop.)

Auctore Wertheimio compositus ex 83,72 cent. terrae siliceae, 3,58 oxydi ferri, 1,57 calcariae, 0,67 magnesiae, 11,46 aquae. (Rammelsb. Repert. d. ch. Th. d. Min., H. I. 1843. p. 107.)

Proxime ad Pissiten accedit.

Appendix. 1. Lapis opaloides Passoviensis, cui Schmitzius nomen *Wasseropal* imposuit, non satis cognitus est.

2. Silex necticus. (*Schwimmstein; W. Schwimmkiesel; Hausm. Schwimmquarz.* Quarz nectique; H. Silex nectique; Beud. Levisilex.) Compositione chemica Opali; F. comite Schaffgotsch auctore 86,9 cent. terrae siliceae, 0,7 t. argillaceae et 3,3 aquae continens, quibus accedunt 9,1 c. calcariae cum acido carbonis, mechanice immixtae. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 151.) Habitu ab Opalo longe diversus et Aleuritae polyhydro affinis. Magna ejus pars auctore Ehrenbergio ex spongiis in terram siliceam commutatis constat.

C. SCLEROLITHI SILICEI OBSIDIANOIDEI.

Obsidianartige kieselige Sklerolithe.

(*Obsidianoide.*)

(Pond. sp. = 2,2 — 2,5.)

Ut habitu Sclerolithis opaloideis ita compositione chemica Pyromachitis petrolithoideis proximi.

24. Pissites.*) (Pechstein s. Pissit.)

Spec. 1. **Pissites euchoneutus.**
Euchonischer Pechstein.

*) Nomen formatum ex πίσσα, pix.

Digitized by Google

Pechstein et Perlstein; W. Empyrodoxer Quarz ex parte; M. Porphyrit; Br. Pyraphrolith ex parte; Hausm. Retinite; Beud. Pitchstone; Phill.

Var. 1. **P. euch. vulgaris.** (*Gemeiner euch. Pechstein.*)
Pechstein; W. Feldspath résinite; H.

Var. 2. **P. euch. margarodes.** (*Perlenartiger e. P.*)
Perlstein; W. Perlit. Perlaire; H. Perlite; Beud. Pearlstone; Phill.
Appendix. Aequinolites. (Aequinolit.)

25. *Sphaerulites. (Sphärulit.)

Spec. 1. Sphaerulites anhydrus.*)
Anhydrischer Sphärulit.
Sphärulit; W. Sphärolith.

Appendix. K r a b l i t e s. (*Krablit; Forchhammer.*) Sphaerulitae simillimus, globosus, excentrice-radiatus, pond. spec. = 2,38; auctore F o r c h h a m m e r o compositus ex 71,8 cent. terrae siliceae, 13,5 t. argillaceae, 5,56 natri cum exigua kalii particula, 4,4 oxydi ferri, 1,9 calcariae, 0,2 magnesiae. Obsidiano innatus in Islandia. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 391.)

26. Obsidianus. (Obsidian.)

Spec. 1. Obsidianus vitreus.
Glasartiger Obsidian.
Obsidian et Bimsstein; W. Empyrodoxer Quarz ex parte; M. Pyraphrolith ex parte; Hausm. Obsidienne; H. *Λιπαραῖος*; Theophr. Ὀψιανὸς λίθος; Arrian et Orph. Lapis obsidianus; Plin.

Var. 1. **O. vitr. vulgaris.** (*Gemeiner gl. O.*)
Durchscheinender Obsidian; W. Lavaglas.
a. Unicolor. (*Einfarbiger.*)
b. Versicolor. (*Schillernder.*)

Var. 2. **O. vitr. marecanicus.** (*Marekanischer gl. O.*)
Marekanit. Durchsichtiger Obsidian; W.

Var. 3. **O. vitr. viridis.** (*Grüner gl. O.*)
a. O. v. v. chrysolithoides. (*Chrysolithartiger gr. gl. O.*)
Bouteillenstein. Moldawit. Chloryalith. Pseudochrysolith. Wasserchrysolith.

---

*) A Pissite euchoneuto Sphaerulites anh. tum aliis notis, ut structura indistincte fibrosa etc., tum eo differt, quod aquam nullam continet. Omnium mineralium obsidianoideorum maxime affinis est Pyromachitis petrolithoideis.

b. O. v. olivaceus nigricans. (*Schwärzlich-olivengrüner gl. O.*)

Indicus. Auctore Damourio (?) compositus ex 70,34 cent. terrae siliceae, 8,63 t. argillaceae, 4,56 calcariae, 10,52 oxyduli ferri, 0,32 oxyduli mangani, 3,34 natri, 1,67 magnesiae. Fractus fragorem edidit altum. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 287.)

Var. 4. O. vitr. aphrodes. (*Aphrodischer gl. O.*)

Schaumartiger Obsidian. Bimsstein; W. Pumit. Obsidienne scoriforme; H. Ponce; Beud. *Κίσσηρις;* Theophr. Pumex; Plin.

a. Albidus. (*Weisser.*)

b. Ravidus. (*Grauer.*)

c. Fuscus. (*Brauner.*)

d. Niger. (*Schwarzer.*)

27. *Tachylites. (Tachylit.)

Spec. 1. **Tachylites obsidianoides.**

Obsidianartiger Tachylit.

Tachylit; Br. (Olim pro Augite Pyroxeno vulgari conchato habitus.)

Tachylites obs. inter Obsidianum et Isopyrum intermedius, pond. spec. = 2,56 — 2,59, in colle basaltico prope *Dransfeld* repertus, auctore Schnedermanno compositus est ex 55,74 c. terrae siliceae, 12,4 t. argillaceae, 13,06 oxydi et oxyduli ferri, 7,28 calcariae, 5,92 magnesiae, 3,88 natri, 0,60 kalii, 0,19 oxyduli mangani et 2,73 aquae. (Studien des Götting. Ver. bergm. Freunde, Vol. V. 1842. p. 96 sq.) Compositione chemica prope accedit ad Glaucophanem cycladicum ordinis Amphibolitarum, sed multo majori duritie et minori pondere specifico satis distinctus est.

Ad Tachyliten fortasse referendus est lapis a Neckero sub nomine Gallinace descriptus, in Basalte insulae Skye repertus. (Edinb. new philos. Journ., Vol. XXIX. 1840. p. 75.)

Appendix. 1. Hyalomelanon. (*Hyalomelan; Hausm. Tachylit; C. G. Gmelin*) Babenhusense in monte *Vogelsgebirge*, habitu Tachylitae,

sed majori pondere spec. (= 2,7), compositione chemica parum ab eo diversus, scilicet auctore C. G. Gmelino compositus ex 50,2 c. terrae siliceae, 17,8 t. argillaceae, 10,3 oxydi ferri, 8,2 calcariae, 3,3 magnesiae, 5,2 natri, 3,8 kalii, 0,4 oxyduli mangani, 1,4 acidi titanici et 0,5 aquae ammoniacae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 233 sq.)

2. Hyalomelano adnumerandus esse videtur lapis, qui barbarum et absurdum nomen *Fluolith* accepit.

Appendix ad tribum Sclerolithorum obsidianoideorum.

1. Systylus. (*Systyl. Basaltjaspis; Freiesleben.*) Parum exploratus. Sunt loci, in quibus Systylus in Tachyliten vel Hyalomelanon transire videtur.
2. Jaspoides. (*Jaspoid. Porzellanjaspis; W.* Thermantide jaspoide.) Non cum argilla usta confundendus. Alia enim res est argilla igne fusa, alia usta.

IX. SCLEROLITHI ANDALUSITOIDEI.

Andalusitartige Sklerolithe.

(*Andalusitoide.*)

(Pond. sp. = 3,1 — 3,2.)

28. Andalusites. (Andalusit.)

Spec. 1. **Andalusites anisotomus.**

Anisotomer Andalusit.

Andalusit; W. Prismatischer Andalusit; M. Micaphyllit. Stanzait. Andalousite; Delamétherie. Feldspathe apyre; H.

Var. 1. A. anisot. nobilis. (*Edler anis. A.*)
a. Unicolor. (*Einfarbiger.*)
b. Trichromaticus. (*Trichromatischer.*) De hoc subtilius disseruit Haidingerus. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 295 sqq.)

Var. 2. A. an. vulgaris. (*Gemeiner anis. A.*)
a. A. an. v. rubellus. (*Blassrother an. A.*)

Digitized by Google

Comp. ch. Andalusitae anisotomi vulgaris rubelli saxonici auctore Kersteno: 60,01 cent. t. argillaceae, 37,51 t. siliceae, 1,49 oxydi ferri, 0,48 calcariae, 0,46 magnesiae. $\dddot{A}l^3 \dddot{S}i^2$. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 163.) Eadem fere est compositio ch. Andalusitae an. vulg. Fahlunensis auctore Svanbergio. (Loc. cit. Vol. XXXI. 1844. p. 195 sq.)

b. A. an. v. ravidus. (*Grauer anis. A.*)

Ordo XI.

PYROMACHITAE.

Pyromachite.

(*Feldspathartige Mineralien sensu latiori.*)

I. PYROMACHITAE SCAPOLITHOIDEI.

Skapolithartige Pyromachite.

(*Skapolithoide.*)

(Pond. sp. = 2,6 — 3,0.)

1. Chiastolithus. (Chiastolith.)

Spec. 1. **Chiastolithus dystomus.**

Dystomer Chiastolith.

Chiastolith; Karsten. Hohlspath; W. Maranit; Link. Prismatischer Staurogrammspath; M. Macle; H. Pierre de croix.

Chiastolithus novissime cum Andalusite confusus esse videtur. Bunsenus enim, quoniam chemica analysi intellexit, Chiastolithum sic dictum Lancastrensem Americae ex iisdem, quae Andalusitae sunt, partibus constare, argumentatus est, Chiastolithum ad Andalusiten referri debere. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 186 sqq.) Equidem autem dubitaverim, an crystalli a Bunseno examinati fuerint crystalli Andalusitae, id quod eo comprobari videtur, quia crystallos illos Lanca-

Digitized by Google

strenses magna Andalusitae duritie fuisse (non duritie Chiastolithi aliarum regionum) Bunsenus ipse professus est. Certe crystallos Lancastrenses, quos ex 39 cent. terrae siliceae, 58,5 t. argillaceae, 0,2 calcariae et 0,5 oxydi mangani constare Bunsenus docuit, (quae est compositio Andalusitae anisotomi), et Chiastolithum Britanniae cismarinae (Bretagne), in quo Arfvedsone auctore 46 cent. t. siliceae, 36 t. argillaceae, 11 kalii, 2,7 magnesiae, 2,6 oxydi ferri et 1,1 aquae continentur, non unius ejusdemque speciei esse negari nequit. Igitur subtiliori exploratione opus est.

Appendix. 1. Bamlites. (*Bamlit; A. Erdmann.*) Auctore Erdmanno compositus ex 56,9 cent. terrae siliceae, 40,73 t. argillaceae, 1,04 calcariae, 1,04 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 165 sq.)

2. Tankites. (*Tankit.*) Dubius.

2. Gehlenites. (Gehlenit.)

Spec. 1. Gehlenites Montzonius.

Montzonischer Gehlenit.

Gehlenit; Fuchs. Stylobat; Br. Pyramidaler Adiaphanspath; M.

Gehlenites Montzonius auctore Damourio continet: 31,6 cent. terrae siliceae, 38,11 calcariae, 19,8 argillaceae, 2,2 magnesiae, 5,97 oxyduli ferri, 0,33 natri et 1,53 aquae. (Ann. d. Chim. et de Ph., 3 Sér., Vol. X. 1844. p. 66 sq.) Idem auctore O. B. Kühnio: 29,52 c. terrae siliceae, 36,55 calcariae, 19,0 t. argillaceae, 1,41 magnesiae, 7,25 oxyduli ferri et 5,55 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem. etc., Vol. LIX. 1846. p. 372.)

3. Melilithus. (Melilith.)

Spec. 1. Melilithus vulgaris.

Gemeiner Melilith.

Var. 1. M. v. sidericus. (*Siderischer gem. Melilith.*)

Mellite (Melilith); Fleuriau de Bellevue.

Melilithus v. sidericus Romanus (Capo di Bove) auctore Damourio continet: 39,27 cent. terrae

Digitized by Google

siliceae, 32,47 calcariae, 6,42 argillaceae, 6,44 magnesiae, 1,95 natri, 1,46 kalii et 10,17 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 502 sq.)

Var. 2. M. v. Vesuvinus. (*Vesuvischer gem. Melilith.*)
Humboldtilith; Monticelli et Covelli. Sommervillit; Brooke.

Comp. ch. Melilithi vulg. vesuvini auctore Damourio: 40,69 c. terrae siliceae, 31,81 calcariae, 10,88 t. argillaceae, 5,75 magnesiae, 4,43 natri, 0,36 kalii et 4,43 oxydi ferri. (Loc. cit.)

Spec. 2. **Melilithus Sarcolithus.**
Sarkolithischer Melilith.
Sarkolith; Thomson.

Auctore Scacchio compositus ex 42,11 cent. terrae siliceae, 32,43 calcariae, 24,5 t. argillaceae, 2,93 natri. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. X. 1844. p. 71. Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 71.)

4. Skapolithus. (Skapolith.)

Skapolith et Mejonit; W. Pyramidaler Eläinspath; M.

Spec. 1. **Scapolithus Mejonites.**
Mejonitischer Skapolith.

Mejonit; W. et Skapolith ex minori parte; W. Meïonite; H.

$\dot{Ca}^3 \dddot{Si} + 2\dddot{Al}\dddot{Si}$. Mejonit; W. et Rammelsberg.

$\dot{Ca}^3 \dddot{Si} + 3\dddot{Al}\dddot{Si}$. Wernerit; Rammelsberg. (Scap. Pargasensis, Ersbyensis, Tunabergensis.)

Uterque perexiguam natri et kalii copiam continet.

Scapolithus Mejonites Vesuvii auctore E. Th. Wolffio compositus est ex 42,0 cent. terrae siliceae, 31,7 t. argillaceae, 22,4 calcariae, 0,45 natri et 0,31 kalii. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 134.)

Spec. 2. **Scapolithus vulgaris.**
Gemeiner Skapolith.

Skapolith maxima ex parte; W. Tetraklasit; Hausm. Wernerit; d'Andrada. Rapidolith. Eckebergit. (Natrolith; Eckeberg). Gabbronit. Wernerite et Paranthine max. ex p.; H. Scolexeros. (?)

$\left.\begin{matrix}\dot{Ca}^3\\ \dot{Na}^3\end{matrix}\right\} \dddot{Si}^2 + 2\dddot{Al}\dddot{Si}$. Skapolith; Rammelsberg.

Digitized by Google

Natri 4,5 — 7,6 centesimas et paululum kalii continens.

Scapolithus vulgaris Malsjöensis Sueciae auctore Wolffio continet: 49,88 cent. terrae siliceae, 27,02 t. argillaceae, 12,71 calcariae, 7,59 natri, 0,87 kalii, 0,85 magnesiae, 0,21 oxydi ferri et 0,77 aquae. Scapolithus vulg. (Eckebergites) Hirvesaloensis Finniae auctore eodem: 48,15 terrae siliceae, 25,38 t. argillaceae, 16,63 calcariae, 4,91 natri, 0,12 kalii, 0,84 magnesiae, 1,48 oxydi ferri et 0,85 aquae. (Loc. cit.)

Var. 1. Sc. vulg. lamellosus. (*Blätteriger gem. Skapolith.*)

a. Sc. v. l. albidus. (*Weisser bl. g. Sk.*)
Glasiger Skapolith ex parte.

b. Sc. v. l. ravidus. (*Grauer bl. g. Sk.*)
Pinitartiger Skapolith ex parte. Arkticit. Talkartiger Skapolith; Schumacher. Micarelle; Abildgaard.

c. Sc. v. l. flavidus. (*Gelblicher bl. g. Sk.*)

d. Sc. v. l. subviridis. (*Grüner bl. g. Sk.*)

e. Sc. v. l. subcaeruleus. (*Blaulicher bl. g. Sk.*)
Bytownites (*Bytownit; Thomson*) viridecyanea varietas Scapolithi vulgaris esse videtur.

f. Sc. v. l. rutilus. (*Rother bl. g. Sk.*)

g. Sc. v. l. piceus. (*Schwarzer bl. g. Sk.*)
Fuscit.

Var. 2. Sc. vulg. radiatus. (*Strahliger gem. Skapolith.*)

a. Albidus.

b. Ravidus.

c. Subviridis.

Var. 3. Sc. vulg. solidus. (*Dichter gem. Skapolith.*)

Spec. 3. ***Scapolithus versicolor.**
Schillernder Skapolith.
Nuttallites. Nuttallit; Brooke.

Appendix. 1. *Dipyrus. (*Dipyr. Schmelzstein; W.* Leucolithe de Mauléon; Delamétherie.) Auctore Delessio compositus ex 55,5 cent. terrae siliceae, 24,8 t. argillaceae, 9,6 calcariae, 9,4 natri, 0,7 kalii. (Ann. des mines, 4. Sér., Tom. IV. 1843. p. 614.)

Digitized by Google

2. ***Chelmsfordites.** (*Chelmsfordit; Cleaveland.*) Scapolitho fortasse adnumerandus.

3. **Stroganowites.** (*Stroganowit; R. Hermann.*) Et Scapolitho vulgari similis et compositione chemica Elaeolitho eutomo affinis. Auctore R. Hermanno compositus ex 40,58 cent. terrae siliceae, 28,57 t. argillaceae, 20,2 calcariae, 3,5 natri, 6,4 acidi carbonis, 0,89 oxyduli ferri et mangani. $\left.\begin{matrix}\dot{C}a^2\\ \dot{N}a^2\end{matrix}\right\}\dddot{Si} + 2\overline{\ddot{Al}}\,\dddot{Si} + \dot{C}a\,\ddot{C}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 177 sqq.)

4. ***Perthites.** (*Perthit; Thomson.*) Dubia species, Canadensis. Prismata rectangula, pond. spec. = 2,58; compositio chem. auctore Thomsone: 76,0 cent. terrae siliceae, 11,7 t. argillaceae, 11,0 magnesiae, 0,2 oxyduli ferri, 0,65 aquae. (Lond., Edinb., Dubl. philos. Mag., 3 Ser., Vol. XXII. 1843. p. 189. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 495.)

5. Amphodelites. (Amphodelit.)

Spec. 1. Amphodelites eutomus.
Eutomer Amphodelit.
Amphodelit; Nordenskiöld.

6. Latrobites. (Latrobit.)

Spec. 1. Latrobites tritomus.*)
Tritomer Latrobit.
Latrobit; Brooke. Diploit; Br.

Amphodelitae eutomo similis, sed structura crystallina (?) et 6,5 centesimis kalii, quas continet, ab eo diversus; nihilominus autem subtilius cognitis crystallorum formis fortasse uni eidemque generi adscribendus.

---

*) *Τρίτομος*, structura crystallina triplici.

Appendix. „Polyargites“, (*Polyargit;**) *Svanberg*) et Rosites (*Rosit* sive *Rosellan; Svanberg*), habitu quidem Latrobitae tritomo simillimi, quocum etiam terrae siliceae, terrae argillaceae et kalii copiam communem habent, sed minori duritie et majori aquae, quam continent, copia distincti, quo loco disponendi sint, dubium est. Polyargites Tunabergensis Svanbergio auctore has partes chemicas continet: 44,1 cent. terrae siliceae, 35,1 t. argillaceae, 5,5 calcariae, 6,7 kalii, 1,4 magnesiae, 0,9 oxydi ferri et 5,3 aquae; Rosites Åkerensis eodem auctore: 44,9 c. terrae siliceae, 34,5 t. argillaceae, 3,6 calcariae, 6,6 kalii, 2,4 magnesiae, 0,9 oxydi ferri, 0,1 oxydi mangani et 6,5 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LVII. 1842. p. 171 sq. 175 sq.) Igitur alter ab altero chemica compositione vix distinguendus. Rosites a Polyargite non nisi minori duritie differre videtur.

7. Barsowites. (Barſowit.)

Spec. 1. **Barsowites monotomus.**
Monotomer Barsowit.
Barsowit; G. Rose.

Auctore Varrentrappio ex 48—49 cent. terrae siliceae, 33,7—34,0 t. argillaceae, 15,3 calcariae et 1,5 magnesiae compositus. (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 567 sq.) Prope Kyschtimsk in Sibiria et in valle Fassa Tyrolensi repertus.

8. Saccharites. (Saccharit.)

Spec. 1. **Saccharites silesiacus.**
Schlesischer Saccharit.

Var. 1. S. sil. granulosus. (*Feinkörniger schles. S.*)

*) Nomen perperam ita formatum pro nomine *Polyargillites*.

Digitized by Google

Pond. spec. = 2,66. Comp. ch. auctore Carolo Schmidt: 58,93 cent. terrae siliceae, 23,5 t. argillaceae, 5,67 calcariae, 0,56 magnesiae, 7,42 natri, 1,27 oxydi ferri, 0,39 oxydi nicoli, 0,05 kalii, 2,21 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 385. Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 494.)

a. S. s. gr. albus. (*Weisser f. schl. S.*)

b. S. s. gr. subviridis. (*Apfelgrüner f. schl. S.*)

Var. 2. S. sil. solidus. (*Dichter schles. S.*)

Appendix ad tribum Pyromachitarum scapolithoideorum. Mineralium genera, quae, intermedium inter hanc tribum et ordinem Zeolithorum locum obtinentia, cum utroque quaedam communia habent et a Zeolithorum ordine praecipue majori pondere specifico differunt.

1. Edingtonites. (*Edingtonit; Haidinger. Pyramidaler Brithynspath; Haid. Antiedrit; Br.*)

2. *Osmelithus. (*Osmelith; Br.*) Osmelithus Niederkirchensis auctore E. Riegelio compositus est ex 58,33 cent. terrae siliceae, 13,85 t. argillaceae, 10,42 calcariae, 1,15 oxydi ferri, 16,10 aquae. (Jahrbuch für prakt. Pharmacie, Vol. XIII. 1846. p. 2.)

3. *Aedelforsites. (*Aedelforsit; Retzius. Edelforsit. Edelit.*) Compositione chemica cum Desmino eutomo proxime congruens multo majori duritie et pondere specifico ab eo differt. Forma crystallina nondum cognita.

II. PYROMACHITAE PETROLITHOIDEI.

Petrolithoidische Pyromachite.

(*Feldspathartige Pyromachite. Petrolithoide.*)

(Pond. spec. = 2,4 — 2,7.)

9. Porcellanites. (Porzellanspath.)

Spec. 1. **Porcellanites phosphoreus.**

Phosphorescirender Porzellanspath.

Porzellanspath; Fuchs.

Schaf-

Digitized by Google

Schafhäutlius hujus speciei novam analysin chem. protulit, cujus summa haec est: 49,2 cent. terrae siliceae, 27,3 t. argillaceae, 15,5 calcariae, 4,5 natri, 1,2 aquae, 1,2 kalii, 0,9 chlori. (Wöhl. u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XLVI. 1843. p. 340 sqq.)

10. Labradorius. (Labrador.)

Spec. 1. Labradorius versicolor.

Farbenwandelnder Labrador.

Labradorstein; W. Labradorspath. Polychromatischer Feldspath; M. (Kalkfeldspath.) Feldspath opalin; H. Labradorite; Beud.

Var. 1. L. v. albidus. (*Graulichweisser f. L.*)

Var. 2. L. v. ravus. (*Grauer f. L.*)

Multae Labradorii versicoloris variarum regionum analyses chemicae a Segetho, Abichio, Forchhammero, Svanbergio et Kersteno novissimis temporibus institutae sunt. Labradorius v. ravus Egersundensis auctore Kersteno continet: 52,4 cent. terrae siliceae, 29,8 t. argillaceae, 11,7 calcariae, 3,9 natri, 0,6 kalii, 0,1 magnesiae, 1,0 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. LXIII. 1844. p. 128.) Labradorius v. Tunensis Sueciae auctore Svanbergio: 52,2 terrae siliceae, 26,8 t. argillaceae, 9,2 calcariae, 4,7 natri, 1,8 kalii, 1,0 magnesiae, 1,3 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 167.)

Var. 3. L. v. fuscus. (*Brauner f. L.*)

Labradorius v. subfuscus Aetnaeus auctore Abichio compositus est ex 53,5 cent. terrae siliceae, 26,4 t. argillaceae, 9,5 calcariae, 4,1 natri, 0,2 kalii, 1,7 magnesiae, 1,6 oxydi ferri, 0,9 oxyduli mangani. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 350.) Labradorius v. fuscus Egersundensis auctore Kersteno comp. ex 52,3 c. terrae siliceae, 29,0 t. argillaceae, 11,69 calcariae, 4,01 natri, 0,5 kalii, 0,15 magnesiae, 1,95 oxydi ferri. (Loc. cit. Vol. LXIII. p. 126 sq.)

Labradorius v. Hitteröensis auctore Th. Scheerero splendorem avanturinoidem refert, ut lapis, qui dicitur,

Digitized by Google

solaris (Orthoclasii et Oligoclasii varietas), inclusis minutissimis squamulis crystallinis Haematitae metalloidei ortum. (Poggend. Ann., Vol. LXIV. 1845. p. 162 sq.)

Appendix. 1. *Mournites. (*Mournit; Thomson.*) Labradorio similis, sed alcalinis partibus carens.

2. *Silicites. (*Silicit; Thomson.*) Propter similitudinem Quarzi sic dictus, compositione chemica autem Labradorio versic. similis, excepto natro, quo caret. Thomsone auctore ex 54,8 cent. terrae siliceae, 28,4 t. argillaceae, 12,4 calcariae, 4,0 oxyduli ferri, 0,6 aquae compositus est. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 496.)

3. *Couzeranites. *Couzeranit; J. v. Charpentier.*) Auctore Francisco de Kobell Labradorio subjungendus esse videtur.

11. Oligoclasius. (Oligoklas.)

Spec. 1. Oligoclasius vulgaris.

Gemeiner Oligoklas.

Oligoklas; Br. Natrumspodumen; Berzelius. Antitomer Feldspath; M.

$\dot{Na}\dddot{Si} + \dddot{Al}\dddot{Si}^2$.

Var. 1. O. vulg. albidus. (*Weisser gem. O.*)
Haec varietas eaque Flensburgensis Schleswigii auctore Ae. Wolffio ex 64,3 cent. terrae siliceae, 22,3 t. argillaceae, 9,0 natri, 4,1 calcariae composita est. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 235.)

Var. 2. O. vulg. ravidus. (*Grauer gem. O.*)

Var. 3. O. vulg. rutilus. (*Blassrother gem. O.*)
Colore carneo prope Kimito in Finnia repertus, (olim pro Albite vulgari habitus) et auctore Chodnewo compositus ex 63,8 cent. terrae siliceae, 21,31 t. argillaceae, 12,04 natri, 1,98 kalii, 0,47 calcariae; oxydo ferri carens. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 390 sq.) Oligoclasius vulg. et

carneo et albidulo colore idemque avanturinoides, qui lapis solaris (*Sonnenstein*, *Sonnenoligoklas*) dicitur, innatis auctore Scheerero minutissimis Haematitae metalloidei squamulis crystallinis, prope Tvedestrand et Hitteröen effossus, ac Tvedestrandensis auctore Scheerero compositus est ex 61,3 c. terrae siliceae, 23,7 t. argillaceae, 8,5 natri, 4,7 calcariae, 1,3 kalii, 0,4 oxydi ferri. (Loc. cit., Vol. LXIV. 1845. p. 153 sqq.)

Var. 4. O. vulg. subviridis. (*Grüner gem. O.*)
Comp. ch. Oligoclasii vulgaris flavide-viridis prope Fribergam Saxoniae reperti auctore Kersteno: 61,9 c. terrae siliceae, 23,5 t. argillaceae, 7,2 natri, 2,4 kalii, 2,8 calcariae, 0,5 oxydi ferri, 0,2 magnesiae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 173.)

Praeter viros supra nominatos etiam Berzelius, Francis, Rosales, Bodemannus et Rammelsbergius novas analyses chemicas Oligoclasii vulgaris protulerunt. (Poggend. Ann., Vol. LII. 1841. p. 470 sq. Vol. LV. 1842. p. 110 sq. Rammelsb. Repert., H. I. 1845. p. 104.)

Spec. 2. ***Oligoclasius Havnefjordensis,**
Havnefjordischer Oligoklas.

$$\left.\begin{matrix}\dot{Ca}\\ \dot{Na}\end{matrix}\right\}\dddot{Si}+\dddot{Al}\dddot{Si}^2.$$

Crystalli tabellaeformes plagiorhomboidei; pond. spec. = 2,72; compositio chemica auctore Forchhammero: 61,2 cent. terrae siliceae, 23,3 t. argillaceae, 8,8 calcariae, 2,6 natri, 0,36 magnesiae et 2,4 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 389 sq.)

Appendix. *Loxoclasius. (*Loxoklas; Br.*) Auctore Plattnero chemicam compositionem cum Oligoclasio vulgari, auctore Breithauptio structuram crystallinam rectangulam cum Orthoclasio communem habet. Partes ejus chemicae auctore Plattnero hae sunt: 63,5 cent. terrae siliceae, 20,29 t.

Digitized by Google

argillaceae, 8,76 natri, 3,03 kalii, 3,22 calcariae, 0,67 oxydi ferri, 1,23 aquae et fluoris cum t. silicea. (Poggend. Ann., Vol. LXVII. 1846. p. 420.)

12. Albites. (Albit.)

Spec. 1. Albites vulgaris.

Gemeiner Albit.

Albit; Berzelius. Tetartin; Br. Kieselspath; Hausm. Natrumfeldspath. Cleavelandit; Brooke. Tetartoprismatischer Feldspath; M.

Var. 1. A. vulg. lamellosus. (*Blättriger gem. A.*)

a. A. v. l. albus. (*Weisser bl. g. A.*)
Albitae vulgaris lam. albi crystalli Schreiberhauenses Silesiae auctore Lohmeyero compositi sunt ex 68,7 cent. terrae siliceae, 18,7 t. argillaceae, 10,9 natri, 1,2 kalii, 0,4 calcariae, 0,1 magnesiae, 0,9 oxydi ferri. Analysium quatuor Albitae vulgaris lam. nivei prope Snarum effossi a Scheidthauero institutarum media summa haec est: 66,1 c. t. siliceae, 18,9 t. argillaceae, 9,2 natri, 0,5 kalii, 3,7 calcariae, 0,2 magnesiae, 0,3 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 393 sqq.)

b. A. v. l. ravidus. (*Grauer bl. g. A.*)

c. A. v. l. flavidus. (*Gelblicher bl. g. A.*)

d. A. v. l. rutilus. (*Blassrother bl. g. A.*)

Var. 2. A. vulg. granulosus. (*Körniger gem. A.*)
(Zuckerstein.)

Hujus varietatis eaeque niveae in monte St. Gotthardt repertae compositio chemica auctore Brooksio haec est: 67,4 cent. terrae siliceae, 19,2 t. argillaceae, 6,2 natri, 6.7 kalii, 0,3 calcariae, 0,6 magnesiae. Quam varietatem, quum multo majori kalii copia distinguatur, ex Albite vulgari et ex Orthoclasio dyschoneuto mixtam esse Brooksius opinatur. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 392 sq.)

Auctore Abichio Trachytae collis rhenanae Drachenfels nominatae maxima pars ex varietate

Albitae vulgaris leptochondria sive cryptocrystalla constat, quae minorem, (5,6) natri copiam cum 3,7 cent. kalii, ac praeterea 70,2 t. siliceae, 17,3 t. argillaceae, 2,0 calcariae, 0,4 magnesiae et 0,8 oxydi ferri continet. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 341 sq.)

Var. 3. A. vulg. radiatus. (*Strahliger gem. A.*)

Var. 4. A. vulg. solidus. (*Dichter gem. A.*)

Dichter Feldspath, W. et Feldstein ex parte. Hälleflinta ex parte. Feldspath compacte ex parte; H. Adinole; Beud. Petrosilex ex parte.

Lapidis Hälleflinta a Suecis nominati maximam partem praecipue ex Albite vulgari cum Quarzi particulis conjuncto constare analyses chemicae a Svanbergio institutae docuerunt, quum reliqua pars ex Albite, Orthoclasio et Quarzo commixta esse videatur (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 163 sqq.); quam mixtionem (modo dictam), caeterum praevalente Albite, etiam massae Porphyrii Halensis inesse Aemilius Wolffius testatur. (Loc. cit., Vol. XXXIV. 1845. p. 193.)

Spec. 2. Albites Periclinus.

Perikliner Albit.

Periklin; Br. Heterotomer Feldspath; M.

Var. 1. A. Periclinus lamellosus. (*Blättriger perikl. A.*) Albites Periclinus lam. atypotus ex Gneisso Fribergensi auctore Kersteno his partibus chemicis continetur: 67,92 cent. terrae siliceae, 18,5 t. argillaceae, 8,01 natri, 2,55 kalii, 0,85 calcariae, 0,5 oxydi ferri, 0,42 magnesiae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 174.)

Var. 2. A. Periclinus granulosus. (*Körniger perikl. A.*)

Appendix. *Baulites. (*Baulit; Forchhammer.*) Compositione chemica Albitae affinis, maxime autem cum quadam Hälleflintae varietate congruens. Auctore Forchhammero compositus est ex 76,6 cent. terrae siliceae, 11,5 t. argillaceae, 3,7 natri, 3,2 kalii, 0,2 magnesiae, 0,6 oxyduli ferri. Mechanice

mixtus esse videtur. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 391.)

13. *Andesinus. (Andesin.)

Spec. 1. **Andesinus amphilogus.**

Amphiloger Andesin.

Andesin; Abich.

Haec species habitu Albitae vulgari, compositione chemica Oligoclasio vulgari simillima, auctore Abichio composita est ex 59,6 cent. terrae siliceae, 24,3 t. argillaceae, 6,5 natri, 1,1 kalii, 5,7 calcariae, 1,1 magnesiae, 1,6 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 528 sq.) Quum Abichius crystallos Andesini ex uno tantum Trachytae (Andesitae) Marmatoensis fragmento desumtos examinaverit, quicunque in ceteris quoque Americae Trachytis continentur crystalli Albitae similes, eos Andesino adnumerandos esse colligi nequit.

14. Rhyacolithus. (Rhyakolith.)

Spec. 1. **Rhyacolithus dysdiagnostus.***)

Dysdiagnostischer Rhyakolith.

Rhyakolith; G. Rose. Glasiger Feldspath ex parte; W. Sanidin ex parte Empyrodoxer Feldspath; M. Eisspath ex parte; W.

15. Orthoclasius. (Feldspath s. Orthoklas.)

Spec. 1. **Orthoclasius dyschoneutus.**

Dyschonischer Feldspath.

Feldspath; W. Orthoklas; Br. Orthotomer Feldspath; M. Petrolith. Petrilith. Feldspath; H. Orthose; Beud. Feldspar; Phill.

Var. 1. O. d. hyaloides. (*Glasartiger d. Feldspath.*)

Glasiger Feldspath ex parte; W. Sanidin ex parte. Eisspath (?) ex parte. Glanzspath (?); Nose.

Orthoclasius d. hyaloides ex Trachite insulae Ischiae auctore Abichio compositus est ex 66,73 cent. terrae siliceae, 17,36 t. argillaceae, 8,27 kalii, 4,1 natri, 1,23 calcariae, 1,2 magnesiae, 0,81 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 142.)

---

*) *Δυςδιάγνωστος, difficile distinguendus.* Nam species supra dicta facile cum Orthoclasio dyschoneuto hyaloide confunditur.

Digitized by Google

Necrolithus (*Nekrolith; Brocchi.* Sasso-morto) appellatus est lapis in nonnullis regionibus Italiae repertus, praecipue ex Orthoclasio d. hyaloide constans.

Var. 2. O. d. nobilis. (*Edler d. Feldspath.*)
Adular; Plni. Opalisirender Feldspath. Mondstein. Girasole. Feldspath nacré.

Orthoclasius d. nobilis Gotthardtensis auctore Abichio continet: 65,69 c. terrae siliceae, 17,97 t. argillaceae, 13,99 kalii, 1,01 natri, 1,34 calcariae. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 529 sq.) Idem auctore Avdeëffo: 65,75 terrae siliceae, 18,69 t. argillaceae, 14,17 kalii, 1,44 natri. (Loc. cit. Vol. LII. 1841. p. 467.)

Valencianites (*Valencianit; Br.*) haud dubie ad Orthoclasium d. nobilem referendus est.

Var. 3. O. d. vulgaris. (*Gemeiner d. Feldspath.*)
Gemeiner Feldspath; W. Pegmatolith et Mikroklin; Br.

a. O. d. v. lamellosus. (*Blättriger gem. d. F.*)

aa. O. d. v. lam. unicolor. (*Einfarbiger bl. g. d. F.*)

α. Albus. (*Weisser.*)

Comp. ch. Orthoclasii d. vulgaris lamellosi albi ex Gneisso Fribergensi auctore Kersteno: 65,52 c. terrae siliceae, 17,61 t. argillaceae, 12,98 kalii, 1,7 natri, 0,94 calcariae, 0,8 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 172 sq.)

β. Ravidus. (*Grauer.*)

γ. Viridis. (*Grüner.*)
Amazonenstein.

Orthoclasius d. vulg. lamellosus viridis Uralensis auctore Abichio compositus est ex 65,32 c. terrae siliceae, 17,89 t. argillaceae, 13,05 kalii, 2,81 natri, 0,10 calcariae, 0,09 magnesiae, 0,3 oxydi ferri, 0,19

oxydi mangani. (Berzelius Jahresber. Jahrg. XXIII. Tüb. 1843. p. 283.)

δ. Flavidus. (*Gelber.*)

ε. Rubicundus. (*Rother.*)

Orthoclasius d. vulg. lamellosus Bavenoensis colore carneo auctore Abichio continet: 65,72 cent. terrae siliceae, 18,57 t. argillaceae, 14,02 kalii, 1,25 natri, 0,34 calcariae. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 531.) Orthoclasius d. vulg. lam. Schwarzbachensis sudetorum colore carneo auctore Avdeëffo: 67,2 c. terrae siliceae, 20,03 t. argillaceae, 8,85 kalii, 5,06 natri, 0,21 calcariae, 0,31 magnesiae, 0,18 oxydi ferri. (Loc. cit. Vol. LII. 1841. p. 467.) Orthoclasius d. v. lam. ejusdem coloris auctore Krönero: 66,43 terrae siliceae, 17,03 t. argillaceae, 13,96 kalii, 0,91 natri, 1,03 calcariae, 0,49 oxydi ferri. (Loc. cit. Vol. LXVII. 1846. p. 422.)

ζ. Badius. (*Brauner.*)

bb. O. d. v. lam. versicolor. (*Farbenspielender bl. g. d. F.*)

Mikroklin; Br.

Murchisonites (*Murchisonit; Levy*) auctore Brooksio ab Orthoclasio d. vulg. lam. versicolore Frederikswärnensi nulla nota differt.

cc. O. d. v. lam. avanturinoides. (*Avanturinisirender bl. g. d. F.*)

Sonnenstein ex parte.

Eximia venustate praecipue ad ripam fluvii Sselenka in Sibiria repertus. (Schriften der Petersb. Gesellsch. f. d. ges. Min., Vol. I. 1842. p. LII.) Innumera in hac varietate conspicua puncta aureo splen-

Digitized by Google

dore micantia non, ut in Oligoclasio vulg. avanturinoide, innatis squamulis crystallinis splendentibus, sed reflexo ex minutissimis totum lapidem penetrantibus rimulis lumine oriri verisimillimum est.

b. O. d. v. radiatus. (*Strahliger gem. d. F.*)

c. O. d. v. granulosus. (*Feinkörniger gem. d. F.*)

d. O. d. v. solidus. (*Dichter gem. d. F.*)

Dichter Feldspath ex parte; W. Feldstein ex parte. Felsit. Petrosilex ex parte. Fienbergit. (?) Feldspath compacte ex parte; H.

Saepius cum minutissimis Quarzi particulis, fortasse etiam cum Albite vulgari solido commixtus ideoque frequens confusio orta est.

Variolites. (*Variolit. Blatterstein.*) Globuli Orthoclasii d. vulgaris solidi (?), Dioritae vel Aphanitae innati.

App. 1. Phonolithus. (*Phonolith. Klingstein.*) Chemica natura varians. Alius est natura Orthoclasii d. vulgaris solidi, sed cum aliena quadam materia (zeolithica?) arctissime coalitus atque confusus, ut Phonolithus Aussigensis, cujus pars insolubilis (in acidis) auctore Herm. Meyero ex 61,18 c. terrae siliceae, 19,36 t. argillaceae, 14,65 kalii, 1,78 calcariae et 1,77 magnesiae constat, (Poggend. Ann., Vol. XLVII. p. 191 sq.) et Phonolithus montis Teplitzensis, cujus pars insolubilis (sive Orthoclasius) auctore Prettnero ex 60,8 c. terrae siliceae, 15,2 t. argillaceae, 17,8 kalii cum natro, 3,8 oxydi ferri et 2,3 calcariae composita est. (Loc. cit. Vol. LXII. 1844. p. 151.) Alius magis affinis est Albitae vulgari solido, ut Phonolithus Whister-

schauensis, cujus pars insolubilis auctore Redtenbachero 66,96 c. terrae siliceae, 18,93 t. argillaceae, 6,32 natri, 4,93 kalii, 1,49 magnesiae, 0,34 calcariae continet et Redtenbachero ipsi ex Orthoclasio et Albite mixtus esse videtur. (Loc. cit. Vol. XLVIII. 1839. p. 491 sq.)

2. Cornites. (*Kornit; Br. Muschliger Hornstein von Kohren* olim nominatus.) Analysi chemica non exploratus.

3. Basaltites. (*Basaltit; C. v. Raumer. Porphyrit.*) Massa hujus saxi praevalens Orthoclasio d. vulgari solido simillima, sed immixtis particulis alienis inquinata, interdum tamen fere mera et ex leptochondria in solidam transiens. Chemica compositio nondum cognita.

4. Basaltes. (*Basalt.*) Massa praevalens hujus saxi, remotis Augitae et Olivini crystallis et granulis inclusis, massis saxorum modo dictorum affinis, ex parte petrolithoidea, quae plerumque non pro Orthoclasio, sed propter calcariae immixtae copiam pro Labradorio habetur, et ex Augite Pyroxeno vulgari et Magnete vulgari constat, cum quibus interdum etiam pars mesotypica conjuncta est. Conferantur analyses recentissimae Basaltae a Sindingio, Girardo et Ebelmeno institutae. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 182 sqq. Vol. LIV. 1841. p. 558 sqq.

Digitized by Google

Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 260 sqq.) Ceterum analyses Basaltae multa obscuritate laborant, et quae inde de vera Basaltae natura a nonnullis chemicis colliguntur, magis minusve dubia sunt.

Appendix. 1. *Erythrites. (*Erythrit; Thomson.*) Habitu Orthoclasio d. vulgari simillimus, compositione chemica minori kalii copia (7,5) et 3,2 cent. magnesiae distinctus, ceterum auctore Thomsone 67,9 c. terrae siliceae, 18,0 t. argillaceae, 2,7 oxydi ferri, 1,0 calcariae, 1,0 aquae continens. (Lond., Edinb., Dubl. philos. Mag., 3 Ser., Vol. XXII. 1843. p. 188. Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 494.)

2. *Peristerites. (*Peristerit; Thoms.*) Rubellus, versicolor, pond. sp. = 2,56. Compositio chem. auctore Thomsone: 72,3 c. t. siliceae, 7,6 t. argillaceae, 15,0 kalii, 1,3 calcariae, 1,0 magnesiae, 1,2 oxydi ferri et mangani, 0,5 aquae. (Lond., Edinb., Dubl. philos. Mag. 3 Ser., Vol. XXII. p. 189. Erdm. Journ., Vol. XXXI. p. 405 sq.)

3. *Leelites. (*Leelit; Clarke.* Petrosilex; H.) Orthoclasio d. vulg. solido affinis, sed Thomsone auctore multo minori (6,5) terrae argillaceae copia distinctus. (Thoms. Outl. of Min., Vol. I. p. 301.)

4. *Necronites. (*Nekronit; Hayden.*) Dubia species petrolithoidea.

16. Anorthites. (Anorthit.)

Spec. 1. Anorthites dyschoneutus.

Dyschonischer Anorthit.

Anorthit; G. Rose. Christianit; Monticelli et Covelli. Anorthotomer Feldspath; M.

Digitized by Google

Anorthites dyschoneutus Vesuvii auctore Abichio continet: 44,12 cent. terrae siliceae, 35,12 t. argillaceae, 19,02 calcariae, 0,56 magnesiae, 0,25 kalii, 0,27 natri. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 519 sq.) Anorthites in insula Faröerensi Husasell nuper repertus auctore Forchhammero: 47,63 terrae siliceae, 32,52 t. argillaceae, 17,05 calcariae, 1,3 magnesiae, 0,29 kalii, 1,09 natri, 2,01 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 388.)

Appendix. 1. *Indianites. (*Indianit; Bournon.*) Anorthitae naturam habere dicitur.

2. *Biotinus. (*Biotin.* Biotina; *Monticelli* et *Covelli.*) Auctore Brooksio ad Anorthiten referendus.

3. *Hyposclerites. (*Hyposklerit; Br.*) Dubia species et dubii loci.

17. Petalites. (Petalit.)

Spec. 1. Petalites anisotomus.

Anisotomer Petalit.

Petalit; d'Andrada. Prismatischer Petalinspath; M. Berzelit.

Auctore Roberto Hagen Petalites anisotomus Utönensis compositus est ex 77,81 cent. terrae siliceae, 17,19 t. argillaceae, 2,69 lithii et 2,3 natri. (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 361 sq.)

Appendix ad tribum Pyromachitarum petrolithoideorum.

1. *Zygadites. (*Zygadit; Br.*) Crystallis plagiorhombicis (?), tabulaeformibus, semper didymis, pondere spec. = 2,51; auctore Plattnero ex terra silicea, t. argillacea et lithio compositus, Zellerfeldensis Hercyniae. (Poggend. Ann., Vol. LXIX. 1846. p. 441 sq.)

2. *Castor. (*Kastor; Br.*) — Novissime species duas mineralium dubias fabulosis Castoris et Pollucis nominibus Breithauptius exornavit. Quorum alter, Castor, forma et structura crystallina (plagiorhombica) Pliniano simillimus describitur, duritie autem, pondere

Digitized by Google

specifico et compositione chemica Petalitae maxime affinis; (fortasse pseudocrystallus). Auctore Plattnero ex 78,01 cent. terrae siliceae, 18,85 t. argillaceae, 2,76 lithii cum exiguis kalii et natri particulis, et 0,61 oxydi ferri compositus est. $\dot{L}\dddot{S}i^3 + 2\dddot{A}l\dddot{S}i^3$. (Poggend. Ann., Vol. LXIX. 1846. p. 437 sq. 443 sq.) Elbanus.

3. *Pollux; Br. Crystallis maxime indistinctis, habitu Castori quidem similis, sed pondere specifico majori (= 2,87) et compositione chem. longe diversus; auctore Plattnero ex 46,2 c. terrae siliceae, 16,39 t. argillaceae, 16,5 kalii, 10,47 natri cum particula lithii, 0,86 oxydi ferri et 2,32 aquae compositus. (Loc. cit. p. 445 sq.) Comes Castoris. — Haec duo mineralia, quae inter se plurimum differunt et quorum alterum juxta alterum in systemate collocari non debet, non quasi geminos conjungere licet, quod nominibus iis impositis singularibus Breithauptius significare voluit.

III. PYROMACHITAE PREHNITOIDEI.

Prehnitartige Pyromachite.

(*Prehnitoide.*)

(Pond. sp. = 2,9 — 3,3.)

18. Spodumenus. (Spodumen.)

Spec. 1. Spodumenus tabulatus.

Schaaliger Spodumen.

Spodumen; d'Andrada. Prismatischer Triphanspath; M. Triphane; H.

Var. 1. Sp. t. albidus. (*Weisser sch. Sp.*)

Var. 2. Sp. t. subviridis. (*Blassgrüner sch. Sp.*)

Comp. ch. Spodumeni tabulati subviridis Utönensis auctore Roberto Hagen: 66,1 cent. terrae siliceae, 27,0 t. argillaceae, 3,8 lithii, 2,6 natri, 0,3 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 371.)

Digitized by Google

19. Prehnites. (Prehnit.)

Spec. 1. Prehnites axotomus.

Axotomer Prehnit.

Prehnit; W. Koupholite; Delamétherie. Kupholit. Axotomer Triphanspath; M. Chiltonit.

Var. 1. Pr. ax. lamellosus. (*Blättriger ax. Br.*)

a. Albidus. (*Weisser.*)

b. Flavidus. (*Gelblicher.*)

c. Viridis. (*Grüner.*)

Comp. ch. Prehnitae axot. (lamellosi?) ex valle Radauensi in saltu Hercynio auctore Amelungio: 44,7 cent. terrae siliceae, 18,0 t. argillaceae, 27,0 calcariae, 1,0 natri, 7,3 oxydi ferri, 4,1 aquae. (Rammelsb. Repert. H. II. p. 118. Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 512.)

Var. 2. Pr. ax. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger ax. Pr.*)

a. Viridis. (*Grüner.*)

b. Albidus. (*Weisser.*)

Comp. ch. Prehnitae axot. fibrosi Niederkirchensis auctore E. Riegelio: 47,45 c. terrae siliceae, 24,0 t. argillaceae, 21,84 calcariae, 3,85 oxydi ferri, 2,0 aquae. (Jahrb. f. prakt. Pharmacie, Vol. XIII. 1846. p. 2. Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 317.)

Var. 3. Pr. ax. solidus. (*Dichter ax. Pr.*)

Comp. ch. Prehnitae ax. solidi Niederkirchensis auctore Riegelio 47,4 c. terrae siliceae, 24,75 t. argillaceae, 23,3 calcariae, 3,0 oxydi ferri, 2,0 aquae. (Loc. cit.)

Appendix. *Gibsonites. (*Gibsonit; Haid.?*) Hartfieldensis Angliae. Prehnitae axotomo similis esse dicitur. (Dufrénoy, Traité de Min., Tom. III. 1847. p. 761.)

20. Saussurites. (Saussurit.)

Spec. 1. Saussurites dysdiaclastus.*)

Dysdiaklastischer Saussurit.

---

*) Δυςδιάκλαστος, qui difficile dirumpitur.

Digitized by Google

Jade; de Saussure maj. Saussurit; de Saussure jun. Dyskolit; Br. Prismatischer Adiaphanspath; M. Felsit; Klaproth. (Magerer Nephrit. Bitterstein.) Lémanite; Delamétherie. Feldspath tenace; H.

Var. 1. S. d. granulosus. (*Körniger d. S.*)
a. Albidus. (*Weisser.*)
b. Ravidus. (*Grauer.*)

Var. 2. S. d. solidus. (*Dichter d. S.*)
a. Albidus.
b. Ravidus.
c. Subviridis.

Huic speciei diversi lapides adscripti sunt, quorum subtiliori exploratione opus est.

Appendix. „Granatoides" (*Granatoid*), a Beckmanno sic dictus, Tyrolensis, Saussuritae affinis esse creditur.

Appendix ad tribum Pyromachitarum prehnitoideorum.

1. *Erlanus. (*Erlan; Br.*) Species quidem dubia, sed non cum saxo quodam mechanice mixto confundenda, cui nonnulli idem nomen imposuerunt.

2. *Canaanites. (*Canaanit; Dana.*) Duritie paulo ultra Orthoclasii duritiem, pondere spec. = 3,07; auctore Dana compositus ex 53,36 cent. terrae siliceae, 25,8 calcariae, 10,38 t. argillaceae, 1,62 magnesiae, 4,5 oxyduli ferri, 4,0 acidi carbonis. Connecticutensis. (Alger, Mineralogy etc. p. 89. Leonh. Jahrb. f. Min., 1845. p. 203.)

IV. PYROMACHITAE NEPHRITOIDEI.

Nephritartige Pyromachite.

(*Nephritoide.*)

(Pond. sp. = 2,8 — 3,2.)

21. Nephrites. (Nephrit.)

Spec. 1. **Nephrites dysdiaclastus.**

Dysdiaklastischer Nephrit.

Gemeiner Nephrit; W. Untheilbarer Adiaphanspath; M. Jade nephritique; H. Céraunite. Yu sive Ju Sinensium. (?)

Digitized by Google

De vera Nephritae dysdiaclasti orientalis compositione chemica analysibus a Rammelsbergio, Schaffhäutlio et Damourio institutis edocti sumus, quarum summa haec est: Auctore Rammelsbergio: 54,68 cent. terrae siliceae, 26,01 magnesiae, 16,06 calcariae, 2,15 oxyduli ferri, 1,39 oxyduli mangani, 0,68 aquae. $\dot{Ca}\dddot{Si}+\dot{Mg}^3\dddot{Si}^2$. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 148.) Auctore Schafhäutlio: 58,91 c. terrae siliceae, 22,42 magnesiae, 12,28 calcariae, 1,32 t. argillaceae, 2,69 oxydi ferri, 0,91 oxydi mangani, 0,79 kalii, 0,25 aquae. (Wöhl. u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XLVI. 1843. p. 338.) Auctore Damourio: 58,46 t. siliceae, 27,09 magnesiae, 12,06 calcariae, 1,15 oxyduli ferri. (Ann. de Chim. et de Phys., 3 Sér., T. XVI. 1846. p. 469 sq.)

22. Batrachites. (Batrachit.)

Spec. 1. Batrachites dystomus.

Dystomer Batrachit.

Batrachit; Br.

Comp. ch. Batrachitae dystomi Tyrolensis auctore Rammelsbergio: 37,7 c. terrae siliceae, 35,4 calcariae, 21,8 magnesiae, 3,0 oxyduli ferri et 1,27 aquae. $\dot{Ca}^3\dddot{Si}+\dot{Mg}^3\dddot{Si}$. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 446.)

23. *Monradites. (Monradit.)

Spec. 1. Monradites norwegicus.

Norwegischer Monradit.

Monradit; A. Erdmann.

A. Erdmanno auctore compositus est ex 56,17 c. terrae siliceae, 31,63 magnesiae, 8,56 oxyduli ferri et 4,0 aquae. (Berzelius Jahresber., Jahrg. XXIII. 1843. p. 269.) Hac compositione Picrosmino similis, a quo ceterum multo majori duritie et pondere specifico (= 3,26) differt ideoque Nephritae magis affinis est. Structura crystallina, duritie et pondere specifico etiam ad Chrysolithum accedit, a quo aqua, quam continet, et multo majori ter-

Digitized by Google

terrae siliceae ac minori magnesiae copia distinctus est.

24. *Boltonites. (Boltonit.)

Spec. 1. Boltonites eutomus.

Eutomer Boltonit.

Boltonit; Shepard. Bisilicate of Magnesia; Thomson.

V. PYROMACHITAE SODALITHOIDEI.

Sodalithartige Pyromachite.

(*Sodalithoide.*)

(Pond. sp. = 2,3 — 2,8.)

25. Eudialytus. (Eudialyt.)

Spec. 1. Eudialytus grönlandicus.

Grönländischer Eudialyt.

Eudialit; Stromeyer. Rhomboedrischer Almandinspath; M.

Comp. ch. Rammelsbergio auctore: 47,6 — 49,9 cent. terrae siliceae, 15,4 — 16,8 zirconiae, 11,8 — 12,2 natri, 0,65 — 0,7 kalii, 11,1 calcariae, 6,9 — 10,5 oxyduli ferri, 0,2 — 1,1 oxyduli mangani, 1,19 chlori, 0,3 — 1,2 aquae. $2\left.\begin{matrix}\dot{C}a^3\\ \dot{N}a^3\end{matrix}\right\}\dddot{S}i^3 + \dddot{Z}r\,\dddot{S}i^2$. (Poggend. Ann., Vol. LXIII. 1844. p. 145.)

In terra zirconia Eudialyti gr. Svanbergius novam terrae speciem reperit yttriae similem. (Loc. cit. Vol. LXVI. 1845. p. 309 sqq.)

26. Elaeolithus. (Eläolith.)

Spec. 1. Elaeolithus eutomus.

Eutomer Eläolith.

Peritomer Eläinspath; M.

Var. 1. E. eut. roseus. (*Rosenrother eut. E.*)

Cancrinit; G. Rose.

Comp. ch. Elaeolithi eut. rosei Ilmenici auctore Gustavo Rose: 40,6 c. terrae siliceae, 28,3 t. argillaceae, 17,4 natri, 7,0 calcariae, 0,57 kalii, 6,1 acidi carbonis cum exigua chlori particula. $\dot{N}a^3\dddot{S}i + 3\dddot{A}l\,\dddot{S}i + \dot{C}a\ddot{C}$. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 379 sq. Vol. LIII. 1841. p. 145 sq.)

Digitized by Google

Var. 2. E. eut. citrinus. (*Gelber eut. E.*)

Gelber Cancrinit von Lichtfield; Whitney.

Haec varietas novissime reperta auctore Whitneyo continet: 37,42 c. terrae siliceae, 27,7 t. argillaceac, 20,98 natri, 0,67 kalii, 3,91 calcariae, 0,86 oxydi mangani, 8,77 acidi carbonis et aquae. (Loc. cit. Vol. LXX. 1847. p. 444.)

Var. 3. E. eut. subviridis. (*Grüner eut. E.*)

Gelblichgrüner Cancrinit von Lichtfield; Whitney.

Compositione chemica auctore Whitneyo cum Elaeolitho eut. citrino congruens, excepta paulo majori (5,26) calcariae copia. (Loc. cit. p. 446.)

Var. 4. E. eut. albidus s. vesuvinus. (*Weisser s. vesuvischer eut. E.*)

Davyn; Monticelli et Covelli. Cavolinit ex parte; Montic. et Covelli. Astroit; Br.

Spec. 2. **Elaeolithus dystomus.**

Dystomer Eläolith.

Nephelin et Fettstein; W. Rhomboedrischer Eläinspath; M.

Var. 1. E. dyst. nobilis. (*Edler dyst. E.*)

Nephelinus. Nephelin; W. Sommit; Delamétherie. Pseudosommit; Fleuriau de Bellevue. Pseudonephelin. Beudantin; Monticelli et Covelli. Nephéline; H.

Elaeolithus dyst. nobilis montis Sommae auctore Th. Scheerero compositus est ex 44,03 c. terrae siliceae, 33,28 t. argillaceae, 15,44 natri, 4,94 kalii, 1,77 calcariae, 0,65 oxydi ferri, 0,21 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 365.)

Var. 2. E. dyst. vulgaris. (*Gemeiner dyst. E.*)

Fettstein; W. Eläolith (Oelstein); Klaproth. Pierre grasse. Pinguite.

a. Albidus. (*Weisser.*)

Comp. ch. Elaeolithi d. vulg. albidi Ilmenici auctore Francisio: 44,3 c. terrae siliceae, 33,25 t. argillaceae, 16,02 natri, 5,82 kalii, 0,32 calcariae, 0,07 magnesiae, 0,82 oxydi ferri. (Loc. cit. p. 364.)

b. Ravidus. (*Grauer.*)

c. Rutilus. (*Hellrother.*)

d. Badius. (*Brauner.*)

Digitized by Google

Comp. ch. Elaeolithi d. vulg. badii Fredrikswärnensis auctore Th. Scheerero: 45,55 c. terrae siliceae, 32,0 t. argillaceae, 16,09 natri, 5,02 kalii, 1,41 oxydi ferri, 0,78 aquae. (Loc. cit. p. 363.)

e. Viridis. (*Grüner.*)

Comp. ch. Elaeolithi d. vulg. viridis Fredrikswärnensis auctore Th. Scheerero: 45,31 c. terrae siliceae, 32,63 t. argillaceae, 15,95 natri, 5,45 kalii, 0,33 calcariae, 0,45 oxydi ferri, 0,6 aquae. (Loc. cit. p. 361.) — Colorem Elaeolithi d. vulgaris et badium et viridem a materia quadam organica originem ducere, Th. Scheererus opinatur. (Loc. cit. p. 380.)

f. Caeruleus. (*Blauer.*)

App. 1. *Phonites. (*Phonit.*) Elaeolitho dystomo vulgari similis esse dicitur.

2. *Lythrodes. (*Lythrodes; Karsten.*) Lapis dubiae speciei, atypotus, rubicundus, terram siliceam, argillaceam, calcariam, natrum et aquam continens; Fredrikswärnensis.

27. *Glaucolithus. (Glaukolith.)

Spec. 1. **Glaucolithus Baikalensis.**

Baikalischer Glaukolith.

Glaukolith; G. Fischer.

Compositione chemica, quantum innotuit, Labradorio versicolori affinis, habitu ac praecipue structura crystallina longe diversus. Iterata analysi chemica opus esse videtur.

28. Sodalithus.*) (Sodalith.)

Dodekaedrischer Amphigenspath; M. Alkalit ex parte; Br.

Spec. 1. **Sodalithus Lasurius.**

Lasurischer Sodalith.

Lasurius. Lasurstein; W. Armenischer Stein. (Ultramarin.) Lazulite; H. Outremer; Beud. Lapis Lazuli; Phill. Σάπφειρος; Theophr. et Sapphi-

*) *Sodalithi* nomen universo huic generi aptissimum esse duxi, quia omnes ejus species magnam natri (sodae) copiam continent.

Digitized by Google

rus; Plin (Utramque nomen haud dubie de Lasurio interpretandum.) Cyanus; (?) Plin.

Sodalithus Lasurius Varrentrappio auctore his partibus chemicis constat: 45,5 cent. terrae siliceae, 31,7 t. argillaceae, 3,5 calcariae, 9,1 natri, 5,9 acidi sulphurici, 0,9 sulphuris, 0,8 ferri, 0,4 chlori, 0,12 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 520.) — Principium coloris caerulei Lasurii in ferro sulphurato ei immixto positum esse, Varrentrappio et L. Elsnero auctoribus maxime probabile visum est. (Erdm. Journ., Vol. XXVI. 1842. p. 106 sq. Vol. XXXIV. 1845. p. 459 sq.)

Spec. 2. **Sodalithus Hauyni.**

Hauynischer Sodalith.

Hauynus. Hauyn; Neergard. Latialite; Gismondi et H.

Sodalithus Hauyni Andernachensis auctore Varrentrappio continet: 35,0 c. terrae siliceae, 27,4 t. argillaceae, 12,5 calcariae, 9,1 natri, 12,6 acidi sulphurici, 0,2 sulphuris, 0,17 oxydi ferri, 0,58 chlori, 0,6 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. p. 519.) Sodalithus Hauyni montis Albani auctore Whitneyo: 32,44 c. t. siliceae, 27,75 t. argillaceae, 14,24 natri, 9,96 calcariae, 2,4 kalii, 12,98 acidi sulphurici. $\dot{Na}^3 \dddot{Si} + 3\dddot{\bar{Al}} \dddot{Si} + 2\dot{Ca} \dddot{Si}$. (Loc. cit. Vol. LXX. 1847. p. 440.)

Spec. 3. **Sodalithus Nosei.**

Nosischer Sodalith.

Nosinus. Nosin. Nosian; Klaproth. Spinellan; Nose.

Sodalithus Nosei Laachensis auctore Varrentrappio has partes ch. continet: 35,99 c. t. siliceae, 32,56 t. argillaceae, 17,83 natri, 1,11 calcariae, 9,17 acidi sulphurici, 0,04 oxydi ferri, 0,65 chlori, 1,84 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. p. 517.) Idem auctore Whitneyo: 36,52 c. t. siliceae, 29,54 t. argillaceae, 23,12 natri, 1,09 calcariae, 7,66 acidi sulphurici, 0,44 oxydi ferri, 0,61 chlori, 1,37 aquae. (Loc. cit. Vol. LXX. 1847. p. 438.)

App. Ittnerites. (*Ittnerit; C. G. Gmelin.*) Nosino simillimus, praecipue aquae immixtae copia majori

Digitized by Google

distinctus; auctore W h i t n e y o compositus ex 35,69 c. t. siliceae, 29,14 t. argillaceae, 12,57 natri, 5,64 calcariae, 1,2 kalii, 4,62 acidi sulphurici, 1,25 chlori, 9,83 aquae. (Loc. cit. p. 443.)

Spec. 4. **Sodalithus vulgaris.**
Gemeiner Sodalith.
Sodalite; Thomson. Sodalith; Eckeberg et aliorum.

Var. 1. S. v. albidus. (*Weisser g. S.*)
Var. 2. S. v. ravidus. (*Grauer g. S.*)
Var. 3. S. v. viridis. (*Grüner g. S.*)
Var. 4. S. v. caeruleus. (*Blauer g. S.*)
Cancrinit.

Atypotus, structura crystallina distincta granatoedrica. A G u s t a v o R o s e descriptus. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 378.) — Non cum Cancrinite a Gustavo Rose nominato confundendus, qui est Elaeolithus eutomus roseus.*)

Sodalithus vulg. caeruleus novissimo tempore prope Lichtfield in provincia Mainensi Americae septentrionalis repertus, Sodalitho v. c. Ilmenico simillimus, auctore W h i t n e y o compositus est ex 37,3 c. terrae siliceae, 32,88 t. argillaceae inclusa oxydi ferri particula, 23,86 natri, 0,59 kalii et 6,97 chlori. $\dot{N}a^{3}\dddot{S}i + 3\dddot{\bar{A}}l\dddot{S}i + Na\bar{C}l$. (Poggend. Ann., Vol. LXX. 1847. p. 437.)

29. Leucites. (Leucit.)

Spec. 1. **Leucites cryptotomus.**
Kryptotomer Leucit.
Leucit; W. (Olim weisser Granat; Ferber.) Trapezoidaler Amphigenspath; M. Alkalit ex parte; Br. Amphigène; H.

Var. 1. L. cr. albus. (*Weisser kr. L.*)

Comp. ch. Leucitae cr. albi montis Sommae auctore A v d e ë f f o: 56,0 cent. terrae siliceae, 23,0 t. argillaceae, 20,4 kalii, 1,0 natri. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 108.)

---

*) Bene se habet, quod nomine *Cancrinitae* omnino carere possumus, quoniam mineralium, quibus hoc nomen impositum est, alterum Sodalithus vulg. caeruleus est, alterum Elaeolithus eutomus roseus. Ita sublato nomine tollitur confusio.

Digitized by Google

Var. 2. L. cr. ravidus. (*Grauer kr. L.*)
Var. 3. L. cr. rubellus. (*Blassrother kr. L.*)

Ordo XII.
ZEOLITHI.
Zeolithe.

(Pond. sp = 2,0—2,4.)

1. Analcimus. (Analcim.)

Spec. 1. Analcimus dystomus.
Dystomer Analcim.

Analcime; H. Analcim; W. (Olim Cubicit; W.) Hexaedrischer Kuphonspath; M.

Var. 1. A. d. albus. (*Weisser d. A.*)

Analcimus dystomus albus Brevigensis Norwegiae auctore Avdeëffo compositus est ex 55,16 cent. terrae siliceae, 23,55 t. argillaceae, 14,23 natri, 8,26 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 109.) Analcimus d. albus Niederkirchensis auctore Riegelio ex 57,5 t. siliceae, 23,15 t. argillaceae, 5,63 calcariae, 6,45 natri, 0,1 oxydi ferri, 8,0 aquae. (Jahrb. für prakt. Pharm., Vol. XIII. 1846. p. 1.)

Var. 2. A. d. rubellus. (*Blassrother d. A.*)

Spec. 2. *Analcimus eutomus.
Eutomer Analcim.

Cuboit; Br.

Structura crystallina distincte-lamellosa cubica, pondere spec. = 2,24—2,28; comp. ch. auctore Henryo: 57,34 c. terrae siliceae, 22,58 t. argillaceae, 11,86 natri, 0,55 kalii, 0,35 calcariae, 9,00 aquae. Magnete innatus, in monte Blagodat Uralensi prope Kuschwinsk repertus. (G. Rose, Reise n. d. Ural etc., Vol. I. p. 347.)

Var. 1. A. e. albidus. (*Weisser eut. A.*)

Digitized by Google

Var. 2. A. e. ravidus. (*Grauer eut. A.*)
Var. 3. A. e. viridis. (*Grüner eut. A.*)

2. *Glottalithus. (Glottalith.)

Spec. 1. **Glottalithus polyhydrus.**
Polyhydrischer Glottalith.

Glottalith; Thomson.

3. Apophyllites. (Apophyllit.)

Spec. 1. **Apophyllites axotomus.**
Axotomer Apophyllit.

Ichthyophthalm; d'Andrada. (Fischaugenstein.) Ichthyophthalm et Albin; W. Pyramidaler Kuphonspath; M. Tesselit et Leucocyklit; Brewster. Apoklas; Br. (Olim Zeolithus lamellaris; Retzius.) Apophyllite; H.

Var. 1. A. ax. limpidus et albus. (*Wasserheller* et *weisser ax. A.*)

Albinus (Albin; W.), pars Apophyllitae ax. albi.

Comp. ch. Apophyllitae ax. limpidi Andreasbergensis auctore Rammelsbergio: 51,33 cent. terrae siliceae, 25,86 calcariae, 4,9 kalii, 1,28 fluoris et quaedam aquae copia (circiter 16 cent.) quam numeris non definivit. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 507.)

Var. 2. A. ax. rubellus. (*Blassrother ax. A.*)
Var. 3. A. ax. luteus. (*Bräunlichgelber ax. A.*)
Var. 4. A. ax. viridis. (*Grüner ax. A.*)

Oxahverites. (Oxahverit; Brewster.)

4. Harmotomus. (Kreuzstein s. Harmotom.)

Spec. 1. **Harmotomus barytifer.**
Barytischer Kreuzstein.

Barytkreuzstein. Kreuzstein; W. (Olim Kreuzcrystall.) Paratomer Kuphonspath; M. Harmotome; H. Andreasbergolithe et Andréolithe; Delamétherie. Ercinite. (Hercynit.) Pierre de croix.

Spec. 2. **Harmotomus calcifer.**
Kalkhaltiger Kreuzstein.

Kalkkreuzstein. Kalkharmotom. Kaliharmotom. Phillipsit; Levy. Normalin; Br. Staurotyper Kuphonspath; M. Gismondine ex parte; Beudant. Zeagonit et Abrazit ex parte. Aricit. (?)

Harmotomus calcifer hibernicus auctore Connello has partes ch. continet: 47,35 cent. terrae siliceae, 21,8 t. argillaceae, 4,85 calcariae, 5,55 kalii, 3,7 natri, 16,96 aquae. (Edinb. new philos. Journ.,

Vol. XXXV. 1843. p. 375 sq.) Phillipsites, quem dicunt, Vesuvinus auctore Marignaco: 42,87 c. t. siliceae, 25,0 t. argillaceae, 9,2 kalii, 7,97 calcariae, 15,44 aquae. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., Vol. XIV. 1845. p. 44.) Ad eandem varietatem, licet a Francisco de Kobell Gismondini nomine insignitam, referenda est analysis chemica ab hoc scriptore instituta, cujus summa haec est: 42,84 c. t. siliceae, 26,04 t. argillaceae, 7,7 calcariae, 5,76 kalii, 17,66 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XVIII. 1839. p. 105 sq.)

App. 1. Gismondinus. (*Gismondin; Marignac.*) Vesuvinus; auctore Marignaco ab Harmotomo calcifero diversus, his partibus chemicis constat: 38,35 cent. terrae siliceae, 29,01 t. argillaceae, 13,95 calcariae, 2,79 kalii, 16,29 aquae. (Ann. de Chim. etc., 3 Sèr., Vol. XIV. 1845. p. 47.) Quanquam autem chemica compositione diversus, tamen speciei Harmotomi calciferi fortasse subjungendus est.

2. Exstat etiam lapis Vesuvinus, eodem Gismondini nomine ac simul nomine Zeagonitae appellatus, sed multo majori duritie (dur. Quarzi) insignis nec igne liquescens. Hic a Gismondino supra nominato omnino diversus, sed non satis cognitus. Utrum Zeagonites (*Zeagonit*) a Gismondio ipso primum sic nominatus, (*Abrazit; Breislak*), nec distincte descriptus, ad unum alterumve lapidem Gismondini nomine insignitum pertineat necne, non liquet.*)

3. Morveniten (*Morvenit*) Strontianensem Damourius et Descloizeaux ad Harmotomum

*) *Gismondius* Zeagoniten describens (Leonh. Taschenb. f. Min. XI., p. 164) duarum specierum crystallos respexisse videtur, quia Zeagonitae notas inesse refert, quae sibi repugnare videntur. Dicit enim, Zeagoniten duritie Chalcedonium superare, qua nota ab Harmotomo prorsus differt, eundemque acido nitrico in liquorem gelatinosum solvi, qua nota cum Harmotomo congruit. Ita *Gismondius* ipse confusionis de Zeagonitae natura inter mineralogos ortae auctor fuisse putandus est.

Digitized by Google

calciferum pertinere opinantur, quamvis majori terrae siliceae et minori t. argillaceae copia ab eo differat. (Ann. des mines, 4 Sér., T. IX. 1846. p. 336 sqq.)

5. ***Faujasites.** (Faujasit.)

Spec. 1. **Faujasites Brisgaviensis.**

Breisgauischer Faujasit.

Faujasit; Damour.

Var. 1. F. Br. albidus. (*Weisser Br. F.*)

Comp. ch. Faujasitae Br. albidi auctore Damourio: 49,36 cent. terrae siliceae, 16,77 t. argillaceae, 5,0 calcariae, 4,34 natri, 22,5 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LVIII. 1843. p. 663 sqq.)

Var. 2. F. Br. badius. (*Brauner Br. F.*)

6. **Cuboicites.** (Cuboicit.)

Spec. 1. **Cuboicites vulgaris.**

Gemeiner Cuboicit.

Chabazie; Bosc d'Antic. Chabasie; H. Chabasit. Schabasit; W. (Olim Würfelzeolith; W.) Cuboicit; Weiss. Rhomboedrischer Kuphonspath; M.

Subsp. 1. Cuboicites vulg. calomorphus.*) (*Kalomorpher gem. Cuboicit.*)

Var. 1. C. v. c. albidus. (*Weisser k. g. C.*)

Comp. ch. Cuboicitae vulg. calomorphi albidi Aussigensis auctore Rammelsbergio: 48,36 c. terrae siliceae, 18,61 t. argillaceae, 9,73 calcariae, 2,56 kalii, 0,25 natri, 20,47 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 213 sq.) — Huc referenda est varietas a Berzelio *Mesolin* nominata, paulo majorem natri copiam continens.

Var. 2. C. v. c. rubellus. (*Hellrother k. g. C.*)

Comp. ch. Cuboicitae vulg. calom. novae Scotiae colore carneo auctore Rammelsbergio: 52,14 c. terrae siliceae, 19,14 t. argillaceae, 7,84 calcariae, 0,71 natri, 0,98 kalii, 19,19 aquae. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 34.)

Var. 3. C. v. c. flavus. (*Gelber k. g. C.*)

Acadiolith; Alger et Jackson.

---

*) Propter crystallorum formas elegantes, nitidas sic dictus.

Digitized by Google

Haec varietas nova Scotiae auctore Thomsone composita est ex 52,4 c. terrae siliceae, 12,4 t. argillaceae, 11,6 calcariae, 2,4 oxydi ferri, 21,6 aquae. (Lond. Edinb. etc. philos. Mag., Vol. XXII. 1843. p. 192. Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 499 sq.)

Subsp. 2. Cuboicites vulg. phacoïdes. (*Phakoidischer gem. Cuboicit.*)

Phacolithus. Phakolith; Br.

Comp. ch. Phacolithi Leipensis Bohemiae auctore Rammelsbergio: 46,46 c. terrae siliceae, 21,45 t. argillaceae, 10,45 calcariae, 1,29 kalii, 0,95 natri, 19,4 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 149.)

Spec. 2. **Cuboicites Levyi.**

Levyischer Cuboicit.

Levynus. Levyn; Brewster. Makrotyper Kuphonspath; M.

Spec. 3. **Cuboicites Gmelini.**

Gmelinischer Cuboicit.

Gmelinites. Gmelinit; Brewster. Heteromorpher Kuphonspath; M. Sarcolithe; Vauquelin. Sarkolith. Hydrolithe; de Drée.

Var. 1. C. Gm. oligokalinus. (*Oligokalinischer Gm. C.*)

a. Albus. (*Weisser.*)

b. Rubellus. (*Fleischrother.*)

Comp. ch. Cuboicitae Gmelini oligokalini Glenarmensis auctore Rammelsbergio: 46,398 c. terrae siliceae, 21,085 t. argillaceae, 3,672 calcariae, 7,295 natri, 1,604 kalii, 20,412 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 215 sqq.)

Var. 2. C. Gm. pliokalinus. (*Pliokalinischer Gm. C.*)

Herschelit; Levy.

Auctore Damourio compositus est ex 47,39 c. terrae siliceae, 20,9 t. argillaceae, 0,38 calcariae, 8,33 natri, 4,39 kalii, 17,84 aquae. (Ann. de Chim. et de Ph., 3. Sér., T. XV. 1845. p. 99.)

Appendix. Ledererites. (*Ledererit.*) Ad Cuboiciten Gmelini pertinere dicitur.

Spec. 4. **Cuboicites Haydeni.**

Haydenischer Cuboicit.

Haydenit; Cleaveland.

Digitized by Google

Rhomboedro paulo obtusiore quam ceterarum Cuboicitae specierum, colore fusce-flavo; auctore Delessio compositus ex 49,5 c. terrae siliceae, 23,5 t. argillaceae et oxydi ferri (oxydi ferri circiter 6 cent.), 2,7 calcariae, 2,5 kalii, 21,0 aquae. (Revue scientif. et industr., T. XXV. p. 107. Millon et Reizet Annuaire de Chimie etc. 1847. p. 279 sq.)

7. Laumontites. (Laumontit.)

Spec. 1. Laumontites fragilis.

Zerbrechlicher Laumontit.

Lomonit; W. Diatomer Kuphonspath; M. Eutomzeolith; Br. Laumontite; H.

Var. 1. L. fr. lamellosus. (*Blättriger z. L.*)

Comp. ch. Laumontitae fr. lamellosi auctoribus Delffsio et de Babo: 52,3 c. terrae siliceae, 22,3 t. argillaceae, 12,0 calcariae, 14,2 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 339.)

Var. 2. L. fr. terreus. (*Erdiger z. L.*)

Appendix. Leonhardites (*Leonhardit; Blum*) nulla nota essentiali a Laumontite fragili differt. Angulus prismatis = 96° 30′ dubius est, quia auctore Blumio ipso fieri non poterat, ut crystallos subtiliter metiretur. Auctore Delffsio ex 55,0 c. terrae siliceae, 24,36 t. argillaceae, 10,5 calcariae, 12,3 aquae compositus est, quae compositio tam prope ad compositionem Laumontitae fr. accedit, ut inter utrumque differentia essentialis non sit. (Loc. cit. p. 336 sq. 339.)

8. Stilbites. (Stilbit.)

Spec. 1. Stilbites monotomus.

Monotomer Stilbit.

Blätterzeolith; W. Heulandit; Brooke. Euzeolith; Br. Hemiprismatischer Kuphonspath; M. Stilbite ex parte; H.

Var. 1. St. m. albus. (*Weisser m. St.*)

Huc referendus est Lincolnites. (*Lincolnit; Hitchcock.*)

Var. 2. St. m. rubicundus. (*Rother m. St.*)

Var. 3. St. m. badius. (*Brauner m. St.*)

Digitized by Google

Appendix. **Beaumontites.** (*Beaumontit; Levy.*) Baltimorensis. Compositione chemica Stilbitae monotomo similis; sed prismatis quadratici formam habere dicitur, nisi forsitan prisma rectangulum pro quadratico habitum est. Auctore Delessio ex 64,2 c. terrae siliceae, 14,1 t. argillaceae, 4,8 calcariae, 1,7 magnesiae, 1,2 oxydi ferri et 13,4 aquae compositus est. (Ann. de Chim. et de Ph., 3. Sér., T. IX. 1843. p. 385.)

9. Desminus. (Desmin.)

Spec. 1. Desminus eutomus.

Eutomer Desmin.

Strahlzeolith; W. Desmin; Br. Strahliger Stilbit. Prismatoidischer Kuphonspath; M. Stilbite ex parte; H. Stilbite et Hypostilbite; Beudant.

Var. 1. D. eut. albus. (*Weisser eut. Desmin.*)

Desminus eutomus albus Faröensis (Hypostilbites (?); Beud.) auctore Mössio has partes chemicas continet: 57,18 cent. terrae siliceae, 16,44 t. argillaceae, 7,74 calcariae, 1,11 natri, 0,32 kalii, 17,79 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 114.) Desminus eut. albus crystallomorphus Faröensis auctore Delessio: 55,0 c. terrae siliceae, 16,7 t. argillaceae, 6,5 calcariae, 3,0 natri, 18,8 aquae. (Delesse, Thèse sur l'empl. de l'anal. ch. 1843. p. 14.)

Var. 2. D. eut. rutilus. (*Rother eut. D.*)

Var. 3. D. eut. flavus. (*Gelber eut. D.*)

Desminus eut. flavus radiatus (falso *strahliger Stilbit* nominatus) e regione circa Christianiam sitae auctore Münstero compositus est ex 58,53 c. terrae siliceae, 15,73 t. argillaceae, 7,02 calcariae, 3,07 alcalii cujusdam ac magnesiae, 0,5 oxydi ferri et 17,05 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 297.)

Var. 4. D. eut. badius. (*Brauner eut. D.*)

Appendix. 1. **Crocalites** (*Krokalit*) Fassaensis Desminus eutomus cum Quarzo commixtus esse videtur.

Digitized by Google

2. Sphaerostilbites. (Sphérostilbite; Beud.) Desmino eutomo affinis, sed species diversa esse dicitur.

10. *Epistilbites. (Epistilbit.)

Spec. 1. **Epistilbites desminoides.**

Desminoidischer Epistilbit.

Epistilbit; G. Rose. Epidesmin; Naumann. Diplogener Kuphonspath; M. Monophan; Br.

11. Brewsterites. (Brewsterit.)

Spec. 1. **Brewsterites eutomus.**

Eutomer Brewsterit.

Brewsterit; Brooke. Diagonit; Br. Megalogoner Kuphonspath; Haid.

12. Thomsonites. (Thomsonit.)

Spec. 1. **Thomsonites eutomus.**

Eutomer Thomsonit.

Var. 1. Th. eut. vulgaris. (*Gemeiner eut. Th.*)

Thomsonit; Brooke. Triploklas; Br. Orthotomer Kuphonspath; M.

(Natri, quod continet, copia, auctore Berzelio = 4,5.)

Var. 2. Th. eut. electricus. (*Elektrischer eut. Th.*)

Comptonites. Comptonit; Brewster. Mesole; Berzelius. Peritomer Kuphonspath; M.

Comp. ch. Comptonitae sic dicti, prope Kaaden in Bohemia reperti, auctore Rammelsbergio: 38,73 c. terrae siliceae, 30,84 t. argillaceae, 13,42 calcariae, 3,85 natri, 0,54 kalii, 13,09 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLVI. 1839. p. 288.)

Var. 3. Th. eut. Scouleri. (*Scouler'scher eut. Th.*)

Scoulerit; Thomson jun.

Forma globulorum, structura crystallina fibrosa; paulo minori duritie, minori terrae argillaceae et aquae majorique natri ($6^1/_3$ cent.) copia a duabus prioribus varietatibus differens. (Erdm. Journ., Vol. XXII. 1841. p. 425.)

Appendix. 1. Harringtonites (*Harringtonit; Thomson.*) solida varietas Thomsonitae eutomi Scouleri esse videtur.

2. Mesolithus Hauensteinensis (*Mesolith; Fuchs*) auctore Haidingero Thomsonites eutomus electricus est, Natrolithum

eutomum vulgarem tanquam nucleum involvens. Cetera mineralia, quibus nomen Mesolithi impositum est, non satis explorata sunt.

3. Zeolithus levissimus (*leichtester Zeolith; Br.*) Haidingero auctore Thomsonitae eutomo adnumerandus est.

13. Mesotypus. (Mesotyp.)

Spec. 1. **Mesotypus vulgaris.**
Gemeiner Mesotyp.

Faserzeolith (inclus. Nadelzeolith) et Mehlzeolith ex parte; W. Skolezit; Fuchs. Mesolith ex parte. Kalkmesotyp. Harmophaner Kuphonspath; M. Nadelstein. Weissian. Mesotype ex parte; H. Needlestone; Phill.

Var. 1. M. v. crystallomorphus et fibrosus. (*Crystallisirter* et *faseriger g. M.*)

a. Albidus. (*Weisser.*)
Comp. ch. Mesotypi vulgaris fibrosi albidi Niederkirchensis auctore Riegelio: 48,16 c. terrae siliceae, 23,5 t. argillaceae, 14,5 calcariae, 0,3 natri, 13,5 aquae. (Jahrb. f. prakt. Pharm., Vol. XIII. 1846. p. 1.)

b. Flavidus. (*Gelblicher.*)

c. Rubellus. (*Blassrother.*)

Var. 2. M. v. terreus. (*Erdiger g. M.*)
Mehlzeolith (?) ex parte; W.

Appendix. 1. Caporcianites. (*Caporcianit; Savi.*) Toscanensis. Auctore Andersone compositus ex 52,8 cent. terrae siliceae, 21,7 t. argillaceae, 11,3 calcariae, 0,4 magnesiae, 1,1 kalii, 0,2 natri, 0,1 oxydi ferri, 13,1 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 167.)

2. Punahlites. (Poonahlite; Brooke.) Auctore C. G. Gmelino 45,12 c. terrae siliceae, 30,44 t. argillaceae, 10,19 calcariae, 0,65 natri, 13,38 aquae continens. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 539.)

3. Antrimolithus. (*Antrimolith; Thom-*

Digitized by Google

son.) Minori calcariae copia et 4,1 cent. kalii a prioribus diversus.

14. Natrolithus. (Natrolith.)

Spec. 1. Natrolithus euchromaticus.*)
Euchromatischer Natrolith.
Prismatischer Kuphonspath; M. Zeolith; Hausm.

Subsp. 1. N. euchr. vulgaris. (*Gemeiner euchr. N.*)
Natrolith; W. Natrummesotyp. Mesolith ex parte. Mesotype ex parte; H.

Var. 1. N. e. v. crystallomorphus et fibrosus. (*Crystallisirter* et *faseriger g. e. N.*)

a. Albidus. (*Weisser.*)

b. Rubellus. (*Blassrother.*)

c. Flavus. (*Gelber.*)

Comp. ch. Natrolithi euchr. vulgaris fibrosi flavi Högauensis auctore Riegelio: 48,05 c. terrae siliceae, 25,8 t. argillaceae, 15,75 natri, 9,0 aquae, 2,1 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 317.)

Var. 2. N. e. v. solidus. (*Dichter g. e. N.*)

Var. 3. N. e. v. terreus. (*Erdiger g. e. N.*)
Mehlzeolith ex parte; W.

Subsp. 2. N. euchr. Bergmanni. (*Bergmannischer euchr. N.*)
Bergmannit. Spreustein; W. Bergmannite; H.

Var. 1. N. e. B. albidus. (*Weisser B. e. N.*)
Comp. ch. Bergmannitae sic dicti albidi ex syenite norwegico auctore Scheerero: 48,12 cent. terrae siliceae, 26,96 t. argillaceae, 0,69 calcariae, 14,23 natri, 0,22 oxydi ferri, 10,48 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 278.)

Var. 2. N. e. B. ravidus. (*Hellgrauer B. e. N.*)

Var. 3. N. e. B. rubellus. (*Blassrother B. e. N.*)
Comp. ch. auctore Scheerero: 47,97 c. t. siliceae, 26,66 t. argillaceae, 0,68 calcariae, 14,07 natri, 0,73 oxydi ferri, 9,77 aquae. (Loc. cit.)

Radiolithus. (*Radiolith; Esmark.*) A Natrolitho euchr. Bergmanni fere nulla alia re quam 1,54 centesimis kalii,

*) Propter nitidos, quibus ornatus est, colores sic dictus, qui praecipue inter se juncti amoenam faciem praebent.

Digitized by Google

quas in se continet, diversus, ceteris cum eo congruens. Auctore Scheerero compositus ex 48,38 c. t. siliceae, 26,42 t. argillaceae, 0,44 calcariae, 13,87 natri, 1,54 kalii, 9,42 aquae. (Loc. cit. p. 279.)

Subsp. 3. *N. euchr. Lehunti. (*Lehuntischer euchr. N.*)

Lehuntites. Lehuntit; Thomson.

(Auctore Thomsone 13,2 c. natri et 13,6 aquae in se continens.)

Appendix. Brevicites. (*Brevicit; Berzelius.*) Natrolitho adnumerandus esse videtur.

15. *Okenites. (Okenit.)

Spec. 1. **Okenites aquilonalis.***)

Nordischer Okenit.

Okenit; v. Kobell. Dysklasit; Arth. Connell.

Comp. ch. Okenitae aquilonalis hibernici auctore Würthio: 54,88 c. t. siliceae, 26,15 calcariae, 1,02 natri, 0,46 t. argillaceae, 17,94 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 114.)

Appendix ad ordinem Zeolithorum.

1. Cluthalites. (*Cluthalit; Thomson.*)
Ex crystallis prismaticis indistinctis, inter se junctis constans, sed compositione chemica Analcimo affinis. Dumbartonensis Scotiae.
2. Neurolithus. (*Neurolith; Thomson.*)
Nonnullis Zeolithorum generibus affinis.
3. Galactites. (*Galaktit?*)
Species dubia et obscura.
4. Prasilithus. (*Prasilith; Thomson.*)
Fibrosus, mollis, pondere specifico = 2,31, colore prasino; auctore Th. Thomsone compositus ex 38,55 cent. terrae siliceae, 15,55 magnesiae, 5,65 t. argillaceae, 2,55 calcariae, 14,90 oxydi ferri, 1,50 oxydi mangani, 18,0 aquae, quibus Thomsone opinante circiter 3 cent. materiae cujusdam alcalinae accedunt. (Lond. and Edinb. philos. Mag., Vol. XXII. 1843. p. 193. Erdm. Journ., Vol. XXII. 1841. p. 435. Vol. XXXI. 1844. p.

*) Haec species non nisi in regionibus Europae et Americae septentrionalibus reperta est.

Digitized by Google

p. 500.) Scoticus. Cum „Praseolitho“ Erdmanni non confundendus. Zeolithis non minus quam nonnullis Amphibolitarum ophitoideorum generibus affinis, sed quia minoris ponderis specifici est et magnam aquae copiam immixtam habet, Zeolithorum ordini magis cognatus.

Ordo XIII.

ARGILLITAE.

Argillite.

(*Thonartige Mineralien. Thone.*)

I. ARGILLITAE ALIPOIDEI,*)

sive

CERAMITAE.

Magere Thone

sive

Keramite.

A. CERAMITAE OPALOIDEI.

Opaloidische Keramite.

(*Porodini ex parte; Br.*)

(Pond. sp. = 1,45 — 2,3.)

1. Allophanes. (**Allophan.**)

Spec. 1. **Allophanes vulgaris.**
Gemeiner Allophan.
Allophan; Stromeyer. Riemannit. Lamprochromatischer Opalinallophan; M.

Var. 1. A. v. albidus. (*Weisser gem. A.*)
Var. 2. A. v. cyaneus. (*Himmelblauer g. A.*)
Var. 3. A. v. aeruginosus. (*Spangrüner g. A.*)
Var. 4. A. v. badius. (*Hellbrauner g. A.*)

Spec. 2. **Allophanes Schrötteri.**
Schrötter'scher Allophan.
Schrötterit. Untheilbarer Opalinallophan; Schrötter.

*) I. e. tactu non pingues; epitheton ex vocabulo graeco *ἀλιπής*, *pinguedine carens*, formatum.

Digitized by Google

Var. 1. A. Schr. subalbidus. (*Weisslicher Schr. A.*)
Var. 2. A. Schr. viridis. (*Grüner Schr. A.*)

2. Alipites.*) (Alipit.)

Spec. 1. **Alipites Schmidtii.**
Schmidtischer Alipit.
„Pimelit"; C. Schmidt.

Pondere spec. = 1,458, colore Chrysoprasii, tactu non pinguis, labiis adhaerens; auctore Carolo Schmidtio compositus ex 54,63 cent. terrae siliceae, 32,66 oxydi nicoli, 5,89 magnesiae, 1,13 oxyduli ferri, 0,30 t. argillaceae, 0,16 calcariae, 5,23 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 388. Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 494.)

3. Unghwarites. (Unghwarit.)

Spec. 1. **Unghwarites hydrophanes.**
Hydrophaner Unghwarit.
Chloropal; Bernhardi et Brandes.

Ex Opalo eudiaclasto transmutatione quadam ortus.

4. Wolchonscoites. (Wolchonskoit.)

Spec. 1. **Wolchonscoites Permensis.**
Permischer Wolchonskoit.
Wolchonskoit; Kämmerer. Chromophanus viridis; Br.

Comp. ch. auctore Kersteno: 37,0 cent. terrae siliceae, 17,9 oxydi chromii, 10,4 oxydi ferri, 6,4 t. argillaceae, 1,9 magnesiae, 1,6 oxydi mangani, 1,0 oxydi plumbi, 21,8 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 489 sq.)

5. Chalcostactites.**) (Kupfersinter s. Chalkostaktit.)

Spec. 1. **Chalcostactites vulgaris.**
Gemeiner Kupfersinter.

Kupfergrün; W. Kupfergrün et Kieselkupfer; John. Kupferkiesel. Kieselmalachit; Hausm. Berggrün. Kupfersilicat. Kieselkupferhydrat. Kupferhydrophan. Euchromatischer Opalinallophan; M. Chalcophanus viridis; Br. Cuivre hydrosiliceux; H. Chrysocole; Beud. Chrysocolla veterum ex parte. Chrysocolla nativa; Schwenkfeldt.

---

*) Hoc nomine (formato ex ἀλιπής) unam earum notarum hujus substantiae significare volui, quibus a Pimelite silesiaco, cum quo confusa est, prorsus distinguitur.

**) Nomen compositum ex χαλκός, cuprum, et στακτός, stillans, stillando nascens.

Var. 1. Ch. v. cyaneus. (*Himmelblauer gem. K.*)

Var. 2. Ch. v. aeruginosus. (*Spangrüner gem. K.*)
Chalcostactites vulgaris aeruginosus Franclinensis (New Jersey) auctore Beckio continet: 40,0 cent. terrae siliceae, 42,6 oxydi cupri, 1,4 oxydi ferri, 16,0 aquae. (Silliman americ. Journ., Vol. XXXVI. 1839. p. 111.) Chalcostactites vulg. aerug. Strömsheienensis Norwegiae auctore Scheerero: 35,14 c. t. siliceae, 43,07 oxydi cupri, 1,09 oxydi ferri, terrae argillaceae, calcariae et kalii, 20,36 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 289.)

Huc referendus est lapis hercynius a Zinckenio *Malachitkiesel* nominatus.

Var. 3. Ch. v. hypochlorus. (*Gelblichgrüner g. K.*)
Eisenkupfergrün. Eisenschüssiges Kupfergrün ex parte; W.

Appendix. 1. *Kupferblau; Br.* Lapis solidus badensis, Chalcostactitae vulgari proxime affinis, sed majori pondere specifico (= 2,5) distinctus. — *Kupferblau; G. Rose.* Lapis opaloides Uralensis colore lasurio, acidum carbonicum continens. An alter ab altero diversus sit, quaerendum est.

2. Granuli Vesuvini, a Johnio nomine *Kieselsalzkupfer* appellati, Chalcostactitae vulgari habitu similes esse dicuntur. (Leonh. n. Jahrb. f. Min. 1845. p. 66 sq.)

3. Beaumontites. (*Beaumontit; C. J. Jackson.* Native crenated Hydrosilicate of Copper.) Dubia species, non satis explorata.

6. Miloschinus. (Miloschin.)

Spec. 1. **Miloschinus serbicus.**
Serbischer Miloschin.
Miloschin; v. Herder. Serbian; Br. Chromophanus caeruleus; Br.

Comp. ch. auctore Kersteno: 45,0 cent. terrae argillaceae, 27,5 t. siliceae, 3,6 oxydi chromii,

Digitized by Google

0,3 calcariae, 0,2 magnesiae, 23,3 aquae. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 485 sq.)

B. CERAMITAE TERREI.

Erdartige Keramite.

(Pond. sp. = 1,0 — 2,2.)

7. Porcellana. (Porzellanerde.)

Spec. 1. Porcellana lenis.

Milde Porzellanerde.

Porzellanerde; W. Kaolin ex parte; Hausm. Feldspath décomposé ou Kaolin; H. Porcelain-Clay; Phill.

Haec species Forchhammero auctore certis rationibus chemicis composita est. $\dddot{A}l^3 \dddot{S}i^4 + 6\dot{H}$. Multas ejus analyses chemicas Forchhammerus, Alex. Brongniartus, Malaguti et Ae. Wolffius nuper protulerunt. (Archives du Mus. d'hist. nat., T. I. p. 243 sqq. Erdm. Journ., Vol. XVII. 1839. p. 118 sq. Vol. XXXI. 1844. p. 129 sqq. Poggend. Ann., Vol. LX. 1843. p. 89 sqq.) Porcellana lenis Auensis auctore Ae. Wolffio ex 48,49 c. terrae siliceae, 37,88 t. argillaceae, 13,58 aquae, 0,18 calcariae cum acido carbonico composita est. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 231.) — A nonnullis recentioribus scriptoribus Porzellana lenis cum Argilla vulgari et Lithomarga vulgari confusa est.

8. *Aleurites.*) (Aleurit.)

Spec. 1. Aleurites tenerrimus.

Feiner Aleurit.

Var. 1. A. t. vulgaris. (*Gemeiner f. A.*)

Kieselmehl. Infusorienerde.

a. A. t. v. albus. (*Weisser g. f. A.*)

Comp. ch. Aleuritae ten. vulgaris albi Ebsdorfensis auctore Wiggersio: 96,85 c. terrae siliceae, 3,15 aquae cum exiguis terrae argillaceae et oxydi ferri particulis.

---

*) Nomen formatum ex ἄλευρον, *farina*, naturam hujus speciei farinae similem significans.

Digitized by Google

(Götting. gel. Anz. 1838. p. 129 et 1065.) In alia Aleuritae ten. vulgaris albi varietate Umcensi Lapponiae auctore Traillio praeter 71,13 c. terrae siliceae, 5,31 t. argillaceae et 0,15 oxydi ferri etiam 22,0 partium continentur, quae a corporibus organicis originem ducunt. (L'Institut, T. IX. 1841. p. 336.)

b. A. t. v. ravus. (*Grauer g. f. A.*)

Var. 2. A. t. Fiorensis. (*Fiorischer f. A.*)
Bergmehl; Hausm. Mountain-Meal; Phill.

Pondere spec. majori (= 1,37); ex 79 c. terrae siliceae, 5 t. argillaceae, 3 oxydi ferri, 12 aquae compositus. Klapr.

Var. 3. A. t. polyhydrus. (*Polyhydrischer f. A.*)
Kieselguhr; Klaproth.

Ex 72,0 c. terrae siliceae, 2,5 t. argillaceae, 2,5 oxydi ferri, 21,0 aquae compositus. Klapr.

Appendix. Farina fossilis chinensis, ab Aleurite tenerrimo diversa, auctore Payeno his partibus constat: 50,6 cent. terrae siliceae, 26,5 t. argillaceae, 9,1 magnesiae, 0,6 calcariae cum oxydo ferri, et 13,2 aquae, inclusis particulis, quas dicunt, organicis. (Erdm. Journ., Vol. XXVI. 1842. p. 42 sqq.)

Annotatio. Aleurites tenerrimus et quae proxime sequuntur mineralia homogenia majorem vel minorem testarum infusoriorum copiam in se continent, quae in ipsorum substantiam commutata sunt. Nihilominus in mineralium systema recipienda sunt nec minori jure quam v. c. Calcites concharum formis praeditus vel alii lapides qui organicorum corporum formas exhibent. Non enim hic agitur de forma sive de petrefactis, quae dicunt, sed de substantia, et nihil attinet qualis sit lapidis cujusdam acrystalli forma, dummodo ejus substantia homogenia sit et peculiaris. Ac tantum

Digitized by Google

abest, ut mineralia illa, de quibus sermo est, ad Quarzi genus pertineant, cui a nonnullis adscripta sunt, ut tota natura a Quarzo differant, quia terra silicea habitu quodam peculiari in iis conspicua et cum aqua aliisque materiis commixta est.

9. *Tripolinus. (Tripel.)

Spec. 1. Tripolinus poliens.

Polirender Tripel.

Var. 1. Tr. p. vulgaris. (*Gemeiner p. Tr.*)

Tripel; W. Polirtripel. Tripoléenne; Marcel de Serres. Thermantide tripoléenne; H. Tripoli; Phill. Terra Tripolitana.

a. Tr. p. v. atypotus. (*Derber g. p. Tr.*)

α. Albidus.

β. Ravidus.

γ. Flavidus.

Diversae materiae cum Tripolino pol. vulg. atypoto a nonnullis confusae sunt.

b. Tr. p. v. pulvereus. (*Staubartiger g. p. Tr.*) Tripolinus p. vulgaris pulvereus (Tripoléenne) ad ripam fluvii Bartae in regione circa Croyselles repertus, auctore Marc. de Serres compositus est ex 90,00 c. terrae siliceae, 6,0 t. argillaceae, 3,0 calcariae, 1,0 magnesiae et 1,1 oxyduli ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXVI. 1842. p. 57.)

Var. 2. Tr. p. fissilis. (*Dünnschiefriger p. Tr.*)

Polirschiefer; W. Tripelschiefer. Infusorientripel. Infusorienschiefer. Silbertripel. Schiste tripoléen; H. Polishing Slate; Phill.

Appendix. 1. Schistus nomine *Saugschiefer* (*Saugkiesel*) notus, varietas indurata Tripolini polientis fissilis esse videtur.

2. Dysodilus. (*Dysodil. Stinkkohle.*) Schistus ex tenuissimis laminis constans, Tripolino pol. fissili comparandus, multo bitumine mixtus, quo factum est, ut Lithanthrax orphnioconius habitus sit. Huic schisto corundem, quae in Tripolino pol.

Digitized by Google

fissili continentur, generum infusoriorum testas inesse **Ehrenbergius** docuit. Auctore **Delessio** Dysodilus Glimbachensis excepto bitumine ex 38,33 c. terrae siliceae, 22,03 t. argillaceae et 24,23 oxydi ferri constat. (Delesse, Thèse sur l'anal. ch. etc. 1843. p. 1.)

10. ***Captolithus.***) (Klebschiefer s. Kaptolith.)

Spec. 1. **Captolithus Parisiensis.**

Pariser Klebschiefer.

Klebschiefer; W. Argile feuilleté happante. Adhesive Slate; Phill.

C. CERAMITAE SOLIDI NON OPALOIDEI.

Appendicis instar ad tribum Ceramitarum.

Dichte nicht opalartige Keramite.

(Pond. sp. = 2,0 — 2,8.)

Lapides acrystalli adspectu homogenii, qui simplicium mineralium faciem prae se ferunt; quorum si qui non simplices habendi sint, eos intimis partibus mechanice ita permixtos atque confusos esse necesse est, ut mixtio non dignoscatur. Igitur species dubiae. Male autem interdum uno nomine, v. c. nominibus Ardesiae et Ceramolithi diversi lapides significantur, quorum alii simplices alii mechanice compositi sunt.

AA. Ceramitae solidi nec opaloidei nec schisti.

Dichte nicht schiefrige, nicht opalartige Keramite.

1. ***Ostracites.****) (Ostracit s. Feuerthon.)

Natürlicher gebrannter Thon.

Lapis homogenius, ab Argilla et Ampelite vulgari longe diversus, quamvis ex alterutro igne ortus.

Appendix. **Plinthites.** (*Plinthit; Thomson.*) Ostracitae simillimus.

---

*) Nomen formatum ex *κάπτω*, *celeriter imbibo*, significans, hoc lapide aquam celeriter imbibi.

) Nomen ex vocabulo graeco *ὄστρακον*, *argilla usta*, formatum. Notus etiam Graecis erat lapis quidam, *ὀστρακίτης λίθος* nominatus, quo **Veltheimius os sepiae significari voluit, quae interpretatio vix approbanda esse videtur, quia os sepiae alio nomine *σηπίον* apud Graecos insignitum fuisse constat.

Digitized by Google

2. *Teratolithus. (Teratolith.)

Sächsische Wundererde. Eisensteinmark; Br. Verhärtetes Steinmark ex parte; W. Terra miraculosa Saxoniae. Argile Lithomarge violacée; H.

3. *Natroceramites. (Natrokeramit s. Pfeifenstein.)

Pipe-Stone; Thomson.

4. *Ceramolithus. (Keramolith s. Thonstein.)

Thonstein; W. Eisenthon ex parte. (Olim verhärteter Thon.)

Haud raro diversa mineralia cum Ceramolitho confunduntur. Lapis quidam pro Ceramolitho habitus, in regione circa Misenam repertus, auctore Schafhäutlio compositus est ex 76,45 c. terrae siliceae, 14,88 t. argillaceae, 6,60 kalii, 0,90 oxydi ferri ac mangani, et 0,93 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LI. 1844. p. 258.) An hic vere Ceramolithus sit, quaeritur. — Quamquam Orthoclasius dyschoneutus vulgaris solidus solutione quadam ita immutatur, ut duritie imminuta Ceramolitho similis sit atque etiam transire in eum videatur, tamen adhuc non comprobatum est, omnem Ceramolithum soluto Orthoclasio ortum esse.

Appendix. Ceramolitho affines sunt: 1) *Wacke* et *Eisenthon* ex parte; *W.*, quorum maxima pars saxa mechanice mixta esse videntur. 2) Scorilithus. (*Skorilith; Thomson.*)

BB. Ceramitae solidi schisti.

Schieferige dichte Keramite.

5. *Ardesia. (Thonschiefer.)

Var. 1. Ardesia vulgaris. (*Gemeiner Thonschiefer.*)

Thonschiefer; W. Schiste argileux. Phyllade; Brongniart. Ardoise. Argilla schistus. (Schieferstein.) Bombit; Bournon. (?)

Ardesia vulgaris Pragensis auctore Pleischlio has partes chemicas continet: 67,50 cent. terrae siliceae, 15,89 t. argillaceae, 3,67 magnesiae, 2,24 calcariae, 1,23 kalii, 5,85 oxydi ferri, 2,11 natri, 0,3 terrae strontiae, 0,08 oxydi mangani. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 45 sqq.)

Plurimi inveniuntur schisti eodem Ardesiae nomine appellati, sed heterogenii, a vera Ardesia vulgari diversi.

Digitized by Google

Var. 2. Ardesia cos. (*Wetzschiefer.*)
Wetzschiefer; W. Schiste novaculaire; H. Novaculite. Novacularis.

6. ***Ampelites.** (Ampelit.)

Var. 1. Ampelites anthracodes. (*Kohliger Ampelit.*)
Alaunschiefer; W. Vitriolschiefer ex parte. Schiste alunifère; H. Ampélite alumineux; Brochant. Schistus carbonarius.

Comp. ch. Ampelitae anthracodis Bornholmensis auctore Forchhammero: 59,86 c. terrae siliceae, 15,89 t. argillaceae, 1,68 magnesiae, 0,99 calcariae, 3,72 kalii cum exigua natri particula, 8,65 carbonis, 0,82 sulphuris, 0,50 oxydi ferri, 6,90 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 397.)

Appendix. Schistus graphicus. (*Zeichenschiefer. Schwarze Kreide.* Schiste graphique; H. Ampélite graphique; Brochant. Mélantérite.) Ex argilla et Graphite intime inter se mixtis ortus esse videtur.

Var. 2. Ampelites bituminosus. (*Bituminöser Ampelit.*)
Brandschiefer; W. Schiste bituminifère; H. Bituminous Shale; Phill.

Var. 3. Ampelites vulgaris. (*Gemeiner Ampelit.*)
Schieferthon; W. Kräuterschiefer; Br. Kohlenschiefer ex parte. Argile feuilletée; H. Argile schisteuse; Broch. Phytoschistus. Slate Clay; Phill.

II. ARGILLITAE PINGUES,
sive
PIOLITHI.*)

Fettige Thone
sive
Piolithe.

(*Talkthone. Porodini ex parte; Br.*)

A. PIOLITHI LEVIORES.

Leichtere Piolithe.

(Pond. spec. = 1,6 — 2,4; Lithomargae = 2,3 — 2,5.)

1. **Argilla.** (Thon.)

*) Nomen ex voc. πῖος, *adeps*, et λίθος, *lapis* compositum.

Spec. 1. **Argilla vulgaris.**
Gemeiner Thon.

Var. 1. A. v. plastica. (*Plastischer gem. Th.*)
Töpferthon; W. Pfeifenthon, Porzellanthon et Töpferthon; Hausm. Argile glaise; H. Argile plastique. Potter's Clay et Pipe Clay; Phill.

Var. 2. A. v. ferruginea. (*Bunter gem. Th.*)
Bunter Thon; W. (Laterit?)

Lutum. (*Lehm. Letten.* Loam.) Argilla vulgaris particulis Hydrosideritae vulgaris ochrei aliisque materiis inquinata.

Spec. 2. **Argilla cimolia.**
Cimolischer Thon.
Cimolit; Klaproth. *Κιμωλία;* Diosc. Creta cimolia; Plin.
(Compositione chemica 5,5 centesimis kalii, quas in se continet, distinctus.)

Appendix. 1. Catlinites. (*Catlinit; Jackson. Indischer Pfeifenthon.*) Argillae vulgari affinis; auctore Jacksone compositus ex 48,2 c. terrae siliceae, 28,2 t. argillaceae, 6,0 magnesiae, 5,0 oxydi ferri, 0,6 oxydi mangani, 8,4 aquae. (Silliman, americ. Journ., Vol. XXXV. 1839. p. 388.)

2. Sinopites. (*Sinopit; Hausm. Sinopische Erde; Klapr. Σινωπὶς;* (?) Theophr.) Plinthochromus; et Argillitae vulgari ferrugineae et Bolo similis.

2. *Melinites.*) (Gelberde.)

Spec. 1. **Melinites pictorum.**
Färbende Gelberde.
Gelberde; W. Argile ocreuse jaune; H.

3. *Nontronites. (Nontronit.)

Spec. 1. **Nontronites hydrophanes.**
Hydrophaner Nontronit.
Nontronit; Berthier.

---

*) Nomen formatum ex vocabulo gr. *μήλινος* s. *μηλινοειδής, colore flavo* ut malorum cydoniorum.

Digitized by Google

4. Bolus. (Bolus.)

Spec. 1. Bolus medicinalis.*)

Medicineller Bolus.

Bol; W. Bolarerde. Lemnische Erde ex parte. Siegelerde. Terra sigillata ex parte. Terra miraculosa. Argile bolaire. Bole de Sinopis; Beud. Bol; Phill.

Var. 1. B. m. badius. (*Brauner med. B.*)

Var. 2. B. m. rutilus. (*Rother med. B.*)
Erinites (*Erinit; Thoms.*) ad Bolum med. rutilum referendus esse videtur.

Var. 3. B. m. luteus. (*Isabellgelber med. B.*)

Appendix. 1. Sphragites. (*Sphragit; Karsten. Λημνία σφραγὶς* Graecorum. Terra Lemnia et sigillata ex parte.) Omnino diversus a Bolo medicinali, sed nondum omnibus notis cognitus.

2. Terra quaedam rosea, Bolo medicinali proxime affinis (*Bol von Stolpen*), in Basalte Stolpensi reperta, auctore Rammelsbergio ex 45,9 c. terrae siliceae, 22,1 t. argillaceae, 3,9 calcariae, 25,8 aquae et perexiguis magnesiae et oxydi ferri particulis mixta est. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 180.)

3. Ochranus. (*Ochran; Br.*) Orawiczensis; Bolo medicinali quidem simillimus, sed majori pondere specifico et compositione chemica distinctus. Auctore Kersteno compositus est ex 43,0 c. terrae argillaceae, 31,31 t. siliceae, 1,2 oxydi ferri et 21,0 aquae.

4. Rhodalites. (*Rhodalit; Thoms.*) Praecipue multo minori terrae argillaceae copia insignis.

5. Siderobolus. (*Siderobol; Br.*) Majori pondere specifico distinctus, ceteris notis Bolo medicinali aequalis.

---

*) Propter multiplicem hujus speciei usum in medicina sic dictus.

Digitized by Google

6. *Fettbol; Freiesleben.* (Bolus ferricus; Br.) Maximam oxydi ferri copiam continens.

7. Chalilithus. (*Chalilith; Thoms.*) Bolo medicinali similis esse dicitur.

5. ***Oropion.***) (Bergseife.)

Spec. 1. **Oropion graphicum.**

Schreibende Bergseife.

Bergseife; W. (Bockseife.) Savon de montagne; Beud.

Var. 1. O. gr. piceum. (*Schwarze schr. B.*)

Var. 2. O. gr. fuscum. (*Schwärzlichbraune B.*)

6. ***Smectites.****) (Walkererde s. Smektit)

Spec. 1. **Smectites fragilis.**

Zerbrechliche Walkererde.

Walkererde; W. Walkthon; Hausm. Argile smectique; H. Fuller's Earth; Phill. Terra fullonum.

Var. 1. Sm. fr. ravidus. (*Grünlichgraue z. W.*)

Var. 2. Sm. fr. subviridis. (*Gelblichgrüne z. W.*)

Singulae hujus varietatis partes oxydo ferri hydrato maculatae sunt.

7. ***Chlorophaeites.*** (Chlorophäit.)

Spec. 1. **Chlorophaeites polysiderus.**

Polysiderischer Chlorophäit.

Chlorophäit; Macculloch. Chlorophacit. (Sideroklept?)

Comp. ch. Chlorophaeitae polysideri ex insula Suderöe Faröensi auctore Forchhammero: 32,85 cent. terrae siliceae, 21,56 oxyduli ferri, 3,44 magnesiae, 42,15 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 399.)

8. ***Pinguites.*** (Pinguit.)

Spec. 1. **Pinguites fragilis.**

Zerbrechlicher Pinguit.

Pinguit; Br. Sialus ferricus; Br.

9. ***Pimelites.*** (Pimelit.)

Spec. 1. **Pimelites silesiacus.**

Schlesischer Pimelit.

Pimelit; Karsten.

---

*) Nomen compositum ex ὄρος, *mons*, et πῖον, *adeps* s. *pinguetudo*.

**) Σμηκτ'ς (Smectis) aqud veteres Graecos vocabatur terra quaedam, quae purgandis pannis inserviebat.

Digitized by Google

Appendix. Razoumoffskinus. (*Razoumoffskin; John.*) Parum cognitus. Una cum Pimelite silesiaco repertus, sed compositione chemica et habitu ab eo diversus.

10. *Malthacites. (Malthacit.)

Spec. 1. **Malthacites Lobaviensis.**

Löbauischer Malthacit.

Malthacit; Br. Sialus aluminicus; Br.

11. *Halloyites. (Halloyit.)

Spec. 1. **Halloyites hydrophanes.**

Hydrophaner Halloyit.

Halloysit; Berthier. Galapektit; Br.

Appendix. 1. Gummites. (*Gummit; Br.*) Multo minori terrae siliceae (15,0) majorique t. argillaceae (44,5) et aquae (40,5) copia ab Halloyite hydrophane, cui similis est, differt.

2. Lenzinus. (*Lenzin; John.*) Eiflensis.

3. Severites. (*Severit; Brooke. Lenzinit; Leon-Dufour.*) Prope St. Sévère in Gallia repertus.

12. *Collyrites. (Kollyrit.)

Spec. 1. **Collyrites hydrophanes.**

Hydrophaner Kollyrit.

Kollyrit; Karsten. Alumine hydratée silicifère; Lelièvre. Siliciferous Hydrate of Alumina; Phill.

Appendix. Scarbroites. (*Scarbroit; Vernon.*) Parum cognitus. Thomsone auctore acrystallus, solidus.

13. *Alumocalcites. (Alumocalcit.)

Spec. 1. **Alumocalcites opaloides.**

Opaloidischer Alumocalcit.

Alumocalcit s. Catharites alumocalcarius; Br.

14. *Smelites.*) (Smelit.)

Spec. 1. **Smelites hungaricus.**

Ungarischer Smelit.

---

*) Nomen formatum ex voc. σμήλη, *sapo*.

Digitized by Google

A me descriptus in Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 39 sq. Secundum analysin ab Oswaldo institutam compositus ex 50,0 c. terrae siliceae, 32,0 t. argillaceae, 2,1 natri, 2,0 oxydi ferri, 13,0 aquae. (Loc. cit.) Strati instar Trachytae insidens in regione Telkibanyensi Hungariae repertus.

15. **Sepiolithus.***) (Meerschaum s. Sepiolith.)

Spec. 1. **Sepiolithus tenax.**

Züher Meerschaum.

Meerschaum; W. Myrzer. In Turcia: Kilkeffi s. Kefekil. (Kefekillith?)

Sepiolithus tenax Thebaïcus, oxydo ferri mechanice immixto rutilus factus, auctore Francisco de Kobell has partes continet: 48,0 c. terrae siliceae, 20,06 magnesiae, 12,4 oxydi ferri non ad veram lapidis indolem pertinentis, et 19,6 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXVIII. 1843. p. 482.)

Aphrodites (*Aphrodit; Dr. Berlin*), Tabergensis est varietas Sepiolithi tenacis, minorem aquae copiam continens. (Berzelius Jahresber., Jahrg. XXI. 1841. p. 170.)

Appendix. Quincytes. (*Quincit; Berthier.*) Incerti generis, sed chemica natura Sepiolitho affinis.

16. ***Dermatites.** (Dermatit.)

Spec. 1. **Dermatites saxonicus.**

Sächsischer Dermatit.

Dermatin; Br. (Getropfter Serpentin; Gelpke. Serpentinsinter; Ficinus.)

17. ***Cerolithus.** (Cerolith.)

Spec. 1. **Cerolithus dysdiaclastus.**

Dysdiaklastischer Cerolith.

Gymnit; Thomson.**)

Colore pallide-aurantiaco. Comp. ch. Cerolithi dysdiaclasti Baltimorensis auctore Thomsone:

---

*) Graecum vocabulum σηπίον primum os sepiae, deinde „spumam marinam“ significabat, quo nomine aut nihil aliud quam os sepiae ipsum appellabatur, aut alia quaedam substantia cum eo confusa. Inde formatum est nomen *Sepiolithus* sive lapis, quem spumam marinam vocant.

**) Thomson huic speciei nomen *Gymnites* dedit, quoniam in collibus nudis (the bare hills) prope Baltimore reperta est. (!)

Digitized by Google

40,16 cent. terrae siliceae, 36,0 magnesiae, 1,16 t. argillaceae, 0,8 calcariae, 21,6 aquae. (Lond. Edinb. etc. philos. Mag., 3. Ser., Vol. XXII. 1843. p. 191. Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 497. sq.)

Spec. 2. **Cerolithus fragilis.**

Zerbrechlicher Cerolith.

Kerolith; Br. Cerolith. (Wachsstein.) Hydrosilicit; Kuh.

Var. 1. C. fr. cereus. (*Wachsgelber z. C.*)

Var. 2. C. fr. subviridis. (*Blassgrüner z. C.*)

Var. 3. C. fr. albus. (*Weisser z. C.*)

Cerolithus fr. albus Zöblitzensis auctore Mellingio continet: 47,12 c. terrae siliceae, 36,12 magnesiae, 2,57 t. argillaceae, 2,92 oxyduli ferri et 11,5 aquae. (Rammelsb. Repert., H. I. 1843. p. 79.) Cerolithus fr. auctore Delessio: 53,5 terrae siliceae, 28,6 magnesiae, 0,9 t. argillaceae et oxydi ferri, 16,4 aquae. (Delesse, thèse sur l'empl. de l'anal. ch. etc. p. 20.) Cerolithus fr. silesiacus auctore O. B. Kühnio: 46,96 c. terrae siliceae, 31,26 magnesiae et 21,22 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LIX. 1846. p. 368.) — Analyseos chemicae Cerolithi fr. albi Kosemitzensis a Maackio institutae summa, quam Pfaffius proposuit (conf. libr. meum Grundr. d. Min. p. 553), falsa erat.

Var. 4. C. fr. ferruginosus. (*Rothbrauner z. C.*)

Varietas nova silesiaca.

Appendix. Deweylites. (*Deweylit; Allen.*) Ad Cerolithi genus fortasse referendus.

18. *Lithomarga.*) (Steinmark.)

Lithocolla; Br. (*Λιϑοκόλλα;* Dioscorides, V. 164.)

Spec. 1. **Lithomarga vulgaris.**

Gemeines Steinmark.

Steinmark ex parte; W. Argile lithomarge; H. Lithomarge; Phill.

Var. 1. L. v. rubellula. (*Fleischrothes g. St.*)

Carnat; Br.

Pond. spec. = 2,5.

---

*) Non video, cur hoc nomine vetustissimo non utamur.

Digitized by Google

Var. 2. L. v. alba. (*Weisses g. St.*)

a. L. v. a. levior. (*Leichteres w. g. St.*)

Glagerit; Br.

Pond. spec. = 2,35 — 2,38.

b. L. v. a. ponderosior. (*Schwereres w. g. St.*)

Tuesit; Thomson.

Pond. spec. = 2,5.

Appendix. Melopsites. (*Melopsit; Br.*) Pond. sp. = 2,58, parum labiis adhaerens; ceteris notis cum Lithomarga vulgari congruens.

Spec. 2. **Lithomarga Freieslebeni.**

Freiesleben'sches Steinmark.

Talksteinmark; Freiesleben. Myalin; Br.

Pond. spec. = 2,4 — 2,5.

Appendix. *Streifenthon; Freiesleben.* Ad Lithomargam pertinere videtur.

B. PIOLITHI PONDEROSIORES.

Schwerere Piolithe.

(Pond. sp. = 2,6 — 3,0.)

19. * Zorgites. (Zorgit.)

Spec. 1. **Zorgites euglyphes.*)**

Euglyphischer Zorgit.

„Grünes Steinmark" von Zorge; Rammelsberg.

A Lithomarga vulgari, cum quà confusa est, haec species distinctissime differt primum multo majori pondere specifico = 3,08, deinde eo, quòd labiis non adhaeret, denique diversa compositione chemica, praesertim kalii copia haud exigua et parva magnesiae copia. Analyseos hujus speciei a Rammelsbergio institutae summa haec est: 49,75 cent. terrae siliceae, 29,88 t. argillaceae, 6,61 oxydi ferri, 6,35 kalii, 1,47 magnesiae, 0,43 calcariae, 5,48 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 152.)

20.

---

*) Haec species non minus quam Steatites vulgaris idonea est, quae cultro sculpatur, ideoque *euglyphes* appellata.

Digitized by Google

20. *Seladonites. (Grünerde s. Seladonit.)

Spec. 1. Seladonites pictorum.

Maler-Grünerde.

Grünerde; W. (Talc chlorite zographique; H.)

Appendix. Glauconites. (*Glaukonit.*) Utrum ad Seladoniten referendus sit necne, nondum extra dubium positum est. Auctore Rogersio Glauconites ex saxo arenaceo viridi Gay-Headensi (Massachusetts) compositus est ex 56,7 c. terrae siliceae, 13,32 t. argillaceae, 20,1 oxydi ferri, 1,176 magnesiae, 1,624 calcariae. (Dana, Syst. of Min., 2 Ed. 1844. p. 525.)

21. Agalmatolithus. (Agalmatolith.)

Spec. 1. Agalmatolithus leucoconius.

Weissstrichiger Agalmatolith.

Bildstein; Klapr. Agalmatolith; Karsten. Chinesischer Speckstein. Untheilbarer Glyphinsteatit; M. Talc glaphique; H. Pagodite; Beud. Koreïte. Lardite.

Var. 1. A. l. viridis. (*Grüner w. A.*)

Var. 2. A. l. luteus. (*Isabellgelber w. A.*)

Var. 3. A. l. rubellulus. (*Fleischrother w. A.*)

Var. 4. A. l. ravidus. (*Grauer w. A.*)

Appendix. 1. Lapis Punamu sive *Beilstein* Agalmatolitho maxime affinis est.

2. Oncosinus. (*Onkosin; v. Kobell.*) Salisburgensis. Compositione chemica Agalmatolitho simillimus.

22. Steatites. (Speckstein s. Steatit.)

Spec. 1. Steatites vulgaris.

Gemeiner Speckstein.

Speckstein; W. Steatit ex parte. Pseudomorpher Glyphinsteatit; (?) M. (Briançoner Kreide.) Talc stéatite; H.

Aquae, quam in se continet, copia exigua.

Var. 1. St. v. albus. (*Weisser gem. Sp.*)

Steatites vulgaris albus Nyntschenensis Hungariae auctore Delessio ex 64,85 cent. terrae siliceae, 28,53 magnesiae, 1,4 oxyduli ferri, 5,22 aquae constat. $5\dot{M}\dddot{Si}+2\dot{\dot{H}}$. (Revue scientif. et industr.,

Digitized by Google

T. XXV. p. 109. Millon et Reiset, Annuaire de Chim. etc. 1847. p. 281 sq.) Steatiten vulgarem a Talco diversum esse, id quod ex toto ejus habitu elucet, etiam Delessio auctore comprobatur. Alia enim est Steatitae vulg., alia Talci vulgaris formula chemica. Aquae autem, quam Steatites vulgaris continet, copia variabilis est. Nam in Steatite vulgari Voigtsbergensi Saxoniae Kersteno auctore praeter 66,02 c. terrae siliceae, 31,94 magnesiae, 0,81 oxyduli ferri, 0,75 natri cum kalii particula non nisi 0,2 cent. aquae continentur. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 36 sqq.)

Ad Steatiten vulgarem pertinet lapis quidam, cui falso Agalmatolithi nomen impositum est, auctore Wackenrodero compositus ex 61,96 c. terrae siliceae, 33,03 magnesiae, 0,74 oxydi ferri et 3,47 aquae. (Loc. cit. Vol. XXII. 1841. p. 13.)

Var. 2. St. v. ravus. (*Grauer g. Sp.*)

Var. 3. St. v. rutilus. (*Hellrother g. Sp.*)

Var. 4. St. v. luteus. (*Isabellgelber g. Sp.*)

Var. 5. St. v. viridis. (*Grüner g. Sp.*)

Var. 6. St. v. caeruleus. (*Himmelblauer g. Sp.*)

In schisto quodam nigro prope Neurode in Silesia repertus. (1843.)

Spec. 2. **Steatites saponoides.**

Seifenartiger Speckstein s. *Seifenstein.*

Aquae, quam in se continet, copiae 10,3—11,0 centesimae.

Var. 1. St. s. maroccanus. (*Marokkanischer Seifenstein.*)

Colore fusco. Damourio auctore compositus ex 55,0 c. terrae siliceae, 28,0 magnesiae, 1,4 oxydi ferri, 1,2 t. argillaceae, 1,0 calcariae, 0,5 kalii, 10,35 aquae. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., Tom. VIII. 1843. p. 316 sq.)

Var. 2. St. s. Dalarnensis. (*Dalarnischer Seifenstein.*)

Saponit et Piotin; Svanberg.

In loco natali mollitie butyri; auctore Svanbergio compositus ex 50,89 c. terrae siliceae, 26,52

Digitized by Google

magnesiae, 9,4 t. argillaceae, 0,77 calcariae, 0,05 oxydi ferri, 11,06 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LIV. 1841. p. 267 sq. Vol. LVII. 1842. p. 166.)

Var. 3. St. s. cornubicus. (*Cornwalliser Seifenstein.*)
Seifenstein; Klaproth. Soapstone.

Comp. ch. auctore Svanbergio: 46,0 c. terrae siliceae, 33,3 magnesiae, 8,0 t. argillaceae, 0,7 calcariae, 0,4 oxydi ferri, 11,0 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LVII. 1842. p. 170.)

Appendix. 1. Steatites sic dictus Snarumensis, ab omnibus Steatitae varietatibus diversus, auctore Hochstettero compositus est ex 32,03 c. terrae siliceae, 37,03 magnesiae, 12,52 t. argillaceae, 4,48 oxydi ferri, 16,19 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXVII. 1842. p. 377.)

2. Steatites perperam sic dictus ex monte Schischimskaja Gora in regione Slatoustensi, subviridis, pond. spec. = 2,5, auctore R. Hermanno compositus est ex 25,60 c. terrae siliceae, 30,96 magnesiae, 22,21 t. argillaceae, 5,0 oxydi ferri, 13,43 aquae, 2,25 partium insolubilium. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 17 sq.)

3. Orawiczites. (*Orawiczit; Br. Nertschinskit; Razoumoffski.*) Halloyitae quidem similis, sed multo majori pondere specifico (= 2,7) insignis.

Appendix ad ordinem Argillitarum.

1. Hverlera nominatus est lapis argillaceus islandicus, ex 50,99 cent. terrae siliceae, 19,96 magnesiae, 7,39 t. argillaceae, 21,21 oxydi ferri et 0,46 acidi titanici compositus. (Berzelius Jahresber., Jahrg. XXIII. 1843. p. 265.)

2. Delanowites. (*Delanowit.*) Stratis (?) albis et rubellis alternantibus insignitus; ex terra silicea, t. argillacea, aqua cum exiguis oxydi mangani partibus compositus. Dordognensis. (Haidinger, Handb. d. bestimm. Min., 1845. p. 576.)

Digitized by Google

Ordo XIV.

MARGAROPHYLLITAE.

Margarophyllite.

(*Glimmerartige Mineralien sensu latiori.*)

I. MARGAROPHYLLITAE LIPOIDEI.*)

Talkartige Margarophyllite.

A. MARGAROPHYLLITAE LIPOIDEI LEVIORES.

Leichtere talkartige Margarophyllite.

(Pond. sp. = 2,3 — 2,4, Völkneritae 2,0.)

1. Hydrargillites. (Hydrargillit.)

Spec. 1. **Hydrargillites axotomus.**

Axotomer Hydrargillit.

Hydrargillit; **) G. Rose.

Crystallomorphus (prismatibus regularibus hexagonis) et atypotus, structura crystallina, granulosa. Uralensis. Ut Gustavus Rose primus intellexit, ex terra argillacea et aqua constat. Nuperrime R. Hermannus analysin hujus speciei chemicam instituit, cujus summa haec est: 64,03 cent. terrae argillaceae et 34,54 aquae cum 1,43 c. acidi phosphorici, quo, quum ad veram compositionem non pertineat, remoto 65,56 c. t. argillaceae et 34,44 aquae restant. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 11 sq.)

Appendix. Felsöbanites. (*Felsöbanit.*) Globulorum albidorum formas exhibens, ex terra argillacea et aqua constare dicitur.

2. Brucites. (Brucit.)

Spec. 1. **Brucites lamellosus.**

Blätteriger Brucit.

Brucit ex parte. Wassertalk. Hydrotalk. Talkhydrat. Magnesinphyllit et Magnesin; Br. Rhomboedrischer Kuphonglimmer; M. Magnésie hydra-

*) Sic dicti quia, adspectu et tactu pingues, Talco magis minusve similes sunt. (Epitheton formatum ex λίπος, sebum.)

**) Nomen confusioni facile locum praebens, quia idem nomen generi Wawellitae et primum impositum est et a nonnullis adhuc imponitur.

Digitized by Google

tée; H. Brucite; Beud. Native Magnesia; Bruce. Hydrate of Magnesia; Phill.

3. *Nemalites. (Nemalit.)

Spec. 1. **Nemalites fibrosus.**

Faseriger Nemalit.

Nemalit; Nuttall.

Compositio ch. Nemalitae fibrosi Hobokensis Americae auctore Connello: 57,86 cent. magnesiae, 0,8 terrae siliceae, 2,84 oxyduli ferri, 10,0 acidi carbonici, 27,96 aquae. (Edinb. new philos. Journ., Vol. XLI. 1846. p. 387. Silliman americ. Journ., 2 Ser., Vol. III. 1847. p. 266. Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 235.)

4. *Völknerites. (Völknerit.)

Spec. 1. **Völknerites axotomus.**

Axotomer Völknerit.

Völknerit; R. Hermann.

Crystallis prismaticis hexagonis albis splendentibus, tactu pinguibus; auctore R. Hermanno compositus ex 38,59 c. magnesiae, 17,65 terrae argillaceae, 43,76 aquae. $\dot{M}g^6 \dddot{A}l + 15\dot{H}$. In monte Schischimskaja prope Slatoust regionis Uralensis nuper repertus. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 12 sq.)

Appendix. Hydrotalcites. (*Hydrotalkit; C. Hochstetter.*) Lamellosus, flexibilis, Steatitae sic dicto Snarumensi insidens; auctore C. Hochstettero compositus ex 36,30 cent. magnesiae, 12,0 terrae argillaceae, 6,9 oxydi ferri, 10,54 acidi carbonici, 32,66 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXVII. 1842. p. 376 sq.)

Appendix ad tribum Margarophyllitarum lipoideorum leviorum.

1. Anauxites. (*Anauxit; Br.*) Microcrystallus, monotomus, pondere specif. = 2,26; auctore Plattnero terram siliceam, argillaceam, magnesiam et 11,5 c. aquae continens.
2. Cuphoites. (*Kupheit; Br.*) Squamoso-cry-

Digitized by Google

stallinus, tactu pinguis, pondere spec. = 1,9, aquae magnam copiam continens. (Breithaupt, Handb. d. Min., Vol. II. 1841. p. 393.)

B. MARGAROPHYLLITAE LIPOIDEI PONDEROSIORES.

Schwerere talkartige Margarophyllite.

(Pond. sp. = 2,6 – 2,8.)

5. Talcum. (Talk.)

Spec. 1. Talcum vulgare.

Gemeiner Talk.

Talk; W. Prismatischer Talkglimmer ex parte; M. Talc ex parte; H.

Var. 1. T. v. lamellosum. (*Blätteriger g. T.*)

a. T. v. lam. megaphyllum. (*Grossblätteriger g. T.*)

α. Album. (*Weisser.*)

Comp. ch. Talci vulg. lam. megaphylli albi Chamounyensis auctore Marignaco: 62,58 cent. terrae siliceae, 35,4 magnesiae, 1,98 oxyduli ferri, 0,04 aquae. (Biblioth. univ. de Genève, Janv. 1844.) Comp. ch. Talci v. l. megaphylli ex provincia americana Rhode-Island auctore Delessio: 61,75 c. terrae siliceae, 31,68 magnesiae, 1,7 oxydi ferri, 4,83 aquae. Delessio auctore Talcum vulgare majorem aquae copiam immixtam habet, quam quae ei inesse plerumque creditur; maxima enim ignis vi opus est, ut omnis, quam in se continet, aquae copia ei eripiatur. (Revue scientif. industr., T. XXV. p. 107 sq. Millon et Reisset Annuaire de Chim. etc., 1847. p. 279.)

β. Viride. (*Grüner.*)

b. T. v. lam. squamosum s. microphyllum. (*Schuppig-blätteriger g. T.*)

α. Album. (*Weisser.*)

β. Flavidum. (*Gelber.*)

γ. Viride. (*Grüner.*)

Digitized by Google

Var. 2. T. v. radiatum et fibrosum. (*Strahlig-faseriger g. T.*)

Huic varietati adnumerandus est „Neolithus“ (*Neolith; Th. Scheerer*), Arendalensis, qui non nisi paulo minori terrae siliceae copia a ceteris varietatibus differt, terram argillaceam autem, quam in se continet, cum Talco vulgari schisto Gasteinensi et parvam aquae copiam cum Talco vulg. megaphyllo provinciae Rhode-Island communem habet. Partes ejus chemicae auctore Th. Scheerero hae sunt: 52,28 c. terrae siliceae, 31,24 magnesiae, 3,79 oxyduli ferri, 0,89 oxyduli mangani, 0,28 calcariae, 4,04 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. p. 287 sqq. 292.) Quum etiam omnibus notis physicis cum Talco vulgari congruat, proprio nomine hujus varietatis non opus est.

Var. 3. T. v. schistum. (*Schiefriger g. T.*)
Schiefertalk. Talkschiefer.

Talci v. schisti Gasteinensis compositio chemica auctore Wornum haec est: 57,83 c. terrae siliceae, 25,58 magnesiae, 7,06 t. argillaceae, 9,45 oxydi ferri. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 145.)

Var. 4. T. v. solidum. (*Dichter g. T.*)
Dichter Talk ex parte. Verhärteter Talk.

Appendix. Lapis ollaris. (*Topfstein; W. Schneidestein. Lavezstein.* Talc ollaire; H.)

6. *Nacrites. (Nakrit.)

Spec. 1. Nacrites Wicklowensis.

Wicklowischer Nakrit.
Nakrit; Thomson. Talcit; Kirwan.

Appendix. 1. Nacrites a Vauquelino sic dictus Alpium, et Nacrites a Thomsone nominatus Mainensis Americae compositione chemica a Nacrite Wicklowensi magnopere differunt. Ceterum de Nacrite magna apud auctores confusio est. Quaenam natura chemica Nacritae saxonici sit, non constat.

Digitized by Google

2. Pholerites. (*Pholerit; Guillemin.*) Nacritae affinis, majori terrae argillaceae et multo majori (15,3 c.) aquae copia ab eo differt.

7. Pyrophyllites. (Pyrophyllit.)

Spec. 1. **Pyrophyllites leptophanes.***)

Leptophaner Pyrophyllit.

Pyrophyllit; Hermann. Strahliger Talk ex parte. Pyrauxit; Br.

Var. 1. P. l. albidus. (*Weisser l. P.*)

Comp. ch. hujus varietatis Spaaensis auctore Rammelsbergio: 66,14 c. terrae siliceae, 25,87 t. argillaceae, 1,49 magnesiae, 0,39 calcariae, 5,59 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. p. 514.)

Var. 2. P. l. aeruginosus. (*Spangrüner l. P.*)

Appendix. Vermiculites. (*Vermiculit; Thomson.*) Non satis cognitus.

8. Chlorites. (Chlorit.)

Chlorit ex parte; W. Astrites ex parte; Br. Talc chlorite ex parte; H.

Franciscus de Kobell, Varrentrappius et Berzelius diversas formulas chemicas Chloritae proposuerunt.

Spec. 1. **Chlorites polysiderus.**

Polysiderischer Chlorit.

Eisenchlorit. Chlorit ex parte; W. et v. Kobell. Rhomboedrischer Talkglimmer ex parte; M. Ogkoit; Br. (Onkoit.)

Oxyduli ferri, quod in se continet, 26—30 cent.

Var. 1. Chl. p. lamellosus. (*Blätteriger p. Chl.*)

Blätteriger et gemeiner Chlorit maxima ex parte; W.

a. Megaphyllus. (*Grossblätteriger.*)

b. Microphyllus s. squamosus. (*Schuppig-blätteriger.*)

Chlorites polysiderus lamellosus Raurisensis Salisburgi auctore Francisco de Kobell has partes chemicas continet: 26,06 cent. terrae siliceae, 14,69 magnesiae, 18,47 t. argillaceae, 26,87 oxyduli ferri, 0,62 oxyduli mangani, 10,45 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XVI. 1839. p. 473.) Chlorites p. lamellosus Bourg-d'Oisansensis auctore Ma-

*) Λεπτοφανής, natura tenera conspicuus.

Digitized by Google

rignaco: 26,88 c. terrae siliceae, 17,52 t. argillaceae, 13,84 magnesiae, 29,76 oxyduli ferri, 11,33 aquae. (Ann. de Chim. et de Phys., 3 Sér., T. XIV. 1845. p. 59.)

Var. 2. Chl. p. terreus. (*Erdiger p. Chl.*)

Erdiger Chlorit ex parte. Chloriterde; W. Sammterde. Talc chlorite terreux; H.

Var. 3. Chl. p. schistus. (*Schiefriger p. Chl.*)

Chloritschiefer ex parte.

Spec. 2. **Chlorites vulgaris.**

Gemeiner Chlorit.

Chlorit ex parte; W. et v. Kobell. Lopholt; Br. Axotomer Talkglimmer; Haid.

Oxyduli ferri immixti 15—15,5 cent.

Var. 1. Chl. v. lamellosus. (*Blätteriger g. Chl.*)

Blätteriger et gemeiner Chlorit ex parte; W.

Chlorites vulgaris lamellosus, in monte Greiner repertus, auctore Fr. de Kobell ex his partibus compositus est: 27,32 c. terrae siliceae, 24,89 magnesiae, 20,69 t. argillaceae, 15,23 oxyduli ferri, 0,47 oxyduli mangani, 12,00 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XVI. 1839. p. 472.)

Var. 2. Chl. v. terreus. (*Erdiger g. Chl.*)

Erdiger Chlorit et Chloriterde; W. ex parte.

Var. 3. Chl. v. schistus. (?) (*Schiefriger g. Chl.*)

Spec. 3. **Chlorites dichromaticus.**

Dichromatischer Chlorit.

Ripidolith; v. Kobell. Talkchlorit.

Oxyduli ferri, quod in se continet, 3,8—11,3 cent.

Var. 1. Chl. dichr. pliosiderus.*) (*Pliosiderischer d. Chl.*)

Pennin ex parte; Fröbel. Dichromatischer Afterglimmer ex parte; Br. Hydrotalc de la vallée de Binn; (?) Necker.

Oxydi ferri immixti 11,3 — 11,4 cent.

Comp. ch. Chloritae dichr. pliosideri Zermattensis auctore Schweitzero: 33,82 c. terrae siliceae, 33,04 magnesiae, 9,32 t. argillaceae, 11,30 oxydi ferri, 11,50 aquae. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 523 sqq.)

---

*) Πλειοσίδηρος (vox composita ex πλεῖον, magis, et σίδηρος, ferrum), *majorem ferri copiam continens.*

Digitized by Google

App. Chlorites schistus (*Chloritschiefer*) ex valle Pfitsch Tyrolensi ab omnibus quidem Chloritae varietatibus chemica compositione differt, sed ad Chloriten dichr. pliosiderum proxime accedit. Auctore enim Varrentrappio ex 31,54 c. terrae siliceae, 41,54 magnesiae, 5,44 t. argillaceae, 10,18 oxydi ferri et 9,32 aquae constat. (Poggend. Ann. Vol. XLVIII. 1839. p. 189.)

Var. 2. Chl. dichr. miosiderus.*) (*Miosiderischer d. Chl.*)

Oxyduli ferri, quod continet, 3,8 — 6,1 cent.

a. Chl. d. m. chlorodiaphanes. (*Chlorodiaphaner m. d. Chl.*)

Pennin ex parte; Fröbel.

Oxyduli ferri immixti 3,8 — 6,1 cent.

Comp. ch. Chloritae dichromatici miosideri chlorodiaphanis Alpis Tyrolensis Schwarzenstein auctore Francisco de Kobell: 32,68 c. terrae siliceae, 33,11 magnesiae, 14,57 t. argillaceae, 5,97 oxyduli ferri, 0,28 oxyduli mangani, 12,10 aquae. Eadem fere compositio est Chloritae dichr. miosideri chlorodiaphanis Achmatowskensis, ceterum oxyduli ferri copiam minorem (3,85 cent.) continentis; (Erdm. Journ., Vol. XVI. 1839. p. 470 sq.) — non minus quam Chloritae dichr. miosideri chlorodiaphanis Zermattensis, cui, aeque ac Chloritae dichr. pliosidero, Pennini nomen impositum est et cujus partes chemicae auctore Marignaco hae sunt: 33,36 c. terrae siliceae, 34,21 magnesiae, 13,24 t. argillaceae, 5,93 oxydi ferri, 0,20 oxydi chromii et 12,80 aquae. (Biblioth. univ. de Genève, Janv. 1844.) Chlorites dichr. miosiderus chlorodiaphanes ex valle Ala pedemontana auctore Marignaco ex 30,01 c. terrae siliceae, 33,15 magnesiae, 19,11 t. argillaceae, 4,81

*) *Μειοσίδηρος*, i. e. *minorem ferri copiam continens.* (*Μεῖον*, minus.)

Digitized by Google

oxydi ferri, 12,52 aquae compositus est. (Loc. cit.)

b. Chl. d. m. leucodiaphanes. (*Leukodiaphaner m. d. Chl.*)

Chlorites d. miosiderus Leuchtenbergi. Leuchtenbergit; v. Jewreinoff.

In superficie flavus, intus subviridis, lumine per lamellas tenues transmisso pellucidus albidus. Oxyduli ferri, quod in se continet, 3,3 — 4,3 cent. Auctore Komoneno compositus ex 34,23 c. terrae siliceae, 35,36 magnesiae, 16,31 t. argillaceae, 1,75 calcariae, 3,33 oxydi ferri, 8,68 aquae. Slatoustensis. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 492 sqq.) Ceterum auctore R. Hermanno aquae huic varietati immixtae copia major est, scilicet = 11 — 12,5 cent., ut in ceteris Chloritae dichromatici varietatibus. Nam Chlorites dichr. miosiderus leucodiaphanes non nisi vehementi igne applicato omnem aquae copiam amittit. Igitur Hermanno auctore hujus varietatis partes chemicae hae sunt: 32,35 cent. terrae siliceae, 32,29 magnesiae, 18,0 t. argillaceae, 4,37 oxyduli ferri, 12,5 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 14.)

Huc fortasse referendus est Chlorites albidus prope fluvium Balschoi Iremel in regione Slatoustensi repertus, crystallomorphus, dihexaedricus et prismaticus hexagonus, pondere spec. = 2,603, minimam oxyduli ferri copiam in se continens, auctore R. Hermanno ex 30,8 c. terrae siliceae, 37,08 magnesiae, 17,27 t. argillaceae, 1,37 oxydi ferri et 12,30 aquae compositus. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 15 sq.)

Appendix. 1. Chloritae dichromatico habitu simillimus est lapis distincte lamellosus, tactu pinguis, dichromaticus, Valesiensis, cui nomen parum aptum *Wasserglimmer* a Morino impositum et qui chemica com-

positione praecipue exigua magnesiae copia distinctus est. Morinus enim compositum eum esse docuit ex 34,8 c. terrae siliceae, 10,2 t. argillaceae, 8,4 calcariae, 1,8 magnesiae, 18,0 oxyduli ferri, 5,0 oxydi mangani et 14,4 aquae. (Ann. des mines, Sér. 3., Vol. XVII. 1840.)

2. Thuringites. (*Thuringit; Br.*) Propter colorem, tactum pinguem aliasque notas generi Chloritae adnumerandus, sed majori pondere specifico et majori ferri, quod in se continet, copia distinctus ideoque intermedium inter Chloriten et Margarophyllitas sidericos locum obtinens. Auctore Rammelsbergio ex 22,41 c. terrae siliceae, 42,60 oxyduli ferri, 21,94 oxydi ferri, 1,16 magnesiae et 11,89 aquae compositus est. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 515.)

3. Grengesites. (*Grengesit; Gl. Strahlige Grüneisenerde von Dalarne; Hisinger.*) Compositione chemica cum Chlorite polysidero ita congruit, ut vix ulla parte distingui possit. Sed majori pondere specifico praeditus est.

9. *Kaemmererites. (Kämmererit.)

Spec. 1. Kaemmererites leucoconius.

Weissstrichiger Kämmererit.

Kämmererit; Nordenskiöld.

Var. 1. K. l. violaceus. (*Violetter w. K.*)

Var. 2. K. l. subviridis. (*Grünlicher w. K.*)

Kaemmererites leucoconius Bisserskensis auctore Hartwallio mixtus est ex 37,0 c. terrae siliceae, 31,5 magnesiae, 14,2 t. argillaceae, 1,5 calcariae, 1,5 oxyduli ferri, 1,0 oxydi chromii, 13,0 aquae. (Schriften der St. Petersb. k. Gesellsch. f. Min., Vol. I. 1842. p. LXXX sqq. Berzelius Jahresber., Jahrg. XXIII. 1843. p. 266 sq.)

Digitized by Google

Appendix ad tribum Margarophyllitarum lipoideorum ponderosiorum.

1. *P a r a g o n i t e s. (*Paragonit; Schafhäutl.*) Gotthardtensis. Facie Talco vulgari schisto aequalis et pro eo habitus; pondere spec. = 2,77; auctore S c h a f h ä u t l i o compositus ex 50,2 cent. terrae siliceae, 35,9 t. argillaceae, 8,4 natri, 2,3 oxydi ferri, 2,45 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XLVI. 1843. p. 334 sq.)

2. *M a r g a r o d i t e s. (*Margarodit; Schafhäutl. Verhärteter Talk* ex parte.) In monte Greiner repertus. Pond. spec. = 2,87; comp. ch. auctore S c h a f h ä u t l i o: 47,0 c. terrae siliceae, 34,9 t. argillaceae, 1,9 magnesiae, 7,9 kalii, 4,0 natri, 1,5 oxydi ferri, 1,45 aquae. (Loc. cit. p. 336 sq.)

3. *D i d r i m i t e s. (*Didrimit* et *Amphilogit; Schafhäutl. Talkschiefer* ex parte.) In valle Zillerthal repertus. Pond. spec. = 2,75. Auctore S c h a f h ä u t l i o compositus ex 40,69 c. terrae siliceae, 18,15 t. argillaceae, 22,74 calcariae cum acido carbonico, 11,16 kalii, 1,2 natri, 5,25 oxydi ferri, 0,60 aqua. (Loc. cit. p. 330 sq.) Haec substantia non simplex esse, sed Calciten immixtam habere videtur.

4. *G i l b e r t i t e s. (*Gilbertit; Thomson.*) Placodes, albidus, pond. sp. = 2,64. Cornubicus.

5. *P i h l i t e s. (*Pihlit; Sefström.*) Fahlunensis. Inter Talcum et Micam intercedere dicitur. (Edinb. new philos. Journ., Vol. XXIX. 1840. p. 187.)

6. *D u m a s i t e s. (*Dumasit; Delesse.*) Ex lamellulis viridibus constans; Chloritae dichromatico similis. (Dufrénoy, Traité de Min., T. III. 1847. p. 790.) Melaphyro innatus in monte Vogeso.

Digitized by Google

II. MARGAROPHYLLITAE MICACEI.

Glimmerartige Margarophyllite.

(*Glimmer. Micae.*)

(Pond. sp. = 2,8 — 3,55, Ottrelitae 4,4.)

10. Mica. (Glimmer.)

Optisch zweiaxiger Glimmer. Rhombenglimmer. Glimmer et Lepidolith ex parte; W. Felsglimmer; Br. Phengit ex parte; Br. Hemiprismatischer Talkglimmer; M. Kaliglimmer; Naumann. Mica ex parte; H. (Katzenglimmer, Katzengold, Katzensilber. Russisches Glas.)

Spec. 1. **Mica vulgaris.**

Gemeiner Glimmer.

Magnesia nulla, lithio aut nullo aut perexigua lithii copia immixta.

Var. 1. M. v. oligosidera. (*Oligosiderischer g. Gl.*)

Lithium nullum continens.

a. Alba. (*Weisser ol. g. Gl.*)

b. Rava. (*Grauer.*)

c. Flava. (*Gelber.*)

d. Subfusca. (*Brauner.*)

e. Viridis. (*Grüner.*)

App. 1. Fuchsites. (*Fuchsit; Schafhäutl.*) In Alpi Schwarzenstein Tyrolensi repertus. Compositione chemica praeter oxydum chromii ei immixtum cum Mica vulgari oligosidera viridi congruit, sed minori duritie esse dicitur. Auctore Schafhäutlio his partibus continetur: 47,95 c. terrae siliceae, 34,45 t. argillaceae, 10,75 kalii, 0,37 natri, 3,95 oxydi chromii, 1,8 oxydi ferri, 0,42 calcariae, 0,71 magnesiae, 0,35 fluoris. (Wöhl. u. Lieb. Ann. d. Ch., Vol. XLIV. 1842. p. 40 sq.)

2. Damourites. (*Damourit; Delesse.*) Pontivyensis Galliae. Micae vulgari oligosiderae albae similis, a qua paulo minori duritie, aqua immixta et eo distinctus est, quod pars ejus in acido

sulphuris solvitur. Auctore Delessio ex 45,22 c. terrae siliceae, 37,86 t. argillaceae, 11,20 kalii et 5,25 aquae compositus est. Inde deducta est formula $3\dddot{\bar{A}l}\dddot{Si} + \dot{K}\dddot{Si}^3 + \dot{\bar{H}}$, quae est formula Micae vulgaris oligosiderae, excepta aqua. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., Vol. XV. 1845. p. 248 sqq. Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 61 sqq.)

Var. 2. M. v. polysidera. (*Polysiderischer g. Gl.*)
Zinnwaldit; Haidinger.

Magnam oxydi ferri, exiguam (1,6) lithii copiam et 6,3 cent. fluoris in se continens.

a. Albida.

b. Subviridis.

c. Nigricans.

Mica vulgaris polysidera albida Zinnwaldensis auctore Lohmeyero ex his partibus ch. composita est: 42,97 c. terrae siliceae, 20,59 t. argillaceae, 14,18 oxydi ferri, 0,83 oxyduli mangani, 10,02 kalii, 1,41 natri, 1,6 lithii, 6,35 fluoris, 0,21 chlori. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 379 sq.)

App. Breithauptii *Rabenglimmer*, Altenbergensis, nigricans et viridis, varietas Micae vulgaris polysiderae esse videtur, satis magna oxydi ferri copia (19,7 c.) insignis.

Spec. 2. **Mica lepidotica.**

Lepidotischer Glimmer.

Lepidolith; W. Lillalith. Lithonglimmer maxima ex parte.

Lithii 2,8 — 4,9 cent., fluoris 1,4 — 10,4, magnesiam nullam in se continens.

Var. 1. M. l. asidera. (*Eisenfreier lepid. Gl.*)

a. Albida. (*Weisser eisenfr. l. Gl.*)

b. Rosea. (*Rosenrother eisenfr. l. Gl.*)

Mica lepidotica asidera rosea, quae illi Porcellanae, qua in officina Viennensi ad vasa conficienda utuntur, innata reperitur, auctore Regnaultio continet: 52,40 c. terrae si-

Digitized by Google

liceae, 26,80 t. argillaceae, 9,14 kalii, 4,85 lithii, 4,40 fluoris, 1,50 oxydi mangani. (Erdm. Journ., Vol. XVII. 1839. p. 488.) Mica lepidotica asidera rosea Mursinskensis Sibiriae auctore Rosalesio: 48,92 c. terrae siliceae, 19,03 t. argillaceae, 10,96 kalii, 2,77 lithii, 2,23 natri, 10,44 fluoris, 1,31 chlori, 5,59 oxydi mangani. (Poggend. Ann., Vol. LVIII. 1843. p. 154 sq.)

Var. 2. M. l. ferrifera. (*Eisenhaltiger lepid. Gl.*)

a. Flavida. (*Gelber eisenhaltiger l. Gl.*) Comp. ch. hujus varietatis auctore Regnaultio: 49,78 c. terrae siliceae, 19,88 t. argillaceae, 8,79 kalii, 4,15 lithii, 4,24 fluoris, 13,22 oxydi ferri. (Ann. des mines, Sér. 3. T. XIII. 1838. p. 151. Erdm. Journ., Vol. XVII. 1839. p. 488.)

b. Subviridis. (*Grüner eisenhaltiger l. Gl.*)

Spec. 3. Mica magnesifera.

Magnesischer (talkhaltiger) Glimmer.

Magnam magnesiae copiam in se continens, lithio carens.

Var. 1. M. m. viridis. (*Grüner magn. Gl.*)

Hujus varietatis ejusque Vesuvinae, prismaticae plagiorhombicae compositio chemica auctore Chodnewo haec est: 40,91 c. terrae siliceae, 17,79 t. argillaceae, 19,04 magnesiae, 11,02 oxydi ferri, 9,96 kalii, 0,3 calcariae. (Poggend. Ann., Vol. LXI. 1844. p. 381 sq.)

Var. 2. M. m. fusca. (*Brauner magn. Gl.*)

Mica magnesifera fusca e comitatu Jeffersonensi novi Yorki auctore Meitzendorffio composita est ex 41,3 c. terrae siliceae, 15,35 t. argillaceae, 28,79 magnesiae, 9,7 kalii, 0,65 natri, 1,77 oxydi ferri, 3,3 fluoris. (Poggend. Ann., Vol. LVIII. 1843. p. 157 sq.) Haec varietas et habitu et magna magnesiae, quam immixtam habet, copia Biotitae dyschoneuto fusco si-

Digitized by Google

similis, sed duobus duplicis refractionis luminis axibus praedita ideoque systematis crystallini rhombici et ad Micam magnesiferam fuscam referenda est.

Ad Micam magnesiferam fuscam etiam Phlogopites (*Phlogopit; Br.*) prope Antwerp in civitate New-York repertus pertinere videtur.

11. Biotites. (Biotit.)

Biotit;*) Hausm. Optisch-einaxiger Glimmer. Glimmer ex parte; W. Hexagonglimmer. Astrites s. Asterglimmer ex parte; Br. Rhomboedrischer Talkglimmer; M. Kaliglimmer ex parte. Magnesiaglimmer; Naum. Mica ex parte; H.

Spec. 1. Biotites dyschoneutus.

Dyschoneutischer Biotit.

Astrites meroxenus; Br. Meroxen; Haid.

Var. 1. B. d. fuscus. (*Brauner d. B.*)

Var. 2. B. d. viridis. (*Grüner d. B.*)

Comp. ch. Biotitae dyschoneuti viridis Vesuvini auctore Bromeisio: 39,75 cent. terrae siliceae, 24,49 magnesiae, 15,99 t. argillaceae, 8,78 kalii, 8,29 oxydi ferri, 0,87 calcariae, (Poggend. Ann., Vol. LV. 1842. p. 112 sq.)

Var. 3. B. d. niger. (*Schwarzer d. B.*)

Biotites dyschoneutus niger Bodenmaisensis, cujus tenuissimae lamellae colore prasino translucent, auctore Francisco de Kobell ex 40,86 c. terrae siliceae, 22,0 magnesiae, 15,13 t. argillaceae, 8,83 kalii, 13,0 oxydi ferri et 0,44 aquae constat. (Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 309 sqq.)

Appendix. 1. *Chromglimmer; Schafhäutl.* Biotitae affinis, sed non elasticus esse dicitur, in acido hydrochlorico solubilis et oxydum chromii immixtum continens. Auctore Schafhäutlio ex 47,67 c. terrae siliceae, 15,15 t. argillaceae, 11,58 magnesiae, 7,27 kalii, 1,16 natri, 5,9 oxydi chromii, 5,72 oxydi ferri, 1,16 oxydi

*) Ratio, propter quam Hausmannus (Handb. d. Min., 2 Ausg., Vol. II. 1846. p. 674.) huic generi male adhuc nominato *Biotitae* nomen imposuit, omnino digna est, quae assensione nostra comprobetur.

Digitized by Google

mangani et 2,86 aquae compositus. Fuchsitae sic dicto innatus, in Alpi Schwarzenstein Tyrolensi repertus est. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XLVI. 1843. p. 325 sq.) — Num Margarophyllitarum genus a Breithauptio *Chromglimmer* nominatum, Pinzgauense cum Tyrolensi congruat, non magis liquet, quam quid de squamulis crystallinis micaceis judicandum sit, quibus Dufrénoy (Traité de Min., T. III. 1847. p. 756.) Chromochloritae (Chromochlorite) nomen imposuit.

2. Rubellanus. (*Rubellan. Rubellaner Asterglimmer*, Astrites trappicus; *Br.*) Aëre corrosus colorem mutat.

12. Seybertites.*) (Seybertit.)

Spec. 1. Seybertites chrysophanes.

Chrysophaner Seybertit.

Rhomboedrischer Perlglimmer; Haidinger.

Var. 1. S. chr. americanus. (*Amerikanischer chr. S.*)

Seybertit; Clemson. Clintonit; Dana. Holmit (Holmesit); Thomson. Chrysophan; Br.

Colore fusco; auctoribus Richardsone et Plattnero magnesiae 9 oxydi ferri 4,3—4,8 cent. immixtas in se continens.

Var. 2. S. chr. Uralensis. (*Uralischer chr. S.*)

Xanthophyllit; G. Rose.

Colore cereo; magnesiae 19,3, oxydi ferri 2,5 cent. in se continens.

Auctore Meitzendorfio varietatis hujus Slatoustensis compositio chemica haec est: 43,95 cent. terrae argillaceae, 16,3 t. siliceae, 19,31 magnesiae, 13,26 calcariae, 2,53 oxydi ferri, 0,6 natri, 4,3 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LVIII. 1843. p. 165.)

13. *Diphanites. (Diphanit.)

*) Nomen princeps ideoque, quum nullo vitio laboret, ceteris praeferendum.

Spec. 1. **Diphanites Uralensis.**
Uralischer Diphanit.
Diphanit; Nordenskiöld.

Prismatibus hexagonis, Apatitae duritie, pondere spec. = 3,05; dichromaticus, in crystallorum planis lateralibus subcaeruleus, angulo in structura crystallina axotoma perdistincta recto spectatus colore albo; auctore de Jewreinoff ex 34,02 c. terrae siliceae, 43,33 t. argillaceae, 13,11 calcariae, 3,02 oxyduli ferri, 1,05 oxyduli mangani et 5,34 aquae compositus. (Erdm. Journ., Vol. XXXIX. 1846. p. 114 sq. Poggend. Ann., Vol. LXX. 1847. p. 554 sq.)

14. Margarites. (Margarit.)

Spec. 1. **Margarites Sterzingensis.**
Sterzingischer Margarit.
Margarit; Fuchs. Hemiprismatischer Perlglimmer; M.

Var. 1. M. St. albidus. (*Weisser St. M.*)
Var. 2. M. St. ravidus. (*Perlgrauer St. M.*)

15. *Brandisites. (Brandisit.)

Spec. 1. **Brandisites dichromaticus.**
Dichromatischer Brandisit.
Brandisit; *) Liebener. Disterrit; Br.

Crystallinus, crystallis prismaticis hexagonis, structura cryst. distincta axotoma, lamellis non flexibilibus, duritie inter Liparitae et Apatitae duritiem intermedia, pondere specif. = 3,015—3,062, splendore margaritoideo. In monte Montzoni vallis Fassa repertus. (Haidinger, Berichte üb. die Mitth. v. Fr. d. Naturwissensch. in Wien. Vol. I. Wien, 1847. p. 4 sq.)

Var. 1. B. d. rutile-ravidus. (*Röthlichgrauer d. Br.*)
Var. 2. B. d. prasinus. (*Lauchgrüner d. Br.*)

*) Quamquam probari nequit, mineralium generi cuidam merae gratulationis et celebrationis causa nomen viri alicujus nobilis imponi, qui, licet alioquin maxima laude dignus, de mineralogia non meritus est: tamen nomen mineralium generi supra dicto a Liebenero impositum nomini a Breithauptio prolato, cujus rationem nullam reddidit et quod ne recte quidem compositum esse videtur, omnino praeferendum est.

Digitized by Google

Secundum axem primariam spectatus colore badio, lumine reflexo c. prasino.

16. Pyrosmalithus. (Pyrosmalith.)

Spec. 1. Pyrosmalithus suecicus.

Schwedischer Pyrosmalith.

Pyrosmalith; Hausm. Pyrodmalith. Axotomer Perlglimmer; M. Fer muriaté; H.

Var. 1. P. s. viridis. (*Grüner schw. P.*)

Var. 2. P. s. badius. (*Brauner schw. P.*)

Annotatio. Omnium hujus ordinis generum Pyrosmalithus proxime accedit ad Uraniten ordinis Hydrochalcitarum.

17. Barytophyllites. (Barytophyllit.)

Spec. 1. Barytophyllites achoneutus.

Unschmelzbarer Barytophyllit.

Chloritspath; Fiedler. Chloritoid; Br.

Barytophyllites achoneutus Uralensis auctore Gerathewohl ex 45,17 cent. terrae argillaceae, 24,40 t. siliceae, 30,29 oxyduli ferri constat. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 455 sq.) Aquae copia immixta Erdmanno non ad veram hujus speciei naturam pertinere videtur.

Appendix. 1. Sismondinus. (*Sismondin; Delesse.*) Barytophyllitae achoneuto simillimus, fortasse ei adnumerandus; sed in acidis solubilis et aquam continens. Auctore Delessio ex 43,2 c. terrae argillaceae, 24,1 t. siliceae, 23,8 oxyduli ferri cum vestigio acidi titanici, et 7,6 aquae compositus. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., Tom. IX. 1843. p. 388.) In gneisso chloritico prope St. Marcel in Pedemontio repertus.

2. Masonites. (*Masonit; Jackson.*) Compositione chemica Barytophyllitae achoneuto similis; auctore Jacksone ex 33,20 c. terrae siliceae, 29,00 t. argillaceae, 0,21 magnesiae, 25,93 oxyduli

Digitized by Google

ferri, 6,00 oxydi mangani constans. Prope Natic in civitate Rhode-Island repertus. (Jackson, Report on the geol. and agricult. Survey of the State of Rhode-Island. 1840. p. 88.)

18. **Ottrelites.** (Ottrelit.)

Spec. 1. **Ottrelites belgicus.**
Belgischer Ottrelit.
Ottrelit; Descloizeaux et Damour. Karstin.

Auctore Damourio haec species composita est ex 43,52 cent. terrae siliceae, 23,8 t. argillaceae, 16,81 oxyduli ferri, 8,03 oxyduli mangani, 5,63 aquae. (Ann. des mines, 4 Sér., Tom. II. 1842. p. 357.)

Appendix. Phyllites (*Phyllit; Thomson*), Sterlingensis, auctore Algero ad Ottreliten belgicum referendus est.

III. MARGAROPHYLLITAE SIDERICI.

Siderische Margarophyllite.

(*Siderophyllite.*)

(Pond. sp. = 3,0 — 3,3; oxydi vel oxyduli ferri copia 33,9 — 75,5)

Quae in hac tribu continentur mineralia generibus quibusdam ordinis Metallolithorum affinia sunt ac intermedium inter utrumque ordinem et Margarophyllitarum et Metallolithorum locum obtinent.

19. ***Lepidomelanon.** (Lepidomelan.)

Spec. 1. **Lepidomelanon eudialytum.*)**
Eudialytischer Lepidomelan.
Lepidomelan; Hausmann.

Ex squamulis crystallinis (hexagonis?) constans, pondere spec. = 3,0; colore nigro, tenuissimarum lamellularum translucentium prasino; auctore Soltmanno compositus ex 37,40 c. terrae siliceae, 11,60 t. argillaceae, 27,66 oxydi ferri, 12,43 oxyduli ferri, 9,20 kalii, 0,60 magnesiae et cal-

---

*) *Εὐδιάλυτος*, qui (in acidis) facile solvitur.

cariae, 0,60 aquae. Prope Persbergam in Suecia repertus. (Erdm. Journ., Vol. XX. 1840. p. 258 sq.)

20. *Stilpnomelanon. (Stilpnomelan.)

Spec. 1. Stilpnomelanon silesiacum.
Schlesischer Stilpnomelan.

Var. 1. St. s. lamellosum. (*Blätteriger schl. St.*)
a. St. s. lam. megaphyllum. (*Grossblätteriger schl. St.*)
b. St. s. lam. microphyllum. (*Kleinblätteriger schl. St.*)

Var. 2. St. s. radiatum et fibrosum. (*Strahlig-blätteriger schl. St.*)

Var. 3. St. s. solidum. (*Dichter schl. St.*)

21. *Gillingites. (Gillingit.)

Spec. 1. Gillingites suecicus.
Schwedischer Gillingit.
Gillingit; Hisinger. Hisingerit; Berzelius.

22. Cronstedtites. (Cronstedtit.)

Spec. 1. Cronstedtites splendidus.*)
Glänzender Cronstedtit.
Cronstedtit; Steinmann. Chloromelan; Br. Rhomboedrischer Melanglimmer; M.

23. *Sideroschisolithus. (Sideroschisolith.)

Spec. 1. Sideroschisolithus brasiliensis.
Brasilianischer Sideroschisolith.
Sideroschisolith; Wernekink.

Appendix ad ordinem Margarophyllitarum.

A. Mineralia pseudocrystalla, (?) forma, structura crystallina vel tabulata distincta axotoma et compositione chemica Margarophyllitis similia.

(Pond. sp. = 2,6 — 2,89.)

Species mineralium dubiae, formis prismaticis crystalloideis; aut structura crystallina magis minusve distincta axotoma, aut natura tabulata, structuram crystallinam imitante; habitu plerumque eo, ut substantia magis minusve soluta esse videatur; quapropter haec mi-

*) Haec species eximio crystallorum splendore insignis est.

neralia pseudocrystalla sive ex aliis durioribus mineralibus crystallomorphis, praesertim ex Cordierite immutatione quadam substantiae orta esse creduntur.

1. *Pinites. (*Pinit; W. Mikanit. Rhomboedrischer Serpentinsteatit; M. Pinite; H. Micarelle* ex parte.) Ex Cordierite ortus esse creditur. (Conf. quae Haidingerus hac de re exposuit in Poggend. Ann., Vol. LXVII. 1846. p. 457 sqq.)
2. *Oosites. (*Oosit; Marx.*) Pinitae affinis.
3. *Chlorophyllites. (*Chlorophyllit; Ch. T. Jackson.*) Ut Shepardus et Haidingerus opinantur, transmutato Cordierite ortus esse videtur. (Poggend. Ann., loc. cit. p. 457 sq.) Formas prismaticas hexagonas exhibet; pond. spec. = 2,7. Auctore Whitneyo ex 45,2 cent. terrae siliceae, 27,6 t. argillaceae (cum acido phosphorico?), 9,6 magnesiae, 8,2 oxyduli ferri, 4,1 oxyduli mangani, 3,6 aquae compositus est. (Silliman americ. Journ., Vol. XLI. 1841. p. 357 sq.) Caeterum auctore Delessio acidum phosphoricum non immixtum habet.

   Esmarkites. (*Esmarkit; A. Erdmann.*) Ad Chlorophylliten referendus ejusdemque originis est. Auctore A. Erdmanno ex 45,97 c. terrae siliceae, 32,08 t. argillaceae, 10,32 magnesiae, 3,83 oxyduli ferri, 0,41 oxyduli mangani et 5,49 aquae constat. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 166.)
4. *Gigantolithus. (*Gigantolith; Nordenskiöld.*) Ex Cordierite ortus; prismatibus magnis dodecagonis, structura crystalloidea vel tabulata axotoma ampla distincta, pondere spec. = 2,86 — 2,88. Finnicus.
5. *„Praseolithus!“ (*Praseolith;**) *A. Erdmann.*) Hic quoque ex Cordierite ortus esse videtur. Auctore A. Erdmanno his partibus chemicis constat: 40,94 terrae siliceae, 28,79 t. argillaceae, 13,43 magnesiae, 6,96 oxyduli ferri, 0,32 oxyduli mangani, 7,38 aquae, 0,4 acidi titanici. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 166.)

---

*) Nomen omni sensu carens. Nullum enim est neque graecae neque latinae linguae vocabulum, a quo primae duae syllabae „*praseo*“ derivari possint; sed color viridis allii, ut inter omnes constat, vocabulis πράσινος, πρασίτης et *prasius* significatur. Praeterea mineralogia redundat similibus hujus generis nominibus, quae, quum alterum ab altero vix discerni possit, confusioni largam occasionem praebent, qualia sunt nomina *Prasem*, *Prasin*, *Prasilith;* quapropter facile est intellectu, nomen supra dictum vitiosissime formatum in mineralogia nullo modo recipi posse.

Digitized by Google

6. *Iberites. (*Iberit; Norlin.*) Prismatibus amplis hexagonis, structura lamellosa axotoma; pondere spec. = 2,89; auctore Norlino compositus ex 40,9 c. terrae siliceae, 30,74 t. argillaceae, 0,80 magnesiae, 0,39 calcariae, 4,57 kalii, 0,04 natri, 15,46 oxyduli ferri, 1,32 oxyduli mangani, 5,56 aquae. (Berzelius Jahresber., Jahrg. XXV. 1845. p. 330 sq. L'Institut, 1845. Decb. p. 467.)

7. *Bonsdorffites. (*Bonsdorffit; Thomson.* Hydrous Jolite; *Thomson.*) Ex Cordierite ortus. Olim a Bonsdorffio et Thomsone pro Cordierite aquam continente habitus. Prismatibus hexagonis et dodecagonis, structura aut crystallina aut tabulata axotoma distincta; 10,6 — 11,0 aquae continens. Prope Åbo in Finnia cum Cordierite anisotomo subcaeruleo et ravido repertus.

B. Mineralia crystalloidea, structura axotoma aut nulla aut vix conspicua.

(Pond. sp. = 2,5 — 2,8.)

Mineralia supra (sub lit. A) memoratis proxime affinia atque etiam compositione chemica similia. Pars eorum pseudocrystalla, transmutato aut Cordierite aut Elaeolitho orta esse videtur. Praeterea nonnulla etiam magnam cum Amphibolitis ophitoideis similitudinem habent.

8. *Fahlunites. (*Fahlunit; Hisinger. Triklasit; Hausm.*) Cujus varietates sunt: F. viridis, fuscus et piceus.

App. 1. Weissites. (*Weissit; Trolle-Wachtmeister.*) Fahlunitae simillimus.

2. Lindseyites. (*Lindseyit; Komonen. Linseït?*) Prope Orrijaerwi in Finnia repertus; Fahlunitae affinis esse dicitur. (Verhandlungen d. k. russ. min. Gesellsch. in St. Petersburg, J. 1843. p. 112 sqq.)

3. „Polychroilithus.“ (*Polychroilith;* (!) *) *P. C. Weibye.*) Lapis prismaticus hexagonus, Krageröensis Norwegiae, neque apte nominatus neque distincte descriptus; auctore Dahlio circiter 52 c. terrae siliceae, 37 t. argillaceae, 7 magnesiae, 3

*) Si auctor nominis hujus lapidis multiplicem ejus colorem significare voluit, rectius formare debebat nomen *Polychroites.*

Digitized by Google

oxydi ferri, 1 calcariae, 1 aquae, auctore Scheerero autem 6 c. aquae continens. (Leonh. n. Jahrb. f. Min. etc. 1846. p. 289 sq.)

Fahlunites, Weissites, Lindseyites et „Polychroilithus“ solutione quadam Cordieritae orti esse videntur, id quod eo potissimum comprobatur, quod „Polychroilithus“ a duritie Quarzi, quae est Cordieritae, in Liparitae et Calcitae duritiem paulatim transit.

9. *Aspasiolithus. (*Aspasiolith; Th. Scheerer.*) In regione prope Krageröe Norwegiae repertus. Habitu et duritie Serpentino euglyphi similis, formis prismaticis hexagonis, pondere spec. = 2,76; cum Cordierite anisotomo plerumque ita connatus, ut in uno eodemque prismate uterque contineatur, Aspasiolithus crystallos Cordieritae corticis instar complectens et alter in alterum transiens. Auctore Scheerero Aspasiolithus ex 50,4 c. terrae siliceae, 32,38 t. argillaceae, 8,01 magnesiae, 2,34 oxyduli ferri et 6,73 aquae compositus est. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 323 sq.) Ceterum Th. Scheererus Aspasiolithum peculiarem mineralium speciem esse putat, non soluto Cordierite ortam, ideoque Cordieriten et Aspasiolithum mineralia isomorpha eademque polymerica appellat, chemica sua natura ita inter se referenda, ut in Aspasiolitho in unius atomi magnesiae, quam Cordierites in se continet, locum tres atomi aquae successerint, quam mixtionis legem (?) etiam in aliis mineralibus compositis naturam secutam esse opinatur. Quoniam autem Aspasiolithus substantia solida acrystalla nec idonea est, quae sua vi formas crystallinas gignat, multo magis ad veritatem accedit dicere, Aspasiolithi formas pseudocrystallas esse, quae formas Cordieritae, quo soluto ortus est, imitantur.

10. *Giesekites. (*Giesekit; Stromeyer.*) Ut Tamnau primus probavit, ex Elaeolitho dystomo commutata substantia ac praecipue natro amisso ortus esse videtur.

11. *Liebenerites. (*Liebenerit; Stotter.*) Formis hexagonis Elaeolithi dystomi, quo soluto ortus esse videtur. Substantia lenta, duritie Calcitae, pondere spec. = 2,79, colore viride-ravido. Auctore Oellachero ex terra silicea, argillacea, kalio et aqua compositus. Tyrolensis. (Hai-

Digitized by Google

dinger, Uebers. d. Res. miner. Forsch. im J. 1843. Erlang. 1845. p. 36.)

12. *Pyrargillites. (*Pyrargillit; Nordenskiöld.*) Varietas rubella, fusca et nigricans.

13. *Huronites. (*Huronit; Thomson.*) Utrum substantia simplex sit an mechanice mixta, in quaestione versatur.

14. *Killinites. (*Killinit; Taylor. Peritomer Glyphinsteatit; Haid.*) Species ambigua, de cujus natura locoque in systemate diversae inter mineralogos sunt sententiae.

Appendix. Terenites. (*Terenit; Emmons.*) Species dubia; structura crystallina quadratica a mineralibus supra memoratis diversa, sed substantia molli et fragili, quae transmutato alio quodam lapidum genere orta esse videtur, aliisque notis iis simillima; pondere spec. = 2,53, colore albido. Prope Antwerp in civitate New-York reperta.

Digitized by Google

Classis V.

MINERALIA SALINA.

Salinische Mineralien.

(**Gesäuerte Mineralien. Haloide.**)

Ordo XV.

HYDROCHALCITAE.*)

Hydrochalcite.

(***Wasserhaltige salinische Erze. Leichtere Metallhaloide. Halochalcite.***)

I. HYDROCHALCITAE PHYLLOIDEI.

Phylloidische s. glimmerartige Hydrochalcite.

(*Phyllochalcitae s. Chalcophyllitae. Phyllochalcite. Chalkophyllite.*)

(Pond. sp. = 2,5 — 3,6.)

1. Uranites. (Uranit s. Uranglimmer.)

Uranglimmer; W. Uranitspath. Uranphyllit; Br. Pyramidaler Euchlormalachit (olim Euchlorglimmer); M. Grünes Uranerz. Torbernit. Urane phosphaté ex parte; H.

Spec. 1. Uranites cyprifer.

Kupferhaltiger Uranit.

Chalkolith; Berzelius. Kupferuranit; Naum.

Spec. 2. Uranites calcifer.

Kalkhaltiger Uranit.

Uranit; Berzelius. Kalkuranit; Naum.

---

*) Aera salina sive metallorum oxyda acidifera *Chalcitas* appellaverim. Quorum quum duo ordines sint, alterum eorum, qui aliquam aquae copiam immixtam continent, alterum maxima ex parte aqua carentium ac majori pondere specifico insignitorum, Chalcitas prioris ordinis *Hydrochalcitas*, secundi ordinis *Barochalcitas* nominare licebit.

Digitized by Google

2. *Aphrochalcites. (Kupferschaum s. Aphrochalcit.)

Spec. 1. Aphrochalcites flexibilis.

Biegsamer Kupferschaum.

Kupferschaum; W. Prismatischer Euchlormalachit (olim Euchlorglimmer); M. Kupaphrit; Shepard. Tirolit; Haid. Copper Froth; Dana.

3. Chalcophyllites. (Kupferglimmer s. Chalkophyllit.)

Spec. 1. Chalcophyllites euchromaticus. *)

Euchromatischer Kupferglimmer.

Kupferglimmer; W. Rhomboedrischer Euchlormalachit (olim Euchlorglimmer); M. Kupferphyllit s. Chalkophyllit; Br. Cuivre arseniaté lamelliforme; H. Rhomboidal Arseniate of Copper; Phill. Copper-Mica; Dana.

Chalcophyllitae euchromatici cornubici compositio chemica auctore R. Hermanno haec est: 44,45 c. oxydi cupri, 17,51 acidi arsenici, 3,93 terrae argillaceae cum acido phosphorico, 2,92 oxyduli ferri, 31,19 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 295.) Auctore Damourio autem Chalcophyllites euchr. cornubicus pro Erinite ab eo habitus has partes ch. continet, quae duarum analysium ab eo institutarum summam exhibent: 52,30 et 52,92 c. oxydi cupri, 21,27 et 19,35 acidi arsenici, 1,56 et 1,29 acidi phosphorici, 2,13 et 1,80 terrae argillaceae, 22,58 et 23,94 aquae. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér. T. XIII. 1845. p. 413. Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 222.)

Appendix ad tribum Hydrochalcitarum phylloideorum.

1. *Uranochalcites. (*Uranochalcit; Br. Urangrün. Kieselkupferuranoxyd; John.*) Botryoides, hypochlorus; auctore Johnio praecipue ex oxydo cupri, oxydo uranii et terra silicea cum minori acidi phosphorici, oxyduli ferri et aquae copia constans. (C. v. Leonh. n. Jahrb. f. Min., 1845. p. 297 sq.) In montibus circa Joachimsthal sitis repertus.
2. *Zippëites. (*Zippeit; Haid. Uranblüthe; Zippe.* Joachimsthalensis; parum cognitus.
3. *Volborthites. (*Volborthit; Hess.*) Crystallis minutis tabulaeformibus, pondere spec. = 3,5, co-

*) Propter suavissimum colorem smaragdinum, qui interdum in aeruginosum vergit, sic dictus.

lore olivaceo; ex oxydo cupri, acido vanadii et aqua compositus esse videtur. Rarissimus. In metalli fodinis regionis Miascensis repertus esse dicitur. (Erdm. Journ., Vol. XIV. 1838. p. 52 sq.)

II. HYDROCHALCITAE MALACHITOIDEI.

Malachitartige Hydrochalcite.

(*Malachochalcitae. Malachochalcite. Malachitoide.*)

(Pond sp. = 3,0 — 4,2.)

4. **Euchroites.** (Euchroit.)

Spec. 1. **Euchroites hungaricus.**

Ungarischer Euchroit.

Euchroit; Br. Prismatischer Smaragdmalachit; M.

Euchroites hung. Libethenensis auctore Kühnio compositus est ex 46,9 cent. oxydi cupri, 34,4 acidi arsenici, 19,3 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LI. 1844. p. 129.) Idem auctore Wöhlero ex 48,09 c. oxydi cupri, 33,22 acidi arsenici, 18,39 aquae, cum vestigiis nicoli, ferri et acidi phosphorici. (Loc. cit. p. 285.)

5. **Chalcophacites.** (Chalkophacit.)

Spec. 1. **Chalcophacites liroconius.*)**

Lirokoner (blassstrichiger) Chalkophacit.

Linsenerz; W. Linsenkupfer; Hausm. Prismatischer Lirokonmalachit; M. Pelekyd; Br. Cuivre arseniaté en octaèdres obtus; H. Liriconite; Beud. Octahedral Arseniate of Copper; Phill.

Chalcophacites liroconius cornubicus auctore R. Hermanno has partes ch. continet: 36,38 c. oxydi cupri, 10,85 terrae argillaceae, 0,98 oxydi ferri, 23,05 acidi arsenici, 3,73 acidi phosphorici, 25,01 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 297.) Idem auctore Damourio, qui duas et atypoti crystallini et crystallorum Chalcophacitae liroconii analyses instituit: 37,18 et 37,40 c. oxydi cupri, 9,68 et 10,09 terrae argillaceae, 22,22 et 22,40 acidi arsenici, 3,49 et 3,24 acidi phospho-

---

*) *Λειροκόνιος*, i. e. *pulvere pallido*, (pallide-caeruleo); vox composita ex *λειρός*, *pallidus*, et *κονία*, *pulvis*.

Digitized by Google

rici, 25,49 et 25,44 aquae. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XIII. 1845. p. 414. Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 223.) Uterque diversam hujus speciei formulam chemicam proposuit.

6. Arsenochalcites. (Arsenochalcit.)

Spec. 1. Arsenochalcites plagiotomus.*)

Plagiotomer Arsenochalcit.

Strahlerz; W. Strahlenkupfer; Hausm. Axotomer (olim diatomer) Habronemmalachit; M. Klinoklas; Br. Abichit; Bernhardi. Cuivre arseniaté prismatique triangulaire; H. Aphanèse; Beud. Oblique prismatic Arseniate of Copper; Phill. Aphanesite; Dana.

Var. 1. A. pl. aeruginosus. (*Spangrüner pl. A.*)

Hujus varietatis cornubicae compositio chemica auctore Rammelsbergio haec est: 60,0 c. oxydi cupri, 29,71 acidi arsenici, 0,64 acidi phosphorici, 1,12 terrae siliceae, 0,5 calcariae, 0,39 oxydi ferri, 7,64 aquae. $\dot{\mathrm{Cu}}^{3}\overset{\cdot\cdot\cdot\cdot\cdot}{\mathrm{As}}+3\dot{\mathrm{Cu}}\dot{\mathrm{H}}$. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 79. Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 511.)

Var. 2. A. pl. caeruleus. (*Dunkelhimmelblauer pl. A.*)

Arsenochalcites pl. caeruleus cornubicus auctore Damourio constat ex 62,80 c. oxydi cupri, 27,08 acidi arsenici, 1,50 acidi phosphorici, 0,49 oxydi ferri, 7,57 aquae. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XIII. 1845. p. 413. Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 221.)

7. Erinites. (Erinit.)

Spec. 1. Erinites polyhydrus.

Polyhydrischer Erinit.

Cornwallit s. untheilbarer Dystommalachit; Zippe.

Acrystallus, solidus; botryoides, reniformis et atypotus, fractura conchosa; duritie inter Apatitae et Liparitae duritiem intermedia, pondere specifico = 4,166; colore smaragdino, tam in aeruginosum quam in nigricantem colorem vergente; secundum duas analyses a Lerchio institutas compositus ex 55,00 et 54,22 c. oxydi cupri, 29,78 et 29,65

*) Sic dictus, quia structura hujus speciei crystallina distincta plano crystallorum terminali inclinato (πλάγιος) parallela est.

Digitized by Google

acidi arsenici, 2,54 et 1,77 acidi phosphorici, 12,68 et 13,36 aquae. $\dot{C}u^5\ddot{\ddot{A}}s+5\dot{H}$. Cornubicus. (Abhandl. d. k. böhm. Gesellsch. d. Wiss., Ser. 5., Vol. IV. 1847. 4. p. 649 sqq.)

Spec. 2. **Erinites oligohydrus.**

Oligohydrischer Erinit.

Erinit; Haid. Monotomer Dystomspath; Haid.

Auctore Haidingero indistincte crystallinus monotomus, auctore Breithauptio acrystallus, concentrice tabulatus; duritie speciei priori aequalis; pond. spec. = 4,0—4,1; aquae immixtae 5,0 cent. in se continens. $\dot{C}u^5\ddot{\ddot{A}}s+2\dot{H}$. Iricus.

8. Olivenites. (Olivenit.)

Spec. 1. **Olivenites oligohydrus.*)**

Oligohydrischer Olivenit.

Olivenerz ex parte; W. Olivenkupfer et Pharmakochalcit; Hausm. Prismatischer Olivenmalachit; M. Arsenischer Olivenchalcit et Elaïcites arsenicus; Br. Cuivre arseniaté en octaèdres aigus; H. Acicular Olivenite; Jameson. Right prismatic Arseniate of Copper; Phill.

Var. 1. O. ol. dystomo-lamellosus. (*Dystomblätteriger ol. O.*)

Olivenites oligoh. dyst. crystallomorphus cornubicus (?) auctore R. Hermanno continet: 56,38 c. oxydi cupri, 33,50 acidi arsenici, 5,96 acidi phosphorici, 4,16 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 292.) Olivenites ol. dyst. crystallomorphus cornubicus auctore Damourio: 56,86 oxydi cupri, 34,87 acidi arsenici, 3,43 acidi phosphorici, 3,72 aquae. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XIII. 1845. p. 221.)

Var. 2. O. ol. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger ol. O.*)

Holzkupfererz. Holzkupfer. Amiantkupfer.

Comp. ch. Olivenitae oligoh. fibrosi cornubici auctore R. Hermanno: 51,03 c. oxydi cupri, 40,50 acidi arsenici, 1,00 acidi phosphorici, 3,64 oxyduli ferri, 3,83 aquae. (Erdm. Journ., loc. cit. p. 294.)

Var. 3. O. ol. terreus. (*Erdiger Olivenit.*)

---

*) Ὀλιγόϋδρος, parvam aquae copiam continens.

Digitized by Google

9. Libethenites. (Libethenit.)

Spec. 1. Libethenites dystomus.

Dystomer Libethenit.

Olivenerz ex parte; W. Diprismatischer Olivenmalachit; M. Phosphatischer Olivenchalcit, Elaïcites phosphoricus et Libethenit; Br. Oktaedrisches Phosphorkupfer. Cuivre phosphaté ex parte; H. Phosphate of Copper ex parte; Phill.

Libethenites dystomus crystallomorphus auctore Kühnio has partes continet: 66,94 oxydi cupri, 29,44 acidi phosphorici, 4,05 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem. etc., Vol. LI. 1844. p. 124.) Libethenites d. Nischnetagilskensis auctore R. Hermanno: 65,89 oxydi cupri, 28,61 acidi phosphorici et 5,5 aquae. $\dot{C}u^4\ddot{\overline{P}}+\dot{H}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 178.)

Appendix. 1. *Ehlites. (*Ehlit; Bergmann.*) Habitu Aphrochalcitae flexibili simillimus, chemica compositione ad Libetheniten dystomum prope accedens. Ehlites Nischnetagilskensis auctore R. Hermanno ex 66,86 c. oxydi cupri, 23,14 acidi phosphorici et 10,0 aquae mixtus est. (Loc. cit. p. 178.) — R. Hermannus huc pertinere putat illud Cupro-phosphato-hydratum, quod Kühnius *Kupferdiaspor* nominavit, Libethenense, ex 69,6 c. oxydi cupri, 24,1 acidi phosphorici et 6,26 aquae compositum. $\dot{C}u^5\ddot{\overline{P}}+3\dot{H}$. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LI. 1844. p. 126.)

2. *Tagilites. (*Tagilit; R. Hermann.*) Et radiatus et solidus, pondere spec. = 3,5, colore smaragdino; auctore R. Hermanno compositus ex 61,29 c. oxydi cupri, 26,44 acidi phosphorici, 10,77 aquae, 1,5 oxydi ferri. $\dot{C}u^4\ddot{\overline{P}}+3\dot{H}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. p. 184 sq.)

3. *Trombolithus. (*Trombolith; Br.*) Acrystallus; pondere spec. = 3,4; auctore Plattnero ex 39,2 oxydi cupri, 41,0 acidi phosphorici et 16,8 aquae compositus. $\dot{C}u^3\ddot{\overline{P}}^2+6\dot{H}$. R. Hermann.

10.

Digitized by Google

10. Phosphorochalcites. (Phosphorochalcit.)

Spec. 1. Phosphorochalcites dystomus.

Dystomer Phosphorochalcit.

Phosphorkupfererz; W. Prismatischer Habronemmalachit; M. Hemiprismatischer Dystommalachit; Haid. Prasinchalcit et Prasin; Br. Prismatisches Phosphorkupfer. - Pseudomalachit; Hausm. Lunnit; Bernhardi. Cuivre phosphaté ex parte; H. Phosphate of Copper ex parte; Phili.

Var. 1. Ph. dystomus lamellosus. (*Dystomblätteriger Ph.*) Hujus varietatis Virnebergensis compositio chemica auctore Kühnio haec est: 68,87 c. oxydi cupri, 21,41 acidi phosphorici, 8,59 aquae. $\dot{C}u^6 \dddot{\text{P}} + 3\dot{H}$. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LI. p. 127.)

Var. 2. Ph. d. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger d. Ph.*)

Dihydrit ex parte; R. Hermann.

Phosphorochalcites d. radiatus globosus Virnebergensis auctore R. Hermanno continet: 67,25 c. oxydi cupri, 24,55 acidi phosphorici, 8,20 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. p. 181.) Phosphorochalcites d. radiatus Nischnetagilskensis auctore eodem: 68,75 c. oxydi cupri, 23,75 acidi phosphorici, 7,5 aquae. (Loc. cit. p. 180.)

Dihydrites (*Dihydrit; R. Herm.*) crystallinus et crystallomorphus, Nischnetagilskensis a Phosphorochalcite dystomo nulla alia nota differt, quam chemica minimi momenti, quippe qui paulo minorem aquae copiam in se continet, in ceteris autem omnibus cum Phosphorochalcite d. congruit. Auctore R. Hermanno ex 68,21 c. oxydi cupri, 25,30 acidi phosphorici et 6,48 aquae constat. $\dot{C}u^5 \dddot{\text{P}} + 2\dot{H}$.

Var. 3. Ph. d. solidus. (*Dichter d. Ph.*)

11. Pharmacosiderites. (Pharmakosiderit.)

Spec. 1. Pharmacosiderites dystomus.

Dystomer Pharmacosiderit.

Würfelerz; W. Pharmakosiderit; Hausm. Hexaedrischer Lirikonmalachit; M. Siderit; Br. Fer arséniaté; H. Arseniate of Iron; Phill. Cube Ore; Dana.

Var. 1. Ph. d. viridis. (*Grüner d. Ph.*)

Beudantit ex parte; Levy.

Digitized by Google

Var. 2. Ph. d. nigricans. (*Grünlichschwarzer d. Ph.*)
Beudantit ex parte; Levy.

Auctore Descloizeaux Beudantites prope Horhausen repertus crystallorum formis cubicis omnibusque notis physicis cum Pharmacosiderite dystomo congruit, et auctore Damourio ex iisdem, quae hujus speciei sunt, partibus chem. compositus est. Beudantites viridis enim oxydum ferri, acidum arsenicum et aquam continet, Beudantites nigricans autem praeter has partes etiam plumbum sulphuricum immixtum habet. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. X. 1844. p. 73 sqq.)

Var. 3. Ph. d. fuscus. (*Brauner d. Ph.*)

12. Scorodites. (Skorodit.)

Spec. 1. Scorodites leucoconius.

Weissstrichiger Skorodit.

Skorodit; Bt. Peritomes Flusshaloid; M. Cuivre arseniaté ferrifère; H. Neoctèse; Beud. Cupreous Arseniate of Iron; Bournon.

Var. 1. Sc. l. viridis. (*Grüner w. Sk.*)
Scorodites leucoconius viridis Vaulryensis auctore Damourio ex 31,89 c. oxydi ferri, 50,95 acidi arsenici et 15,64 aquae compositus est. Scorodites l. v. Schwarzenbergensis Saxoniae auctore eodem ex 33,00 c. oxydi ferri, 52,16 acidi arsenici, 15,58 aquae; Scorodites l. v. cornubicus ex 32,74 oxydi ferri, 51,06 acidi arsenici et 15,68 aquae. $\dddot{F}e\,\ddot{\ddot{A}}s + 4\dot{H}$. (Ann. de Chim. et de Ph., 3. Sér., T. X. 1844. p. 406 sqq.)

Var. 2. Sc. l. nigricans. (*Grünlichschwarzer w. Sk.*)

Var. 3. Sc. l. fuscus. (*Brauner w. Sk.*)

Néoctèse, Beud. (Fer arséniaté du Brésil) non tantum crystallorum formis auctore Descloizeaux, sed etiam compositione chemica auctore Damourio cum Scorodite leucoconio ita congruit, ut huic omnino adnumerandus sit. Auctore Damourio 33,20 c. oxydi ferri, 50,96 acidi arsenici et 15,70 aquae continet. (Loc. cit. p. 412.)

13. *Arsenocrocites. (Arsenokrokit.)

Digitized by Google

Spec. 1. **Arsenocrocites xanthoconius.*)**
Gelbstrichiger Arsenokrokit.
Arséniosidérite; **) Dufrénoy.

Crystallinus, fibrosus, reniformis, mollissimus, pondere spec. = 3,52, auctore Rammelsbergio = 3,88; ex badio flavus, facillime igne liquescens; auctore Dufrénoy has partes chemicas continens: 41,31 c. oxydi ferri, 34,26 acidi arsenici, 8,43 calcariae, 4,04 terrae siliceae (mechanice immixtae), 0,76 kalii, 1,29 oxydi mangani, 8,75 aquae. (Compt. rend. des séanc. de l'Acad. etc. T. XVI. p. 22. Erdm. Journ., Vol. XXVIII. 1843. p. 315 sq.) Auctore Rammelsbergio: 40,00 c. oxydi ferri, 39,16 acidi arsenici, 12,18 calcariae, 8,66 aquae. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 20. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 508.) In fodina, ex qua metallolithi manganici effodiuntur, prope Romanèche repertus.

14. Chlorosiderites. (Chlorosiderit s. Grüneisenstein.)

Spec. 1. **Chlorosiderites liroconius.***)**
Lirokonischer Chlorosiderit.
Grüneisenstein; Ullmann. Dufrénit; Brongniart. Alluaudit; Bernhardi. Kraurit; Br. Sousphosphate de fer manganésifère du Limousin; Beud.

App. 1. *Melanochlorus. (*Melanchlor; Fuchs. Melanochlor.*) Auctore Fuchsio ex oxydo ferri et acido phosphorico constans. Prope Rabenstein in regione Bodenmaisensi repertus. (Erdm. Journ., Vol. XVII. 1839. p. 171.)

---

*) Cultro incisus vel contritus pulverem flavum praebet.

**) Quum inter omnes mineralogos constet, nomen *Arsenosideritae* jam dudum mineralium generi notissimo impositum esse, idem nomen novo cuidam generi diversae naturae tribui non posse facile est intellectu. Huc accedit, ut nomen, quod Dufrénoy generi supra nominato imposuit, (Arséniosidérite) omnino perperam formatum sit, ita ut legibus linguae repugnet. Has ob causas equidem necessarium esse duxi, aliud nomen proponere, scilicet nomen supra dictum *Arsenocrocites*, ex nomine characteristico, sed longiore *Arsenosiderocrocites* contractum, quo nomine et structura fibrosa (κρόκη, fibra), qua novi hujus generis species unica distinguitur, et color ejus flavus (κροκόεις, croceus), et acidum arsenicum, quod ei immixtum est, significantur.

***) Sic dictus, quia pulverem praebet pallidum, ex flavo subviridem.

Digitized by Google

Ad Chlorosideriten liroconium pertinere videtur.

2. Chalcosiderites. (*Chalkosiderit; Ullmann.*) Dubia species.

15. Atacamites. (Atacamit.)

Spec. 1. **Atacamites amphigonus.*)**

Amphigoner Atacamit.

Salzkupfererz; W. Atacamit; Blumenbach. Salzsaures Kupfer. Chlorkupfer. Chlorochalcit. Smaragdochalcit; Hausm. Halochalcit; Br. Prismatoidischer Habronemmalachit; M. Cuivre muriaté; H. Muriate of Copper; Phill.

Var. 1. A. a. lamellosus. (*Blätteriger amph. A.*)

Var. 2. A. a. radiatus. (*Strahliger a. A.*)

Var. 3. A. a. solidus. (*Dichter a. A.*)

Var. 4. A. a. arenaceus. (*Sandiger a. A.*)

16. Brochantites. (Brochantit.)

Spec. 1. **Brochantites striatus.**)**

Gestreifter Brochantit.

Brochantit; Levy. Prismatischer Dystommalachit; M. Sous-Sulfate de cuivre.

Hujus speciei compositio chem., si particulae mechanice ei admixtae non respiciuntur, auctore Rammelsbergio haec est: 68,34 c. oxydi cupri, 18,69 acidi sulphurici, 12,97 aquae. $\dot{C}u^4 \dddot{S} + 3\dot{H}$. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 138 sq.)

Krisuvigites, (*Krisuvigit; Forchhammer*), Islandicus, ex 67,75 c. oxydi cupri, 18,88 acidi sulphurici, 12,81 aquae, 0,56 oxydi ferri et terrae argillaceae compositus, a Brochantite striato nulla nota essentiali differt. (Berzelius Jahresber., Jahrg. XXIII. 1843. p. 264 sq.)

Appendix. 1. Sulphatum cupri (*schwefelsaures Kupferoxyd*) mexicanum, a Berthiero exploratum, Brochantitae striato simillimum est.

---

*) Ἀμφίγονος, *duplici loco natus.* Species supra dicta ita cognominata est, quia duplicem originem habet, in metallorum venis montium, quos dicunt, primitivorum non minus quam in saxis, quae nostra aetate ex montibus ignivomis effluxa aëre consolidantur, orinnda.

**) Sic cognominatus, quia prismata hujus speciei rhombica semper distincte striata inveniuntur.

Digitized by Google

2. Koenigites. (*Königit; Beud. Königin; Levy.*) Sibiricus; Brochantitae affinis.

17. Dioptasius. (Dioptas.)

Spec. 1. Dioptasius nobilis.

Edler Dioptas.

Kupfersmaragd; W. Rhomboedrischer Smaragdmalachit; M. Achirit; Hermann. Dioptase; H. Emerald Copper.

Novae rhomboedrorum plagioedricorum formae, quae tetartoedra sunt didodecaedrorum, in crystallis Dioptasii nobilis nuper a Webskyo observatae atque descriptae sunt. (Poggend. Ann., Vol. LXIX. 1846. p. 543 sq.) — Novae analyseos Dioptasii nobilis a Damourio institutae haecce summa est: 50,10 c. oxydi cupri, 36,47 terrae siliceae, 11,40 aquae, 0,42 oxydi ferri, 0,35 calcariae cum acido carbonico. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. X. 1844. p. 486.)

18. *Buratites. (Buratit.)

Spec. 1. Buratites belonoides.

Nadelförmiger Buratit.

Hydrocarbonate de zinc, de cuivre et de chaux; Delesse.*)

Microcrystallus, crystallis prismaticis tenuissimis non satis cognitis, pondere spec. = 3,3, colore aeruginoso et cyaneo. Auctore Delessio compositus ex 32,02 oxydi zinci, 29,46 oxydi cupri, 8,62 calcariae, 21,45 acidi carbonici, 8,45 aquae. $2(\dot{C}a, \dot{C}u, \dot{Z}n)\ddot{C} + \dot{H}$. Altaicus. — Alia ejusdem speciei varietas, partium chemicarum ratione paulo diversa, (41,19 c. oxydi zinci, 29,00 oxydi cupri, 2,16 calcariae, 19,88 acidi carbonici et 7,62 aquae continens) prope Chessy, ac tertia, quae magnam copiam calcariae cum acido carbonico immixtam habet, prope Temperino in Toscana reperta est. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XVIII. 1846. p.

*) Delessius quidem novam hanc speciem nomine *Burati*, a quo plurima illius specimina accepit, ornare sibi proposuit, nomen autem speciei ipsum non protulit. Igitur equidem nomen *Buratitae* formans in Delessii animo hoc fecisse mihi videor.

Digitized by Google

478. Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 187 sqq.) — Haec species ad Orichalciten Altaicum prope accedit, et nondum pro rato haberi potest, an peculiaris sit.

19. **Orichalcites.** (Orichalcit.)

Spec. 1. **Orichalcites Altaicus.**

Altaischer Orichalcit.

Aurichalcit; *) Th. Böttger.

Auctore Th. Böttgero compositus est ex 45,83 cent. oxydi zinci, 28,19 oxydi cupri, 16,05 acidi carbonici et 9,95 aquae. $\dot{Zn}^3 \ddot{C} + \dot{Cu}^2 \ddot{C} + 3\dot{H}$. (Poggend. Ann., Vol. XLVIII. 1839. p. 459 sq. Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 298 sq.)

Appendix. Lapis quidam microphyllus viridis, cui R. Hermannus nomen *Kupferschaum* imposuit, cujus pondus spec. = 3,01 et cujus locus natalis ignotus est, Orichalcitae Altaico adnumerandus esse videtur. (Erdm. Journ., l. c. p. 298.)

20. **Malachites.** (Malachit.)

Spec. 1. **Malachites vulgaris.**

Gemeiner Malachit.

Malachit; W. Hemiprismatischer Habronemmalachit; M. Cuivre carbonaté vert; H. Green Carbonate of Copper; Phill. Cuprum aerugo nativa; Wallerius. Molochites; (?) Plin. Ψευδὴς Σμάραγδος (?); Theophr. (Pseudosmaragdus, in cupri fodinis insulae Cypri natus.)

Var. 1. M. v. lamellosus. (*Blätteriger gem. M.*)

Var. 2. M. v. fibrosus. (*Faseriger gem. M.*)
Atlaserz.

Var. 3. M. v. solidus. (*Dichter g. M.*)

Var. 4. M. v. terreus. (*Erdiger g. M.*)
Kupfergrün ex parte.

Appendix. 1. Malachites calcifer. (*Kalkmalachit; Zinken.*) Auctore Zinkenio ex oxydo cupri, oxydulo ferri, terra calcaria, acido carbonico et acido sulphurico constat.

---

*) Vox spuria *aurichalcum* (*Messing*), ad quod spectat nomen *Aurichalcites*, depravatione ex graeco vocabulo ὀρείχαλκος orta est, quam ob caussam nomina *orichalcum* et *Orichalcites* non solum praeferenda, sed hac una ratione recte formata sunt.

Digitized by Google

(Berg- u. hüttenm. Zeitung, 1842. St. 24. p. 397.) An substantia peculiaris sit, quaerendum est.

2. Conichalcites. (*Konichalcit; Br.*) Malachites et calcifer et vanadifer esse dicitur; in Hispania repertus. (C. v. Leonh. Jahrb. f. Min. 1847. p. 218.)

21. **Azurites.** (Kupferlasur s. Azurit.)

Spec. 1. **Azurites polymorphus.**

Polymorphe Kupferlasur.

Kupferlasur; W. Prismatischer Lasurmalachit; M. Hemiprismatischer Lasurmalachit; Haid. Lasur; Br. Cuivre carbonaté bleu; H. Cuivre azuré. Azurite; Beud. Azure Copper Ore; Jameson. Blue Carbonate of Copper; Phill. Caeruleum. (Schediasma Bauschianum posthumum de Caeruleo et Chrysocolla. 1668.) Cuprum caeruleum montanum; Wallerius. Armenium (?); Plin. Lapis armenius, armenischer Stein ex parte. (?)

Var. 1. A. p. lamellosus. (*Blätterige pol. K.*)

Var. 2. A. p. radiatus. (*Strahlige p. K.*)

Var. 3. A. p. terreus. (*Erdige p. K.*)

Bergblau et Kupferblau.

22. ***Cyanotrichites.** (Cyanotrichit.)

Spec. 1. **Cyanotrichites hexamitoides.***)

Sammetartiger Cyanotrichit.

Kupfersammterz; Karsten. Sammeterz.

Species omnino peculiaris, sed non explorata.

Appendix ad tribum Hydrochalcitarum malachitoideorum.

Kupferbeschlag; Ficinus. Botryoides, aeruginosus, splendore carens, ceterum obscurus. Prope Schwarzenberg in Saxonia repertus. Nomine deludente a Ficino notatus.

III. HYDROCHALCITAE BELONOIDEI.

Belonoidische Hydrochalcite.

(*Belonochalcitae. Belonochalcite.*)

(Pond. sp. 2,6 — 3,1.)

23. ***Symplesites.** (Symplesit.)

*) I. e. facie holoserici. (*Ἑξάμιτος, holosericum.*)

Spec. 1. **Symplesites epigenes.*)**
Epigenetischer Symplesit.
Symplesit s. Diatomus Symplesites; Br.

24. Vivianites. (Vivianit.)

A. Species caeruleae ac virides. (Blaue et grüne Arten.)

Spec. 1. **Vivianites vulgaris.**
Gemeiner Vivianit.
Eisenblau; Hausm. Blaueisenerz; Weiss. Glaukosiderit. Dichromatisches Euklasbaloid; M. Eisenphyllit; Br. Siderischer Diatomphyllit; Br. Fer phosphaté; H. Prismatic blue Iron Ore; Jameson. Phosphate of Iron; Phill.

Auctore Rammelsbergio: $6(\dot{F}e^{3}\dddot{\bar{P}} + 8\bar{H}) + (\dddot{\bar{F}}e^{3}\dddot{\bar{P}}^{2} + 8\bar{H}.)$ (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 473.)

Var. 1. V. v. lamellosus. (*Blätteriger g. V.*)
Crystallisirte Blaueisenerde et Vivianit ex parte; W. Blättriges Eisenblau. Blaueisenspath.

Compositio chem. Vivianitae vulgaris lamellosi crystallomorphi Bodenmaisensis auctore Rammelsbergio: 35,65 cent. oxyduli ferri, 11,60 oxydi ferri, 29,01 acidi phosphorici, 27,49 aquae. (Rammelsb. Repert. H. II. 1845. p. 26.)

Var. 2. V. v. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger g. V.*)
Vivianit ex parte; W. Faseriges Eisenblau. Mullicit.

Comp. ch. Vivianitae vulg. radiati Novi Jerseyensis auctore Rammelsbergio: 33,91 c. oxyduli ferri, 12,06 oxydi ferri, 28,40 acidi phosphorici, 27,49 aquae. (Loc. cit. p. 26.)

Var. 3. V. v. pulvereus. (*Erdiger* s. *staubartiger g. V.*)
Blaueisenerde; W. Erdiges Eisenblau. Fer azuré; H.

Vivianites vulg. pulvereus Brunsvicensis auctore Wiegmanno sen. compositus est ex 42 c. oxyduli ferri, 28 acidi phosphorici, 26 aquae et 4 acidi humi. (Wiegmann üb. die Bild. d. Torfs etc., 1837. p. 77.)

Spec. 2. ***Vivianites Anglarensis.**
Anglarischer Vivianit.
Anglarit; Berthier.

Acrystallus. Auctore Berthiero: $\dot{F}e^{4}\dddot{\bar{P}} + 4\bar{H}$.

---

*) Ita cognominatus, quia in mineralium quorundam metalliferorum superficie recens gignitur.

Digitized by Google

B. Species rubrae et badiae. (Rothe et braune Arten.)

Spec. 3. **Vivianites Beraunensis.**

Beraunischer Vivianit.

Beraunit; Br.

Lamellosus et radiatus, pondere spec. = 2,87, colore hyacinthino et rutile-badio; auctore Plattnero ex oxydo ferri, acido phosphorico et aqua compositus. Kakoxeno sericeo insidens in Hydrosiderite vulgari solido prope Hrbek in regione Beraunensi Bohemiae repertus est. (Erdm. Journ., Vol. XX. 1840. p. 66 sq.)

Spec. 4. ***Vivianites Ficini.**

Ficinischer Vivianit.

Ficinit; Bernhardi.

Atypotus, structura crystallina, badius; auctore Ficino praeter oxydum ferri, acidum phosphoricum et aquam etiam parvam oxydi mangani et acidi sulphurici copiam continens. Bodenmaisensis.

Appendix. *Hureaulites. (*Hureaulith; Alluaud.*) Badius et ex badio rubicundus, minori pondere specifico; magna oxydi mangani immixti copia ab omnibus Vivianitae speciebus distinctus. Ceterum species obscura.

25. Erythrinus. (Erythrin s. Kobaltblüthe.)

Spec. 1. **Erythrinus nobilis.**

Edler Erythrin s. *edle Kobaltblüthe.*

Rother Erdkobalt; W. Kobaltblüthe; Hausm. Diatomes Euklashaloid; M. Arseniksaures Kobaltoxyd. Cobalt arséniaté; H. Erythrine; Beud. Cobalt-Bloom; Phill.

Var. 1. E. n. microphyllus. (*Kleinblätterige e. Kobaltblüthe.*)

Var. 2. E. n. radiatus. (*Strahlige e. K.*)

Erythrinus nobilis radiatus crystallomorphus kermesinus Schneebergensis auctore Kersteno constat ex 36,52 c. oxyduli cobalti cum exigua oxydi nicoli particula, 1,01 oxyduli ferri, 38,43 acidi arsenici, 24,10 aquae. Erythrinus n. rad. rubellulus (colore florum Persicae) Schneebergensis

auctore eodem ex 33,42 c. oxyduli cobalti, 4,01 oxyduli ferri, 38,298 acidi arsenici, 24,084 aquae. Ex quibus analysibus elucet, in Erythrino n. rad. pallide rubro majorem oxyduli ferri copiam contineri, quam in Erythrino n. r. kermesino. Formula Erythrini n. crystallini chemica auctore Kersteno haec est: $Co^3 \overset{\cdot\cdot\cdot}{\underline{\ddot{A}}}s + 8\dot{\underline{H}}$; quae compositio ch. compositioni ch. Vivianitae vulgaris similis est. (Poggend. Ann., Vol. LX. 1843. p. 255 sqq. 261.) Erythrinus n. radiatus (?) Allemontensis auctore Laugiero 9,2 centesimas oxydi nicoli et 6,1 oxydi ferri immixtas habet. — Solis radiis expositus Erythrinus nobilis crystallinus pallidum colorem accipit, igne calefactus caeruleum ac si oxydulum ferri immixtum continet, viridem vel fuscum. (Loc. cit. p. 254.)

Var. 3. E. n. terreus. (*Erdige e. K.*)
Kobaltbeschlag; W.

Partem Erythrini nobilis terrei ex arseniato cobalti sive ex Erythrini nobilis crystallini substantia ipsa et ex acido arsenicoso (*arseniger Säure*) mixtam esse Kerstenus docuit. Scilicet Erythrinus n. terreus Annabergensis auctore eo continet: 48,10 c. acidi arsenicosi, 20,00 acidi arsenici, 18,30 oxydi cobalti et 12,13 aquae cum vestigio oxydi nicoli; Erythrinus n. terreus Schneebergensis: 51,00 acidi arsenicosi, 19,10 acidi arsenici, 16,60 oxydi cobalti, 2,10 oxyduli ferri, 11,90 aquae cum minima oxydi nicoli particula. (Loc. cit. p. 263 sq.) Omnem autem Erythrinum n. terreum his partibus mixtum esse exploratione non comprobatum est. Ceterum Erythrinus nobilis crystallinus non minus quam E. n. terreus solutione quadam ex Smaltite vulgari ortum esse Ersteni sententia est. (Loc. cit. p. 251 sq.)

Spec. 1. ***Erythrinus calcifer.**
Kalkhaltiger Erythrin s. *kalkhaltige Kobaltblüthe.*
Roselit; Levy.

Digitized by Google

Parum cognitus et rarissimus.

Huic specici adnumerandus esse videtur Erythrinus globosus radiatus Schneebergensis, in quo auctore Kersteno 38,10 c. acidi arsenici, 29,19 oxyduli cobalti, 8,00 calcariae, 23,90 aquae continentur. (Loc. cit. p. 259 sq.)

Appendix. Lavendulanus. (*Lavendulan; Br.*) Annabergensis Saxoniae. Quamvis acrystallus multas notas cum Erythrino communes habet.

26. Pharmacolithus. (Pharmakolith.)

Spec. 1. Pharmacolithus polyhydrus.

Polyhydrischer Pharmakolith.

Arsenikblüthe; W. Pharmakolith; Hausm. Arsenicit. Hemiprismatisches Euklashaloid; M. (Hemiprismatisches Gypshaloid; Haid.) Arseniksaurer Kalk. Chaux arséniatée; H.

Var. 1. Ph. p. lamellosus. (*Blätteriger p. Ph.*)

Var. 2. Ph. p. fibrosus. (*Faseriger p. Ph.*)
Comp. ch. Pharmacolithi polyhydri (fibrosi?) Glücksbrunnensis Thuringiae auctore Rammelsbergio: 51,58 cent. acidi arsenici, 23,59 calcariae, 23,4 aquae, 1,43 oxydi cobalti (ab Erythrino nobili mechanice immixto deducendi) et oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. LXII. 1844. p. 151.)

Var. 3. P. p. terreus. (*Erdiger p. Ph.*)

Picropharmacolithus (*Pikropharmakolith; Stromeyer*) non nisi pauca magnesiae copia, quam continet, a Pharmacolitho polyhydro differt.

27. Haidingerites. (Haidingerit.)

Spec. 1. Haidingerites cryptogenes.*)

Kryptogener Haidingerit.

Haidingerit; Turner. Prismatisches Euklashaloid; M. (Diatomes Gypshaloid; Haid.) Holotyp et Homöotypus Haidingeri; Br.

28. *Berzeliites. (Berzeliit.)

Spec. 1. Berzeliites cryptocrystallus.

Kryptocrystallinischer Berzeliit.

---

*) H. e. *incertae sedis*, siquidem locus hujus speciei natalis nemini notus est.

Berzeliit;*) Kühn. Chaux arséniatée anhydre; Dufrénoy. Magnesian Pharmacolite; Dana.

Chemica compositione Haidingeritae et Pharmacolitho affinis, sed magnesiae, quam continet, copia haud parva et aqua carente distinctus. Duarum analysium a Kühnio institutarum summa haec est: 56,46 et 58,51 c. acidi arsenici, 20,96 et 23,22 calcariae, 15,61 et 15,68 magnesiae, 4,26 et 2,13 oxyduli mangani. Praeterea majori duritie insignis est, (inter Orthoclasii et Apatitae duritiem intermedius) nec igne liquescit. Atypotus, structura crystallina obscura, colore albido et pallide melleo. Prope Langsbanhytta in Succia repertus est. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XXXIV. 1840. p. 211.)

29. Nicolochlorites. (Nickelgrün.)

Spec. 1. Nicolochlorites polyhydrus.

Polyhydrisches Nickelgrün.

Nickelocher; W. Nickelblüthe; Hausm. Nickelgrün; Br. Nickelmulm. Nickelbeschlag. Grüner Erdkobalt. Arseniksaurer Nickel. Nickel arseniaté; H. Nickel Ochre; Phill. Nickel Green; Dana.

Var. 1. N. p. trichoides. (*Haarförmiges N.*)
Var. 2. N. p. solidus. (*Dichtes N.*)
Var. 3. N. p. terreus. (*Erdiges N.*)

Nicolochlorites polyhydrus Schneebergensis auctore Kersteno continet: 36,20 c. oxyduli nicoli, 38,91 acidi arsenici, 1,53 oxyduli cobalti, 23,91 aquae. Idem ex alia fodina Schneebergensi auctore eodem: 35,00 c. oxyduli nicoli, 38,90 acidi arsenici, 21,02 aquae, 2,21 oxyduli ferri, cum minimis oxydi cobalti et acidi sulphurici particulis. $\dot{N}i^3\dddot{\bar{A}}s + 8\dot{H}$. Poggend. Ann., Vol. LX. 1843. p. 269 sq.)

Appendix. Hydratum nicoli. (*Nickelhydrat;* Hydrate of Nickel; B. Silliman jun.) Novissimo tem-

*) Kühnius nescio qua injuria lacessitus loco supra citato p. 217 sq. de hoc nomine multa verba facit, immemor fortasse, idem nomen jam ante tribus aliis iisdemque diversissimis mineralium generibus (Petalitae, Mendipitae et lapidi cuidam albo, qui ad Spinellum pertinere videtur) impositum fuisse, quapropter nomini Berzeliitae aliud quoddam nomen omnino praeferendum foret.

Digitized by Google

pore a B. Sillimanno descriptum. Solidum, fractura confragosa, duritie calcitae, pondere spec. = 3,05, colore smaragdino, splendore vitri, translucens. Chemica compositione non satis cognitum; auctore B. Sillimanno ex oxydo nicoli et 38,5 c. aquae constans. In superficie Chromitae dystomi prope Texas in comitatu Lancastrensi Pennsylvaniae repertus est. (Silliman americ. Journ., 2 Ser., Vol. III. 1847. p. 407 sq.) Habitu Nicolochloritae polyhydro similis esse videtur; fortasse etiam acidum quoddam immixtum habet.

30. **Hopëites.** (Hopeit.)

Spec. 1. **Hopëites eutomus.**

Eutomer Hopeit.

Hopeit; Brewster. Prismatisches Monoklashaloid; M. Zinkphyllit; Br.

Auctore Levyo ex oxydo zinci et cadmii cum acido phosphorico vel acido boracis conjuncto compositus esse dicitur. (Berzelius Jahresber., Jahrg. XXV. 1846. p. 351.)

Ordo XVI.

BAROCHALCITAE.*)

Barochalcite.

(*Wasserleere salinische Erze.***) *Schwerere Metallhaloide. Chalkobaryte.*)

I. BAROCHALCITAE ZINCIFERI.

Zinkhaltige Barochalcite.

(*Zincochalcitae. Zinkchalcite.*)

(Pond. sp. = 3,4 — 4,4.)

1. **Zincovitrites.** (Kieselzinkspath s. Zinkvitrit.)

---

*) De nomine hujus ordinis vid. explicationem in nota ad nomen ordinis Hydrochalcitarum.

**) Aquae parva copia paucis tantummodo speciebus immixta est, ceteris omnibus nulla.

Digitized by Google

Spec. 1. **Zincovitrites electricus.**
Elektrischer Kieselzinkspath.

Galmey ex parte; W. Zinkglas; Hausm. Zinkglaserz. Zinkkieselerz. Zinkkiesel. Kieselgalmey; v. Kobell. Kieselzinkerz. Zinksilicat. Prismatischer Zinkbaryt; M. Zinkgrammit et Kieselzinkspath; Br. Zinc oxydé silicifère; H. Calamine; Beud. Siliceous oxyde of Zinc; Phill. Zinc silicaté; Dufrénoy.

Gustavus Rose et P. Riess septem novas crystallorum formas in Zincovitrite invenerunt et descripserunt. (Poggend. Ann., Vol. LIX. 1843. p. 362 sqq.)

Var. 1. Z. el. lamellosus. (*Blätteriger el. Kieselzinkspath.*)

Zincovitrites electricus lamellosus Leadhillsensis auctore Thomsone has partes ch. continet: 66,8 c. oxydi zinci, 23,2 terrae siliceae, 10,8 aquae. (Lond., Edinb. etc. philos. Mag., 3 Ser., Vol. XVII. 1840. p. 410 sq. Erdm. Journ., Vol. XXII. 1841. p. 422.) Zincovitrites el. lam. Nertschinskensis duarum varietatum auctore R. Hermanno: 62,85 et 65,66 c. oxydi zinci, 25,38 et 25,96 terrae siliceae, 9,07 et 8,38 aquae, quibus accedunt in altera varietate 2,70 oxydi plumbi: $\dot{Zn}^3\dddot{Si}+2\dot{H}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 98.) Zincovitritae electrici Retzbanyensis autem auctore Hermanno formula ch. haec est: $\dot{Zn}^3\dddot{Si}+\dot{H}$, et Limburgensis: $2\dot{Zn}^3\dddot{Si}+3\dot{H}$.

Var. 2. Z. el. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger el. K.*)

a. Albus. (*Weisser.*)
b. Ravidus. (*Grauer.*)
c. Viridis. (*Grüner.*)
d. Luteus. (*Gelber.*)
e. Badius. (*Brauner.*)

Var. 3. Z. el. terreus. (*Erdiger el. K.*)

Zinkocher. Zinc oxydé terreux. (Zinkmehl?)

2. Hebetinus. (Hebetin.)

Spec. 1. **Hebetinus microcrystallus.**
Mikrocrystallinischer Hebetin.

Digitized by Google

Willemit; Levy. Williamit. Hebetin; Br. Brachytyper Zinkbaryt; M. Zinksilicat. Willelmine; Beud.

Compositio chem. Hebetini microcrystalli ex monte Altenberg prope Aquisgranum auctore Delessio: 72,37 c. oxydi zinci, 27,28 terrae siliceae, 0,35 oxyduli ferri; et Hebetini m. ex civitate New-Jersey auctore eodem: 68,83 oxydi zinci, 27,40 terrae siliceae, 0,87 oxyduli ferri et 2,90 oxyduli mangani. (Ann. des min., 4 Sér., T. X. 1846. Lond., Edinb. etc. philos. Mag., 3 Ser., Vol. XXX. 1847. p. 296.)

Appendix. Mancinites. (*Mancinit; Jacquot.*) Fibrosus, structura crystallina duplici diversa; ex oxydo zinci et terra silicea constans. $\dot{Zn}^3 \dddot{Si}$. Prope Mancino in regione Livornensi repertus.

3. Calamina.*) (Zinkspath s. Galmey.)

Spec. 1. Calamina vulgaris.

Gemeiner Zinkspath.

Galmey ex parte; W. Rhomboedrischer Zinkbaryt; M. Zinkcarbonat. Basisch-kohlensaures Zinkoxyd. Zinc carbonaté; H. Smithsonite; Beud. Calamine ex parte. Pierre calaminaire. Lapis calaminaris; Wallerius. *Κάδμεία* et *Καδμία*.

Var. 1. C. v. lamellosa. (*Blätteriger gem. Zinkspath.*)

a. C. v. l. alba. (*Weisser bl. g. Z.*)
Comp. ch. Calaminae vulgaris lam. microcrystallae (?) albae Nertschinskensis auctore Francisco de Kobell: 96,0 oxydi zinci cum acido carbonico, 2,03 oxyduli ferri, 1,12 oxydi plumbi. (Erdm. Journ., Vol. XXVIII. 1843. p. 480 sq.)

b. C. v. l. ravida. (*Grauer bl. g. Z.*)

Var. 2. C. v. radiata et fibrosa. (*Strahlig-faseriger g. Z.*)

---

*) Nomen hujus generis a gallico vocabulo *Calamine* desumsi, quod ex arabico voc. *climia* s. *calimia* originem duxit. (Salmasius de homonymis hyles iatricae; 1689. p. 223.) Nam quod apud veteres in usu erat nomen *Cadmia*, alioquin aptissimum, facile in errorem adducere possit, postquam novo cuidam metallo, quod a Zinco differt, nomen Cadmii impositum est.

Digitized by Google

a. C. v. r. et f. albida. (*Weisser str. f. g. Z.*)
b. C. v. r. et f. ravida. (*Grauer str. f. g. Z.*)
c. C. v. r. et f. subviridis. (*Grüner str. f. g. Z.*)

Var. 3. C. v. solida. (*Dichter gem. Z.*)
a. C. v. s. albida. (*Weisser d. g. Z.*)
b. C. v. s. ravida. (*Grauer d. g. Z.*)
c. C. v. s. lutea. (*Gelber d. g. Z.*)
d. C. v. s. badia. (*Brauner d. g. Z.*)

Var. 4. C. v. terrea. (*Erdiger g. Z.*)

Spec. 2. **Calamina siderica.**
Siderischer Zinkspath.
Kapnit, (Capnitis); Br.
Ex oxydulo zinci, oxydulo ferri (circiter 15 cent.) et acido carbonico compositus. (Breith. Handb. d. Min., Vol. II. 1841. p. 236.)

Appendix. *Zinkblüthe; Karsten.* (Zinconise; Beud.) Minera terrea, cui 15 cent. aquae immixtae sunt; parum cognita.

4. *Herrerites. (Herrerit.)

Spec. 1. **Herrerites mexicanus.**
Mexikanischer Herrerit.
Herrerit; del Rio.
Non satis exploratus.

II. BAROCHALCITAE MANGANICI ET SIDERICI.

Manganische et siderische Barochalcite.

(*Manganochalcitae et Siderochalcitae. Manganochalcite et Siderochalcite.*)

A. BAROCHALCITAE MANGANICI ET SIDERICI CARBONICI.

Carbonisch-manganische et carbonisch-siderische Barochalcite.

(*Anthracomanganochalcitae et Anthracosiderochalcitae. Anthrakomanganochalcite et Anthrakosiderochalcite.*)

(Pond. sp. = 3,3 — 3,9.)

5. Rhodochrosites. (Manganspath s. Rhodochrosit.)

Spec. 1. **Rhodochrosites achoneutus.**
Unschmelzbarer Manganspath.
Rother Braunstein et Manganspath; W. Rhodochrosit; Hausm. (Var. solida.) Rothbraunsteinerz et Rothmanganerz ex parte. Manganspath; Weiss. Ma-

Digitized by Google

Makrotyper Parachrosbaryt; M. Manganischer et rosiger Carbonspath, (Rosenspath et Himbeerspath); Br. Diallogite; Beud. Manganèse oxydé carbonaté; H. Carbonate of Manganese; Phill.

Var. 1. Rh. ach. lamellosus. (*Blätteriger unschm. M.*)
Manganspath; W.
Comp. ch. Rhodochrositae achoneuti lamellosi Voigtsbergensis Saxoniae auctore Ke r s t e n o: 81,42 c. oxyduli mangani cum acido carbonico, 10,31 calcariae cum ac. carb., 4,28 magnesiae cum ac. carb., 3,10 oxyduli ferri cum ac. carb., 0,33 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 164.)

Var. 2. Rh. ach. fibrosus. (*Faseriger u. M.*)

Var. 3. Rh. ach. solidus. (*Dichter u. M.*)
Rother Braunstein; W. Rhodochrosit; Hausm.

Appendix. 1. M a n g a n o c a l c i t e s. (*Manganocalcit; Br. Faseriger Braunspath* ex parte; *W.*) Radiatus; medium inter Rhodochrositen et Dolomiten locum obtinens; auctore R a m m e l s b e r g i o ex 67,48 c. oxyduli mangani cum acido carbonico, 18,81 calcariae cum ac. carb., 9,97 magnesiae cum ac. carb. et 3,22 oxyduli ferri cum acid. carb. compositus. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 511.) Auctore B r e i t h a u p t i o formas rhombicas et structuram crystallinam habet, qualis est Aragonitae. (Loc. cit. Vol. LVIII. 1843. p. 278. Vol. LXIX. 1846. p. 429 sq.) Prope Schemnitzium repertus est.

2. W i s e r i t e s. (*Wiserit; Haid. Wasserhaltiges kohlensaures Mangan; Wiser.*)

6. **Chalybites.** (Eisenspath s. Chalybit.)

Brachytyper Parachrosbaryt; M. Siderit;*) Haidinger.

---

*) Nomen *Sideritae* diversissimis mineralibus impositum est, scilicet 1) Quarzo dystomo hyalino vulgari caeruleo (*Sapphirquarz*), 2) Lazulitho austriaco, 3) Pharmacosideritae dystomo (a B r e i t h a u p t i o), ac nunc etiam 4) H a i d i n g e r o auctore, generi supra dicto. Quae quum ita sint, fieri aliter non potest quam ut magna inde exsistat confusio, quam ob rem aptius mihi visum est, misso nomine Sideritae generi supra dicto no-

Digitized by Google

Spec. 1. Chalybites manganicus.

Manganischer Eisenspath.

Oligonspath; Br. Eisenspath von Ehrenfriedersdorf.

Ex 59,99 c. oxyduli ferri cum acido carbonico, et 40,66 oxyduli mangani cum ac. carb. compositus. Magnus.

Spec. 2. Chalybites vulgaris.

Gemeiner Eisenspath.

Spatheisenstein; W. Späthiger Eisenstein. Eisenkalk et Sphärosiderit; Hausm. Siderischer Carbonspath et Eisenspath; Br. Kohlensaures Eisen. Stahlstein. Flinz. Fer oxydé carbonaté; H. Sidérose; Beud. Spathose Iron-Ore; Phill.

Var. 1. Ch. v. lamellosus. (*Blätteriger gem. Eisenspath.*)

a. Ch. v. l. albidus. (*Weisser bl. g. E.*)

b. Ch. v. l. ravidus. (*Grauer bl. g. E.*)

c. Ch. v. l. luteus. (*Gelber bl. g. E.*)

d. Ch. v. l. badius. (*Hellbrauner bl. g. E.*)

Auctore Pieschelio in Chalybite vulgari lamelloso badio Neudorfensi Hercyniae continentur: 79,34 cent. oxyduli ferri cum acido carbonico, 8,69 oxyduli mangani cum ac. carb., 7,6 magnesiae cum ac. carb. et 5,45 calcariae cum ac. carbonico. (Rammelsb. Repert., H. I. 1843. p. 139.)

Annotatio. Junckerites (*Junckerit; Dufrénoy*) est Chalybites vulgaris lamellosus, cujus crystalli inaequaliter elongati sunt. Eadem ratio Thomaeitae (*Thomäit; Mayer*) esse videtur, qui male descriptus pro novo genere a Mayero habitus est. (Bergwerksfreund, Vol. VIII. 1845. p. 61.)

Var. 2. Ch. v. radiatus. (*Strahlig-faseriger gem. E.*)

Sphaerosiderites radiatus. Strahliger Sphärosiderit. Sphärosiderit; Hausm.

---

men *Chalybitae* tribuere, quod non solum singulare nomen est cum nullo alio confundendum, sed etiam naturam illius generis chemicam significat, quae in eo posita est, quod ferrum et carbonicum in se continet.

Digitized by Google

Chalybites vulg. radiatus (?) ex Basalte Eisernensi regionis circa Siegenum sitae auctore Schnabelio compositus est ex 43,59 c. oxyduli ferri, 17,87 oxyduli mangani, 0,24 magnesiae, 0,08 calcariae et 38,22 acidi carbonici. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 516.)

Var. 3. Ch. v. solidus. (*Dichter gem. E.*)
Sphaerosiderites solidus. Dichter Sphärosiderit.

Saepissime cum argilla vel etiam marga intime mixtus. (*Thoniger* et *mergliger dichter Sphärosiderit.*)

Appendix. Siderodotus. (*Siderodot (?); Br.*) Chalybites calcifer esse dicitur. Prope Radstadt in terra Salisburgensi repertus est. (Leonh. n. Jahrb. f. Min. 1847. p. 218.)

7. Mesitinus. (Mesitinspath.)

Spec. 1. Mesitinus polymagnesius.
Polymagnesischer Mesitinspath.

Subsp. 1. M. p. Pedemontanus. (*Piemontesischer pol. M.*)
Mesitinspath s. Mesitin; Br.

Rhomboedri angulus = 107° 14′. Compositio ch. auctore Fritschio: 24,18 c. oxyduli ferri, 28,12 magnesiae, 1,30 calcariae, 45,76 acidi carbonici. $\dot{F}e\ddot{C} + 2\dot{M}g\ddot{C}$. (Poggend. Ann., Vol. LXX. 1847. p. 148.) Comp. ch. ejusdem varietatis Traversellensis auctore Gibbsio: 26,61 c. oxyduli ferri, 27,12 magnesiae, 0,22 calcariae, 46,05 acidi carbonici. (Loc. cit., Vol. LXXI. 1847. p. 566.)

Subsp. 2. M. p. Salisburgensis. (*Salzburgischer pol. M.*)
Pistomesit; Br.

Rhomboedri angulus = 107° 18′; color subcanus, in flavidum vergens; compositio ch. auctore Fritschio: 33,92 c. oxyduli ferri, 21,72 magnesiae, 43,62 acidi carbonici. $\dot{F}e\ddot{C} + \dot{M}g\ddot{C}$. (Loc. cit. p. 147.) Prope Thurnbergam in terra Salisburgensi repertus. Habitu a Mesitino polymagnesio Pedemontano vix differt.

Digitized by Google

B. BAROCHALCITAE MANGANICI ET SIDERICI PHOSPHATICI.*)

Phosphatisch-manganische et phosphatisch-siderische Barochalcite.

(*Barochalcitae phosphatomanganosideri*, s. *Phosphatomanganosiderochalcitae. Phosphatomanganosiderochalcite.*)

(Pond. sp. = 3,5 — 4,0.)

8. Triphylinus. (Triphylin.)

Phyletites; Br., excepto Manganosiderite.

Spec. 1. Triphylinus vulgaris.

Gemeiner Triphylin.

Triphylin; Fuchs.

Haec species aëre solutus aqua miscetur aliamque faciem accipit, atque ita mutatus Triplites nominatus est, licet idem nomen jam dudum Manganosideritae impositum fuit.

Tetraphylinus. (*Tetraphylin; Berzelius. Perowskin.*) Varietas Triphylini vulgaris esse videtur, quae non nisi majori oxyduli mangani et lithii copia distincta est.

Spec. 2. Triphylinus violaceus.

Violblauer Triphylin.

Hetepozit; Alluaud. Heterosit. (?)

Spec. 3. Triphylinus fuscus.

Brauner Triphylin.

Zwieselit; Br. (Eisenapatit; Fuchs.)

Triphylinus fuscus Zwieselensis auctore Fuchsio compositus est ex 36,84 c. oxyduli ferri, 18,67 oxyduli mangani, 36,52 acidi phosphorici, 4,77 ferri, 3,77 fluoris. (Erdm. Journ., Vol. XVIII. 1839. p. 502.)

9. *Manganosiderites. (Manganosiderit.)

Spec. 1. Manganosiderites polioconius.

Graustrichiger Manganosiderit.

Eisenpecherz; W. Phosphormangan; Karsten. Phosphoreisenerz et Phyletites dimericus; Br. Manganpecherz. Manganeisenstein. Triplit; Hausm. Prismatischer Retinbaryt; M. Manganèse phosphaté; H. Phosphate of Manganese; Phill.

---

*) Haec mineralium genera prope accedunt et ad aliquas Vivianitae species et ad nonnulla metallolithorum hydrosidericorum genera.

Digitized by Google

III. BAROCHALCITAE CERIIFERI ET LANTHANIFERI.

Cerinische et lanthanische Barochalcite.

(*Ceriochalcitae et Lanthanochalcitae. Ceriochalcite et Lanthanochalcite.*)

(Pond. sp. = 4,4 — 5,2.)

10. Monazites. (Monazit.)

Spec. 1. Monazites Edwardsii.

Edwardsischer Monazit.

Edwardsit; Shepard. Monazit; Br. Mengit; Brooke.

Var. 1. M. Edw. Miascensis. (*Miaskischer Edw. M.*)

Monazit; Br.

Structura crystallina indistincta; pond. spec. = 4,9 — 5,2.

a. M. Edw. M. levior. (*Leichterer Miaskischer Edw. M.*)

Pond. spec. auctoribus Breithauptio et R. Hermanno = 4,92 — 5,00. Acidi phosphorici 28,0, oxydi stanni 1,7 cent. immixtae.

R. Hermannus, iterata subtili Monazitae Edw. Miascensis levioris analysi, ex his partibus chemicis eum constare docuit: 37,36 c. oxyduli cerii, 27,41 oxydi lanthani, 1,46 calcariae, 0,8 magnesiae, 1,75 oxydi stanni, 28,05 acidi phosphorici; quarum partium oxydum stanni mechanice immixtum esse profitetur. Thorinae, cujus 17,95 cent. Monazitae Edw. Miascensi inesse Kerstenus asseruit, Hermannus ne particulam quidem in eo invenit. Formulam hujus varietatis Monazitae Edw. constituit hanc: $\left.\begin{matrix}\dot{C}e^3\\ \dot{L}a^3\end{matrix}\right\}\ddot{\ddot{P}}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 90. Vol. XL. 1847. p. 21 sqq.)

b. M. Edw. M. ponderosior (*Schwererer Miaskischer Edw. M.*)

Pond. sp. auctore R. Hermanno = 5,12 — 5,28. Acidi phosphorici 22 — 25 cent., oxydi stanni non nisi minutissimam particulam, sed

oxydi tantali aliquas particulas immixtas in se continet. (Loc. cit. Vol. XL. p. 28.)

Var. 2. *M. Edw. Connecticutensis. (*Connecticutischer Edw. M.*)

Edwardsit; Shepard.

Structura crystallina distincta. (?)

Appendix. 1. Eremites (*Eremit; Shepard*) ad Monaziten Edwardsii pertinere dicitur. (Poggend. Ann., Vol. XLVI. 1839. p. 645 sqq.)

2. Monazitoides. (*Monazitoid; R. Hermann.*) Immutatione substantiae Monazitae Edwardsii ortus, eadem quae Monazitae est forma crystallina praeditus partibusque chemicis, quas in se comprehendit, — praeter oxydum stanni, quo caret et cujus in locum oxydum tantali successit, ac praeter aquae particulam, quae ei immixta est, — qualitate iisdem, sed quantitate diversis. Similis illa substantiae immutatio est immutationi, qua ex Cordierite Bonsdorffites, Chlorophyllites ceteraque mineralia micis non dissimilia procreantur. Compositio chemica Monazitoidis auctore R. Hermanno haec est: 49,35 c. oxyduli cerii, 21,30 oxydi lanthani, 1,5 calcariae, 17,94 acidi phosphorici, 6,27 acidi tantali, 1,36 aquae. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 31.) Monazitoides igitur est Monazites Edwardsii immutatus, et varietas Monazitae Edw. Miascensis ponderosior est media conditio (*Mittelzustand*), per quam Monazites Edw. Miascensis levior paulatim in Monazitoidem transit.

11. Cryptolithus. (Kryptolith.)

Spec. 1. **Cryptolithus Arendalensis.**

Arendalischer Kryptolith.

Kryptolith; Wöhler.

Digitized by Google

In Apatite phosphoreo Arendalensi novissimo tempore a Wöhlero repertus. Sunt minutissimi crystalli acuformes luteoli, pond. sp. = 4,6, compositi ex 73,7 c. oxydi cerii, 1,5 oxyduli ferri et 27,37 acidi phosphorici. (Götting. gel. Anz., Nachr. v. d. Gesellsch. d. Wiss., Nr. 2. Jan. 1846. p. 19 sqq. Poggend. Ann., Vol. LXVII. 1846. p. 424 sqq.)

12. **Anhydrocerites.** *) (Flusscerit s. Anhydrocerit.)

Spec. 1. **Anhydrocerites Fahlunensis.**

Fahlunischer Flusscerit.

Neutrales flusssaures Cerium; Berzelius. Ceriumfluat. Neutraler „Fluocerit."

13. ***Hydrocerites.** (Hydrocerit.)

Spec. 1. **Hydrocerites flavus.**

Gelber Hydrocerit.

Basisches flusssaures Cerium; Berzelius.

Auctore Berzelio aquae 4,95 cent. in se continens. Rara species et parum cognita.

14. **Parisites.** (Parisit.)

Spec. 1. **Parisites leucoconius.**

Weissstrichiger Parisit.

Parisit; Lavinio de Medici-Spada. Musite (Mussite?) et Carbonate de Lanthane; Dufrénoy.

Haec species, in valle Musso (Muso?) Novae Granadae nuperrime reperta, dihexaedrica, (dihexaedro acuto, angulo laterali = 164° 58′) structura distincte-lamellosa axotoma, colore fulvo, pulvere albido, pondere spec. = 4,35, auctore Bunseno composita est ex 59,36 c. oxyduli cerii incluso oxydi lanthani et didymii, et 3,17 calcariae, quae partes cum 23,51 c. acidi carbonici conjunctae sunt; insuper ex 7,08 oxyduli cerii cum oxydo lanthani ac didymii, et 2,38 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem. etc., Vol. LIII. 1845. p. 147 sqq.)

---

*) Hoc nomine significatur, maximam huic generi oxydi cerii copiam inesse, sed aquam nullam. Nam ineptam vocem „fluoris" (*Fluss*), qui speciei hujus generis supra dictae immixtus est, et in germanico nomine *Flusscerit* exprimitur, in nominis latini compositione adhiberi non posse liquet.

Digitized by Google

15. Lanthanites. (Lanthanit s. Hydrolanthanit.)

Spec. 1. Lanthanites axotomus.

Axotomer Lanthanit.

Kohlensaures Ceriumoxydul; Hisinger. Hydrocerit. Lanthanit; Haid.

Mosander nuperrime docuit, hanc speciem ex oxydo lanthani cum minutissima oxydi cerii particula, ex acido carbonico et aqua compositam esse. $\dot{L}n^3 \ddot{C} + 3\dot{H}$.

Appendix ad tribum Barochalcitarum ceriiferorum et lanthaniferorum.

Yttrocerites. (*Yttrocerit. Flussyttrocerit. Flusssaures Cerium mit flusssaurer Yttererde; Berzelius.*) Mechanice mixtus esse dicitur.

IV. BAROCHALCITAE CERATOIDEI.

Keratoidische Barochalcite.

(*Ceratochalcitae s. Ceratitae. Chlorochalcitae. Keratochalcite s. Keratite. Chlorochalcite. Hornspathe. Chlorspathe.*)

(Pond. sp. = 5,5 — 7,0.)

16. Galenoceratites.*) Bleihornspath s. Bleikerat.)

Spec. 1. Galenoceratites microcrystallus.

Mikrocrystallinischer Bleihornspath.

Bleihornerz. Hornblei; Karsten. Chlorbleispath. Salzsaures Bleierz; Klaproth. Phosgenspath; Br. Brachytyper Bleibaryt; M. Orthotomer Bleibaryt; Haid. Plomb murio-carbonaté; H. Plomb muriaté. Plomb corné. Kerasine; Beud. Plomb chloro-carbonaté; Dufrénoy. Murio-Carbonate of Lead; Phill.

Var. 1. G. m. albidus. (*Weisser m. Bl.*)

Var. 2. G. m. ravidus. (*Grauer m. Bl.*)

Var. 3. G. m. flavidus. (*Blassgelber m. Bl.*)

Var. 4. G. m. subviridis. (*Blassgrüner m. Bl.*)

17. Mendipites. (Mendipit.)

Spec. 1. Mendipites eutomus.

Eutomer Mendipit.

Salzsaures Blei von Mendip. Peritomer Bleibaryt; M. Chlorspath; Br. Berzelit; Levy. Plomb chloruré; Dufrénoy. Oxychlorure de plomb. Muriate of Lead; Phill.

---

*) Vocabulo graeco γαλήνη aut omnino aes quoddam plumbi aut plumbum purum significabatur, non solum plumbum sulphuricum, quod nos galenam vocamus. Igitur in componendis mineralium plumbiferorum nominibus vocabulum γαλήνη pro plumbo adhibere licet.

Digitized by Google

Mendipites eutomus ex fodina Kuniberti in campo Brilonensi auctore C. Schnabelio compositus est ex 85,69 c. plumbi, 9,87 chlori et 4,44 oxygenii. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 516.)

Appendix. Cotunnites. (*Cotunnit; v. Kobell.* Cotunnia; *Monticelli* et *Covelli.*) Pb Gl. Non satis cognitus.

18. Hydrargyrites.*) (Hydrargyrit s. Quecksilberhornspath s. Quecksilberspath.)

Spec. 1. **Hydrargyrites cryptotomus.**
Kryptotomer Hydrargyrit.

Quecksilberhornerz; W. Hornquecksilber; Hausm. Pyramidales Perlkerat; M. Mercurkerat; Br. Quecksilberkerat. Chlormercur; Naum. Chlorquecksilber. Chlormercurspath. Natürliches Calomel. Natürlicher Sublimat. Natürlicher Turpet. (Weisser Markasit.) Mercure muriaté; H. Muriate of Mercury; Phill.

Var. 1. H. cr. albidus. (*Weisser kr. H.*)
Var. 2. H. cr. cineraceus. (*Grauer kr. H.*)
Var. 3. H. cr. badius. (*Brauner kr. H.*)

19. Argyroceratites. (Silberhornspath, Silberspath s. Silberkerat.)

Spec. 1. **Argyroceratites ductilis.**
Geschmeidiger Silberharnspath.

Hornerz; W. Silberhornerz. Hornsilber; Hausm. Hexaedrisches Perlkerat; M. Kerat; Haid. Silberkerat s. Cerargyrites chlorus; Br. Chlorsilber; Berzelius. Salzsaures Silber. Argent muriaté; H. Kerargyre; Beud. Corneous Silver; Jam. Muriate of Silver; Phill. Chloride of Silver.

Var. 1. A. d. albidus. (*Weisser g. S.*)
Var. 2. A. d. ravidus. (*Grauer g. S*)
Var. 3. A. d. viridis. (*Grüner g. S.*)
Var. 4. A. d. subviolaceus. (*Blassviolblauer g. S.*)

Appendix. Argyroceratites sic dictus terreus s. argillaceus, (*thoniges Hornsilber; Hausm. Buttermilcherz*) Argyroceratites cum argilla mixtus esse videtur.

20. *Selbites. (Selbit.)

*) Nomen contractum ex nomine Hydrargyroceratites.

Spec. 1. **Selbites ravidus.**

Grauer Selbit.

Grausilber; Selb. Argent carbonaté; H. Grey Silver Ore; Jam. Carbonate of Silver.

21. *Jodites. (Jodit.)

Spec. 1. **Jodites mexicanus.**

Mexicanischer Jodit.

Jodsilber; del Rio. Jodit; Haid.

22. *Bromites. (Bromit s. Bromspath.)

Spec. 1. **Bromites chloroconius.**

Grünstrichiger Bromit.

Bromsilber; Berthier. Bromit; Haid. Plata verde.

Crystallomorphus, crystallis minutissimis cubicis et octaedricis, pondere spec. = 5,8 — 6,0; auctore Berthiero compositus ex 58 cent. argenti et 42 bromi. Prope San Onofre in Mexico repertus. (Ann. de Chim. et de Ph., Sér. 3. T. II. 1841. p. 417 sq. Poggend. Ann., Vol. LIV. 1841. p. 585 sq.)

V. BAROCHALCITAE GALENITOIDEI.

Galenitoidische s. bleispathartige Barochalcite.

(*Galenochalcitae. Galenochalcite.*)

(Pond. spec. = 5,4 — 7,0.)

23. Bismuthites. (Bismuthit.)

Spec. 1. **Bismuthites saxonicus.**

Sächsischer Bismuthit.

Bismuthit; Br.

Saepius pseudocrystallus, formas Bismutholampritae eutomi acuformes exhibens; pondere spec. = 6,8 — 6,9; ex oxydo bismuthi et acido carbonico cum oxydo ferri, oxydo cupri et acido sulphurico constans. In diversis locis Saxoniae repertus, praecipue prope Ullersreuthum et Schneebergam. (Poggend. Ann., Vol. LIII. 1841. p. 627 sq.)

Var. 1. B. s. flavidus. (*Strohgelber s. B.*)

Var. 2. B. s. subviridis. (*Blassgrüner s. B.*)

24. *Romëites. (Romëit.)

Digitized by Google

Spec. 1. **Roméites Pedemontanus.**

Piemontesischer Roméit.

Roméine; Dufrénoy.

Sub crystallorum minutissimorum formis octaedricis systematis quadratici prope St. Marcel in Pedemontio repertus; colore melleo et hyacinthino; auctore Damourio compositus ex 79,31 c. acidi antimoniosi, 16,67 calcariae, 2,6 oxyduli mangani, 1,2 oxyduli ferri et 0,64 terrae siliceae. (Ann. des mines, 3 Sér. T. XX. 1841. p. 247. Poggend. Ann., Vol. LVI. 1842. p. 124.)

25. Scheelites. (Scheelspath s. Scheelit.)

Spec. 1. **Scheelites leucoconius.**

Weissstrichiger Scheelspath.

Schwerstein; W. Tungstein. Pyramidaler Scheelbaryt; M. Scheelspath; Br. Scheelkalk; N. Scheelerz; Karsten. Wolframsaurer Kalk. Schéelin calcaire; H. Scheelite; Beudant. Tungstate of Lime; Phill. Tungsten; Scheele.

Var. 1. Sch. l. albidus. (*Weisser w. Sch.*)

Var. 2. Sch. l. ravidus. (*Grauer w. Sch.*)

Var. 3. Sch. l. flavidus. (*Gelber w. Sch.*)

Sch. l. flavidus Catharinopolitanus auctore Choubine ex 78,41 cent. acidi scheelii, 18,88 calcariae, 0,65 magnesiae compositus est. (Ann. des mines Russes, 1841. p. 317.) Scheelites l. flavidus Hercynius, prope Neudorf effossus auctore Rammelsbergio ex 78,64 c. acidi scheelii et 21,56 calcariae. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 514.)

Var. 4. Sch. l. badius. (*Brauner w. Sch.*)

Var. 5. Sch. l. viridis. (*Grüner w. Sch.*)

Compositio ch. Scheelitae leucoconii viridis Coquimbensis auctore Domeyko haec est: 75,75 c. acidi scheelii, 18,05 calcariae, 3,3 oxydi cupri, 0,75 terrae siliceae. (Ann. des mines, 4 Sér., T. III. 1843. p. 15.)

26. Plumboscheelites. (Scheelbleispath.)

Spec. 1. **Plumboscheelites acromorphus.*)**

Akromorpher Scheelbleispath.

*) Crystalli hujus speciei octaedrorum quadraticorum longissimorum acu-

Digitized by Google

Scheelbleispath; Br. Bleischeelat et Scheelbleierz; Naum. Wolframbleierz. Dystomer Bleibaryt; M. Stolzit; Haid. Wolframsaures s. scheelsaures Blei. Tungstate de plomb. Plomb tungstaté; Levy. Schéelitine; Beud. Tungstate of Lead; Phill.

Var. 1. P. acr. ravidus. (*Grauer akr. Sch.*)

Var. 2. P. acr. badius. (*Brauner akr. Sch.*)

Var. 3. P. acr. subviridis. (*Grüner akr. Sch.*)

27. Wulfenites. (Molybdänbleispath s. Wulfenit.)

Spec. 1. Wulfenites pentatomus.

Pentatomer Molybdänbleispath.

Gelbbleierz; W. Bleigelb; Hausm. Pyramidaler Bleibaryt; M. Xanthinspath ex parte; Br. Bleimolybdat; Naum. Wulfenit; Haid. Gelber Bleispath. Molybdänsaures Blei. Plomb molybdaté; H. Mélinose; Beud. Molybdate of Lead; Phill.

Var. 1. W. p. albidus. (*Weisser p. M.*)

Var. 2. W. p. flavus. (*Gelber p. M.*)

Comp. ch. Wulfenitae pentatomi flavi Chilensis auctore Domeyko: 43,0 c. oxydi plumbi, 42,2 acidi molybdaenici, 6,3 calcariae, 8,5 oxydi ferri. (Ann. des mines, 4 Sér., T. III. 1843. p. 15.)

Var. 3. W. p. croceus. (*Morgenrother p. M.*)

Haec varietas prope Retzbanyam in Bannato et in deserto Kirgisensi reperta chemica sua natura auctore Gustavo Rose parum differt a duobus prioribus, nisi quod exigua acidi chromii copia ei immixta esse videtur.

Appendix. Molybdatum plumbi basicum, (*basisch-molybdänsaures Blei; Boussingault*), in syenite prope Pamplonam in America meridionali repertum, mechanice mixtum esse videtur.

28. Crocoites. (Chrombleispath s. Krokoit.)

Spec. 1. Crocoites tritomus.

Tritomer Chrombleispath.

Rothbleierz; W. Kallochrom; Hausm. Hemiprismatischer Bleibaryt; M. Chromspath et Krokoit; Br. Krokoit; v. Kobell. Bleichromat; Naum. Chromsaures Blei. Plomb chromaté; H. Crocoïse; Beud. Chromate of Lead; Phill.

---

minatorum formam habent, id quod epitheto *acromorphus* (ex ἄκρος, acuminatus, et μορφή, forma, composito) significatur.

Digitized by Google

29. Phoenicochroites. (Phönikochroit.)

Spec. 1. **Phoenicochroites Beresowskensis.**

Beresowskischer Phönikochroit.

Melanochroit; R. Hermann. Phönicit; *) Br. Subsesquichromate de plomb; Dufrénoy.

30. Vauquelinites. (Vauquelinit.)

Spec. 1. **Vauquelinites chloroconius.**

Grünstrichiger Vauquelinit.

Vauqueline; Berzelius. Vauquelinit; Steffens. Bleichlorit; Br Hemiprismatischer Olivenmalachit; Haid. Hemiprismatischer Melanochlormalachit; M. Plomb chromé; H. Chromate of Lead and Copper.

Var. 1. V. chl. viridis. (*Grüner gr. V.*)

Var. 2. V. chl. badius. (*Brauner gr. V.*)

31. Vanadites. (Vanadit s. Vanadinspath.)

Spec. 1. **Vanadites dystomus.**

Dystomer Vanadit.

Vanadinbleispath. Vanadinbleierz; G. Rose. Vanadinit s. vanadiner Bleispath; Br. Vanadinsaures Bleioxyd. Plomb vanadiaté. Vanadiate of Lead; Phill.

Var. 1. V. d. flavus. (*Gelber dyst. Vanadit.*)

Var. 2. V. d. badius. (*Brauner d. V.*)

Est etiam varietas Vanaditae dystomi zincifera et cuprifera, (Plomb vanadiaté zincifère et cuprifère; Damour), incerti loci natalis, auctore Damourio composita ex 63,725 c. oxydi plumbi, 6,24 plumbi, 15,860 acidi vanadii, 2,265 chlori, 6,345 oxydi zinci, 2,960 oxydi cupri, 3,800 aquae. (Ann. des mines, 3 Sér., T. XI. 1837. p. 161. Erdm. Journ., Vol. XI. 1837. p. 134 sq.)

32. Pyromorphites. Phosphorbleispath s. Pyromorphit.)

Spec. 1. **Pyromorphites vulgaris.**

Gemeiner Phosphorbleispath.

Grünbleierz et Braunbleierz maxima ex parte; W. Phosphorblei; Karsten. Phosphorbleierz. Buntbleierz ex parte; W. Polychrom ex parte, s. Pyromorphit; Hausm. Rhomboedrischer Bleibaryt; M. Meromorpher et kalaminer Bleispath s. Pollachites pyromorphus; Br. Plomb phosphaté; H. Phosphate of Lead; Phill.

---

*) Nomen *Phoenicites*, a Breithauptio ex meo nomine *Phoenicochroites* per contractionem formatum lubenter praeferrem, nisi idem nomen jam ante generi palmarum fossili impositum fuisset.

Digitized by Google

Var. 1. P. v. viridis. (*Grüner gem. Phosphorbleispath.*)
Grünbleierz maxima ex parte; W.

Var. 2. P. v. aurantiacus. (*Orangegelber g. Ph.*)
Chromo-phosphate of Lead; Thomson.

Var. 3. P. v. badius. (*Brauner g. Ph.*)
Braunbleierz; W. Miesit s. mesitiner Bleispáth s. Pollachit; Br.

Compositio ch. Pyromorphitae vulgaris badii ex fodina quadam prope Bleistadt in Bohemia auctore Lerchio haec est: 80,29 c. oxydi plumbi, 16,09 acidi phosphorici cum fluore, 2,64 acidi hydrochlori, 0,52 calcariae, 0,46 oxyduli ferri. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XLV. 1843. p. 329.)

Appendix. Minera plumbi nomine *Blaubleierz* notata aut Pyromorphites vulgaris cum Galena vulgari commixta esse dicitur, aut Galena vulgaris ipsa leptochondria pseudocrystalla, Pyromorphitae formas exhibens.

Spec. 2. **Pyromorphites polysphaericus.**
Polysphärischer Phosphorbleispath.
Polysphärit s. polysphärischer Bleispath s. Pollachit; Br.

Spec. 3. ***Pyromorphites Nussierensis.**
Nussierischer Phosphorbleispath.
Nussierit; Danhauser.

Appendix. *Chromphosphorkupferbleispath; John.* Beresowskensis. (Leonh. u. Jahrb. f. Min. etc., Jahrg. 1845. p. 67.) Altius explorandus est.

33. Mimetites. (Arsenikbleispath s. Mimetit.)

Spec. 1. **Mimetites vulgaris.**
Gemeiner Arsenikbleispath.
Grünbleierz ex parte; W. Buntbleierz ex parte; Weiss. (Pyromorphit ex parte.) Brachytyper Bleibaryt; M. Makrotyper Bleibaryt et Mimetit; Haid. Arsenischer Bleispath et Mimetesit; Br. Arseniksaures Blei. Plomb arseniaté; H. Mimetèse; Beudant. Arseniate of Lead; Phill.

Var. 1. M. v. subviridis. (*Gelblichgrüner gem. A.*)

Var. 2. M. v. flavus. (*Gelber gem. A.*)

a. Distincte crystallomorphus. (*Deutlich crystallisirter.*)

b. Trichoides. (*Haarförmiger.*)
Flockenerz; Karsten. Traubenblei. Traubenerz. Bleiblüthe. Plomb arsenié filamenteux; H.

Digitized by Google

c. Solidus. (*Dichter gelber gem. A.*)

Mimetitae vulgari flavae adnumerandus etiam esse videtur Kampylites (*Kampylit; Br.*), aurantiacus, ex arseniato plumbi cum calcaria phosphata constans.

Var. 3. M. v. albidulus. (*Weisslicher gem. A.*)

Spec. 2. **Mimetites hedyphanes.**

Hedyphaner Arsenikbleispath.

Hedyphan s. hedyphaner Bleispath s. Pollachit; Br.

Appendix. Nomine *Bleiniere* diversae minerae solidae appellatae esse videntur, ex arseniato plumbi vel ex arseniato et antimoniato plumbi cum alienis partibus mixtae.

34. *Plumbogummites. (Gummibleispath s. Plumbogummit.)

Spec. 1. **Plumbogummites dyschoneutus.**

Strengflüssiger Gummibleispath.

Gummispath; Br. Bleigummi; v. Leonhard. Bleihydroaluminat. Plomb hydro-aluminé; H. Plomb gomme; Phill. Hydrous Aluminate of Lead; Smithson.

Minera singularis, natura sua interna ab omnibus hujus tribus generibus longe diversa, quam ob rem haud scio, an recte hoc loco posita sit. Plumbogummites dysch. Huelgoetensis auctore Damourio compositus est ex 35,1 cent. oxydi plumbi, 34,32 terrae argillaceae, 18,7 aquae, 8,06 acidi phosphorici, 2,27 plumbi cum chloro, 0,3 acidi sulphurici, 0,8 calcariae, 0,2 oxydi ferri. $\dot{Pb}^3\ddot{\overline{P}} + 6\dddot{Al}\dot{\overline{H}}^3$. (Ann. des mines, 3 Sér., Vol. XVII. 1840. p. 191.)

35. Anglesites.*) (Vitriolbleispath s. Anglesit.)

Spec. 1. **Anglesites dystomus.**

Dystomer Vitriolbleispath.

Vitriolbleierz; W. Bleivitriol; Karsten. Bleiglas. Prismatischer Bleibaryt; M. Bleiischer Thiodinspath et Bleivitriolspath; Br. Bleisulphat; Naum. Plomb sulfaté; H. Anglésite; Beud. Sulphate of Lead; Phill.

*) Proposueram primum nomen *Galenostypterites*, quod germanico nomini *Vitriolbleispath* respondet, (formatum ex voc. γαλήνη et στυπτηρία, vitriolum); deinde brevitatis causa nomen a Beudanto huic generi impositum recepi.

Digitized by Google

Var. 1. A. d. albus. (*Weisser d. V.*)
Var. 2. A. d. ravidus. (*Grauer d. V.*)

36. *Selenogalenites. (Selenbleispath s. Selenogalenit.)

Spec. 1. Selenogalenites eutomus.

Eutomer Selenbleispath.

Selenigsaures Bleioxyd; Karsten. Selenbleispath;*) Gl. et Br.

Globulosus et botryoides, structura crystallina una distincta, saepius fibrosa, colore sulphureo, pulvere albo; auctore Kersteno ex oxydo plumbi et acido selenioso (*seleniger Säure*) constans. In ardesia vulgari prope pagum Gabel in regione circa Hildburghausen sita repertus est. (Poggend. Ann., Vol. XLVI. 1839. p. 227 sq.)

37. Linarites. (Kupferbleispath s. Linarit.)

Spec. 1. Linarites eutomus.

Eutomer Kupferbleispath.

Linarit; Brooke. Kupferbleivitriol; v. Leonhard. Diplogener Bleibaryt; M. Diplogener Lasurmalachit; Haid. Bleilasur; Br. Sulfate de plomb cuivreux; Beud. Cupreous Sulphate of Lead; Brooke.

38. Caledonites. (Caledonit.)

Spec. 1. Caledonites aeruginosus.

Spangrüner Caledonit.

Paratomer Bleibaryt; Haid. Kupferbleispath; Br. Cupreous Sulphato-Carbonate of Lead; Brooke. Caledonite; Beud.

39. Lanarkites. (Lanarkit.)

Spec. 1. Lanarkites eutomus.

Eutomer Lanarkit.

Kohlenvitriolbleispath. Prismatoidischer Bleibaryt; Haid. Dioxylith; Br. Sulphato-Carbonate of Lead; Brooke. Lanarkite; Beud.

40. Psimythites.**) (Psimythit.)

Spec. 1. Psimythites axotomus.

Axotomer Psimythit.

Axo-

*) Ex quo haec species innotuit (1839), statim nomine *Selenbleispath* a me notata est, quod idem nomen deinde Breithauptio (Handb. d. Min. Vol. II. 1841) placuit.

**) Nomen formatum ex graeco vocabulo *ψίμυθος*, *cerussa* (*Bleiweiss*), sive oxydum plumbi cum acido carbonico commixtum. Nam genus supra dictum non solum Cerussitae tetratomo simillimum est, sed etiam major ejus pars ex oxydo plumbi cum acido carbonico constat.

Digitized by Google

Axotombleispath. Axotomer Bleibaryt; M. Ternärbleierz; Weiss. Phyllinspath; Br. Sulphato - Tricarbonate of Lead; Brooke. Leadhillite; Beud.

41. Cerussites. (Kohlenbleispath s. Cerussit.)

Spec. 1. Cerussites tetratomus.

Tetratomer Kohlenbleispath.

Weissbleierz et Schwarzbleierz; W. Heterochrom s. Bleiweiss et Bleischwärze; Hausm. Diprismatischer Bleibaryt; M. Carbonspath et bleiischer Nadelspath; Br. Bleicarbonat; Naum. Cerussit; Haid. Bleispath. Bleiglas. Plomb carbonaté; H. Céruse; Beud. (Cérusse.) White Lead Ore; Jam. Carbonate of Lead; Phill.

Var. 1. C. t. crystallinus. (*Crystallinischer t. K.*)

a. Candidus. (*Weisser.*)

b. Ravidus. (*Grauer.*)

c. Fuscus. (*Brauner.*)

d. Niger. (*Schwarzer.*)

Schwarzbleierz; W. Bleischwärze; Hausm. Plomb carbonaté noir; H.

Var. 2. C. t. solidus. (*Dichter t. K.*)

Bleierde ex parte. Verhärtete Bleierde.

Saepius cum alienis particulis mixtus est.

Cerussites tetr. terreus (*Bleierde* ex parte, *zerreibliche Bleierde*). nunquam simplex esse videtur; ochra ferri qualicunque mixtus aut ochreum, aut badium, aut rubrum colorem accipit.

Appendix. 1. Suzannites. (*Suzannit.* Tricarbonate of Lead.) Non satis exploratus.

2. Zincoplumbites. (*Zinkbleispath; Kersten. Iglesiasit.*) Cerussitae tetratomo affinis.

Appendix ad tribum Barochalcitarum galenitoideorum.

*Stibiogalenites. (*Antimonbleispath s. Stibiogalenit. Antimonsaures Bleioxyd; R. Hermann. Bleiniere; Rammelsberg.* Plomb antimonié; Dufrénoy.) Acrystallus, (?) solidus et terreus; pondere spec. = 4,6 — 4,76; antimoniatum plumbi basicum, auctore R. Hermanno ex 61,83 c. oxydi plumbi, 31,71 acidi antimoniosi et 6,46 aquae compositus. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 179 sq.)

Digitized by Google

VI. BAROCHALCITAE ANTIMONICI.

Antimonische Barochalcite.

(*Stibiochalcitae. Stibiochalcite.*)

(Pond. sp. = 5,5 — 5,6.)

42. Stibites. (Antimonspath s. Stibit.)

Spec. 1. Stibites eutomus.

Eutomer Antimonspath.

Weissspiessglaserz; W. Weissspiessglanzerz. Spiessglanzweiss; Hausm. Prismatischer Antimonbaryt; M. Antimonblüthe; v. Leonhard. Antimonspath; Br. Antimonoxyd; Naum. Valentinit; Haid. Antimoine oxydé; H. Exitèle; Beud. Oxyde of Antimony; Phill.

Var. 1. St. e. candidus. (***Weisser eut. A.***)

Var. 2. St. e. ravidus. (***Grauer e. A.***)

Var. 3. St. e. flavidus. (***Gelber e. A.***)

Var. 4. St. e. badius. (***Brauner e. A.***)

Appendix. 1. *Stibiophyllites. (***Antimonphyllit; Br. Stibiophyllit.***) A Stibite diversus, sed non satis cognitus.

2. Stibiolithus. (***Stibiolith. Stiblit; Blum:*** nomen perperam formatum. ***Antimonsaures Antimonoxyd.***) Atypotus, solidus, duritie inter Apatitae et Orthoclasii duritiem intermedia, pondere spec. = 5,28; colore flavo et flavide-albo, pulvere albo; opacus; auctore Delffsio compositus ex 75,83 cent. antimonii, 19,54 oxygenii, 4,63 aquae. In Hispania, Hungaria, Barutho et Mexico repertus. (Jahrb. f. prakt. Pharmacie, Vol. XIII. 1846. p. 65 sq. Leonh. n. Jahrb. f. Min. 1847. p. 356 sq.)

3. *Tellurites. (***Tellurit; Haid. Tellurige Säure; Petz.***) Globuliformis, fibrosus; ex acido tellurii constare dicitur. (Poggend. Ann., Vol. LVII. 1842. p. 478.)

Digitized by Google

Ordo XVII.

HALOLITHI.

Halolithe.

(*Lapides salini. Salinische Steine. Salzsteine.*)

I. HALOLITHI BARYTOIDEI.

Schwerspathartige Halolithe.

(*Barytohalolithe. Barytolithe.*)

(Pond. sp. = 3,3 — 4,5.)

1. **Barytes.** (Schwerspath s. Baryt.)

Spec. 1. **Barytes eutomus.**

Eutomer Schwerspath.

Schwerspath; W. Baryt. Prismatischer Halbaryt; M. Thlodinspath ex parte; Br. Schwefelsaurer Baryt. Baryte sulfatée; H. Sulfate de baryte. Barytite. Barytine; Beud. Baroselenite. Barytes; Phill. Sulphate of Barytes. Heavy Spar.

Subsp. 1. Barytes eutomus vulgaris. (*Gemeiner eut. Schwerspath.*)

Schwerspath maxima ex parte; W. Barytischer Thlodinspath; Br.

Var. 1. B. eut. v. lamellosus. (*Blätteriger gem. eut. Schw.*)

a. B. e. v. l. styloides. (*Stängliger bl. g. e. Schw.*)

Stangenspath. Wolnyn.

α. Albus. (*Weisser.*)

β. Subflavidus. (*Gelblicher.*)

b. B. e. v. l. tabulatus. (*Geradschaaliger bl. g. e. Schw.*)

Tafelschwerspath. Neusper. Nesper. Mulmiger Schwerspath.

α. Limpidus et albus. (*Wasserheller et weisser.*)

β. Ravidus. (*Grauer.*)

γ. Rutilus. (*Hellrother.*)

δ. Flavidus. (*Gelber.*)

ε. Badius. (*Brauner.*)

ζ. Subviridis. (*Blassgrüner.*)

η. Subcaeruleus. (*Blassblauer.*)

c. B. e. v. l. granulosus. (*Körniger bl. g. e. Schw.*)

α. Albidus. (*Weisser.*)

β. Ravidus. (*Grauer.*)

Digitized by Google

Var. 2. B. eut. v. radiatus. (*Strahliger gem. eut. Schw.*)

Strahlbaryt. Lapis Bononiensis. Bologneserspath. Aehrenstein.

a. Albidus. (*ei sser.*)

b. Ravus. (*Grauer.*)

Var. 3. B. eut. v. fibrosus. (*Faseriger g. eut. Schw.*)

Faserbaryt. (Schoharit; Eaton.)

a. Albidus. (*Weisser.*)

b. Ravus. (*Grauer.*)

c. Badius. (*Brauner.*)

Var. 4. B. eut. v. solidus. (*Dichter g. eut. Schw.*)

a. Albidus. (*Weisser.*)

b. Rubellus. (*Blassrother.*)

c. Ravus. (*Grauer.*)

d. Nigricans. (*Graulichschwarzer.*)

Var. 5. B. eut. v. terreus s. pulvereus. (*Erdiger g. eut. Schw.*)

Schwerspatherde. Baryterde.

Subsp. 2. Barytes eutomus calcifer. (*Kalkhaltiger eut. Schwerspath.*)

Kalkschwerspath. Krummschaaliger Schwerspath maxima ex parte; W. Synthetischer Thiodinspath; Br. Calcareo-Sulphate of Barytes; Thomson.

Var. 1. B. e. c. albidus. (*Weisser k. eut. Schw.*)

Var. 2. B. e. c. rubellus. (*Blassrother k. e. Schw.*)

Var. 3. B. e. c. ravus. (*Grauer k. e. Schw.*)

Var. 4. B. e. c. nigricans. (*Graulichschwarzer k. e. Schw.*)

Hepatit. Leberspath.

Appendix. 1. *Allomorphites (*Allomorphit; Br.*) natura chemica, duritie et pondere specifico vere est Barytes, sed auctore Breithauptio in structuram crystallinam Anhydritae redactus. Lapis aenigmaticus, nisi pseudomorphus.

2. *„Calstronbarytes." (*Calstronbaryt; Shepard.*) Postquam a Beckio nuper edocti sumus, hunc lapidem non speciem peculiarem, sed ex Baryte, Strontianite et Calcite mechanice mixtum esse, (Silliman americ. Journ., Vol. XLVI. 1844. p. 25.)

Digitized by Google

praeclare se res habet, quod systema nomine isto barbaro, ex mutilatis vocabulis composito liberatur. — Utrum Barytes strontifer Görzigensis Anhalti, qui auctore Rammelsbergio praeter 83,48 cent. terrae baryticae cum acido sulphurico etiam 15,12 c. terrae strontiae et 0,89 calcariae immixtas habet, (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 515.), lapis simplex an mechanice compositus sit, incertum est.

3. *Baryto-Fluate of Lime; Thoms. (*Flussbaryt.*) Species dubia.

2. *Dréeites.*) (Dreeit.)

Spec. 1. **Dréeites Nussierensis.**

Nussierischer Dreeit.

Dréelite; Dufrénoy. Dreelit.

Appendix. Leedsites. (*Leedsit; Haid.* Barytocalcite; Thoms.)

3. Coelestinus. (Cölestin.)

Spec. 1. **Coelestinus eutomus.**

Eutomer Cölestin.

Subsp. 1. Coelestinus eutomus vulgaris. (*Gemeiner eut. Cölestin.*)

Cölestin; W. Schützit. Prismatoidischer Halbaryt; M. Strontischer Thiodinspath; Br. Schwefelsaurer Strontian. Strontiane sulfatée; H. Sulfate de Strontiane. Célestine; Beud. Sulphate of Strontian; Thoms.

Var. 1. C. eut. lamellosus. (*Blätteriger eut. C.*)

a. Limpidus et albus. (*Wasserheller* et *weisser.*)

b. Ravidus. (*Grauer.*)

c. Subcaeruleus. (*Blassblauer.*)

Var. 2. C. eut. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger eut. C.*)

a. Albus. (*Weisser.*)

b. Subcaeruleus. (*Blassblauer.*)

---

*) Dufrénoy in honorem marchionis (*Marquis*) *de Drée* nomen huic generi imposuit, qua re aut *Dréeites* aut *Dréelithus* scribendum est, nec vero Dréelites.

Digitized by Google

Var. 3. C. eut. solidus. (*Dichter eut. C.*)

Subsp. 2. Coelestinus eutomus calcifer. (*Kalkhaltiger eut. Cölestin.*)

Kalkcölestin. Calcareo-Sulphate of Strontian; Thoms.

Appendix. 1. Bouvronites. (*Bouvronit.*) Sulphatum strontiae cum carbonato calcariae mixtum; prope Bouvron repertum. (Grundr. d. Min. p. 634.)

2. Barytocoelestinus. (*Barytcölestin.* Baryto-Sulphate of Strontian; Thoms.)

4. Witherites. (Witherit.)

Spec. 1. Witherites dystomus.

Dystomer Witherit.

Witherit; W. Diprismatischer Halbaryt; M. Barytischer Nadelspath; Br. Kohlensaurer Baryt. Baryte carbonaté; H. Barolithe. Carbonate of Barytes.

Var. 1. W. d. albidus. (*Weisser dyst. W.*)

Var. 2. W. d. ravidus. (*Hellgrauer d. W.*)

Var. 3. W. d. subflavidus. (*Blassgelber d. W.*)

Appendix. Sulphato-Carbonate of Barytes; Thoms. (*Barytsulphatocarbonat; Haid.*) ex colle Bromley Hill auctore Thomsone ex carbonato et sulphato terrae baryticae, auctore Johnstone autem ex solo carbonato t. baryticae constare dicitur.

5. Bromlites. (Bromlit.)

Spec. 1. Bromlites witheritoides.

Witheritähnlicher Bromlit.

Diplobas et Alstonit; Br. Right rhombic Baryto-Calcite; Johnston. Bibarytocalcite et Bromlite; Thoms.

Orthorhombicus, auctore Descloizeaux cum Witherite dystomo isomorphus, prismatis rhombici angulo 118° 50′ 40″, iisdemque, qui Witheritae sunt, crystallis didymis insignis. (Ann. de Chim. et de Ph., 3 Sér., T. XIII. 1845. p. 428.) Bromlites witheritoides Fallowfieldensis (Northumberland) auctore Delessio compositus est ex 65,31 c. terrae baryticae cum acido carbonico, 32,90 calcariae cum acido carb., 0,20 t. siliceae, 1,10 strontiae

cum ac. carb., et 0,16 oxydi mangani. $\dot{Ba}\ddot{C}+\dot{Ca}\ddot{C}$. (Loc. cit. p. 434.) Eadem species etiam in fodina quadam in colle Bromley-Hill prope Alston reperta est.

6. **Barytocalcites.** (Barytocalcit.)

Spec. 1. **Barytocalcites achoneutus.**

Unschmelzbarer Barytocalcit.

Barytocalcit; Brooke. Hemiprismatischer Halbaryt; M. Calcareo-Carbonate of Barytes; Thoms.

Crystallorum formae plagiorhombicae nuper a Descloizeaux descriptae sunt. (Ann. de Chim. etc., 3 Sér., T. XIII. p. 425.) Compositio ch. Barytocalcitae achoneuti ex regione circa Alston-Moor in Cumberlandia sitae auctore Delessio haec est: 66,20 c. terrae baryticae cum acido carbonico, 31,89 calcariae cum ac. carb. et 0,27 t. siliceae. $\dot{Ba}\ddot{C}+\dot{Ca}\ddot{C}$. (Loc. cit. p. 434.) Igitur compositionem chemicam cum Bromlite witheritoide communem habet.

Bicalcareo-Carbonate of Barytes; Thoms. auctoribus Johnstone et Rammelsbergio ad Barytocalciten achoneutum pertinet.

7. **Strontianites.** (Strontianit.)

Spec. 1. **Strontianites scapoides.**

Stängelförmiger Strontianit.

Strontian; W. Peritomer Halbaryt; M. Strontischer Nadelspath; Br. Kohlensaurer Strontian. Sulzerit. Strontiane carbonatée; H. Carbonate de strontiane. Strontites; Phill. Carbonate of Strontian.

Var. 1. Str. sc. albus. (*Weisser st. Str.*)

Strontianites scapoides radiatus albus, prope Hamm in Westphalia repertus, auctore Beckio ex 94,7 c. strontiae cum acido carbonico, 5,22 calcariae cum ac. carb. et 0,08 aquae constat. (Poggend. Ann., Vol. L. 1840. p. 191.)

Var. 2. Str. sc. flavidus. (*Blassgelber st. Str.*)

Var. 3. Str. sc. subviridis. (*Blassgrüner st. Str.*)

Strontianites proxime affinis est Aragonitae.

Appendix. 1. Emmonsites. (*Emmonsit; Thoms.*) Auctore Beckio ex Strontianite scapoide

Digitized by Google

et Calcite vulgari mechanice mixtus est. (Silliman americ. Journ., Vol. XLVI. 1844. p. 25.)

2. Stromnites. (*Stromnit; Traill. Barystrontit.*) An species peculiaris sit, non constat.

II. HALOLITHI CHALICOIDEI.*)

Kalkspathartige Halolithe.

(*Chalicolithi. Chalikolithe. Kalkhalolithe.*)

(Pond. sp. = 2,6 — 3,1.)

8. Aragonites. (Aragonit.)

Spec. 1. Aragonites macromorphus.

Macromorpher Aragonit.

Subsp. 1. Aragonites macromorphus vulgaris. (*Gemeiner makr. A.*)

Aragon; W. Excentrischer Kalkstein; Karsten. Prismatisches Kalkhaloid; M. Haplotyper et alloprismatischer Aragon; Br. Aragonite; H. Chaux carbonaté dure. Carbonate de chaux prismatique.

Var. 1. A. m. v. lamellosus. (*Blätteriger gem. m. A.*)

(Igloit s. Iglit. Chimborazit.)

a. Limpidus et albus. (*Wasserheller* et *weisser.*) Aragonites macromorphus vulgaris lamellosus albus prope Herrengrund in Hungaria effossus auctore Delessio ex 99,87 c. calcariae cum acido carbonico et 0,13 aquae compositus est. (Delesse, thèse sur l'empl. de l'anal. ch. etc. 1843. p. 6.)

b. Ravidus. (*Grauer.*)

c. Luteus. (*Graulichgelber.*)

d. Subviridis. (*Blassgrüner.*)

e. Subviolaceus. (*Blassviolblauer.*)

f. Subroseus. (*Blassrosenrother.*)

Var. 2. A. m. v. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger gem. m. A.*)

a. Belonoides. (*Nadelförmiger.*)

Nadelspath.

---

*) I. e. Calcitae similes seu affines; a vocabulo graeco χάλιξ, *calx.*

Digitized by Google

b. **Atypotus.** (*Derber.*)
Sprudelstein ex parte. Faseraragonit. Atlasspath. Satinspar.

c. Sphaeridioides. (*Kleinkugliger.*)
Erbsenstein.

d. **Stalactiticus.** (*Tropfsteinartiger.*)
Kalksinter ex parte. Sprudelstein ex parte.

e. **Corallioides.** (*Corallenähnlicher* s. *geweihähnlicher.*)
Eisenblüthe.

Subsp. 2. Aragonites macromorphus Tarnowitzensis. (*Tarnowitzischer* s. *bleihaltiger makr. Aragonit.*)
Tarnowitzit.

Auctore Böttgero ex 95,940 c. calcariae cum acido carbonico, 3,859 oxydi plumbi cum ac. carb., et 0,157 aquae compositus est. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 500.) Kerstenus autem non nisi 2,19 cent. oxydi plumbi ei immixtas invenit. (Loc. cit. Vol. XLVIII. p. 352.)

9. **Calcites.** (Kalkspath s. Calcit.)

Rhomboedrisches Kalkhaloid; M. Calcit; Brooke et Haidinger. Carbonspath (Carbonites) et Kalkspath ex parte; Br. Kohlensaurer Kalk ex parte. Chaux carbonatée; H.

Spec. 1. **Calcites vulgaris.**

Gemeiner Kalkspath.

Kalkstein, Kalktuff, Bergmilch, Kreide; W. Archigonaler, kuphoner, eugnostischer, polymorpher, syngenetischer, haplotyper et meliner Kalkspath; Br. Χάλιξ. Calx.

Var. 1. C. v. lamellosus. (*Blätteriger gem. Kalkspath.*)
Blätteriger Kalkstein; W.

a. C. v. lam. granulosus. (*Körnig-blätteriger gem. K.*)

α. Limpidus et albus. (*Wasserheller* et *weisser.*)

Calcites vulgaris lamellosus crystallomorphus limpidus Brilonensis auctore C. Schnabelio has partes chem. in se continet: 55,3 c. calcariae, 0,13 magnesiae, 43,52 acidi carbonici et 1,07 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 516.) Calcites vulg. lam. granulosus atypotus albus Thumensis auctore Kersteno:

Digitized by Google

96,3 c. calcariae cum acido carbonico, 2,42 magnesiae cum ac. carb., 0,7 terrae siliceae et 0,4 oxyduli mangani cum acid. carbonico. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 105 sq.) — Calcites vulg. lamellosus granul. albidus manganosus Salisburgensis (*Rathhausberg*), Ankeritae sic dicto habitu similis, auctore de Siemianowsky praeter 85,83 c. calcariae cum acido carbonico et 1,10 oxyduli ferri cum ac. carb. etiam 13,36 c. oxyduli mangani cum ac. carb. in se comprehendit. (Haidinger, Berichte üb. d. Mitth. v. Fr. d. Naturwiss. in Wien, Vol. I. 1847. p. 193.)

β. Rubellus et rubicundus. (*Rother.*)

γ. Flavus. (*Gelber.*)

δ. Viridis. (*Grüner.*)

ε. Subcaeruleus. (*Blassblauer.*)

ζ. Ravus. (*Grauer.*)

η. Bituminosus. (*Bituminöser.*)

αα. Bit. badius et fuscus. (*Brauner bituminöser.*)

א. Atypotus. (*Derber.*)
Stinkspath ex parte.

ב. Xyloides. (*Holzförmiger.*)
Tartuffit.

ββ. Bit. nigricans. (*Graulichschwarzer bituminöser.*)
Stinkspath ex parte.

ϑ. Anthracius.*) (*Anthracischer s. kohlehaltiger.*)
Kohlenkalkspath. Anthrakolith. Späthiger Anthrakonit. Madreporstein. Madreporit. Kohlenspath.

b. C. v. lamellosus scapoides. (*Stänglig-blätteriger gem. K.*)
Stängelkalk.

Pars colorum prioris varietatis.

*) Epitheton *anthracius* (*ἀνθράκιος*) utrumque significat, et colorem nigerrimum et carbonem huic varietati immixtum.

Digitized by Google

Var. 2. C. v. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger gem. Kalkspath.*)

a. C. v. parallele-radiatus et parallele-fibrosus. (*Parallelstrahliger* et *parallelfaseriger.*)

Faserkalk.

b. C. v. radiatus et fibr. stalactiticus. (*Tropfsteinförmiger str. faser.*)

Faseriger Kalksinter. Tropfstein et Stalaktit ex parte Chaux carbonatée concretionnée; H.

c. C. v. radiatus et fibrosus conicus. (*Kegelförmig-strahlig-faseriger.*)

Tutenkalk. Tutenmergel. Nagelkalk.

Var. 3. C. v. solidus. (*Dichter gem. Kalkspath* s. *dichter Kalkstein.*)

Chaux carbonatée compacte; H.

a. C. v. s. oolithicus. (*Oolithischer* s. *kuglig-körniger dichter gem. K.*)

Rogenstein. Oolith. Cenchrit. Chaux carbonatée compacte globuliforme; H.

b. C. v. s. compactus. (*Unabgesonderter dichter gem. K.*)

Marmor ex parte. Kalkschiefer ex parte.

α. Albidus. (*Weisser.*)

(Lapis lithographicus. Lithographischer Stein.)

β. Flavidus. (*Gelber.*)

γ. Rubicundus. (*Rother.*)

δ. Fuscus. (*Brauner.*)

Stinkstein ex parte. Kalkschiefer.

ε. Ravus. (*Grauer.*)

Stinkstein ex parte. Opalisirender Muschelmarmor s. Lumachell. (Helmintholith.)

Calcites v. solidus ravus formationis siluricae regionis circa Christianiam sitae, non minus quam pars Calcitae v. lamellosi granulosi, auctore Tönsagero exiguam copiam (0,39 — 1,94) magnesiae cum acido carbonico immixtam habet. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 284.)

ζ. Nigricans anthracius vel bituminosus. (*Schwarzer kohlehaltiger od. bituminöser.*)

Stinkstein, Stinkkalk, Stinkschiefer ex maxima parte. (Lucullan. Lucullit. Saustein.)

Digitized by Google

Calcites v. solidus nigricans anthracius formationis liasinae Stuckenbrockensis in praefectura Schöttmar auctoribus R. et W. Brandes compositus est ex 87,32 c. calcariae cum acido carbonico, 3,42 magnesiae cum ac. carb., 3,0 terrae siliceae, 2,5 t. argillaceae, 0,5 oxydi ferri et 2,0 carbonis. (Erdm Journ., Vol. XXIII. 1845. p. 491.)

η. Multicolor. (*Mehrfarbiger u. mit Farbenzeichnungen versehener.*)
Ruinenmarmor. Dendritenmarmor etc.

Nonnullis Calcitae vulgaris solidi compacti varietatibus, e. gr. formationis siluricae vel devonicae, formationis Trias dictae aliarumquae, auctoribus Kuhlmanno et Beringero particulae alcalinae admixtae sunt. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XXXVIII. 1841. p. 49 sq. Vol. XLI. 1842. p. 124 sq.)

c. C. v. s. tufaceus. (*Tuffartiger dichter gem. K.*)
Tuffstein. Tuffkalk. Duckstein. (Beinbrech, Beinwell, Osteocolla et Mergeltuff ex parte.) Travertino. (Confetto di Tivoli.)

Var. 4. C. v. terreus. (*Erdiger gem. Kalkspath* s. *Kalkstein.*)

a. C. v. t. cretosus. (*Kreidiger erd. g. K.*)
Creta. Kreide. Chaux carbonatée crayeuse; H.

b. C. v. t. levis. (*Leichter erd. g. K.*)
Bergmilch; W. Montmilch. Bergguhr. (Mehlkreide.) Chaux carbonatée pulvérulente; H.

α. Floccidus. (*Flockige.*)

β. *Pulvereus.* (*Feinerdige* s. *staubartige.*)

Appendix. 1. Pseudocrystalli Calcitae vulgaris, qui Gaylussitae formas exhibent et quibus Freieslebenus nomen „Calcites" *κατ' ἐξοχὴν* imposuit, aut ex Calcite vulgari solido, qui in terreum transit, (Sondershusenses), aut auctore Gustavo Rose ex minutissimis crystallis Calcitae vulg. lamellosi constant, (Tönningenses Schles-

Digitized by Google

wigii). (Poggend. Ann., Vol. LIII. 1841. p. 142 sq.)

2. Calcites margaceus s. Marga. (*Mergeliger Kalk.*)

Mergel. Mergelkalk. Marne.

Ex Calcite vulgari et Argilla mechanice mixtus.

a. Calcites margaceus vulgaris. (*Gemeiner Mergel.*)

α. Solidus. (*Fester gem. Mergel.*)

Verhärteter Mergel. Mergelstein. (Mergelniere. Ingwerstein. Osteocolla ex parte. Saugkalk s. Tripelkalk. (?) Ludus Helmontii s. Septaria.)

β. Terreus s. pulvereus. (*Erdiger s. staubartiger.*)

Mergelerde. (Mergelasche.)

b. Calcites margaceus bituminosus. (*Bituminöser Mergel.*)

α. Ravus. (*Grauer bit. M.*)

β. Niger. (*Schwarzer bit. M.*)

Bituminöser Mergelschiefer. (Fischschiefer. Kupferschiefer.)

Auctore Kersteno Calcites margaceus bituminosus niger schistus Mansfeldensis et Thuringensis parvam vanadii copiam immixtam habet. (Poggend. Ann., Vol. LIII. 1841. p. 386.)

Spec. 2. ***Calcites aphriticus.**

Aphritischer Kalkspath.

Schaumkalk et Schieferspath; W. Aphrit; Hausm. Chaux carbonatée nacrée; H.

Var. 1. C. aphr. tabulatus. (*Schaaliger aphr. K.*)

Schieferspath; W. Blätteriger Aphrit; Hausm. Argentin. (?) Meroxener Carbonspath ex parte; Br.

Var. 2. C. aphr. squamosus. (*Schuppiger aphr. K.*)

Schuppiger Aphrit; Hausm. Schaumspath, Schaumkalk, Schaumerde, Schaumschiefer.

Spec. 3. ***Calcites chalcedonioides.**

Chalcedonartiger Kalkspath.

Prunnerit; Esmark. Meroxener Carbonspath ex parte; Br.

Digitized by Google

Spec. 4. **Calcites barytifer.**

Barytischer Kalkspath.

Neotyp; Br. Rhombohedral Barytocalcite; Thoms.

Pond. sp. = 2,8. Auctore Plattnero ex terra calcaria, t. barytica, oxydulo mangani et acido carbonico compositus, in ceteris cum Calcite vulgari congruens. (Poggend. Ann., Vol. LI. 1840. p. 516 sq.)

Spec. 5. ***Calcites plumbifer.**

Bleihaltiger Kalkspath.

Bleikalkspath. Plumbocalcit; Johnston.

10. Dolomites. (Bitterkalkspath s. Dolomit.)

Spec. 1. **Dolomites vulgaris.**

Gemeiner Bitterkalkspath.

Braunspath, Dolomit, Rautenspath; W. Bitterspath. Braunkalk, Eisenbraunkalk et Bitterkalk; Hausm. Perlspath. Makrotypes Kalkhaloid; M. Eumetrischer, tautokliner, dimerischer, kryptischer et isometrischer Carbonspath; Br. Kalktalkspath; Naum. Morochit. Lunit. Lunitspath. Miemit. Chaux carbonatée magnésifère; H. Dolomie; Beud. Spath perlé. Rhomb-, or Dolomit-Spar; Jam. Bitter-Spar; Phill.

Var. 1. D. v. lamellosus. (*Blätteriger gem. Bitterkalkspath.*)

a. D. v. l. granulosus. (*Körnig-blätteriger gem. B.*)

Bitterspath, Rautenspath, Braunspath maxima ex parte. Tharandit. Miemit. Körniger Dolomit.

α. Albus. (*Weisser.*)

Dolomites vulgaris lam. leptochondrius albus Vaagensis Norwegiae auctore Scheerero compositus est ex 55,88 c. calcariae cum acido carbonico, 40,47 magnesiae cum ac. carb. et 2,81 oxyduli ferri cum ac. carbonico. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1845. p. 283.)

β. Rubellus. (*Blassrother.*)

Braunspath ex parte

γ. Kermesinus s. cobaltifer. (*Carmoisinrother.*)

Dolomites vulg. lam. granulosus kermesinus Przibramensis Bohemiae auctore Gibbsio ex his partibus ch. constat: 31,86 c. calcariae, 17,37 magnesiae,

Digitized by Google

1,16 oxyduli ferri, 4,24 oxydi cobalti, 45,37 acidi carbonici. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 565.)

δ. Flavus. (*Gelber.*)
Tharandit.
Dolomites vulg. lam. crystallomorphus melleus Tharandensis (*Tharandit*) auctore O. B. Kühnio 54,76 c. calcariae cum acido carbonico, 42,10 magnesiae cum ac. carb. et 4,19 oxyduli ferri cum ac. carb. in se continet. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Ch., Vol. LIX. 1846. p. 364.)

ε. Subviridis. (*Hellgrüner.*)
Miemit ex parte.

ζ. Badius et fuscus. (*Brauner.*)
Braunspath et Bitterspath maxima ex parte.
Dolomites vulg. lam. granulosus badius (*Braunspath*) Schneebergensis Saxoniae auctore Kühnio has partes ch. in se comprehendit: 29,48 c. calcariae, 17,31 magnesiae, 7,70 oxyduli ferri et 44,42 acidi carbonici. (Loc. cit. p. 365.)

η. Niger. (*Schwarzer.*)

b. D. v. l. tabulatus. (*Schaaliger blätter. gem. B.*)
Schaalendolomit

Var. 2. D. v. fibrosus. (*Faseriger gem. Bitterkalkspath.*)
Faseriger Braunspath ex parte; W.

Var. 3. D. v. solidus. (*Dichter gem. Bitterkalkspath.*)
Bitterkalkstein. (Rauchwacke. Rauhkalk.)

Conites (*Conit*) et Gurhofites (*Gurhofit* s. *Gurhofian*) paulo majori duritie, sed chemica compostione parum a Dolomite vulgari solido differunt. Gurhofites sic dictus Philippstownensis novi Yorki auctore Beckio ex 66,75 c. calcariae cum acido carbonico, 26,50 magnesiae cum ac. carb. et 6,75 oxyduli ferri cum ac. carb. constat. (Silliman americ. Journ., Vol. XLVI. 1844. p. 25.)

Appendix. Predazzites. (*Predazzit; Petzholdt.*) Pond. sp. = 2,62; auctore Petzholdtio ex circiter 66 cent. calcariae cum acido

Digitized by Google

carbonico, 28 magnesiae cum ac. carb. et 6 aquae compositus. (Petzholdt, Beitr. zur Geogn. v. Tyrol etc. 1843. p. 204 sqq.) Inter Calciten vulgarem et Dolomiten vulgarem intermedius esse videtur.

Spec. 2. **Dolomites sidericus.**

Siderischer Bitterkalkspath.

Ankerites. Ankerit. Paratomes Kalkhaloid; M. Paratomspath; Br. (Rohwand. Wandstein.)

Auctore Leydolto Dolomites sidericus atypotus ex partibus crystallinis didymis et tetradymis contat, ea lege inter se connatis, ut planum unum rhomboedri $^1/_2 R'$ inter se commune habeant. (Haidinger, Berichte üb. d. Mitth. v. Fr. d. Naturwiss. in Wien, Vol. I. 1847. p. 115 sq.)

11. Magnesites. (Magnesit.)

Talkspath et Magnesit. Kohlensaure Talkerde. Magnésie carbonatée.

Spec. 1. **Magnesites Breuneri.**

Breunerischer Magnesit.

Magnesitspath; Stromeyer. Talkspath. Brachytypes Kalkhaloid; M. Breunerit; Haid. Gelbspath; Br. Allotropischer, brachytyper et hystatischer Carbonspath; Br. Giobertite; Beud. Spath magnesien; Necker. Carbonate of Magnesia and Iron.

Var. 1. M. Br. pallidus. (*Hellfarbiger Br. M.*)

Brachytyper et hystatischer Carbonspath; Br. Walmstedtit.

a. Albidus. (*Weisser.*)

b. Ravidus. (*Grauer.*)

c. Flavidus. (*Gelber.*)

Compositio ch. Magnesitae Breuneri pallidi Arendalensis auctore Münstero: 46,43 c. magnesiae, 52,57 acidi carbonici, 0,87 oxyduli ferri; auctore Tönsagero: 46,22 magnesiae, 52,66 acidi carbonici et 1,12 oxydi ferri. (Poggend. Ann., Vol. LXV. 1846. p. 293.)

Var. 2. M. B. anthracius. (*Anthracischer Br. M.*)

Kohlentalkspath. Allotropischer Carbonspath; Br.

a. Fuscus. (*Schwärzlichbrauner.*)

b. Niger. (*Schwarzer.*)

Spec. 2. ***Magnesites vulgaris.**

Gemeiner Magnesit.

Reine Talkerde; W. Magnesit; v. Leonhard. Magnésie carbonatée; H. Carbonate of Magnesia; Phillips.

Var.

Digitized by Google

Var. 1. M. v. solidus. (*Dichter gem. M.*)

App. Magnesites vulgaris solidus silicifer. (*Kieselmagnesit.*)

Var. 2. M. v. terreus. (*Erdiger gem. M.*)

Annotatio. Magnesites vulgaris et M. Breuneri non magis quidem dissimiles inter se sunt, quam Calcites vulgaris solidus et Calcites vulg. lamellosus; tamen Magnesites vulgaris fortasse species peculiaris Magnesitae est, licet inter Magnesiten Breuneri et M. vulgarem nihil, quod ad veram eorum naturam pertinet, intersit, quo alter ab altero dignoscatur, nisi quod Magnesites vulgaris structura crystallina et ferro immixto careat. Ceterum Magnesites vulgaris lapis acrystallus non habendus est, siquidem in Magnesite vulgari solido Silesiae vestigia structurae crystallinae minutissima reperiuntur.

III. HALOLITHI ALUNITOIDEI.

Alunitartige Halolithe.

(*Alunolithi. Alunolithe.*)

(Pond. spec. = 2,6 — 2,7.)

12. Alunites. (Alunit.)

Spec. 1. Alunites thermogenes.

Thermogener Alunit.

Alaunstein; W. Alunit; Cordier. Alaunspath; Br. Rhomboedrisches Alaunhaloid; M. Alumine sous-sulfatée alcaline; H. Alumstone; Phill.

Var. 1. A. th. granulosus. (*Körniger th. A.*)
- a. Albidus. (*Weisser.*)
- b. Albide-ravidus. (*Weisslichgrauer.*)

Var. 2. A. th. solidus. (*Dichter th. A.*)
- a. Albus. (*Weisser.*)
- b. Subravidus. (*Blassgrauer.*)
- c. Rubellulus. (*Blassfleischrother.*)

Var. 3. A. th. terreus. (*Erdiger th. A.*)

Appendix. Alunogrammites. (*Alaungrammit; Br.*)

Digitized by Google

IV. HALOLITHI PHOSPHATICI.

Phosphatische Halolithe.

(*Phosphatohalolithi s. Phosphatolithi. Phosphatolithe.*)

A. HALOLITHI HYDROPHOSPHATICI.

Hydrophosphatische Halolithe.

(Pond. sp. = 2,3 — 3,1.)

AA. HALOLITHI HYDROPHOSPHATICI LEVIORES.

Leichtere hydrophosphatische Halolithe.

(Pond. sp. = 2,3 — 2,5.)

13. Cacoxenus. (Kakoxen.)

Spec. 1. **Cacoxenus sericeus.**

Seidenartiger Kakoxen.

Kakoxen; Steinmann.

Magna dissensio est, quo systematis loco Cacoxenus ponendus sit. Nam natura sua intermedius est non solum inter Chlorosideriten e tribu Hydrochalcitarum malachitoideorum et Wawelliten, sed etiam inter Vivianiten Beraunensem et Wawelliten, ac praeterea etiam ad Anthosideriten et Carphosideriten prope accedit. A Chlorosiderite et Beraunite multo minori pondere specifico, ab Anthosiderite chemica compositione prorsus distinctus est. Cum Wawellite et Gibbsite pondere specifico (= 2,3 — 2,4) congruit, quibus etiam compositione stoichiometrica simillimus est, licet oxydum ferri in eo partis terrae argillaceae locum obtineat.

14. Gibbsites. (Gibbsit.)

Spec. 1. **Gibbsites americanus.**

Amerikanischer Gibbsit.

Gibbsit; Torrey. Thonhydrat. Hydrate of Alumine.

Ut R. Hermannus nuperrime docuit, Gibbsites americanus non merum est hydratum terrae argillaceae, in quem errorem analysi a Torreyo facta inducti eramus, sed ex 26,129 c. terrae argillaceae, 36,871 acidi phosphorici, 35,0 aquae et 2,0 particularum insolubilium constat, quibus particulis demtis formula hujus speciei haec est:

Digitized by Google

$\dddot{Al}\,\ddot{\ddot{P}}+8\dot{H}$. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 33.) Qua explicatione comprobatur, aptissimum fuisse locum, quo in enchiridio meo (Grundriss d. Min. 1839. p. 533.) Gibbsiten posueram, quum chemica ejus compositio nondum satis cognita esset.

15. Wawellites. (Wawellit.)

Spec. 1. Wawellites asteroides.
Asteroidischer Wawellit.

Subsp. 1. W. ast. vulgaris. (*Gemeiner ast. W.*)

Wawellit; Babington. Devonit; Thoms. Hydrargillit; Davy. Lasionit. Prismatisches Wawellinhaloid; M. Hydrate d'alumine. Alumine hydrophosphatée.

Formula chemica, non respecto fluore: $2\dddot{Al}^3\ddot{\ddot{P}}^2+12\dot{H}$. (?) Ceterum Berzelius et R. Hermannus diversas formulas chem. Wawellitae asteroidis vulgaris proposuerunt.

Var. 1. W. ast. v. albidus. (*Weisser gem. ast. W.*) Comp. ch. Wawellitae ast. vulg. albidi Zbirowensis auctore R. Hermanno: 36,39 c. terrae argillaceae, 34,29 acidi phosphorici, 26,34 aquae, 1,78 acidi fluoris, 1,2 oxydi ferri. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 288 sqq.)

Var. 2. W. ast. v. viridis. (*Grüner gem. ast. W.*)

Var. 3. W. ast. v. cyaneus. (*Himmelblauer gem. ast. W.*)

Subsp. 2. W. ast. silicifer. (*Kieselhaltiger ast. W.*)

Striegisanus. Striegisan; Br.

Spec. 2. *Wawellites dystomus.
Dystomer Wawellit.

Peganit; Br.

Wawellites dystomus Langenstriegensis auctore R. Hermanno compositus est ex 44,49 c. terrae argillaceae, 30,49 acidi phosphorici, 22,82 aquae, 2,2 oxydi cupri et oxydi ferri. $\dddot{Al}^2\ddot{\ddot{P}}+6\dot{H}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. p. 287 sq. Vol. XL. 1847. p. 34.)

Spec. 3. *Wawellites Fischeri.
Fischerischer Wawellit.

Fischerit; R. Hermann.

Digitized by Google

Nischneitagilskensis. Integumenti instar saxis arenaceis aliisve adhaerens; pondere spec. = 2,46; colore herbaceo aut aeruginoso; auctore R. Hermanno compositus ex 38,47 c. terrae argillaceae, 29,03 acidi phosphorici, 27,50 aquae, 1,2 oxydi ferri et oxydi mangani, 0,8 oxydi cupri, 3,0 calcariae cum acido phosphorico. $\dddot{Al}^{2}\,\ddot{\ddot{P}} + 8\dot{H}$. (Loc. cit. Vol. XXXIII. p. 285 sq. Vol. XL. 1847. p. 34.)

Appendix. Variscites. (*Variscit; Br.*) Acrystallus.

BB. HALOLITHI HYDROPHOSPHATICI PONDEROSIORES.

Schwerere hydrophosphatische Halolithe.

(Pond. sp. 2,7 – 3,1.)

16. Callais. (Callait.)

Spec. 1. Callais cryptotomus.

Kryptotomer Callait.

Callait s. Kallait, (Johnit, Agaphit); G. Fischer. Aechter Türkis. Mineraltürkis. Dichter Hydrargillit; Hausm. Untheilbarer Lasurspath; M. Turquoise; H. Callais; Plin. (?) Aerizusa; Plin. (?)

Var. 1. C. cr. cyaneus. (*Himmelblauer kr. C.*)

Comp. ch. Callaidis cryptotomi cyanei persici auctore R. Hermanno: 45,45 c. terrae argillaceae, 27,34 acidi phosphorici, 18,18 aquae, 2,02 oxydi cupri, 1,10 oxydi ferri, 0,50 oxydi mangani, 3,41 calcariae cum acido phosphorico. $\dddot{Al}^{6}\,\ddot{\ddot{P}}^{3} + 15\dot{H}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 283.)

Var. 2. C. cr. viridis. (*Grüner kr. C.*)

Comp. ch. Callaidis cr. viridis persici auctore R. Hermanno: 50,755 c. terrae argillaceae, 5,640 acidi phosphorici, 18,125 aquae, 1,420 oxydi cupri, 1,100 oxydi ferri, 0,600 oxydi mangani, 4,260 terrae siliceae, 18,100 calcariae cum acido phosphorico. Hanc varietatem mechanice mixtam esse probabile est. (Loc. cit.)

17. Lazulithus. (Lazulith.)

Spec. 1. Lazulithus austriacus.*)

Oesterreichischer Lazulith.

*) Haec species in nulla alia terra quam in tribus provinciis regni austriaci (in terra Salisburgensi, in Styria et Austria) reperta est.

Digitized by Google

Lazulith et Blauspath; W. . Voraulit. Klaprothit. Prismatischer Lasurspath; M. Lazulithe; H. Sidérite. Klaprothine; Beud. Azurite; Jam. et Phill.

Formula ch. **Rammelsbergio** auctore: $2\dot{M}g^3\ddot{\overline{P}} + \dddot{A}l^4\ddot{\overline{P}}^3 + 6\dot{H}$.

Var. 1. L. austr. pliosiderus.*) (*Pliosiderischer östr. L.*)

Lazulith; W.

Analysium ch. hujus varietatis plurium a **Rammelsbergio** institutarum summa haec est: 24,76 — 32,10 cent. terrae argillaceae, 8,60 — 10,61 magnesiae, 6,18 — 10,55 oxyduli ferri, 40,60 — 44,91 acidi phosphorici, 0,77 — 2,03 calcariae, 0,53 — 8,04 siliceae, 5,81 — 6,03 aquae. (Poggend. Ann., Vol. LXIV. 1845. p. 263.)

Var. 2. L. austr. oligosiderus. **) (*Oligosiderischer östr. L.*)

Blauspath; W. Olim blauer dichter Feldspath; Reuss, et Feldspath bleu; H.

Comp. ch. auctore **Rammelsbergio**: 24,12 — 33,93 c. terrae argillaceae, 10,67 — 12,04 magnesiae, 1,54 — 2,56 oxyduli ferri, 38,05 — 40,12 acidi phosphorici, 1,54 — 4,67 calcariae, 6,64 — 12,56 terrae siliceae, 5,30 — 6,48 aquae. (Loc. cit. p. 263.)

B. HALOLITHI ANHYDROPHOSPHATICI.

Anhydrophosphatische Halolithe.

AA. HALOLITHI ANHYDROPHOSPHATICI LEVIORES.

Leichtere anhydrophosphatische Halolithe.

(Pond. sp. = 3 — 3,1.)

18. Amblygonites. (Amblygonit.)

Spec. 1. Amblygonites ditomus.

Ditomer Amblygonit.

Amblygonit; Br.

Var. 1. A. d. albidus. (*Weisser d. A.*)

Var. 2. A. d. viridis. (*Grüner d. A.*)

Amblygonites ditomus saxonicus auctore **Rammelsbergio** compositus est ex 36,2 — 38,4 c.

*) H. e. majorem ferri copiam in se continens.

**) H. e. parvam ferri copiam immixtam habens.

Digitized by Google

terrae argillaceae, 48,0 acidi phosphorici, 6,3—7,0 lithii, 3,3—5,5 natri, 0,4 kalii et 8,11 fluoris. (Erdm. Journ., Vol. XXXIV. 1845. p. 472. Poggend. Ann., Vol. LXIV. 1845. p. 265 sq.)

19. Childrenites. (Childrenit.)

Spec. 1. Childrenites dystomus.

Dystomer Childrenit.

Childrenit; Brooke.

Var. 1. Ch. d. albidus. (*Weisser d. Ch.*)
Var. 2. Ch. d. flavus. (*Gelber d. Ch.*)
Var. 3. Ch. d. badius. (*Brauner d. Ch.*)

20. Wagnerites. (Wagnerit.)

Spec. 1. Wagnerites Werfensis.

Werfen'scher Wagnerit.

Wagnerit; Fuchs. Hemiprismatischer Dystomspath; Haid. (Olim hemiprismatisches Flusshaloid; Haid.) Pleuroklas; Br. Phosphorsaure Talkerde. Magnésie phosphatée.

Var. 1. W. W. flavus. (*Gelber W. W.*)
Var. 2. W. W. albidus. (*Weisser W. W.*)

Novae a Rammelsbergio institutae analyseos ch. Wagneritae Werfensis summa haec est: 46,27 c. magnesiae, 40,61 acidi phosphorici, 9,36 fluoris, 4,59 oxyduli ferri, 2,38 calcariae. (Poggend. Ann., Vol. LXIV. 1845. p. 252 sq.)

BB. HALOLITHI ANHYDROPHOSPHATICI PONDEROSIORES.

Schwerere anhydrophosphatische Halolithe.

(Pond. sp. = 4,3. [?])

21. Ytterites. (Ytterspath s. Ytterit.)

Spec. 1. Ytterites orthotomus.

Orthotomer Ytterspath.

Phosphorsaure Yttererde, (olim Thorit); Berzelius. Pyramidaler Retinbaryt; M. Haploites yttrius; Br. Yttrophosphat; Naum. Yttria phosphaté; Necker. Xenotime; Beud. Phosphate of Yttria; Phill.

Auctore Th. Scheerero structura hujus speciei crystallina distincta est, planis prismatis quadratici lateralibus parallela; pond. spec. = 4,39, (auctore Berzelio autem = 4,55, et auctore Breithauptio = 4,14); compositio chem. auctore

Digitized by Google

Scheerero: 68 c. yttriae et 32 acidi phosphorici. Locus hujus speciei natalis non est prope Lindenäs in Norwegia australi, ut adhuc ferebatur, sed in insula Hitteröe prope Flekkefjord, in qua primum a Tankio jun. et nuper a Scheerero ipso reperta est. (Poggend. Ann., Vol. LX. 1843. p. 592.)

Var. 1. Y. orth. badius. (*Brauner orth. Y.*)

Var. 2. Y. orth. rubellus. (*Röthlicher orth. Y.*)
Ytterites orth. habitu affinis est et Barochalcitis ceriiferis, et Barochalcitis manganicis phosphaticis, sed chemica sua natura ab utroque mineralium tribu diversissimus.

V. HALOLITHI BORACITOIDEI.

Boracitartige Halolithe.

(*Borohalolithi s. Borolithi. Borolithe.*)

(Pond. sp. = 2,9 — 3,3.)

22. Datolithus. (Datolith.)

Spec. 1. **Datolithus dystomus.**
Dystomer Datolith.

Subsp. 1. D. d. vulgaris. (*Gemeiner dyst. D.*)
Datolith; Esmark et W. Esmarkit ex parte s. Datolith; Hausm. Prismatischer Dystomspath; M. Dystomit. Humboldtit; Levy. Chaux boratée siliceuse; H. Borate of Lime.

Var. 1. D. d. vulg. albidus. (*Weisser gem. d. D.*)
Datolithus dyst. vulgaris albidus Arendalensis auctore Rammelsbergio has partes ch. continet: 37,648 c. terrae siliceae, 35,407 calcariae, 21,240 acidi boracis, 5,705 aquae. Datolithus d. vulg. alb. Andreasbergensis auctore eodem: 38,477 t. siliceae, 35,640 calcariae, 20,315 acidi boracis, 5,568 aquae. $2\dot{C}a^3\dddot{S}i + \dddot{B}^3\dddot{S}i^2 + 3\dot{H}$. (Poggend. Ann., Vol. XLVII. 1839. p. 175.)

Var. 2. D. d. vulg. subravidus. (*Blassgrauer gem. d. D.*)

Subsp. 2. D. d. fibrosus. (*Faseriger dyst. D.*)
Esmarkit ex parte s. Botryolith; Hausm.

Var. 1. D. d. fibr. albidus. (*Weisser f. d. D.*)

Var. 2. D. d. fibr. ravidus. (*Grauer f. d. D.*)

Var. 3. D. d. fibr. rubellulus. (*Blassrother f. d. D.*) Datolithus dyst. fibrosus Arendalensis auctore Rammelsbergio constat ex 36,390 c. terrae siliceae, 34,270 calcariae, 18,342 acidi boracis, 0,774 t. argillaceae cum oxydo ferri, et 10,224 aquae. $2\dot{C}a^3\dddot{S}i + \dddot{B}^3\dddot{S}i^2 + 6\dot{H}$. (Loc. cit. p. 178 sq.)

23. *Rhodizites. (Rhodizit.)

Spec. 1. Rhodizites electricus.
Elektrischer Rhodizit.
Rhodizit; G. Rose.

24. Boracites. (Boracit.)

Spec. 1. Boracites electricus.
Elektrischer Boracit.

Boracit; W. Olim Sedativspath et Würfelspath. Tetraedrischer Boracit; M. Magnésie boratée; H. Borate of Magnesia.

Subsp. 1. B. el. nobilis. (*Edler elektr. B.*) Crystallomorphus, duritie Quarzi.

Var. 1. B. el. n. albidus. (*Weisser edl. el. B.*) Comp. ch. Boracitae electrici nobilis albidi Luneburgensis auctore Rammelsbergio: 30,748 c. magnesiae et 69,252 acidi boracis. $\dot{M}g^3\dddot{B}^4$. (Poggend. Ann., Vol. XLIX. 1840. p. 446 sq.)

Var. 2. B. el. n. ravidus. (*Grauer edl. el. B.*)

Subsp. 2. B. el. chalicoides. (*Kalksteinähnlicher elektr. B.*) Atypotus, solidus; duritie inter Apatitae et Liparitae duritiem intermedia. Pond. spec. = 2,913. Albidus. Auctore C. J. B. Karsteno compositus ex 29,48 c. magnesiae, 69,49 acidi boracis, 1,03 oxyduli ferri cum acido carbonico, inclusis particulis oxyduli mangani cum acid. carb., et hydrati oxydi ferri. Nuperrime in stratis Gypsi et Calcitae margaceae, interdum Martinsitae immixtus, prope Stassfurtum Saxoniae borussicae repertus est. (Karsten u. Dechen Archiv f. Min. etc., Vol. XXI. 1847. p. 487 sqq.) Hic quoque Boracites solidus, quamvis omni structura crystallina carens, auctore Karsteno idoneus est, qui calore applicato ele-

Digitized by Google

ctricitatis compos fiat. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 243.)

VI. HALOLITHI LIPARITOIDEI.

Flussspathartige Halolithe.

(*Liparitohalolithi s. Liparitolithi. Liparitoide s. Liparitolithe. Flusshalolithe.*)

(Pond. sp. = 2,8 — 3,4.)

25. Herderites. (Herderit.)

Spec. 1. **Herderites apatitoides.**

Apatitähnlicher Herderit.

Prismatisches Flusshaloid et Herderit; Haid. Allogonit; Br.

26. Apatites. (Apatit.)

Spec. 1. **Apatites phosphoreus.**

Phosphorescirender Apatit.

Apatit; W Rhomboedrisches Flusshaloid; M. Phosphorsaurer Kalk. Chaux phosphatée; H. Phosphate of Lime.

Var. 1. A. ph. lamellosus. (*Blätteriger ph. A.*)

a. A. ph. l. limpidus et albidus. (*Wasserheller* et *weisser bl. ph. A.*)

Apatites phosphoreus lamellosus crystallomorphus limpidus, ex albido vel albide-ravido colore paululum subvirescens, in Alpe Schwarzenstein Tyrolensi repertus, auctore Rammelsbergio compositus est ex 49,66 c. terrae calcariae, 42,58 acidi phosphorici, 4,06 calcii, 3,63 fluoris et 0,07 chlori. (Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 506.)

b. A. ph. l. ravidus. (*Grauer bl. ph. A.*)

c. A. ph. l. flavidus. (*Gelber bl. ph. A.*)

Spargelstein (Asparagolith) ex parte.

d. A. ph. l. viridis. (*Grüner bl. ph. A.*)

Spargelstein ex parte. Euklasit. Moroxit. Beryllartiger Apatit. (Agustit.)

e. A. ph. l. caeruleus. (*Blauer bl. ph. A.*)

f. A. ph. l. roseus. (*Rosenrother bl. ph. A.*)

g. A. ph. l. badius. (*Brauner bl. ph. A.*)

Var. 2. A. ph. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger ph. A.*)

Phosphorites, Phosphorit ex parte.

Digitized by Google

Apatites phosphoreus radiatus albidus, in solidum transiens, prope pagum Logrosan in regione circa urbem Troxullo Estremadurensem sita effossus, auctoribus Daubeny et Widdington has partes ch. continet: 81,15 calcariae cum acido phosphorico, 14,00 calcii cum fluore, 3,15 oxydi ferri, 1,70 terrae siliceae et 0,2 calcii cum chloro. Haec varietas igitur multo majorem calcii et fluoris copiam immixtam habet quam ceterae Apatitae varietates. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem. etc., Vol. LV. 1845. p. 126.)

Var. 3. A. ph. solidus. (*Dichter ph. A.*)
Phosphorit ex parte.
a. A. ph. s. albidus. (*Weisser d. ph. A.*)
b. A. ph. s. subrutilus. (*Röthlicher d. ph. A.*)
c. A. ph. s. badius. (*Brauner d. ph. A.*)

Var. 4. A. ph. terreus. (*Erdiger ph. A.*)
Erdiger Phosphorit. (Olim Flusserde nominatus.)

Appendix. 1. Apatites magnesifer. (*Talkapatit; R. Hermann.*) Auctore R. Hermanno ex 37,50 c. calcariae, 7,74 magnesiae, 39,02 acidi phosphorici, 2,10 acidi sulphurici, 0,91 chlori, 1,00 oxydi ferri, 2,23 fluoris et 9,50 partium insolubilium compositus. In Chlorite polysidero schisto montium Schischimschensium repertus. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 101 sqq.) Utrum peculiaris species, an solutione quadam vel immutatione substantiae ex Apatite phosphoreo ortus sit, incertum est.

2. „*Eupyrchroit*“; *Emmons.* Auctore Haidingero ad Apatiten pertinere dicitur. (A Beckio pro Vivianite vulgari reniformi habitus est. Silliman americ. Journ., Vol. XLVI. 1844. p. 25.)

27. **Liparites.***) (Flussspath s. Liparit.)

*) Nomen *Liparites* formatum est ex λιπαρός, quae vox hanc triplicem significationem habet: 1) quasi oleo tinctus sive adspectu humidus, 2) splen-

Spec. 1. **Liparites phosphoreus.**

Phosphorescirender Flussspath.

Fluss; W. Flussspath. Fluor. Oktaedrisches Flusshaloid; M. Fluorcalcium. Flusssaurer Kalk. Chaux fluatée; H. Fluorure de calcium. Fluorine; Beud. Fluorite. Spath fusible. Fluor Spar; Phill. Fluate of Lime.

Var. 1. L. ph. lamellosus. (*Blätteriger ph. Fl.*)

Späthiger Fluss; Karsten. Chlorophan. Fluor spathosus; Wallerius.

a. L. ph. l. limpidus et albidus. (*Wasserheller* et *weisser bl. ph. Fl.*)

b. L. ph. l. ravidus. (*Grauer bl. ph. Fl.*)

c. L. ph. l. viridis. (*Grüner bl. ph. Fl.*)

d. L. ph. l. violaceus. (*Violblauer bl. ph. Fl.*) Liparites ph. lamellosus violaceus Welfersdorfensis (*Stinkfluss*) cultro fricatus vel tritus odorem foetidum spargit, qui auctore Schafhäutlio in acido chloroso (*chloriger Säure*) illi Liparitae varietati immixto originem habet. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. XLVI. 1843. p. 345.)

e. L. ph. l. roseus. (*Rosenrother bl. ph. Fl.*)

f. L. ph. l. flavus. (*Gelber bl. ph. Fl.*)

g. L. ph. l. badius. (*Brauner bl. ph. Fl.*)

Var. 2. L. ph. solidus. (*Dichter ph. Fl.*)

Dichter Fluss. Flussstein. Fluor solidus; Wallerius.

a. L. ph. s. albidus. (*Weisser d. ph. Fl.*)

b. L. ph. s. ravidus. (*Grauer d. ph. Fl.*)

c. L. ph. s. subviridis. (*Blassgrüner d. ph. Fl.*)

Var. 3. L. ph. terreus. (*Erdiger ph. Fl.*)

Erdiger Fluss. Flusserde. Batofkit.

28. Yttrocalcites. (Yttrocalcit s. Yttroceriocalcit.)

Spec. 1. **Yttrocalcites dystomus.**

Dystomer Yttrocalcit.

Yttrocerit; Berzelius. Ytterflussspath. Flussyttrocalcit. Pyramidaler Cererbaryt; M. Cérium oxydé yttrifère; H. Fluate of Yttria and Cerium.

---

dens, nitidus, 3) speciosus, pulchritudine excellens. Nam varietates crystallinae speciei generis supra dicti omnino faciem humidam eandemque splendidam et speciosissimam prae se ferunt. Nomina *Tecticites* (ex vocabulo τηκτικὸς, *liquefaciens*, formatum) et *Choneuticites* (ex χωνευτικὸς, *ad liquefacienda corpora aptus*), quorum, quum germanico nomini *Flussspath* respondeant, unum alterumve proponere in animo erat, omni elegantia carent, quam ob causam neutrum eorum recepi.

Digitized by Google

Yttrocalcites dystomus Massachusettensis auctore Jacksone compositus est ex 34,7 c. calcariae, 19,4 fluoris, 15,5 yttriae, 13,3 oxydi cerii et lanthani, 6,5 terrae argillaceae et oxydi ferri, 10,6 terrae siliceae et oxydi cerii cum t. silicea mixti. (Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 127 sq.) Igitur multo minorem fluoris copiam in se continet, quam Yttrocalcites Fahlunensis.

29. Cryolithus. (Kryolith.)

Spec. 1. Cryolithus tritomus.

Tritomer Kryolith.

Kryolith; d'Andrada. Prismatisches Kryonhaloid; M. Axotomes Orthoklashaloid; Haid. Eisstein. Alumine fluatée alcaline; H.

30. *Chiolithus. (Chiolith.)

Spec. 1. Chiolithus Miascensis.

Miaskischer Chiolith.

Chiolith; R. Hermann. (Schneestein.)

Crystallinus, lamellosus, plerumque atypotus, granulosus; crystalli indistincti minutissimi; duritie Liparitae, pond. spec. = 2,72, colore albo. Compositio ch. auctore R. Hermanno: 23,78 c. natrii, 18,69 aluminii, 57,53 fluoris. $3NaF + 2AlF^3$. (Erdm. Journ., Vol. XXXVII. 1846. p. 188 sq.) Auctore Chodnewio: 25,72 c. natrii, 16,48 aluminii, 56,00 fluoris. (Silliman amer. Journ., 2 Ser., Vol. III. 1847. p. 257.) Conf. etiam Fr. de Wörth et Chodnew in Verhandl. d. r. k. min. Gesellsch. zu St. Petersb., J. 1845—1846. St. Petersb. 1846. p. 268 sqq.

Appendix. „Fluellites.“ (*Fluellit; Wollaston.*) Cornubicus. Ex aluminio et fluore constare dicitur.

31. Anhydrites. (Anhydrit.)

Spec. 1. Anhydrites eutomus.

Eutomer Anhydrit.

Muriacit; W. Anhydrit; Klaproth. (?) Karstenit; Hausm. Prismatisches Gypshaloid; M. Prismatisches Orthoklashaloid; Haid. Phengit. Chaux anhydro-sulfatée; H. Bardiglione.

Digitized by Google

Var. 1. A. eut. lamellosus. (*Blätteriger eut. A.*)
Späthiger et würfliger Anhydrit. Späthiger Karstenit; Hausm. Muriacit. Würfelspath. Anhydritspath.

a. A. e. lamellosus megachondrius. (*Grobkörnig-blätteriger e. A.*)

b. A. e. lamellosus microchondrius. (*Kleinkörnig-blätteriger e. A.*)
(Kieselanhydrit s. Vulpinit.)
Utriusque varietatis colores: albidus, caeruleus, ravidus, rubellus.

Var. 2. A. eut. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger eut. A.*)
Strahliger et faseriger Karstenit; Hausm.

a. Ravidus. (*Grauer.*)
b. Caeruleus. (*Blauer.*)
c. Rubellus. (*Blassrother.*)

Var. 3. A. eut. solidus. (*Dichter eut. A.*)

a. Albidus. (*Weisser.*)
b. Ravidus. (*Grauer.*)
c. Subcaeruleus. (*Blassblauer.*)
d. Rubellus. (*Blassrother.*)
(Gekrösstein.)

VII. HALOLITHI GYPSOIDEI.

Gypsartige Halolithe.
(Pond. sp. = 1,7 — 2,4.)

32. Gypsum. (Gyps.)

Spec. 1. Gypsum vulgare.
Gemeiner Gyps.

Gyps; W. Prismatoidisches Gypshaloid; M. Prismatoidisches Euklashaloid; Haid. Chaux sulfatée; H. Sulphate of Lime. Gypsum; Phill.

Var. 1. G. v. lamellosum. (*Blätteriger gem. G.*)
Gypsspath. Späthiger Gyps; Hausm. Selenit. Fraueneis, Frauenglas, Marienglas. Gypsum lamellare; Wallerius. Spath séléniteux. Σεληνίτης; Dioscor. Ἀφροσέληνος. Selenites; Plin. (?) Lapis specularis; Plin.

a. G. v. l. megaphyllum. (*Grossblätteriger g. G.*)

α. Limpidum et albidum. (*Wasserheller* et *weisser.*)

β. Flavidum. (*Gelblicher.*)

Digitized by Google

γ. **Ravum.** (*Grauer.*)
Stinkgyps ex parte.
δ. **Nigricans.** (*Schwärzlicher.*)

b. **G. v. l. microphyllum et microchondrium.** (*Klein- et feinkörnig-blätteriger g. G.*)
Schuppig-körniger Gyps; Hausm. Alabaster ex parte.

Var. 2. **G. v. squamulosum.** (*Schaumartiger gem. G.*)
Schaumgyps. Gypsblüthe. Chaux sulfatée niviforme; H.

Var. 3. **G. v. radiatum et fibrosum.** (*Strahlig-faseriger gem. G.*)
Strahlgyps. Fasergyps. Federgyps. Gypsum striatum; Wallerius.

a. **Album.** (*Weisser.*)
b. **Rutilum.** (*Hellrother.*)
c. **Ravidum.** (*Grauer.*)

Var. 4. **G. v. solidum.** (*Dichter gem. G.*)
Gypsstein. Alabaster ex parte. Alabastrites; Plin. (?) Gypsum Alabastrum; Wallerius. Chaux sulfatée compacte; H.

a. **Album.** (*Weisser.*)
b. **Ravum.** (*Grauer.*)
Stinkgyps ex parte. Gypsleberstein.
c. **Fuscum.** (*Brauner.*)
d. **Rubellum.** (*Blassrother.*)
e. **Variegatum.** (*Gefleckter.*)
Perlgyps.

Var. 5. **G. v. terreum.** (*Erdiger gem. G.*)
Gypserde. Mehlgyps. Gypsmehl. (Himmelsmehl.) Gypsguhr. Chaux sulfatée terreuse; H.

33. Hydroborites. (Hydroborit.)

Spec. 1. Hydroborites caucasicus.

Kaukasischer Hydroborit.
Hydroboracit; Hess.

Var. 1. **H. c. lamellosus.** (*Blätteriger k. H.*)
Var. 2. **H. c. radiatus.** (*Strahliger k. H.*)

34. Aluminites. (Aluminit.)

Spec. 1. Aluminites tener.

Feiner Aluminit.
Reine Thonerde; W. Aluminit; Karsten. (?) Websterit; Levy. Hallische Erde. Alumine sous-sulfatée; H. Alumine hydratée. Hallite. Subsulphate of Alumina; Phill.

Var. 1. **A. t. microcrystallus.** (*Mikrocrystallischer f. A.*)

Digitized by Google

Tenuissimi hujus varietatis crystalli nuper Halae Saxonum reperti sunt iique auctore Marchandio eandem compositionem chemicam habent, quae est Aluminitae t. terrei albi Halensis. $\dddot{A}\dddot{S}+\dot{H}^{9}$. (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 7.)

Var. 2. A. t. terreus. (*Erdiger f. A.*)

a. A. t. terreus albus. (*Weisser e. f. A.*) Haec varietas ex loco multis annis abhinc noto Halensi auctore Marchandio ex 30,7 c. terrae argillaceae, 22,3 acidi sulphurici et 47,0 aquae composita est. $\dddot{A}l\dddot{S}+\dot{H}^{9}$. (Loc. cit. p. 8.)

b. A. t. terreus subflavidus. (*Blassgelber e. f. A.*) Hujus tres sunt varietates, in novo quodam loco Halensi nuper repertae; quarum 1) prima, quae frequentior est, auctore Marchandio ex 39,5 c. terrae argillaceae, 11,45 acidi sulphurici, 48,8 aquae, $\dddot{A}l^{5}\dddot{S}^{2}+\dot{H}^{36}$; 2) altera auctore eodem ex 36,0 t. argillaceae, 17,0 acidi sulphurici et 47,2 aquae constat; $\dddot{A}l^{5}\dddot{S}^{3}+\dot{H}^{36}$; (Erdm. Journ., Vol. XXXIII. 1844. p. 8.) 3) tertia, cui Steinbergius nomen Paraluminitae imposuit, auctore Schmidio 36,17 c. t. argillaceae, 14,54 acidi sulphurici et 49,03 aquae in se comprehendit. $\dddot{A}l^{2}\dddot{S}+\dot{H}^{15}$. (Loc. cit., Vol. XXXII. 1844. p. 495 sq.)

35. Hydromagnesites. (Hydromagnesit.)

Spec. 1. **Hydromagnesites achoneutus.**

Unschmelzbarer Hydromagnesit.

Hydromagnesit; v. Kobell. Hydrocarbonate of Magnesia.

Var. 1. H. ach. cryptocrystallus. (*Kryptocrystallinischer u. H.*)

Var. 2. H. ach. solidus. (*Dichter u. H.*)

Var. 3. H. ach. terreus. (*Erdiger u. H.*)

Appendix. Baudisserites. (*Baudisserit; Guyton.*)

Fortasse Hydromagnesites silicifer habendus est.

36. Gaylussites. (Gaylussit.)

Spec. 1. **Gaylussites Meridensis.**

Meridensischer Gaylussit.

Gaylussit; Boussingault. Natrocalcit; Weiss. Hemiprismatisches Kuphonhaloid; M.

37. Oxalocalcites. (Oxalocalcit.)

Spec. 1. **Oxalocalcites cryptogenes.**

Kryptogener Oxalocalcit.

Natürlicher sauerkleesaurer Kalk. Native Oxalate of Lime; Brooke.

Crystalli hujus speciei auctore Millero exigui, prismata plagiorhombica angul. = 100° 36′, plerumque didyma; pond. sp. = 1,833; colore albido, splendore adamantino. Compositio chem. auctore Sandallio: calcaria cum acido oxalico et aqua. Brookius hos crystallos calcitae vulgari lamelloso, cujus locus natalis obscurus est, innatos vidit. (Lond. and Edinb. philos. Mag., 3 Ser., Vol. XVI. 1840. p. 449 sq.)

Ordo XVIII.

HYDROLYTI.

Hydrolyte.

(*Sales et Acida. Salze et Säuren.*)

I. HYDROLYTI AMETALLI.

Unmetallische Hydrolyte.

(*Alkali- et Erdensalze.*)

A. HYDROLYTI AMETALLI BARYSULPHATICI.

Barysulphatische unmetallische Hydrolyte.

(*Schwerere unmetallische Schwefelsalze.*)

(Pond. sp. = 2,6 — 2,8, Löweitae 2,37.)

1. Polyhalites. (Polyhalit.)

Spec

Digitized by Google

Spec. 1. **Polyhalites oligohydrus.**

Oligohydrischer Polyhalit.

Polyhalit; Stromeyer. Prismatisches Brithynsalz; M.

Var. 1. P. ol. ravidus. (*Röthlichgrauer ol. P.*)

Var. 2. P. ol. rutilus. (*Hellrother ol. P.*)

Compositio ch. Polyhalitae oligohydri rutili Ausseensis Styriae auctore Rammelsbergio haec est: 45,43 cent. calcariae cum acido sulphurico, 28,10 kalii cum acido sulphurico, 20,59 magnesiae cum ac. sulph., 0,11 natri cum chloro, 0,33 oxydi ferri, 5,24 aquae, 0,20 terrae siliceae. (Rammelsb. Repert., H. II. 1845. p. 115. Poggend. Ann., Vol. LXVIII. 1846. p. 512.)

Appendix. Blödites. (*Blödit; John.*) Auctore Haidingero ex pluribus sulphatis mechanice mixtus est. (Haid. Bericht üb. d. Mineraliensamml. d. k. k. Hofkammer etc. 1843. p. 11.)

2. Glauberites. (Glauberit.)*

Spec. 1. **Glauberites eutomus.**

Eutomer Glauberit.

Glauberit; Brongniart. Hemiprismatisches Brithynsalz; M. Brongniartin; v. Leonhard. Anhydrisches Brithynsulphat; Br.

Var. 1. Gl. eut. plinthochromus. (*Ziegelrother eut. Gl.*)

Var. 2. Gl. e. luteus. (*Graulichgelber e. Gl.*)

Var. 3. Gl. e. ravidus. (*Hellgrauer e. Gl.*)

Var. 4. Gl. e. albidus. (*Weisser e. Gl.*)

3. Löweites. (Löweit.)

Spec. 1. **Löweites austriacus.**

Oesterreichischer Löweit.

Löweit; Haid.

Auctore Haidingero atypotus, structura crystallina indistincta axotoma et duorum prismatum quadraticorum planis lateralibus aeque ac singulis planis octaedri quadratici, cujus angulus terminalis $= 111^{0}\,44'$, parallela; fractura conchata, pond. sp. = 2,376, colore melleo ac fulvo; in aëre persistens, sapore subsalino et paululum adstringente. Auctore Theodoro Karafiát compositus ex

Digitized by Google

19,12 c. natri, 12,88 magnesiae, 52,57 acidi sulphurici, 14,56 aquae, 0,67 oxydi ferri et terrae argillaceae cum minutissima mangani particula. $3\dot{Mg}\dddot{S}i + 3\dot{Na}\dddot{S}i + 8\dot{H}$. Cum Anhydrite eutomo lamelloso granuloso connatus; in monte Ischlensi prope Perneck in Austria superiore repertus. (Abhandl. d. k. böhm. Gesellsch. d. Wiss., Ser. 5., Vol. IV., 1847. p. 663 sqq.)

4. Thenardites. (Thenardit.)

Spec. 1. Thenardites Espartinensis.

Espartinensischer Thenardit.

Thenardit; Casaseca. Natronsulphat et Oxychylum natronicum; Br.

5. Arcanites.*) (Kalisalz s. Arcanit.)

Spec. 1. Arcanites pyrogenes.)**

Pyrogenes Kalisalz.

Schwefelsaures Kali; W. Schwefelkalisalz. Prismatisches Pikrochylinsalz; M. Oxychylum kalicum; Br. Arcanit; Haid. (Arcanum duplicatum.) Duplicatsalz; Wenzel. Kalisulphat; Naum. Potasse sulfatée; H. Aphthalose; Beud. Tartre vitriolé. Aphthitalite; Shepard. Sulfate of Potasse; Phill.

B. HYDROLYTI CHLORATICI.

Chloratische Hydrolyte.

(*Chlorsalze.*)

(Pond. sp. = 1,5 — 2,2.)

6. Halites.***) (Steinsalz.)

Spec. 1. Halites vulgaris. (H. coquinarius.)

Gemeines Steinsalz. (Kochsalz.)

Natürliches Kochsalz; W. Hexaedrisches Steinsalz; M. Natronhalat et Sal montanus; Br. Bergsalz. Chlornatrium. Salzsaures Natrum. Sal gemmae. Olim Sal et Salz κατ᾽ ἐξοχὴν nominatus. Soude muriatée; H. Salmare; Beud. Chlorure de Sodium. Sel commun. Sel gemme; Necker Muriate of Soda; Phill. Ἅλς. Sal, ex parte; Plin. Muria.

Var. 1. H. v. lamellosus. (*Blätteriges gem. St.*)

---

*) Praeferrem nomen *Aphthitites* (a graeca voce ἄφϑιτος, *qui non perditur*, in aëre non mutatur), quia sal supra dictum in aëre perstat, nisi ab Haidingero nomen *Arcanites* propositum esset, quod, licet ad naturam hujus speciei non pertinens et ab antiquato quodam termino alchemistico desumtum, tamen melius sonat.

**) Sic cognominatus, quia non nisi in lapidibus vulcaniis reperitur.

***) Nomen formatum ex graeco vocabulo ἅλς, quo sal culinaris significabatur.

Digitized by Google

a. **Limpidus et albus.** (*Wasserhelles et weisses.*)
(Knistersalz. Seesalz.)

b. Ravus. (*Graues.*)

c. Ruber. (*Rothes.*)
In Halite vulgari lamelloso rubro Cordonensi Hispaniae aliorumque locorum auctoribus Marcelo de Serres et Joly magna rutilorum infusoriorum, praecipue Monadum et Bacillariarum copia innata reperitur, unde Halites ille colorem suum traxit. (Poggend. Ann., Ergänzung, Vol. I. P. 3. 1840. p. 525.)

d. Violaceus. (*Violblaues.*)

Var. 2. H. v. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriges g. St.*)
Spack. Salzspath.

7. *Martinsites. (Martinsit.)

Spec. 1. **Martinsites Stassfurthensis.**
Stassfurthischer Martinsit.
Martinsit; Karsten.

In Halite vulgari prope Stassfurth nuper repertus; auctore Karsteno ex 90,98 c. natrii cum chloro et 9,02 magnesiae cum acido phosphorico compositus. (Erdm. Journ., Vol. XXXVI. 1845. p. 127. Karsten, Lehrb. d. Salinenkunde, Vol. I. Berl. 1846. p. 194.)

8. *Sylviites.*) (Sylviit.)

Spec. 1. **Sylviites microcrystallus.**
Mikrocrystallischer Sylviit.
Salzsaures Kali. Chlorkalium. Kaliumchlorür. Digestivsalz; Sylvius. Sel digestif. Muriate de Potasse. Chlorure de Potassium. Sylvine; Beud. Muriate of Potash.

Crystalli minutissimi cubici hujus speciei in lava Vesuvii reperti sunt.

9. Salmiacum. (Salmiak.)

Spec. 1. **Salmiacum volatile.**
Flüchtiger Salmiak.

*) Nomen ex nomine proprio *Sylvii* formatum.

Digitized by Google

Natürlicher Salmiak; W. Oktaedrisches Ammoniaksalz; M. Ammonhalat et Ammoniacites; Br. Sal ammoniacum. Ammoniaque muriatée; H. Sel ammoniac. Sel volatile. Muriate of Ammonia; Phillips.

Var. 1. S. v. microcrystallum. (*Mikrocrystallischer fl. S.*)
a. Albidum. (*Weisser.*)
b. Ravidum. (*Grauer.*)
c. Flavum. (*Gelber.*)

Var. 2. S. v. floccosum. (*Flockiger fl. S.*)

Var. 3. S. v. stalactiticum et botryoides. (*Stalaktitischer* et *traubiger fl. S.*)

Var. 4. S. v. pulvereum. (*Erdartiger fl. S.*)

C. HYDROLYTI NITRATICI.

Nitratische Hydrolyte.

(*Salpetersalze.*)

(Pond. spec. = 1,9 — 2,1.)

10. Nitronatrites. (Nitronatrit s. Natrumsalpeter.)

Spec. 1. **Nitronatrites eutomus.**

Eutomer Nitronatrit.

Cubischer Salpeter. Chilesalpeter. Rhomboedrisches Nitrumsalz; M. Natronnitrat et Zootinsalz; Br. Nitratin; Haid. Salpetersaures Natrum. Soude nitratée; H. Nitrate de Soude; Beud. Nitre cubique. Nitrate of Soda; Phill.

Auctore Lemberto Nitronatritae eutomo jodium immixtum est. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 345 sq.)

11. Nitrum. (Salpeter s. Kalisalpeter.)

Spec. 1. **Nitrum dystomum.**

Dystomer Salpeter.

Natürlicher Salpeter; W. Salpeter; Hausm. Prismatisches Nitrumsalz; M. Kalinitrat et Nitrum kalicum; Br. Potasse nitratée; H. Nitrate de potasse. Salpêtre; Beud. Nitre. Nitrate of Potash; Phill. Nitrum; Plin.

Var. 1. N. d. trichoides et fibrosum. (*Haarförmiger* et *faseriger d. S.*)

Var. 2. N. d. floccosum. (*Flockiger d. S.*)

Var. 3. N. d. granulosum. (*Feinkörniger d. S.*)

Var. 4. N. d. farinosum. (*Mehlartiger d. S.*)

12. *Nitrocalcites. (Nitrocalcit s. Kalksalpeter.)

Spec. 1. **Nitrocalcites vulgaris.**

Gemeiner Nitrocalcit.

Digitized by Google

Kalksalpeter. Mauersalpeter. Nitrocalcit; Shepard. Salpetersaurer Kalk. Tenellum; Br. Nitrate de chaux; Beud. Nitre calcaire. Nitrate of Lime; Dana.

Appendix. Nitromagnesites. (*Talksalpeter. Nitromagnesit; Shepard.* Nitre de Magnésie; Beud.)

D. HYDROLYTI BORATICI.

Boratische Hydrolyte.

(*Boraxsalz et Boraxsäure.*)

(Pond. sp. = 1,4 — 1,8.)

13. Sassolinus. (Boraxsäure s, Sassolin.)

Spec. 1. **Sassolinus sqamosus.**

Schuppige Boraxsäure.

Boraxsäure; Stromeyer. Natürliche Borsäure. Sassolin; Reuss. Sedativsalz. Prismatische Boraxsäure; M. Acide boracique; H. Acide borique hydraté. Sassoline; Beud. Native Boracique Acide; Phill.

Sassolinus squamosus Toscanensis, multis salibus sulphatis permixtus, auctore Wittsteinio his partibus continetur: 76,494 c. acidi boracis cum aqua, 1,322 acidi sulphurici (cum acido bor. conjuncti), 0,298 ammonii cum chloro, 1,2 terrae siliceae, 8,508 ammonii cum acido sulphurico, 2,632 magnesiae cum ac. sulphurico, 1,018 calcariae cum ac. sulph., 0,917 natri cum ac. sulph., 0,369 kalii cum ac. sulph., 0,320 terrae argillaceae cum ac. sulph., 0,365 oxydi ferri cum ac. sulph., 6,557 aquae. (Wöhler u. Lieb. Ann. d. Ch., Vol. XXXVI. 1840. p. 205.)

14. Borax. (Borax.)

Spec. 1. **Borax dystomus.**

Dystomer Borax.

Borax plurimorum. Tinkal; Reuss. Prismatisches Boraxsalz; M. Natronischer Tinkal; Br. Boraxsaures Natrum. Soude boratée; H. Borate de Soude. Borate of Soda; Phill. Borax nativus. Swaga Tibetanorum.

Var. 1. B. d. albidus. (*Weisser d. B.*)

Var. 2. B. d. ravidus. (*Grauer d. B.*)

Appendix. Hayesites. (*Hayesit.* Hayesénite; Dufrénoy.) Crystallinus, globulosus, excentrice-fibrosus, mollissimus, lenis, flavidus; au-

Digitized by Google

ctore Hayesio ex 46,111 c. acidi boracis, 18,889 calcariae et 35,0 aquae compositus. $\dot{C}a\dddot{B}o^2 + 6\dot{H}$. In provincia peruviana Tarapaca repertus. (Dufrénoy, Traité de Min., T. III. 1847. p. 764.) Num Hydrolytis recte adnumerandus sit, quaeritur.

E. HYDROLYTI CARBONATICI.

Carbonatische Hydrolyte.

(*Carbonsalze.*)

(Pond. sp. = 1,4 – 2,2.)

15. Trona. (Trona.)

Spec. 1. Trona aphthitum.*)

Luftbeständiges Trona.

Trona; Klaproth. Urao ex parte. Strahliges Natrum. Prismatoidisches Tronasalz; M. Natronsesquicarbonat. Sesquicarbonate de soude. Urao; Beud.

16. Hydronatrites.**) (Natrumsalz s. Hydronatrit.)

Spec. 1. Hydronatrites aërolytus.

Zerfallendes Natrumsalz.

Natürliches Mineralalkali; W. Soda; Hausm. Natron; Naum. Hemiprismatisches Natrumsalz; M. Efflorcarbonat s. Efflorescites natronicus; Br. Kohlensaures Natrum ex parte. Soude carbonatée; H. Souscarbonate de soude. Corbonate of Soda; Phill. Szekso in lingua hungarica.

Var. 1. H. a. trichoides. (*Haarförmiges z. N.*)

Var. 2. H. a. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriges z. N.*)

Var. 3. H. a. floccosus. (*Flockiges z. N.*)

Var. 4. H. a. farinosus. (*Mehlartiges z. N.*)

17. Thermonatrites. (Thermonatrit.)

Spec. 1. Thermonatrites dystomus.

Dystomer Thermonatrit.

Prismatisches Natrumsalz; M. Thermonatrit; Haid. Natroncarbonat et Urao; Br. Kohlensaures Natrum ex parte. Urao ex parte.

---

*) I. e. in aëre non mutatus, non dilabens.

**) Nomen hujus generis significat, maximam aquae copiam (62,7 c.) cum natro carbonico in eo mixtam esse.

Digitized by Google

F. HYDROLYTI AMETALLI CUPHOSULPHATICI.

Kuphosulphatische unmetallische Hydrolyte.

(*Leichtere unmetallische Schwefelsalze.*)

(Pond. sp. = 1,4 — 1,9.)

AA. HYDROLYTI AMETALLI CUPHOSULPHATICI ALCALINI.

Alkalinische kuphosulphatische unmetallische Hydrolyte.

(*Alkalinische leichtere unmet. Schwefelsalze.*)

(Pond. sp. = 1,4 — 1,8.)

18. Mascagninus. (Mascagnin.)

Spec. 1. Mascagninus vulcanius.

Vulcanischer Mascagnin.

Mascagnin; Karsten. Prismatisches Ammoniaksalz; M. Oxychylum ammoniacum; Br. Schwefelsaures Ammonium. Ammoniaque sulfatée; H. Sulphate of Ammonia; Phill.

Var. 1. M. v. stalactiticus. (*Stalaktitischer v. M.*)
a. Albidus. (*Weisser.*)
b. Flavidus. (*Gelber.*)

Var. 2. M. v. farinosus. (*Mehlartiger v. M.*)

19. Teratonatrites. (Glaubersalz s. Teratonatrit.)

Spec. 1. Teratonatrites aërolytus.

Zerfallendes Glaubersalz.

Natürliches Glaubersalz; W. Wundersalz; Glauber. Sal mirabile Glauberi. Prismatisches Glaubersalz; M. Glauberansulphat; Br. Mirabilit; Haid. Schwefelsaures Natrum. Soude sulfatée; H. Exanthalose; Beud. Sulphate of Soda; Phill. Glauber Salt.

Var. 1. T. a. trichoides. (*Haarförmiges z. Gl.*)
Var. 2. T. a. granulosus. (*Feinkörniges z. Gl.*)
Var. 3. T. a. fibrosus. (*Faseriges z. Gl.*)
Var. 4. T. a. farinosus. (*Mehlartiges z. Gl.*)

Appendix. Reussinus. (*Reussin; Karsten.*)

20. Epsomites. (Bittersalz s. Epsomit.)

Spec. 1. Epsomites polyhydrus.

Polyhydrisches Bittersalz.

Natürliches Bittersalz; W. Prismatisches Bittersalz; M. Magnesisches Pyrophansulphat et „Pyrophanus" [?] magnesius; Br. Epsomsalz; Epsomit Saliter. Haarsalz, Haarvitriol ex parte. Magnésie sulfatée; H. Sulfate de magnésie. Epsomite; Beud. Sel d'Epsom. Sel amer. Sulphate of Magnesia; Phill.

Var. 1. E. p. vulgaris. (*Gemeines pol. B.*)

Digitized by Google

a. E. p. v. trichoides et fibrosus. (*Haarförmiges* et *faseriges g. p. B.*)
Haarsalz.

b. E. p. v. floccosus. (*Flockiges g. p. B.*)

c. E. p. v. granulosus. (*Feinkörniges g. p. B.*)

d. E. p. v. farinosus. (*Mehlartiges g. p. B.*)

Epsomites polyhydrus vulgaris Fitouensis ex provincia gallica de l'Aude auctore Bouisio has partes chemicas continet: 17,31 c. magnesiae, 34,37 acidi sulphurici, 48,32 aquae. (Revue scientif. et industrielle, Tom. XIV. p. 300.) Epsomites p. vulgaris, qui Calcitae vulgari solido (?) innatus ad ripam Kubani in regione circa arcem Tjemnoless sita repertus est, auctore de Osersky: 15,97 c. magnesiae, 0,46 natri, 32,46 acidi sulphurici, 50,59 aquae. (Verhandl. d. russ. k. min. Gesellsch. in St. Petersb., J. 1843. p. 92.)

Var. 2. E. p. manganifer. (*Manganisches pol. B.*)
Manganbittersalz.

Var. 3. E. p. cobaltifer. (*Kobaltisches pol. B.*)
Kobaltbittersalz. Rosenrothes Bittersalz. (Perperam Kobaltvitriol von Neusohl nominatus.)

Appendix. Astracanites. (*Astrakanit; G. Rose.* Sal catharticum Astrachanense.) Ex magnesia, natro, acido sulphurico et aqua compositus.

BB. HYDROLYTI AMETALLI CUPHOSULPHATICI ALUMINOSI.

Aluminische kuphosulphatische unmetallische Hydrolyte.

(*Alaunartige leichtere unmet. Schwefelsalze. • Thonschwefelsalze. Alaunsalze.*)

(Pond. sp. = 1,6 — 1,9.)

21. Alumen. (Alaun.)

Spec. 1. Alumen kalinum.

Kalinischer Alaun.

Kalialaun. Natürlicher Alaun; W. Oktaedrisches Alaunsalz ex parte; M. Kalisches Alaunsulphat; Br. Alumine sulfatée alcaline; H. Alun; Beud. Alum; Phill. Alumen nativum; Wallerius. (Στυπτηρία, Stypteria (?) et Alumen (?) veterum.*))

---

*) *Stypteria* s. *Alumen* veterum erat sal quoddam sapore adstringente insignis. Nomina illa autem ad nostrum Alumen referenda esse, non pro rato haberi potest, et a Beckmanno negatus.

Digitized by Google

Var. 1. Al. k. trichoides et fibrosum. (*Haarförmiger* et *faseriger k. Al.*)

Faseralaun. Federsalz ex parte.

Var. 2. Al. k. conchatum. (*Muschliger k. Al.*)

Var. 3. Al. k. farinosum. (*Mehlartiger k. Al.*)

Spec. 2. **Alumen natricum.**

Natronischer Alaun.

Natrumalaun. Alun à base de soude; Beud. Soda-Alum; Thoms. et Phill.

Subsp. 1. Al. n. mioceramicum.*) (*Miokeramischer n. Al.*)

Fibrosum; pond. sp. = 1,8; 12 cent. terrae argillaceae immixtas continens. Laplatense.

Subsp. 2. Al. n. plioceramicum.**) (*Pliokeramischer n. Al.*)

Thonsubsesquisulphat. Subsesquisulphate of Alumina; Thoms.

Fibrosum; pond. sp. = 1,58; auctore Thomsone ex 22,55 c. terrae argillaceae, 6,5 natri cum acido sulphurico, 32,95 acidi sulphurici et 39,2 aquae compositum. Peruvianum. (Erdm. Journ., Vol. XXXI. 1844. p. 498 sq.)

Spec. 3. **Alumen ammoniacum.**

Ammonischer Alaun.

Ammonalaun. Ammoniaksalz. Oktaedrisches Alaunsalz ex parte; M. Ammonisches Alaunsulphat; Br. Ammon alun; Beud. Alun ammoniacal. Sulphate of Alumia and Ammonia; Phill.

22. Stypterites.***) (Stypterit s. Thonalaun.)

Spec. 1. **Stypterites polyhydrus.**

Polyhydrischer Stypterit.

Thonalaun. Keramohalit s. Keramostypterit. Wasserhaltige neutrale schwefelsaure Thonerde. Natürliche schwefelsaure Thonerde; Herapath. Natürlicher Alaun ex parte. Solfatarit ex parte; Shepard. Federalaun et Haarsalz ex parte. Davyt; Mill. Alunogène; Beud. Sulfate d'alumine. Saldanite; Dufrénoy. Sulphate of Alumina; Phill.

Var. 1. St. p. trichoides et fibrosus. (*Haarförmiger* et *faseriger p. St.*)

---

*) H. e. minori (μείων) terrae argillaceae (κεραμὶς) immixtae copia distinctus.

**) Majorem (πλείων) terrae argillaceae copiam immixtam habens.

***) Nomen *Stypterites* brevitatis causa pro nomine *Ceramostypterites* (*Keramostypterit*) proposui. Nam quum graeca vox *Στυπτηρία* omnino sal quoddam aut aluminosum aut vitriolicum sive salium genus adstringente sapore distinctum significet, notio hujus nominis in commodum systematis angustioribus limitibus mihi visa est circumscribi posse, ideoque nomen Stypteritae generi supra dicto tribuere placuit.

Digitized by Google

Stypterites polyhydrus, sub tenuissimorum crystallorum prismaticorum forma propo Adelaide in nova Walesia australi repertus, auctore Herapatho has partes ch. in se comprehendit: 17,09 c. terrae argillaceae, 35,63 acidi sulphurici, 46,70 aquae, 0,04 oxydi cupri, 0,5 substantiae cujusdam terreae. (Chemical Gazette; 1846. p. 97. 422. (Erdm. Journ., Vol. XL. 1847. p. 234.)

Var. 2. St. p. granulosus. (*Feinkörniger p. St.*)

Var. 3. St. p. solidus. (*Dichter p. St.*)

23. *Pickeringites. (Pickeringit s. Talkalaun.)

Spec. 1. **Pickeringites polyhydrus.**

Polyhydrischer Pickeringit.

Talkthonalaun. Talkalaun. (Magnesischer Keramohalit.)

Var. 1. P. p. peruvianus. (*Peruanischer p. P.*)

Pickeringit; Hayes.

Ferri et mangani oxydo carens.

Var 2. P. p. elasticus s. manganifer. (*Elastischer* s. *manganhaltiger p. P.*)

Federalaun aus Südafrika; Stromeyer et Hausm.

Oxydi mangani 2,16 cent. immixtas habens.

Var. 3. P. p. ferrifer. (*Eisenhaltiger p. P.*)

Hversalt; Forchhammer.

Auctore Forchhammero compositus ex 11,22 c. terrae argillaceae, 2,19 magnesiae, 4,57 oxyduli ferri, 1,23 oxydi ferri, 35,16 acidi sulphurici, 45,63 aquae. Islandicus. (Erdm. Journ., Vol. XXX. 1843. p. 395.)

Haec varietas Halotrichitae epigeni maxime affinis est.

24. Halotrichites. (Halotrichit s. Eisenalaun.)

Spec. 1. **Halotrichites epigenes.**

Epigenetischer Halotrichit.

Eisenalaun. Haarsalz, Federalaun, Federsalz, Haarvitriol ex parte. Halotrichum. Bergbutter. Steinbutter.

Var. 1. H. e. albidus. (*Weisser ep. H.*)

Var. 2. H. e. flavidus. (*Gelber ep. H.*)

Appendix. Apjohnites. (Manganoceramosulphites. *Apjohnit. Manganalaun.*) Auctore Apjohnio ex sulphato ter-

Digitized by Google

rae argillaceae, sulphato mangani et aqua constans. Parum cognitus.

II. HYDROLYTI METALLIFERI.

Metallische Hydrolyte.

(*Metallsalze.*)

A. HYDROLYTI VITRIOLICI.

Vitriolische Hydrolyte.

(*Vitriolsalze.*)

(Pond. sp. = 1,8 — 2,3, Johannitae 3,19.)

25. Voltaites. (Voltait.)

Spec. 1. Voltaites chloroconius.

Grünstrichiger Voltait.

Voltait; Scacchi. Sulfate triple hydraté de fer, d'alumine et de potasse; Dufrénoy.

Crystallinus, cubicus, colore nigro, pulvere ravide-viridi, opacus, in aqua solubilis. (Auctore Fr. de Kobell, in Erdm. Journ., Vol. XXVIII. 1843. p. 486 sq.) Partes chemicae, quibus continetur, auctore Dufrénoy hae sunt: 28,69 c. oxyduli ferri, 3,27 terrae argillaceae, 5,47 kalii, 45,67 acidi sulphurici, 15,77 aquae. (Ann. des mines, 3 Sér., T. IX. 1836. p. 165.) Auctore Abichio: 17,65 oxydi ferri, 11,60 oxyduli ferri, 2,20 t. argillaceae, 4,04 kalii, 0,25 natri, 48,32 acidi sulphurici, 15,94 aquae. (Berg- u. hüttenm. Zeitung, Jahrg. I. 1842. Nr. 17.) — Haec species, quae natura sua inter utramque tribum Hydrolytorum et aluminosorum et vitriolicorum intermedia est, in Solfatara Pozzuoliensi gignitur.

26. Vitriolum.*) (Eisenvitriol.)

Spec. 1. Vitriolum epigenes.

Epigenetischer Eisenvitriol.

Natürlicher Vitriol ex parte; W. Eisenvitriol; Reuss. Hemiprismatisches Vitriolsalz; M. Eisensulphat s. Vitriolum ferrosum; Br. Vitriolum ferri;

---

*) Hoc nomen praecipue sulphato ferri tribui potest, quod non solum inter omnes sales vitriolicos maxime divulgatum et usitatissimum est, sed etiam in communi vitae consuetudine simpliciter Vitriolum appellatur.

Digitized by Google

Wallerius. Grüner Vitriol. Atramentstein. Fer sulfaté; H. Melantérie; Beud. (Nomen ex Melanteria Plinii *) formatum.) Sulphate of Iron; Phill. Copperas; Lewis C. Beck. (Mineralogy of New York. 1842; p. 399.) *Στυπτηρία* ex parte. (?) Chalcanthum ex parte (?); Plin.

Var. 1. V. ep. lamellosum. (*Blätteriger ep. E.*)

Var. 2. V. ep. trichoides et fibrosum. (*Haarförmiger* et *faseriger ep. E.*)

Var. 3. V. ep. solidum. (*Dichter ep. E.*)

27. Botrytes. (Botryt.)

Spec. 1. Botrytes Fahlunensis.

Fahlunischer Botryt.

Rother Eisenvitriol von Fahlun. Rother Vitriol; Hisinger. Hemiprismatisches Botryogensalz et Botryogen; Haid. Néoplase; Beud. Fer sulfaté rouge. Sulfas biferro-ferricus. Botryogene; Phill.

Var. 1. B. F. hyacinthinus. (*Hyacinthrother F. B.*)

Var. 2. B. F. fulvus. (*Gelber F. B.*)

Var. 3. B. F. badius. (*Gelblichbrauner F. B.*)

28. *Graulites. **) (Graulit.)

Spec. 1. Graulites ferrugineus.

Brauner Graulit.

Braunsalz et Tektizit; ***) Br.

Var. 1. Gr. f. belonoides. (*Nadelförmig-crystallisirter br. Gr.*)

Var. 2. Gr. f. atypotus. (*Derber br. Gr.*)

29. *Fibroferrites. (Fibroferrit.)

Spec. 1. Fibroferrites Chilensis.

Chilenischer Fibroferrit.

Fibroferrit; John Prideaux.

Microcrystallus, fibrosus, fibris singulis flexibilibus, pondere spec. infra 2,5; colore viride-ravido, sapore salino paululum adstringente, in aqua calida

---

*) *Melanteria* Plinii erat pigmentum nigrum ex vitriolo confectum.

**) A loco natali principali (Graul prope Schwarzenberg in Saxonia) sic nominatus.

***) Graeca vox *τηκτικός*, ex qua nomen *Tecticites* formatum est, non significat „*deliquescens*" (*zerfliessend*), id quod Breithauptius hoc nomine significare voluit, sed „*liquefaciens s. solvens*" sensu activo, sive „*efficiens ut alia corpora liquescant*." Igitur nomen Tecticites nihil significare potest nisi substantiam quandam (v. c. Lipariten), qua admixta efficitur, ut alia mineralia igne liquescant; ex quo intelligitur, nomen illud speciei supra dictae omnino non convenire.

Digitized by Google

solubilis; auctore **Prideaux** compositus ex 31 c. oxydi ferri, 26 acidi sulphurici, 33 aquae, 10 sulphuris et materiae terreae. (Erdm. Journ., Vol. XXIV. 1841. p. 127 sq.) — Ad hanc speciem pertinere videtur Sulphatum illud ferri hydratum fibrosum Coquimboense (*sternförmig-faseriges basisch-schwefelsaures Eisenoxyd*), quod Henricus Rose descripsit et exploravit. (Grundr. d. Min. p. 694.)

30. Coquimbites. (Coquimbit.)

Spec. 1. Coquimbites dystomus.

Dystomer Coquimbit.

Coquimbit; Br. Neutrales schwefelsaures Eisenoxyd; H. Rose. White Copperas; Dana.

Appendix. Copiapites. (*Copiapit; Haid. Blätteriges wasserhaltiges basisches Eisenoxydsulphat; H. Rose.*) Chemica compositione cum Coquimbite dystomo fere congruens, structura crystallina diversus.

31. Chalcanthum. (Kupfervitriol.)

Spec. 1. Chalcanthum dystomum.

Dystomer Kupfervitriol.

Natürlicher Vitriol ex parte; W. Tetartoprismatisches Vitriolsalz; M. Kupfersulphat et Chalcanthum obliquum; Br. Blauer Kupfervitriol; blauer Vitriol. Cyprischer Vitriol. Kupferwasser. Vitriolum cupri; Wallerius. Cuivre sulfaté; H. Cuivre vitriolé. Cyanose; Beud. Sulphate of Copper; Phill. Cuperosa. Χαλκανθής et Χάλκανθον (Flos cupri) maxima ex parte. (?) Chalcanthum nativum.*) Chalcanthum stillaticium (i. e. sulphatum cupri arte factum); Plin. Stalagmias; Plin.

32. Johannites. (Uranvitriol s. Johannit.)

Spec. 1. Johannites microcrystallus.

Mikrocrystallischer Uranvitriol.

Uranvitriol; John. Hemiprismatisches Euchlorsalz et Johannit; Haid. Uransulphat et Viridium uranicum; Br. Urane sulfaté; Necker. Sulfate vert d'Urane; Beud.

33. Bieberites. (Kobaltvitriol s. Bieberit.)

Spec. 1. Bieberites roseus.

Rosenrother Kobaltvitriol.

---

*) *Chalcanthum* olim quidem utrumque sulphatum et ferri et cupri nominabatur, (Ch. et viride et caeruleum); sed nomine *Chalcanthi nativi* nullum aliud quam cupri sulphatum significari solebat.

Digitized by Google

Kobaltvitriol; Kopp. Kobaltsulphat et Vitriolum cobaltosum; Br. Bieberit; Haid. Cobalt sulfaté; H. Rhodhalose; Beud. Sulphate of Cobalt; Phill. Red Vitriol.

Appendix. Manganosulphites. (*Manganvitriol. Mangansulphat.*) Non aliter quam cum aliis salium generibus mixtus repertus est.

34. Goslarites. (Zinkvitriol s. Goslarit.)

Spec. 1. Goslarites eutomus.

Eutomer Zinkvitriol.

Natürlicher Vitriol ex parte; W. Zinkvitriol; Reuss et al. Prismatisches Vitriolsalz; M. Zinkisches Pyrophansulphat; Br. Weisser Vitriol. Gallizenstein. Vitriolum zinci; Wallerius. Zinc sulfaté; H. Zinc vitriolé. Gallizinite; Beud. Vitriol blanc. Vitriol de Goslar. Couperose blanche. Sulphate of Zinc; Phill. White Vitriol.

Var. 1. G. eut. granulosus. (*Körniger eut. Z.*)

Var. 2. G. eut. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger eut. Z.*)

B. HYDROLYTI ARSENICI.

Arsenische Hydrolyte.

(Pond. sp. = 3,6 — 3,7.)

35. Arsenites. (Arsenit s. Arsenigsäure.)

Spec. 1. Arsenites epigenes.

Epigenetischer Arsenit.

Arsenige Säure. Arsenikblüthe; Hausm. Oktaedrische Arseniksäure; M. Brithynalliat et Dysdialytus arsenicus; Br. Arsenit; Haid. Acidum arsenicosum. Arsenic oxydé; H. Acide arsénieux; Beud. Oxyde of Arsenic; Jam. et Phill.

Var. 1. A. ep. trichoides. (*Haarförmiger ep. A.*)

Var. 2. A. ep. radiatus et fibrosus. (*Strahlig-faseriger ep. A.*)

Var. 3. A. ep. solidus. (*Dichter ep. A.*)

Var. 4. A. ep. farinosus. (*Mehlartiger ep. A.*)

Appendix. Arsenophyllites. (*Arsenophyllit; Br.*)

C. HYDROLYTI METALLIFERI DUBII.

Metallische Hydrolyte von zweifelhafter Gattung.

36. Hydrargyronitrites. (Quecksilbersalz s. Hydrargyronitrit.)

Quecksilbersalpeter. Mercursalpeter.

Auctore Johnio ex oxydulo hydrargyri et acido nitrico compositus. Species dubia et parum cognita.

Appendix ad ordinem Hydrolytorum.

Sales ex solutis et putrefactis corporum organicorum partibus vel excrementis orti.

1. Struvites. (Struvit.)

Spec. 1. **Struvites Hamburgensis.**

Hamburgischer Struvit.

Struvit; Ulex. Natürliche phosphorsaure Ammoniaktalkerde; Ulex.

A Marxio descriptus. Crystallinus, prismatibus rhombicis cum planis formarum hemiedricarum, Zincovitritae electrici formis similium; structura crystallina indistincta axotoma, duritie gypsi, pondere spec. = 1,75; ex albido subflavidus et inclusis particulis nigricantibus in subfuscum colorem transiens; pellucidus; auctore Hausmanno pyroelectricus; in aëre non mutatus, in aqua parum solubilis. Auctore Ulex ex magnesia, ammonio et acido phosphorico cum parva oxyduli ferri copia compositus. $\dot{M}g^2 \ddot{\ddot{\overline{P}}} + NH^3 + \dot{\overline{H}}$. Hac compositione ch. cum sale illo phosphato magnesiifero et ammoniifero congruit, qui in partibus quibusdam animalium, e. c. in calculis vesicae reperitur. Magna crystallorum Struvitae copia ex fundo limoso ecclesiae S. Nicolai Hamburgensis eruta est, in quem locum inde a vetustissimis temporibus animalium excrementa confluebant. (Controverse über die Frage: was ist Mineralspecies? etc. Hamb. 1846. p. 41 sqq. 53 sqq. Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LVIII. 1846. p. 99 sqq. Götting. gel. Anz., Nachr. v. d. Univ. etc. 1846. Nr. 8. p. 121 sq.)

2. Guanites. (Guanit.)

Spec. 1. **Guanites polyhydrus.**

Polyhydrischer Guanit.

Guanit; Teschemacher. Huanit.*)

*) In lingua Quichua Guano appellatur *Huano*, quae vox animalium excrementa significat. Apud nos nomen *Guano* usu receptum est.

Digitized by Google

Rhombicus, prismatum rhombicorum angul. = 57° 30′ et 122° 30′ (auctore Carolo Schmidt = 57°), duritie talci, pondere spec. = 1,65; albus in badium colorem transiens, pellucidus; auctore Teschemachero ex 17,0 c. magnesiae, 14,30 ammonii, 30,40 acidi phosphorici, 38,10 aquae compositus. In media massa Guano appellata, quae est in sinu Saldanhae Africae meridionalis, ortus. (Philos. Mag. and Journ. of Sc., 3 Ser., Vol. XXVIII. p. 547. Erdm. Journ., Vol. XXXIX. 1846. p. 209 sq. Wöhler u. Lieb. Ann. d. Chem., Vol. LXI. 1847. p. 328.)

***Appendix*. Sal peculiaris crystallinus pellucidus, structura una lamellosa; non satis cognitus, sed, ut Teschemachero videtur, ex ammonio et acido phosphorico compositus, in massis guanoensibus Africae meridionalis repertus est. (Erdm. Journ., loc. cit. p. 209.)**

3. Saldanhites. (Saldanhit.)

Spec. 1. Saldanhites globulosus.

Kugliger Saldanhit.

Globulosus, globulis concentrice-tabulatis; albidus; auctore Teschemachero compositus ex 37,50 c. calcariae cum acido carbonico, 32,50 magnesiae cum ac. carb., 12,0 calcariae cum acido phosphorico, 12,0 aquae cum exigua ammonii particula, 2,5 alcaliorum cum acido sulphurico et 3,0 arenae. In substantia Guano, quae est in sinu Saldanhae, haud frequenter repertus. (Erdm. Journ., loc. cit. p. 210.)

4. Sal quidam crystallinus, structura lamellosa duplici, lamellis sub angulo = 112° inter se inclinatis; auctore Teschemachero ex 55,5 c. acidi carbonici, 21,0 ammonii et 23,5 aquae compositus. In mediis massis guanoensibus Africae meridionalis ortus. (Loc. cit. p. 209.)

Ap-

Digitized by Google

Appendix universalis.

Mineralia dubiorum generum et specierum, aut non descripta aut male cognita.

1. Achtaragdites. (*Achtaragdit.*) Cum Idocrasio dystomo vulgari ad fluvium Wilui in Sibiria repertus.
2. Binites. (*Binit.*) In Wallesia repertus.
3. Chromochlorites. (*Chromochlorit; Dufrénoy.*) Micae vulgari viridi similis; Dolomitae vulgari granuloso innatus. (Dufrénoy, Traité de Minéralogie, T. III. 1847. p. 756.)
4. Cyclopites. (*Cyclopit; Dufrénoy.*) Crystalli tenuissimi criniformes, cum Melilitho vulgari et Breislakite Doleritae innati in collibus prope Capo di Bove sitis. (Dufrénoy loc. cit. p. 756.)
5. Degervëites. (*Degervëit.*) A loco natali Degerve sic nominatus.
6. Epidosites. (*Epidosit; Pilla.*)
7. Eucolithus. (*Eukolith; Scheerer.*) Prope Brewig repertus.
8. Funkites. (*Funkit.*) Suecicus.
9. „Galadsite"; Dufrénoy. [?] Scoticus.
10. Gibsonites. (*Gibsonit.*) (Dufrénoy loc. cit. p. 761.)
11. „Haarcialite"; Dufrénoy. [?] Criniformis et fibrosus, Mesotypo vulgari similis; Phonolitho bohemico innatus. (Dufrénoy loc. cit. p. 763.)
12. „Iglesiasite"; Dufrénoy. [?] (Dufrénoy loc. cit. p. 766.)
13. Jogunëites. (*Jogunëit; Nordenskiöld.*) Nertschinskensis.
14. Koodilites. (*Koodilit; Dufrénoy.*) Dolomitae Sunderlandensi similis. Iricus. (Dufrénoy loc. cit.)
15. Lagonites. (*Lagonit; Dufrénoy.*) Toscanensis.
16. Odites. (*Odit; Dufrénoy.*) Micae similis, badius. Ytterbyensis. (Dufrénoy loc. cit.)
17. „Pyrholite"; Dufrénoy. [?] Brevigensis. (Dufrénoy loc. cit.)
18. Schreibersites. (*Schreibersit; Shepard.*) Prismata minutissima striata, quae Shepardo auctore ex chromio et sulphure constare videntur, in lapide meteorico, qui mense Martii 1843 in regione circa Bishopville in Carolina australi sita ex aëre decidit, inclusa. (Silliman americ. Journ., 2 Ser., Nr. 6. Nov. 1846. p. 383.) Haidingerus nomen Schreibersitae cum nomine Sheparditae (*Shepardit*) commutari voluit, Schrei-

Digitized by Google

bersitae nomen autem metallo cuidam in lapide meteorico Arvaensi incluso imposuit, quod cum auctore Adolpho Patera ex ferro, nicolo et phosphore compositum sit, fortasse ad ferri nativi speciem referendum est. (Wiener Zeitung, 30 Septb. 1847. p. 2073.)

19. Terpizites. (*Terpizit.*) Saxonicus.

20. Vargasites. (*Vargasit; Dufrénoy.*) Finnicus. (Dufrénoy loc. cit.)

Digitized by Google

Addenda.

Ad pag. 26. Nr. 17. Berthierites. Berthierites radiatus Arany-Idkaensis Hungariae auctore Joanne de Pettko compositus est ex 57,882 c. antimonii, 12,848 ferri, 29,270 sulphuris. (Haidinger, Ber. üb. d. Mitth. v. Fr. d. Naturwiss. in Wien. Vol. I. 1847. p. 64.)

Ad pag. 30. Nr. 27. Jamesonites. Jamesonites axotomus Arany-Idkaensis Hungariae auctore A. Löwio has partes ch. continet: 39,668 c. plumbi, 32,168 antimonii, 18,069 sulphuris, 2,909 ferri, 1,729 cupri, 1,440 argenti, 0,339 zinci, 0,214 bismuthi, cum minutissima auri particula. (Loc. cit. p. 63.)

Ad pag. 107. Nr. 47. Epidotus. Varietas quaedam Epidoti, cujus crystallos Auerbachius descripsit, ab Hermanno Achmatites (*Achmatit*) appellata est. (Verhandl. d. r. k. min. Gesellsch. zu St. Petersburg, J. 1845 — 1846. p. 202 sq.)

Ad pag. 110. Nr. 1. Idocrasius. Heteromerites (*Heteromerit; Hermann*), Idocrasii varietas, ab Auerbachio descripta. (Loc. cit. p. 205 sqq.)

Ad pag. 115. Nr. 8. Zirconius. Analyseos Zirconii dystomi vulgaris fusci a Gibbsio institutae summa haec est: 63,33 c. terrae zirconiae, 35,26 t. siliceae, 0,79 oxydi ferri, 0,36 materiae insolubilis. (Poggend. Ann., Vol. LXXI. 1847. p. 563.)

Ad pag. 174. Nr. 13. Mesotypus. Mesotypus vulgaris acuformis islandicus auctore Gibbsio compositus est ex 46,72 c. terrae siliceae, 25,90 t. argillaceae, 13,71 calcariae, 13,67 aquae. (Poggend. Ann., loc. cit. p. 566.)

Ad pag. 196. Nr. 1. Hydrargillites. Hydrargillites axotomus brasiliensis (ex provincia Villarica), a multis pro

Digitized by Google

Wawellite asteroide vulgari habitus, auctore Francisco de Kobell ex 65,6 cent. terrae argillaceae cum exigua oxydi ferri particula et 34,4 aquae compositus est. $\overline{\dddot{A}}\dot{H}^{3}$. (Erdm. Journ., Vol. XLI. 1847. p. 153.)

Ad pag. 211. Nr. 15. *Brandisites. Brandisites dichromaticus auctore Fr. de Kobell has partes ch. in se comprehendit: 20,00 c. terrae siliceae, 43,22 t. argillaceae, 25,01 magnesiae, 4,00 calcariae, 3,60 oxydi ferri, 0,57 kalii et 3,60 aquae. (Loc. cit. p. 156.)

Digitized by Google

Index.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Corrigenda.

Pag. 2. Lin. 9 pro LXXV legendum est LXXIV.
P. 11. L. 14 pro Rammelsbergo leg. est Rammelsbergio.
P. 29. L. 21 - Eeutomer - - Eutomer.
P. 39. L. 8 - Syderopyritae - - Sideropyritae.
P. 40. L. 16 - Hypropyriten - - Hydropyriten.
- - L. 26 legenda sunt haec verba: in fodina quadam Tilkerodensi.
P. 41. Inter lineas 21 et 22 ponenda sunt verba: *Euchoneutischer Cuban.*
P. 44. L. 16 addendum est nomen Stibium.
- - - - pro Amtimoine leg. est Antimoine.
P. 48. L. 32 - natif - - native.
P. 59. L. 11 - vesuvianus - - Vesuvinus.
P. 70. L. ultima pro proxima - - proxime affinis.
P. 104. L. 12 pro *Phosporescirender* leg. est *Phosphorescirender.*
P. 129. Ad nomen Dialeucum in nota **) ponenda sunt verba: *Διάλευκος,* striis candidis ornatus.
P. 193. Lin. ultima pro 5M legendum est 5Mg.
P. 212. L. 13 sqq. Nomen Barophyllites praeferendum est nomini Barytophyllites.
P. 214. L. penultima legenda sunt haec verba: structurae crystallinae similia.
P. 219. L. 16 pro Tobernit leg. est Torberit.
P. 222. L. 32 - conchosa - - conchata.
P. 225. L. 36 - Lirikonmalachit leg. est Lirokonmalachit.
P. 249. L. 8 et 9 pro Hydrargyrites - - Hydrargyroceratites.
- - L. ultima delenda sunt verba: Nomen contractum ex nomine Hydrargyroceratites.
P. 262. L. 15 pro carbonaté leg. est carbonatée.
P. 264. L. 18 - carbonaté - - carbonatée.
P. 280. L. 32 legendum est: margacei, non: margaceae.
P. 285. L. 22 nomen *Gekrösstein* tollendum et sub vocabulo subcaeruleus ponendum est.
P. 293. L. 13 pro hydraté leg. est hydratée.
P. 294. L. 23 - Corbonate leg. est Carbonate.
P. 297. L. 23 - Alumia - - Alumina.
P. 302. Lin. 11 synonymis Goslaritae eutomi addendum est nomen, Goslarit; Haid.
Saepius posita est litera c pro litera e.

Digitized by Google

Halis, typis Ed. Heynemanni.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google